

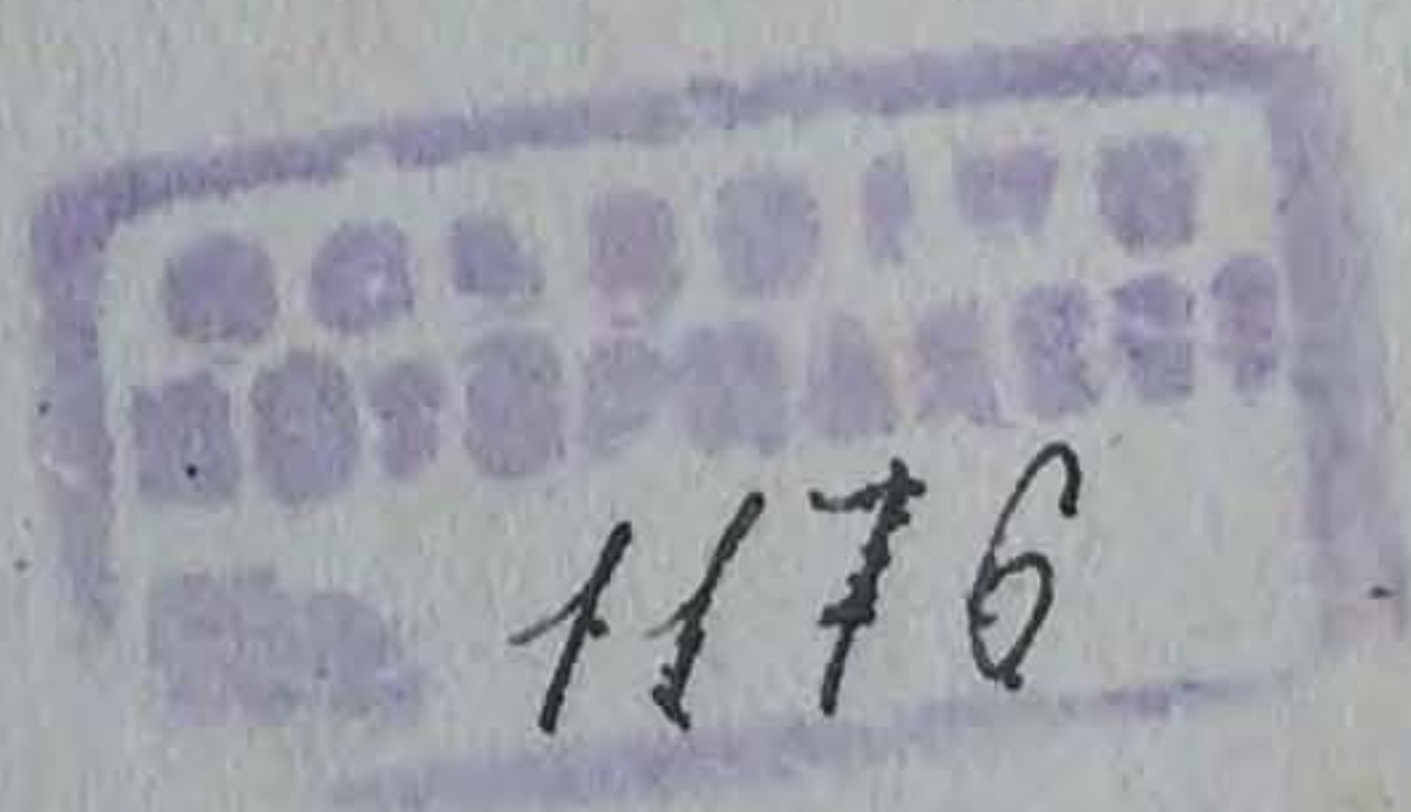
1176

27

III. *h. p.* *g. h. p.*

COURS PRATIQUE
DE LA
LANGUE FRANÇAISE.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀՐԱՅԱՆԳԸ
ԳԱՂԱՒԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

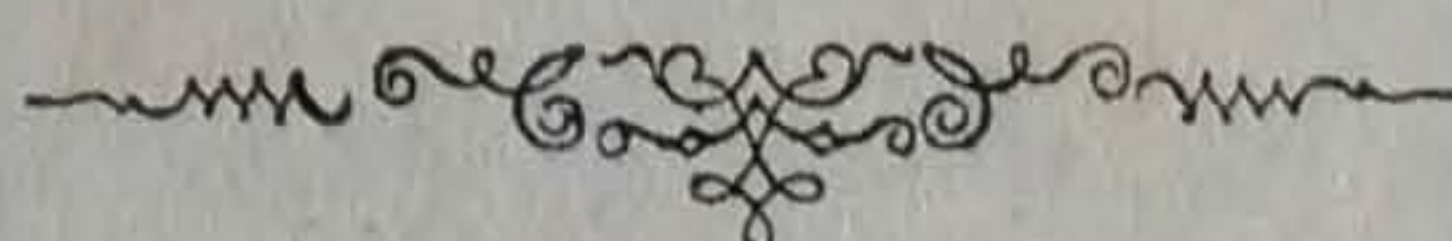

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳԻՔ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱԹԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Հ. * * * Ի ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՈՒԽՏԷ

ՎԻԷՆՆԱ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

1867

Ա Ջ Դ

Թէ որչափներուն ցանկալի ու պիտանի է
գաղղիներէն սորվիլ, բայց միանգամայն շուտ եւ դիւ-
րաւ սորվիլ, ասիկայ մեր խօսքերուն կարօտ չէ,
հարկը շատ ընդհանուր է: Առաջիկայ գիրքն ուրիշ
բան չի բովանդակեր, բայց եթէ գաղղիական լե-
զուին նախնական ուսումը շուտ ու դիւրին աւան-
դելու կամ ստանալու կերպ մը: Սոյն կերպն ալ ու-
րիշ բան չէ, բայց եթէ կարելի եղածին չափ նմա-
նողութիւն մը այն բնական կերպին՝ որով տղաք
իսկզբան կը սկսին իրենց մայրենի լեզուն հասկը-
նալ ու գործածել:

Ո՛վ չի գիտեր թէ ինչպէս սկսած ենք եւ
ինչպէս յառաջ գացած ենք զմեզ մեր լեզուաւր բա-
ցատրելու, թէ ինչպէս մէկ կամ երկու բառերէ
սկսեալ՝ օր քան զօր աճած է մեր բառից մթերքը,
ինչպէս իսկզբան առանձին ու զատ զատ արտա-

բերուած բառերն երթալով կապ ու միութիւն գտած են, եւ վերջապէս ամբողջ նախադասութիւններ (խօսքեր) յառաջ բերելով եւ հազար ու մէկ անգամ կրկնելով կամ ձեւերը փոխելով կարող եղած ենք մեր նմանեաց հետ կարգաւորեալ եղանակաւ խօսիլ: Ասանկ ալ տղայ կամ չափահաս՝ հոգ չէ, միայն թէ մէկը առաջիկայ կրթութեանց թելը թող չտալով ընթացքն ըստ օրինի կատարէ, ի վախճանի կարգաւորեալ քերականութեան եւ ընդարձակ գրուածոց միջամուխ ըլլալու բաւական զօրաւոր կը գրտնուի: Վասնզի որչափ ալ առաջիկայ գրքիս ընթացից մէջ իրարու աղխաղխեալ կանոններ չսորվեցուին, ի վերայ այսր ամենայնի միշտ քերականական կանոնաց այնպէս համեմատ շինուած է, որ աստիճան աստիճան լեզուին այլեւայլ փոփոխութեանցն ընտանութիւն ու կրթութիւն կրնայ ստացուիլ:

Թէ ասիկայ միայն տեսականապէս գործնական կերպ մը չէ, հապա նաեւ դիտուած օգուտը գործնականապէս յառաջ կը բերէ, գտած ընդունելութիւնը կը ցուցընէ: Աս կերպին առաջին հեղինակին գրուածքը, որն որ Գերմանացոց գաղղիերէն սորվեցընելու համար շինուած է*, 33 տարւան ընթացքին մէջ (1833 — 1866) 153 անգամ նորէն նորէն տպուած է, եւ տարածուած ջրինակներուն

* Praktischer Lehrgang zur leichten Erlernung der französischen Sprache. Von Dr. F. Ahn.

թիւը մէկ ու կէս միլիոնը կ'անցնի. թող անոր հետեւողութեամբ շինուած անթիւ անհամար այլեւայլ ուրիշ գերմաներէն, իտալերէն, անգղիերէն գրուածները:

Մենք աս մեր առաջիկայ գիրքը շինած ժամանակնիս՝ թէպէտ եւ ըստ էական մասին նոյն 153 տպագրութիւն ունեցող գրուածքին կերպին հետեւեցանք, բայց շատ փոփոխութիւններ ալ բրինք. նիւթերը քիչ մը աւելի ճշդիւ բաժնելով, հայերէնախօս տղոց դիւրըմբռնելի չեղող բաներն ի սկզբան անդ մէկդի ձգելով եւ աւելի ետքը դնելով, օրինակները ճշդելով ու առատացընելով, լեզուին գլխաւոր կանոնները համառօտիւ աւանդելով եւ բոլորին դիմացը հայերէն թարգմանութիւնն աւելցընելով:

Աս գիրքն օգտիւ գործածելու եղանակը՝ մեր բազմամեայ փորձառութեան համեմատ՝ աս կրնայ ըլլալ. 1. Աշակերտին իւրաքանչիւր հատուածը կարդացընել ու օրինակել տալ: 2. Բառերուն նշանակութիւնը սորվեցընել եւ խօսքերը հասկընալ տալ: 3. Դասի ժամանակ ի սկզբան գրքին վրայէն գաղղիերէնէ հայերէնի թարգմանել տալ, եւ ետքը բերնուց նոյն գաղղիերէնն ըսելով՝ հայերէնը զրուցել տալ: 4. Նոյնպէս դասի ժամանակ վարպետը նոյն խօսքերը կադդալով՝ աշակերտաց գրել տալ: 5. Վերջապէս խօսքերուն հայերէնը՝ կամ աշակերտին կարդալ տալով եւ կամ վարպետն ինքը զրուցելով գաղղիերէնը պահանջել:

Այսպիսի ընթացքով տարի մը չ'երթար
տղայ մը բաւական աղէկ գաղղիներէն կարդալ, գրել
ու խօսիլ՝ կը սորվի. մանաւանդ՝ թէ որ միեւնոյն
ատեն միանգամայն կարգաւորեալ կերպով քերա-
կանութիւն ալ սորվի, որն որ երբեք պէտք չէ զանց
առնել, հապա կամ աս կրթութեանց հետ մէկտեղ,
ինչպէս ըսինք, կամ գոնէ ասոնք լմըննալէն ետքը՝
ամբողջ քերականութիւն ալ սորվելու է:

1.

Père, հայր.

Fils, որդի.

Frère, եղբայր.

Maître, վարպետ, տէր.

Bon, բարի, աղէկ.

Sage, խելօք.

Le, ը, ն, (յօդ.)

Est, է.

Le bon père. — Le père est bon. — Le bon frère. — Le frère est bon. — Le bon fils. — Le fils est bon. — Le fils est sage. — Le bon maître. — Le maître est bon. — Le frère est sage.

2.

Riche, հարուստ.

Pauvre, աղքատ, խեղճ.

Livre, գիրք.

Ici, հոս. — Là, հոն.

Mon, իմ. — Ton, քու. — Son, իւր, անոր.

Et, ու, եւ.

Mon frère est riche. — Ton père est bon. — Son livre est bon. — Mon frère est pauvre. — Le bon fils et le bon frère. — Mon père et ton frère. — Son maître et mon frère. — Mon bon frère et son bon père. — Mon père est ici. — Son frère est là.

3.

Beau, գեղեցիկ.

Grand, մեծ.

Cheval, ձի.

Chien, շուն.

Un, մէկ, մը.

A, ունի.

Mon chien est beau. — Ton cheval est grand. — Son père a un bon livre. — Mon père est un bon père. — Ton maître a un bon fils. — Mon frère a un

1.

Հայերէն ը, և յօդը՝ բառին վերջը կը կցի. իսկ գաղղիներէնի յօդը բառերուն սկիզբը կը դրուի. *le père*. հայրը. *le bon frère*. բարի եղբայրը:

Բարի հայրը: — Հայրը բարի է: — Բարի եղբայրը: — Եղբայրը բարի է: — Բարի որդին: — Որդին բարի է: — Որդին խելօք է: — Բարի վարպետը: — Վարպետը բարի է: — Եղբայրը խելօք է:

2.

Ստացական (ինչպէս նաեւ ցուցական, թուական) ածականը բառերէն յառաջ կը դրուի, եւ բառը յօդ չ'առնուր. *mon frère*, իմ եղբայրս. — *ce bon fils*, աս բարի որդին. — *un beau livre*, գեղեցիկ գիրք մը:

Իմ եղբայրս հարուստ է: — Քու հայրդ բարի է: — Անոր գիրքն աղէկ է: — Իմ եղբայրս աղքատ է: — Բարի որդին ու բարի եղբայրը: — Իմ հայրս եւ քու եղբայրդ: — Իւր վարպետն ու իմ եղբայրս: — Իմ բարի եղբայրս եւ իւր բարի հայրը: — Իմ հայրս հոս է: — Իւր եղբայրն հոն է:

3.

Est, a, ինչպէս նաեւ ուրիշ բայերը, որ հայերէն՝ խօսքին վերջը կը մնան, գաղղիներէն՝ խօսքին մէջտեղը կը դասուին. *Le père est bon*, հայրը բարի է: *Le fils a un cheval*, որդին ձի մը ունի:

Իմ շունս գեղեցիկ է: — Քու ձիդ մեծ է: — Իւր հայրն աղէկ գիրք մը ունի: — Իմ հայրս բարի հայր մըն է: — Քու տեղդ բարի որդի մը ունի: — Իմ

beau chien. — Ton père a un beau cheval. — Le père est riche. — Le fils est pauvre.

4.

Le marchand, *վաճառականը*. Petit, *սղաթիկ*.

Je, *ես*. — Tu, *դու*. — Il, *անիկայ*.

J'ai, *ես ունիմ*. — Tu as, *դու ունիս*. — Il a, *ան ունի*.

J'ai un bon père. — Tu as un petit livre. — Mon frère a un grand cheval. — Il a un petit chien. — Son maître a un beau chien. — Le marchand a un bon fils. — Ton frère a un bon maître. — Mon chien est petit. — Tu as un petit cheval et un petit chien. — J'ai un beau cheval. — Son fils est sage.

5.

Le jardin, *պարտեզը*. Aussi, *ալ, նաեւ*.

Nous, *մենք*. — Vous, *դուք*. — Ils, *անոնք*.

Nous avons, *մենք ունինք*. — Vous avez, *դուք ունիք*.

Ils ont, *անոնք ունին*.

Nous avons un beau jardin. — Vous avez aussi un beau jardin. — Nous avons un bon père et un bon frère. — Tu as aussi un bon frère. — Ils ont un bon frère. — Mon jardin est beau. — Ton jardin aussi est beau. — Nous avons un petit cheval. — Le marchand a aussi un petit cheval. — Vous avez un grand jardin. — Le riche marchand a aussi un grand jardin. — Son père est un bon maître. — Mon maître a un bon fils; il a aussi un bon frère.

6.

Vu, *տեսած*.

J'ai vu, *ես (տեսած ունիմ,) տեսած եմ, տեսայ*.

Tu as vu, *դու (տեսած ունիս,) տեսած ես, տեսար*.

Il a vu, *անիկայ (տեսած ունի,) տեսած է, տեսաւ*.

J'ai vu ton père. — Mon frère a vu un grand cheval; il a aussi vu un petit chien. — Son père a

եղբայրս գեղեցիկ շուն մը ունի: — Քու հայրդ գեղեցիկ ձի մը ունի: — Հայրը հարուստ է: — Որդին աղքատ է:

4.

Ես բարի հայր մը ունիմ: — Դուն պզտիկ գիրք մը ունիս: — Իմ եղբայրս մեծ ձի մը ունի: — Անիկայ պզտիկ շուն մ'ունի: — Իւր տէրը գեղեցիկ շուն մը ունի: — Վաճառականը բարի որդի մը ունի: — Քու եղբայրդ բարի վարպետ մը ունի: — Իմ շունս պզտիկ է: — Դուն պզտիկ ձի մը ու պզտիկ շուն մը ունիս: — Ես գեղեցիկ ձի մ'ունիմ: — Իւր որդին խելօք է:

5.

Մենք գեղեցիկ պարտեզ մը ունինք: — Դուք ալ գեղեցիկ պարտեզ մը ունիք: — Մենք բարի հայր մը եւ բարի եղբայր մը ունինք: — Դուն ալ բարի եղբայր մը ունիս: — Անոնք բարի եղբայր մը ունին: — Իմ պարտեզս գեղեցիկ է: — Քու պարտեզդ ալ գեղեցիկ է: — Մենք պզտիկ ձի մը ունինք: — Վաճառականն ալ պզտիկ ձի մը ունի: — Դուք մեծ պարտեզ մը ունիք: — Հարուստ վաճառականն ալ մեծ պարտեզ մը ունի: — Իւր հայրը բարի տէր մըն է: — Իմ վարպետս բարի որդի մ'ունի. անիկայ բարի եղբայր մ'ալ ունի:

6.

Հայերէն՝ տեսայ, տեսած եմ, տեսեր եմ ժամանակները գաղղիերէն միեւնոյն կերպով ալ (j'ai vu, տեսած ունիմ) կը բացատրուին:

Ես քու հայրդ տեսայ: — Իմ եղբայրս մեծ ձի մը տեսաւ. անիկայ պզտիկ շուն մ'ալ տեսաւ: —

vu le riche marchand. — Ton petit cheval est un bon cheval. — Mon bon père a vu un beau chien. — Tu as vu un grand jardin. — J'ai un grand cheval et un petit chien. — Mon maître a vu mon petit chien et mon grand cheval.

7.

Oncle, *Հօրեղբայր*.

Cousin, *Հօրեղբորորդի*.

Vendu, *ծախած*.

Acheté, *գնած*.

Notre, *մեր*. — Votre, *ձեր*. — Leur, *իրենց, անոնց*.

Très, *շատ*.

J'ai vendu, *ես ծախած եմ, ծախեցի*.

Tu as vendu, *դու ծախած ես, ծախեցիր*.

Il a acheté, *անիկայ գնած է, գնեց*.

Mon cousin a vu votre père. — Votre frère est très-petit. — Ton oncle est mon père. — Notre cousin est très-riche. — Tu as vendu ton beau cheval. — Mon père a acheté un petit chien. — J'ai vendu mon beau cheval. — Il a acheté un beau livre. — Leur jardin est très-beau. — Notre jardin aussi est beau. — Leur petit cousin a vu votre beau chien et notre grand cheval.

8.

Le chapeau, *գլխարկը*.

Le couteau, *դանակը*.

Perdu, *կորսընցուցած*.

Trouvé, *գտած*.

Ce, *աս, սա, ան*.

Nous avons vu, *տեսած ենք, տեսանք*.

Vous avez trouvé, *գտած էք, գտաք*.

Ils ont perdu, *կորսընցուցած են, կորսընցուցին*.

Ce marchand est riche; il est très-riche. — Nous avons perdu notre livre. — Tu as un grand couteau. — Ce couteau est très-grand. — Nous avons vendu notre jardin. — J'ai vu votre père et votre oncle; ils ont acheté un petit chapeau. — Mon frère a vu votre cousin. — Ce jardin est très-beau. — Mon

Անոր հայրը հարուստ վաճառականը տեսաւ : —
 Քու պղտիկ ձիդ աղէկ ձի մըն է : — Իմ բարի հայրս
 գեղեցիկ շուն մը տեսաւ : — Դուն մեծ պարտէզ մը
 տեսար : — Ես մեծ ձի մը եւ պղտիկ շուն մը ունիմ :
 — Իմ վարպետս իմ պղտիկ շունս եւ իմ մեծ ձիս
 տեսած է :

7.

Պերադրականը կը ձեւանայ ածականին սկիզբը très-...
 բառն աւելցնելով. bon, բարի, très-bon, շատ բարի. —
 grand, մեծ, très-grand, շատ մեծ : —

Իմ հօրեղբորորդիս ձեր հայրը տեսաւ : — Ձեր
 եղբայրը շատ պղտիկ է : — Քու հօրեղբայրդ իմ
 հայրս է : — Մեր հօրեղբորորդին շատ հարուստ է :
 — Դուն քու գեղեցիկ ձիդ ծախեցիր : — Իմ հայրս
 պղտիկ շուն մը գնեց : — Ես իմ գեղեցիկ ձիս ծա-
 խեցի : — Անիկայ գեղեցիկ գիրք մը գնեց : — Անոնց
 պարտէզը շատ գեղեցիկ է : — Մեր պարտէզն ալ
 գեղեցիկ է : — Իրենց պղտիկ հօրեղբորորդին ձեր
 գեղեցիկ շունը եւ մեր մեծ ձին տեսաւ :

8.

Պաղղիերէնի մէջ անուն բայի դերանունները միշտ
 պէտք է իրօք գնել. ուր որ հայերէնի մէջ սովորաբար չի
 գրուիր : — Այնպէս ալ ստացական ածականները :

Աս վաճառականը հարուստ է. անիկայ շատ
 հարուստ է : — Մենք մեր գիրքը կորսնցուցինք : —
 Դուն մեծ դանակ մը ունիս : — Աս դանակը շատ մեծ
 է : — Մենք մեր պարտէզը ծախեցինք : — Ես ձեր հայրն
 ու ձեր հօրեղբայրը տեսայ. անոնք պղտիկ գլխարկ
 մը գնեցին : — Իմ եղբայրս ձեր հօրեղբորորդին
 տեսաւ : — Աս պարտէզը շատ գեղեցիկ է : — Իմ

petit cousin a perdu son couteau. — Vous avez trouvé mon chapeau.

9.

Ami, բարեկամ.

Domestique, ծառայ.

De, . . . ին (սեռական շինող նախադր.)

Le fils de ce marchand est très-petit. — Le jardin de mon oncle est grand. — Le frère de ton ami est très-grand. — Vous avez perdu le livre de mon père. — Le cousin de mon ami est très-pauvre. — Le domestique de notre oncle a perdu son petit chien. — J'ai vu le cheval de votre ami. — Ils ont vendu le chapeau et le couteau de leur oncle. — Le cheval de son père est très-beau. — Le domestique de mon cousin a acheté le jardin de ce marchand. — Nous avons trouvé le chapeau de notre cousin.

10.

Tu as, դուն ունիս.

As-tu? ունի՞ս.

Vous avez, դուք ունիք.

Avez-vous? ունի՞ք.

Il est, անիկայ է.

Est-il? անիկայ՞ է.

Tu as vu, տեսար.

As-tu vu? տեսա՞ր.

Vous avez vendu, ծախեցիք.

Avez-vous vendu? ծախեցի՞ք.

Oui, այո'.

Non, չէ.

As-tu un bon livre? — Oui, j'ai un bon livre. — Avez-vous vu mon bon père? — Non, j'ai vu votre oncle. — Avez-vous vendu votre grand cheval? — Oui, nous avons vendu notre grand cheval et notre petit chien. — Ce couteau est très-grand. — Est-il aussi très-bon? — Oui, il est très-bon. — J'ai un petit jardin. — As-tu aussi un cheval? — Oui, j'ai aussi un cheval. — Avez-vous acheté un bon livre? — Oui, nous avons acheté un bon livre. — As-tu acheté le jardin de ce marchand? — Non, j'ai acheté le jardin de son ami. — Avez-vous perdu

պղտիկ հօրեղբորորդիս իր դանակը կորսընցուց: —
Դուք իմ գլխարկս գտաք:

9.

Սեռականը կը ձեռնայ բառէն յառաջ *de նախադրու-*
թիւնը գնելով. de ce livre, աս գրքին, de son père,
իւր հօրը:

Աս վաճառականին որդին շատ պղտիկ է: —
Իմ հօրեղբորս պարտէզը մեծ է: — Քու բարեկամիդ
եղբայրը շատ մեծ է: — Դուք իմ հօրս գիրքը կոր-
սընցուցիք: — Իմ բարեկամիս հօրեղբորորդին խիստ
աղքատ է: — Մեր հօրեղբօրը ծառան իւր պղտիկ
շունը կորսընցուց: — Ես ձեր բարեկամին ձին տեսայ:
— Անոնք իրենց հօրեղբօրը գլխարկն ու դանակը
ծախեցին: — Իւր հօրը ձին շատ գեղեցիկ է: — Իմ
հօրեղբորորդւոյս ծառան աս վաճառականին պար-
տէզը գնեց: — Մենք մեր հօրեղբորորդւոյն գլխարկը
գտանք:

10.

Հարցական բային անուն բայի դերանունն իրմէ ետքը
կը դրուի, հետը միութեան գծով (-) մը կցելով:

Աղէկ գիրք մը ունիս: — Այո՛, ունիմ աղէկ
գիրք մը: — Դուք իմ բարի հայրս տեսա՞ք: — Չէ,
ես ձեր հօրեղբայրը տեսայ: — Դուք ձեր մեծ ձին
ծախեցի՞ք: — Այո՛, մենք մեր մեծ ձին ու մեր պղտիկ
շունը ծախեցինք: — Աս դանակը շատ մեծ է: —
(Անիկայ) շատ աղէկ ալ է՞: — Այո՛, շատ աղէկ է:
— Ես պղտիկ պարտէզ մը ունիմ: — Չի մ'ալ ունիս:
— Այո՛, ձի մ'ալ ունիմ: — Աղէկ գիրք մը գնեցի՞ք:
— Այո՛, մենք աղէկ գիրք մը գնեցինք: — Դուն աս
վաճառականին պարտէզը գնեցի՞ր: — Չէ, ես անոր
բարեկամին պարտէզը գնեցի: — Դուք ձեր գիրքը

votre livre? — Oui, j'ai perdu mon livre et mon chapeau. — Mon père a acheté un cheval. — Est-il bon? — Oui, il est bon.

11.

Mère, մայր.

Soeur, քույր.

Chambre, խուց.

La, ն, ը, (իզական յօդ.)

Fille, աղջիկ.

Tante, հորաքույր.

Cousine, հորեղբոր աղջիկ.

Une, էդ. մէկ, մը.

Grand, ար. grande, էդ. մեծ.

Petit, ար. petite, էդ. պզտիկ.

Bon, ար. bonne, էդ. բարի, աղէկ.

La bonne mère. — La bonne fille. — La mère est bonne. — La tante est bonne. — J'ai une petite soeur. — Tu as une grande chambre. — La chambre de ton père est très-grande. — As-tu vu mon ami et son frère? ils ont une bonne tante. — Leur oncle aussi est très-bon. — La cousine de mon ami est sage. — La chambre de votre frère est très-petite. — Avez-vous vu la cousine de notre maître?

12.

Ma, էդ. իմ. — Ta, էդ. քու. — Sa, էդ. իւր.
Elle, էդ. ինքն, անիկայ.

Mon frère est bon et ma soeur est bonne. — Mon oncle est grand et ma tante est petite. — Ta tante est très-bonne; elle est très-riche. — Ta chambre est petite; ma chambre est grande. — La mère de mon ami est très-pauvre. — Ta soeur a acheté un chapeau; elle a acheté un très-beau chapeau. — Vous avez une très-bonne mère. — Leur ami est riche; sa fille est très-sage.

կորսընցուցի՞ք: — Այո՛, ես (իմ) գիւրքս եւ (իմ)
 գլխարկս կորսընցուցի: — (Իմ) հայրս ձի մը գնեց:
 — Աղէկ է անիկայ: — Այո՛, աղէկ է:

11.

Իգական գոյականին ամէն կերպ ածականներն իգական
 կը դառնան, սովորաբար ծայրերնին *e* մ'առնելով: —
 Bonին՝ bonne իգականը զարտուղութիւն մըն է:

Բարի մայրը: — Բարի աղջիկը: — Մայրը բարի
 է: — Հօրաքոյրը բարի է: — Ես պզտիկ քոյր մը ու-
 նիմ: — Դուն մեծ սենեակ մը ունիս: — Քու հօրդ
 խուցը շատ մեծ է: — Իմ բարեկամս եւ իւր եղ-
 բայրը տեսա՞ր. անոնք բարի հօրաքոյր մ'ունին: —
 Իրենց հօրեղբայրն ալ շատ բարի է: — Բարեկամիս
 հօրեղբօր աղջիկը խելօք է: — Ձեր եղբօրը խուցը
 շատ պզտիկ է: — Մեր վարպետին հօրեղբօր աղջիկը
 տեսա՞ք:

12.

Իմ եղբայրս բարի է եւ իմ քոյրս բարի է: —
 Իմ հօրեղբայրս մեծ է եւ իմ հօրաքոյրս պզտիկ է:
 — Քու հօրաքոյրդ շատ բարի է. անիկայ շատ հա-
 րուստ է: — Քու խուցդ պզտիկ է. իմ խուցս մեծ
 է: — Իմ բարեկամիս մայրը շատ աղքատ է: — Քու
 քոյրդ գլխաւք մը գնեց. անիկայ շատ գեղեցիկ
 գլխարկ մը գնեց: — Դուք շատ բարի մայր մը ու-
 նիք: — Իրենց բարեկամը հարուստ է. անոր աղջիկը
 շատ խելօք է:

13.

La reine, թագուհին.

La femme, կինը.

La plume, գրիչը.

La princesse, իշխանուհին.

La servante, աղախինը.

La montre, ժամացույցը.

Cette, ի՜հ. առ, ահ.

Cette femme a une fille; sa fille est très-bonne. — Avez-vous vu la reine? — Cette chambre est très-petite. — J'ai acheté cette montre. — Cette femme est la servante de mon oncle. — J'ai perdu ma plume. — As-tu aussi perdu ta plume? — Non, j'ai perdu le livre de ma tante. — Sa cousine a un domestique et une servante. — La montre de la princesse est bonne. — J'ai aussi une bonne montre. — Cette plume est très-grande. — La servante de ce marchand a un bon fils.

14.

La ville, քաղաքը.

La table, սեղանը.

La chaise, աթոռը.

La lampe, կանթեղը.

Mauvais, ար. mauvaise, ի՜հ. գեշ.

Joli, ար. jolie, ի՜հ. աղուոր.

Rond, ար. ronde, ի՜հ. կլոր.

Notre table est ronde. — Cette lampe est très-jolie. — Cette petite fille est très-sage. — Vous avez une mauvaise plume. — Cette chaise est grande. — As-tu vu ma lampe? elle est très-petite. — Notre servante a acheté une table et une lampe. — J'ai vendu une chaise et une petite table. — Ce livre est très-joli. — Avez-vous vu notre ville? — Nous avons une mauvaise chambre. — Ma chambre est très-jolie; elle est ronde. — Nous avons acheté une chaise. — La lampe de mon ami est très-mauvaise.

13.

Աս կինը աղջիկ մը ունի. իւր աղջիկը շատ բարի է: — Թագուհին տեսա՞ք: — Աս խուցը շատ պզտիկ է: — Ես աս ժամացոյցը գնեցի: — Աս կինը հօրեղբօրս* աղախինն է: — Ես գրիչս կորսընցուցի: — Գուն ալ գրիչդ կորսընցուցի՞ր: — Չէ, հօրաքրոջս գիրքը կորսընցուցի: — Իր հօրեղբօր աղջիկը ծառայ մը եւ աղախին մ' ունի: — Իշխանուհւոյն ժամացոյցն աղէկ է: — Ես ալ աղէկ ժամացոյց մը ունիմ: — Աս գրիչը շատ մեծ է: — Աս վաճառականին աղախինը բարի որդի մը ունի:

* Oncle բառին դիմացը՝ գրքիս մէջ միշտ հօրեղբօյր գրած ենք, ինչպէս tanteին՝ հօրաքոյր, նոյնպէս cousin ու cousine բառերուն ամէն տեղ հօրեղբօրորդի, հօրեղբօր աղջիկ ըսած ենք. բայց առաջին երկուքը թէ հօր ու թէ հօր եղբօյրը կամ քոյրը կը նշանակեն, իսկ վերջին երկուքը՝ անոնց ամէնուն զաւկըները:

14.

Մեր սեղանը կլոր է: — Աս կանթեղը շատ աղուոր է: — Աս պզտիկ աղջիկը շատ խելօք է: — Դուք գէշ գրիչ մը ունի՞ք: — Աս աթոռը մեծ է: — Կանթեղս տեսա՞ր, շատ պզտիկ է: — Մեր աղախինը սեղան մը եւ կանթեղ մը գնեց: — Ես աթոռ մը ու պզտիկ սեղան մը ծախեցի: — Աս գիրքը շատ աղուոր է: — Մեր քաղաքը տեսա՞ք: — Մենք գէշ խուց մը ունինք: — Իմ խուցս շատ աղուոր է, անիկայ կլոր է: — Մենք աթոռ մը գնեցինք: — Բարեկամիս կանթեղը շատ գէշ է:

15.

Récapitulation.

Le père et la mère. — Un frère et une soeur. — Un bon oncle et une bonne tante. — Mon jardin et ma chambre. — J'ai vu ton frère et ta soeur. — Le livre de sa cousine est très-beau. — Elle a acheté une montre. — La plume de ton ami est bonne. — As-tu vu ma servante? — Non, j'ai vu ton domestique. — Cette table est très-mauvaise. — Votre montre est très-jolie. — J'ai vu la princesse. — Est-elle malade? — Oui, elle est très-malade. — Le maître de mon cousin a perdu son chien. — Cette table est ronde et cette chaise est grande. — Le fils de leur domestique a vu la reine. — Nous avons vu une grande ville. — La lampe de ma soeur est très-bonne. — La princesse a trouvé un joli petit chien. — Ce fils a perdu son père. — Avez-vous vu ma tante?

16.

La lettre, նամակը .

La maison, տունը .

Le canif, զմեղինը .

Mais, բայց, իսկ .

Donné, տուած .

Envoyé, խրկած .

Prêté, փոխ տուած .

Écrit, գրած .

À, . . . ին. (տրական շինող նախադր .)

J'ai donné un canif à ton frère. — Vous avez envoyé votre livre à ma soeur. — Mon oncle a prêté son cheval à mon père. — Son fils a écrit une lettre à notre ami. — Avez-vous donné votre couteau à mon cousin? — Ton canif est petit, mais il est bon. — Ma mère a donné cette plume à ma soeur. — Il a prêté son chapeau à mon ami. — J'ai envoyé cette lettre à ton oncle. — Avez-vous vendu votre maison à mon frère? — La chambre de votre ami est jolie,

15.

Քաղաք.

Հայրն ու մայրը: — Եղբայր մը եւ քոյր մը: — Բարի հօրեղբայր մը եւ բարի հօրաքոյր մը: — Իմ պարտեզս եւ իմ սենեակս: — Ես քու եղբայրդ եւ քու քոյրդ տեսայ: — Իր հօրեղբօր աղջկան գիւրքը շատ գեղեցիկ է: — Անիկայ ժամացոյց մը գնեց: — Քու բարեկամիդ գրիչն աղէկ է: — Աղախինս տեսա՞ր: — Չէ, ծառադ տեսայ: — Աս սեղանը շատ գէշ է: — Չեր ժամացոյցը շատ աղուոր է: — Իշխանուհին տեսայ: — Հիւանդ է: — Այո՛, շատ հիւանդ է: — Հօրեղբօրորդւոյս տէրն իւր շունը կորսնցուց: — Աս սեղանը կլոր է, եւ աս աթոռը մեծ է: — Իրենց ծառային որդին զթագուհին տեսեր է: — Մենք մեծ քաղաք մը տեսանք: — Քրոջս կանթեղը շատ աղէկ է: — Իշխանուհին աղուոր պզտիկ շուն մը գտաւ: — Աս որդին իր հայրը կորսնցուց: — Դուք իմ հօրաքոյրս տեսա՞ք:

16.

Տրականը կը ձեւանայ բառէն յառաջ à նախագրուածիւնը գնելով. à mon frère, եղբօրս (տուի). à ta mère, մօրդ (գրեցի):

Ես քու եղբօրդ զմեւին մը տուի: — Դուք ձեր գիւրքն իմ քրոջս խաւրեցիք: — Իմ հօրեղբայրս իւր ձին իմ հօրս փոխ տուաւ: — Իւր որդին մեր բարեկամին նամակ (մը) գրեց: — Չեր դանակն իմ հօրեղբօրորդւոյս տուիք: — Քու զմեւինդ պզտիկ է, բայց (անիկայ) աղէկ է: — Իմ մայրս աս գրիչն իմ քրոջս տուաւ: — Անիկայ իր գլխարկն իմ բարեկամիս փոխ տուաւ: — Ես աս նամակը քու հօրեղբօրդ խրկեցի: — Դուք ձեր տունն իմ եղբօրո ծախեցիք: — Չեր բարեկամին խուցն աղուոր է, բայց

mais elle est très-petite. — As-tu écrit une lettre à ton père? — J'ai donné votre chapeau à cette femme. — Il a prêté sa montre à son ami. — La montre de ton ami est bonne. — Notre maison est petite, mais elle est jolie.

17.

L'oncle, հօրեղբայրը.

L'ami, բարեկամը.

L'homme, մարդը.

Vieux, ծեր.

Malade, հիւանդ.

L'enfant, տղան.

L'arbre, ծառը.

L'habit, զգեստը.

Jeune, երիտասարդ, պզտիկ.

Fort, զօրաւոր.

L'ami de mon oncle est riche. — J'ai vu l'ami de votre oncle. — Il est aussi l'ami de mon cousin. — L'enfant de ma tante est malade. — L'oncle de mon ami est très-pauvre. — Ce marchand est vieux, mais il est très-fort. — La maison de leur oncle est très-petite. — Cette femme est petite, mais elle est forte. — Le frère de votre ami est très-jeune. — L'enfant de ce marchand est très-malade. — L'habit de votre domestique est vieux.

18.

Le voisin, դրացին.

Le jardinier, պարտիզպանը.

L'ami, բարեկամը.

Encore, դեռ, տակաւին.

La voisine, դրացուհին.

La jardinière, — պանուհին.

L'amie, բարեկամուհին.

Appartient, կը վերաբերի, է.

Cet, աս, սա, ան.

Cet enfant a perdu son père. — Cet homme est l'ami de mon oncle. — Cette femme est l'amie de ma tante. — Le voisin de mon frère a une bonne fille. — La voisine de ma cousine a un très-bon fils. — La servante de ma cousine est très-malade. — Avez-vous donné votre plume à mon cousin? — J'ai écrit une lettre à cet homme. — Cet habit appar-

(անիկայ) շատ պզտիկ է: — (Քու) հօրդ նամակ (մը) գրեցիր: — Ես ձեր գլխարկն աս կնոջ տուի: — Անիկայ իւր ժամացոյցն իւր բարեկամին փոխ տուաւ: — (Քու) բարեկամիդ ժամացոյցն աղէկ է: — Մեր տունը պզտիկ է, բայց (անիկայ) աղուոր է:

17.

Բառ մը ձայնաւորով սկսած ատեն՝ քովի le եւ la յօդին e ու a ձայնաւորը կը զեղչուի, եւ անոր տեղ ապաթարց կը դրուի. փխկ. le oncle, կ'ըսուի l'oncle; փխկ. le homme, l'homme; փխկ. le ami, l'amie. — Աս դրից մէջ արական ու իգական յօդն իրարմէ չեն զանազանիր:

Իմ հօրեղբօրս բարեկամը հարուստ է: — Ես ձեր հօրեղբօրը բարեկամը տեսայ: — Անիկայ իմ հօրեղբօրորդւոյս ալ բարեկամն է: — Իմ հօրաքրոջս տղան հիւանդ է: — Իմ բարեկամիս հօրեղբայրը շատ աղքատ է: — Աս վաճառականը ծեր է, բայց շատ զօրաւոր է: — Իրենց հօրեղբօրը տունը շատ պզտիկ է: — Աս կիներ պզտիկ (այսինքն՝ կարճահասակ) է, բայց զօրաւոր է: — Ձեր բարեկամին եղբայրը շատ պզտիկ է: — Աս վաճառականին տղան շատ հիւանդ է: — Ձեր ծառային զգեստը հին է:

18.

Ձայնաւորով սկսած արական բառերէ յառաջ ce դրուելու տեղ՝ cet կը դրուի. cet enfant, cet homme, փխկ. ce enfant.

Աս տղան իր հայրը կորսընցուց: — Աս մարդս (իմ) հօրեղբօրս բարեկամն է: — Աս կինն իմ հօրաքրոջս բարեկամուհին է: — (Իմ) եղբօրս դրացին բարի աղջիկ մը ունի: — (Իմ) հօրեղբօրս աղջկան դրացուհին շատ բարի որդի մը ունի: — Մօրաքրոջս աղջկան աղախինը շատ հիւանդ է: — Ձեր գրիչն հօրեղբօրորդւոյս տուիք: — Ես աս մարդուն նամակ մը գրեցի: — Աս զգեստը մեր պարտիզպանին

tient à notre jardinier. — Il a prêté son livre à cet enfant. — Ce pauvre homme a perdu sa montre. — La mère de ce petit enfant est très-malade. — Avez-vous vu notre jardinière? — Cette table appartient à cet homme. — J'ai envoyé cette lettre à ta cousine. — Ce grand arbre appartient à mon frère. — Cette ville appartient à la reine. — Cet habit est beau. — Votre plume est très-mauvaise; mais ma plume est encore très-bonne.

19.

Le vieillard, ծերունի.

Le chat, կատու.

Blanc, ճերմակ.

Il a } տնիկայ ունի.

Elle a }

Il a vu, տեսաւ.

Elle a donné, տուաւ.

Le jeune homme, երիտա-
սարդ.

Noir, սև.

A-t-il? } ունի?

A-t-elle? }

A-t-il vu? տեսաւ.

A-t-elle donné? տուաւ.

Cet homme a un petit chien. — A-t-il aussi un cheval? — Ma soeur a une bonne amie. — Notre voisine est très-riche. — J'ai donné ma chaise à ce vieillard. — Votre cousine a un beau chapeau. — A-t-elle aussi une jolie montre? — Cet enfant a perdu son père. — Notre chat est noir. — Cette chambre appartient à ma cousine. — Nous avons prêté notre table à ce jeune homme. — Ce pauvre homme a perdu son fils. — A-t-il aussi perdu sa fille? — Avez-vous écrit une lettre à ce petit enfant? — J'ai donné ma montre à mon père. — Il a envoyé une jolie montre à la fille de cette femme. — Ma mère a vu la jeune princesse. — A-t-elle aussi vu la reine? — Ce grand arbre appartient à notre voisin. — Mon père a écrit une lettre à mon frère. — As-tu un chat? — Oui, j'ai un petit chat. — Est-il blanc? — Non, il est noir.

է. (Գլ. կը վերաբերի:) — Անիկայ իր գիւղն առ տղուն
 փոխ տուաւ: — Սա խեղճ մարդն իր ժամացոյցը
 կորսընցուց: — Աս պզտիկ տղուն մայրը շատ հիւանդ
 է: — Մեր պարտիզպանուհին տեսա՞ք: — Աս սեղանն
 ան մարդունն է. (Գլ. կը վերաբերի:) — Ես առ
 նամակը քու հօրեղբօրդ աղջկան խաւրեցի: — Ան
 մեծ ծառն իմ եղբօրս է. (Գլ. կը վերաբերի:) —
 Աս քաղաքը թագուհւոյնն է. (Գլ. կը վերաբերի:) —
 — Աս զգեստը գեղեցիկ է: — Չեր գրիչը շատ գէշ
 է. իսկ իմ գրիչս դեռ շատ աղէկ է:

19.

Ձայնաւորով վերջացած բայէ մը ետքը ձայնաւորով
 սկսած դերանունն անուն բայի մ'որ գայ, երկուքին մէջ
 -ւ- մը կը դրուի, որ ամենեւին նշանակութեան վրայ
 բան մը չ'աւելցընէր:

Աս մարդս պզտիկ շուն մ'ունի: — Չի մ'ալ
 ունի՞ (անիկայ): — (Իմ) քոյրս բարի բարեկամուհի
 մը ունի: — Մեր դրացուհին խիստ հարուստ է: — Ես
 իմ աթոռս առ ծերունւոյն տուի: — Չեր հօրեղբօր
 աղջկը գեղեցիկ գլխարկ մ'ունի: — Աղուոր ժա-
 մացոյց մ'ալ ունի: — Աս տղան իւր հայրը կորսըն-
 ցուց: — Մեր կատուն սեւ է: — Աս սենեակն իմ
 հօրեղբօրս աղջկանն է. (Գլ. կը վերաբերի:) — Մենք
 մեր սեղանն առ երիտասարդին փոխ տուինք: — Աս
 խեղճ մարդն իւր որդին կորսընցուց: — Իւր աղջկն
 ալ կորսընցուց: — Դուք առ պզտիկ տղուն նամակ
 մը գրեցիք: — Ես ժամացոյցս հօրս տուի: — Անի-
 կայ առ կնոջ աղջկանը աղուոր ժամացոյց մը
 խրկեց: — Մայրս պզտիկ իշխանուհին տեսաւ: —
 Զթագուհին ալ տեսա՞ւ (անիկայ): — Այս մեծ
 ծառը մեր դրացւոյն է: — Հայրս նամակ մը գրեց
 իմ եղբօրս: — Կատու մ'ունի՞ս: — Այո՛, պզտիկ
 կատու մը ունիմ: — Ճերմակ է: — Չէ, սեւ է:

20.

Qui, *որն որ, որոնք.*

Mon ami qui a acheté ce jardin est très-riche. — Le marchand qui a vendu ce chapeau est votre ami. — Le vieillard qui a perdu son fils est notre maître. — L'homme qui a donné cet habit à mon voisin est vieux. — L'enfant qui a perdu sa mère est encore jeune. — La femme qui a écrit à notre cousin est la servante de ton ami. — Le jeune homme qui a prêté son livre à mon ami est très-pauvre. — Le chien qui a trouvé la princesse appartient à mon oncle. — Nous avons vu la princesse qui est fille de la reine. — Ta soeur a une montre qui est très-jolie. — Nous avons vu une ville qui est très-grande. — J'ai vu le marchand qui a acheté votre jardin. — Cette pauvre femme a un fils qui est très-sage. — Avez-vous vu le vieillard qui a vendu son cheval? — J'ai une montre qui est très-petite. — J'ai acheté une plume qui est très-bonne. — Mon oncle a donné un chapeau à ce jeune homme qui a trouvé sa montre. — Nous avons vu la femme qui a perdu sa fille.

21.

Que, *զորն որ, զորոնք.*

Le jeune homme que nous avons vu est son ami. — Le couteau que vous avez acheté est très-joli. — L'homme que vous avez vu est un marchand. — Le livre que vous avez perdu est beau. — L'enfant que vous avez vu est mon frère. — Le canif que tu as trouvé est joli. — Le chien que nous avons vendu est petit. — Le cheval que tu as acheté est grand. — Le marchand que vous avez

20.

Իմ բարեկամն՝ որն որ աս պարտեղը գնեց,
 շատ հարուստ է: — Վաճառականը՝ որն որ աս
 գլխարկը ծախեց, ձեր բարեկամն է: — Ծերը՝ որն
 որ իւր որդին կորսնցուց, մեր վարպետն է: —
 Մարդը՝ որն որ աս զգեստը դրացւոյս տուաւ,
 ծեր է: — Տղան՝ որն որ իւր մայրը կորսնցուց, տա-
 կաւին դեռահաս է: — Աինը՝ որն որ մեր հօրեղ-
 բօրորդւոյն գրեց, քու բարեկամիդ աղախինն է:
 — Երիտասարդը՝ որն որ իւր գիրքը բարեկամիս փոխ
 տուաւ, շատ աղքատ է: — Շունը՝ որն որ զիշխա-
 նուհին գտաւ, հօրեղբօրս է. (գլ. կը վերաբերի):
 — Մենք իշխանուհին տեսանք, որն որ թագուհւոյն
 աղջիկն է: — Քու քոյրդ ժամացոյց մը ունի, որն
 որ շատ աղուոր է: — Մենք քաղաք մը տեսանք,
 որն որ շատ մեծ է: — Ես վաճառականը տեսայ,
 որն որ ձեր պարտեղը գնեց: — Աս խեղճ կինն որդի
 մ'ունի, որն որ շատ խելօք է: — Տեսա՞ք ծերը՝ որն
 որ իւր ձին ծախեց: — Ես ժամացոյց մը ունիմ, որն
 որ շատ պզտիկ է: — Ես գրիչ մը գնեցի, որն որ
 շատ աղէկ է: — Հօրեղբայրս գլխարկ մը տուաւ աս
 երիտասարդին՝ որն որ իւր ժամացոյցը գտաւ: —
 Մենք կինը տեսանք, որն որ իւր աղջիկը կորսնցուց:

21.

Երիտասարդը՝ զորն որ տեսանք, անոր բարե-
 կամն է: — Գանակը՝ զորն որ գնեցիք, շատ ա-
 ղուոր է: — Մարդը՝ զորն որ տեսաք, վաճառական
 մըն է: — Գիրքը՝ զորն որ կորսնցուցիք, գեղեցիկ
 է: — Տղան՝ զորն որ տեսաք, եղբայրս է: — Զմե-
 լինը՝ զորն որ գտար, աղուոր է: — Շունը՝ զորն
 որ ծախեցինք, պզտիկ է: — Զին՝ զորն որ գնե-
 ցիր, մեծ է: — Վաճառականը՝ զորն որ տեսաք,
 աղքատ է: — Աս կինը աղուն մայրն է՝ զորն որ

vu est pauvre. — Cette femme est la mère de l'enfant que vous avez vu. — Le canif que tu as trouvé appartient à mon voisin. — Nous avons acheté le cheval que vous avez vendu. — J'ai trouvé le livre que tu as perdu. — J'ai vu le couteau que vous avez acheté. — Tu as trouvé le chapeau que j'ai perdu. — Il a acheté le cheval que tu as vendu. — Avez-vous vu l'arbre que mon frère a acheté? — L'habit que la princesse a acheté est très-beau.

22.

Le mien, мѣ. la mienne, ѣѣ. ѣѣ.

Le tien, тѣ. la tienne, ѣѣ. ѣѣ.

Le sien, сѣ. la sienne, ѣѣ. ѣѣ.

Ton père est bon, le mien aussi est bon. — Mon chien est grand, le tien est petit. — Mon oncle a un bon cheval, le tien aussi a un bon cheval. — J'ai vu ta cousine et la sienne. — Tu as une jolie lampe; la mienne aussi est jolie. — Ton oncle est riche, le mien est pauvre. — Ta tante est riche, la sienne est pauvre. — Il a trouvé sa montre et la mienne. — Le domestique de mon ami est fort, le mien aussi est fort. — Mon frère est sage, le tien aussi est sage. — Mon chat est blanc, le tien est noir. — Ma table est grande, la tienne est petite. — Ce vieillard a un jeune domestique; le mien aussi est jeune. — Ton cousin est sage, le sien aussi est sage. — Ta montre est bonne, la mienne est mauvaise. — Nous avons perdu notre livre et le tien. — Notre jardinier est vieux, le tien est jeune.

դուք տեսաք: — Զմեւինք՝ զորն որ դուն գտար,
իմ դրացւոյս է: — Մենք ձին գնեցինք, զորն որ
դուք ծախեցիք: — Ես գտայ գիրքը՝ զորն որ դուն
կորսընցուցիր: — Ես դանակը տեսայ, զորն որ դուք
գնեցիք: — Դուն գտար գլխարկը, զորն որ ես կոր-
սընցուցի: — Ինքը գնեց ձին՝ զորն որ դուն ծախե-
ցիր: — Տեսա՞ք ծառը՝ զորն որ եղբայրս գնեց: —
Զգետար՝ զորն որ իշխանուհին գնեց, շատ գեղե-
ցիկ է:

22.

Ստացական դերանունները համաձայն պիտի ըլլան ան
բառին՝ որուն նշանակութիւնն որ յառաջ կը բերեն. ուս-
տի le livre բառին վրայ խօսուած ատեն՝ le mien կ'ը-
սուի, իսկ la maison բառին վրայ խօսուած ատեն՝ la
miennne.

Քու հայրդ բարի է, իմա ալ բարի է: — Իմ
շունս մեծ է, քուկդ պզտիկ է: — Հօրեղբայրս
աղէկ ձի մը ունի, քուկդ ալ աղէկ ձի մը ունի: —
Ես քու հօրեղբօրդ աղջիկն ու իրենքը տեսայ: — Դուն
աղուոր կանթեղ մը ունիս, իմա ալ աղուոր է: — Քու
հօրեղբայրդ հարուստ է, իմա աղքատ է: — Քու
հօրաքոյրդ հարուստ է, իրենքը աղքատ է: — Անիկայ
իւր ժամացոյցն ու իմա գտաւ: — Բարեկամիս ծա-
ռան զօրաւոր է, իմա ալ զօրաւոր է: — Իմ եղբայրս
խելօք է, քուկդ ալ խելօք է: — Իմ կատուս ճեր-
մակ է, քուկդ սեւ է: — Իմ սեղանս մեծ է, քուկդ
պզտիկ է: — Աս ծերը երիտասարդ ծառայ մ'ունի,
իմա ալ երիտասարդ է: — Քու հօրեղբօրորդիդ խե-
լօք է, անորն ալ խելօք է: — Քու ժամացոյցդ աղէկ
է, իմա գէշ է: — Մենք մեր գիրքն ու քուկդ կոր-
սընցուցինք: — Մեր պարտիզպանը ծեր է, քուկդ
երիտասարդ է:

23.

Le nôtre, ար. la nôtre, էէ. Տէրը.

Le vôtre, ար. la vôtre, էէ. ձերը.

Le leur, ար. la leur, էէ. իրենցը.

Votre chat est noir, le nôtre est blanc. — J'ai une jolie chambre; la vôtre aussi est jolie. — Leur table est ronde, la nôtre aussi est ronde. — Ton oncle a un vieux domestique, le nôtre a un jeune domestique. — Ma chambre est grande, la leur est petite. — Notre reine est jeune, la vôtre aussi est jeune. — Ton oncle est jeune, le leur est vieux. — J'ai vu son frère et le vôtre. — Mon chapeau est noir, le vôtre aussi est noir; mais le leur est blanc. — J'ai trouvé votre chien et le nôtre.

24.

Agréable, հաճոյական, գլխարձալի. Utile, օգտակար.

Fidèle, հաւատարիմ.

Où, ուր.

Plus, աւելի. — Que, քան թէ, քան.

Ce vieillard est plus fort que ce jeune homme. — Notre servante est plus pauvre que votre jardinière. — Cet enfant est plus jeune que ton frère. — Cette femme est plus riche que cet homme. — Le chien est plus fidèle que le chat. — Mon frère est plus sage que ta soeur. — Ton couteau est plus joli que mon canif. — Cette princesse est plus riche que la reine. — Notre jardin est plus beau que le jardin de ce marchand. — Mon arbre est plus petit que l'arbre de mon ami. — Cette maison est plus grande que la maison de votre tante. — Cette servante est plus fidèle que votre domestique. — La lampe de mon cousin est plus grande que la lampe de mon oncle. — L'habit de ce marchand est plus

23.

Չեր կատուն սեւ է, մերինը ճերմակ է: — Ե՞ս
աղուոր խուց մ'ունիմ. ձերն ալ աղուոր է: — Իրենց
սեղանը կլոր է, մերինն ալ կլոր է: — Քու հօրեղ-
բայրդ ծեր ծառայ մը ունի, մերը՝ երիտասարդ
ծառայ մ'ունի: — Իմ խուցս մեծ է, իրենցը պզտիկ
է: — Մեր թագուհին դեռահաս է, ձերինն ալ
դեռահաս է: — Քու հօրեղբայրդ երիտասարդ է,
իրենցը ծեր է: — Իւր եղբայրն ու ձերը տեսայ: —
Իմ գլխարկս սեւ է, ձերինն ալ սեւ է. բայց
իրենցը ճերմակ է: — Չեր շունն ու մերը գտայ:

24.

Բաղդատականը կը ձեւանայ ածականէն յառաջ plus
եւ ետքը՝ que գնեւով. Il est plus grand que vous, անի-
կայ աւելի մեծ է՝ քան թէ դուն. քեզմէ մեծագոյն է:

Աս ծերունին աւելի զօրաւոր է՝ քան թէ աս
երիտասարդը: — Մեր աղախինն աւելի աղքատ է՝
քան թէ ձեր պարտիզպանուհին: — Աս տղան
աւելի պզտիկ է՝ քան թէ քու եղբայրդ: — Աս կինն
աւելի հարուստ է՝ քան թէ ան մարդը: — Շունն
աւելի հաւատարիմ է՝ քան թէ կատուն: — Իմ
եղբայրս աւելի խելօք է՝ քան թէ քու քոյրդ: —
Քու դանակդ աւելի աղուոր է՝ քան թէ իմ զմե-
լինս: — Աս իշխանուհին աւելի հարուստ է՝ քան
թէ թագուհին: — Մեր պարտէզն աւելի գեղեցիկ
է՝ քան թէ աս վաճառականին պարտէզը: — Իմ
ծառս աւելի պզտիկ է՝ քան թէ բարեկամիս ծառը:
— Աս տունն աւելի մեծ է՝ քան թէ ձեր հօրաքրոջ
տունը: — Աս աղախինն աւելի հաւատարիմ է՝ քան
թէ ձեր ծառան: — Հօրեղբօրորդւոյս կանթեղն

petit que l'habit de son domestique. — Ta chambre est plus petite que la chambre de notre jardinière.

25.

Ton livre est plus utile que le mien. — Mon jardin est plus agréable que le tien. — Où avez-vous acheté ce chapeau? — Ta plume est plus grande que la mienne. — Le canif de votre frère est plus joli que le mien. — Cet habit est plus petit que le sien. — Où est votre bonne tante? — Elle est ici. — Ton frère est plus sage que le sien. — Ma soeur est plus jeune que la tienne. — Ma lampe est plus mauvaise que la sienne. — Votre servante est plus fidèle que la mienne. — Notre jardinière est plus forte que la tienne. — Où avez-vous vu la reine?

26.

Facile, *դիւրիւն*.

Honnête, *սլաւոյնաւոր*.

Difficile, *դժուար*.

Le thème, *շարատրուածիւնը*.

Notre ami a une grande maison; mais la leur est plus grande. — Avez-vous acheté la maison de notre ami? — Votre maison est plus jolie que la nôtre. — Notre jardinier est vieux, mais il est plus jeune que le vôtre. — Ton voisin est pauvre, mais il est honnête. — Il est plus honnête que ce marchand. — Votre lampe est plus grande que la nôtre. — Mon frère a un petit chien qui est très-fidèle. — Avez-vous aussi un chien? — Où est votre maison? — Le thème de mon frère est difficile; mais il est plus facile que le vôtre. — Le chat que ma soeur a acheté est très-joli. — Mon thème est plus facile que le leur. — J'ai donné mon chat à ma voisine.

աւելի մեծ է՝ քան թէ հօրեղբօրս կանթեղը: — Աս
վաճառականին զգեստն աւելի պզտիկ է՝ քան թէ
իւր ծառային զգեստը: — Քու սենեակդ աւելի պըզ-
տիկ է՝ քան թէ մեր պարտիզպանուհւոյն սենեակը:

25.

Քու գիրքդ աւելի օգտակար է՝ քան թէ իմս:
— Իմ պարտեզս աւելի զուարճալի է՝ քան թէ
քուկդ: — Ո՛ւր գնեցիք ան գլխարկը: — Քու գրիչդ
աւելի մեծ է՝ քան թէ իմս: — Եղբօրդ զմեկինն աւե-
լի աղուոր է՝ քան թէ իմս: — Աս զգեստն աւելի
պզտիկ է՝ քան թէ իրենը: — Չեր բարի հօրաքոյրն
ո՛ւր է: — (Անիկայ) հոս է: — Քու եղբայրդ աւելի
խելօք է՝ քան թէ անորը: — Իմ քոյրս աւելի դե-
ռահաս է՝ քան թէ քուկինդ: — Իմ կանթեղս
աւելի գէշ է՝ քան թէ անորը: — Չեր աղախինն
աւելի հաւատարիմ է՝ քան թէ իմս: — Մեր պար-
տիզպանուհին աւելի զօրաւոր է՝ քան թէ քուկդ:
— Ո՛ւր տեսաք թագուհին:

26.

Մեր բարեկամը մեծ տուն մը ունի. բայց ի-
րենցն աւելի մեծ է: — Դուք մեր բարեկամին
տունը գնեցիք: — Չեր տունն աւելի աղուոր է՝ քան
թէ մերը: — Մեր պարտիզպանը ծեր է. բայց (անի-
կայ) աւելի երիտասարդ է՝ քան թէ ձերը: — Դրա-
ցիդ աղքատ է, բայց պատուաւոր է: — Անիկայ աւե-
լի պատուաւոր է՝ քան թէ աս վաճառականը: —
Չեր կանթեղն աւելի մեծ է՝ քան թէ մերը: —
Եղբայրս պզտիկ շուն մը ունի, որն որ շատ հաւա-
տարիմ է: — Դուք ալ շուն մը ունիք: — Ո՛ւր է
ձեր տունը: — Եղբօրս շարագրութիւնը դժուա-
րին է. բայց (անիկայ) աւելի դիւրին է՝ քան
թէ ձերը: — Քրոջս գնած կատուն (հը. կատուն՝

— Notre ville est plus agréable que la vôtre. — Ton jardinier est plus fort que le nôtre.

27.

Paresseux, ար. paresseuse, ի՜հ. ծոյլ.

Heureux, ար. heureuse, ի՜հ. երջանիկ.

Malheureux, ար. malheureuse, ի՜հ. դժբախտ.

Cet enfant est très-malheureux; il a perdu son père et sa mère. — La soeur de mon ami est très-paresseuse. — Notre voisine est plus heureuse que la princesse. — Ton oncle est plus riche que le nôtre; mais le nôtre est plus heureux. — La mère de cet enfant est très-malheureuse; elle est plus malheureuse que notre voisine. — Ce marchand est très-honnête; mais il est malheureux. — Cette fille est très-paresseuse. — Est-elle plus paresseuse que ma jardinière? — Nous avons écrit une lettre à cette honnête femme. — Leur ami est plus heureux que le vôtre. — Cette femme est malheureuse, mais elle est honnête.

28.

Haut, բարձր.

Dans, մէջ.

Celui, ար. celle, ի՜հ. ան, անիկայ.

Celui և՛ celle qui a vu, ան. Celui que j'ai perdu, ան որ
որ տեսաւ, ով որ տեսաւ, զորն որ կորսընցուցի, կոր-
տեսնողը.

սընցուցածս.

Ce livre est plus beau que celui que j'ai perdu. — Celui qui a perdu ma montre est un ami de votre voisin. — Cet arbre est plus haut que celui que nous avons vu dans votre jardin. — As-tu trouvé ton chien? — Non, j'ai trouvé celui que mon ami a

զորն որ իմ քոյրս գնեց,) շատ աղուոր է: — Իմ
շարադրութիւնս աւելի դիւրին է՝ քան թէ իրենցը:
— Ես կատուս դրացուհւոյս տուի: — Մեր քաղաքն
աւելի զուարճալի է՝ քան թէ ձերը: — Քու պար-
տիզպանդ աւելի զօրաւոր է՝ քան թէ մերը:

27.

Eux վերջաւորող ածականներուն իգականը՝ euse կ'ըլայ:

Աս տղան շատ դժբախտ է. անիկայ իւր հայրն
ու մայրը կորսընցուց: — Բարեկամիս քոյրը խիստ
ծոյլ է: — Մեր դրացուհին աւելի երջանիկ է՝ քան
թէ իշխանուհին: — Քու հօրեղբայրդ աւելի հա-
րուստ է՝ քան թէ մերը. բայց մերն աւելի երջա-
նիկ է: — Սա տղուն մայրը շատ դժբախտ է. (անի-
կայ) աւելի դժբախտ է՝ քան թէ մեր դրացուհին:
— Աս վաճառականը շատ պատուաւոր է. բայց (ա-
նիկայ) դժբախտ է: — Աս աղջեկը խիստ ծոյլ է: —
Իմ պարտիզպանուհիէս աւելի՞ ծոյլ է: — Մենք
աս պատուաւոր կնոջ նամակ մը գրեցինք: — Իրենց
բարեկամն աւելի երջանիկ է՝ քան թէ ձերը: — Աս
կինը դժբախտ է, բայց (անիկայ) պատուաւոր է:

28.

Աս գիրքն աւելի գեղեցիկ է՝ քան թէ ան զոր
ես կորսընցուցի: — Ան որ իմ ժամացոյցս կորսըն-
ցուց, ձեր դցացւոյն (մէկ) բարեկամն է: — Աս ծառն
աւելի բարձր է՝ քան թէ ան զորն որ ձեր պարտե-
ղին մէջ տեսանք: — Շունդ գտա՞ր: — Չէ. իմ բա-
րեկամիս կորսընցուցածը գտայ. (հշ. գտայ ան
զոր իմ բարեկամս կորսընցուց:) — Աս խեղճ կինն
իւր տղան կորսընցընողն է: — Իւր տունը հօրեղ-

perdu. — Cette pauvre femme est celle qui a perdu son enfant. — Avez-vous vu celui qui a vendu sa maison à mon oncle? — Le cheval de mon père est plus grand que celui que mon oncle a acheté. — Celui qui a acheté notre jardin est un bon vieillard. — Où avez-vous vu mon maître? — J'ai vu celui qui a perdu votre livre. — Celui qui a écrit cette lettre est un jeune homme.

29.

Content, գոհ.

Encore, ակ, դարձեալ.

Celui de mon ami, իմ բարեկամիս. (իմ բարեկամիս վաճառականինը. (աս վաճառականին տունը, le jardin.)

Celle de ce marchand, աս վաճառականին տունը, la maison.)

Ce couteau est plus joli que celui de notre jardinier. — Votre chapeau est plus beau que celui de la princesse. — Cette montre est plus jolie que celle de votre amie. — Le chien de votre cousin est plus fidèle que celui de votre voisin. — Votre plume est plus grande que celle de ce jeune homme. — La fille de cette femme est plus sage que celle de la servante. — Le thème de mon cousin est plus difficile que le vôtre; mais celui de mon ami est encore plus difficile. — Ma chambre est plus grande que celle de mon maître. — Le chat de ma mère est plus joli que celui de ce vieillard. — La maison de ce marchand est plus haute que celle de notre voisine. — La fille de cette pauvre femme est plus contente que celle de la reine. — Le fils de mon voisin est plus content que celui de ce marchand. — J'ai donné ma plume à celui qui a trouvé mon livre.

բօրս ծախողը տեսա՞ք. (Գլ. տեսա՞ք ան որ իւր տունն իմ հօրեղբօրս ծախեց:) — Հօրս ձին աւելի մեծ է՝ քան թէ ան զորն որ հօրեղբայրս գնեց: — Ան որ մեր պարտէզը գնեց, բարի ծերունի մըն է: — Ո՞ւր տեսաք իմ տէրս: — Չեր գիւրքը կորսընցընողը տեսայ. (Գլ. տեսայ ան որ ձեր գիւրքը կորսընցուց:) — Աս նամակը գրողը (Գլ. ան որ աս նամակը գրեց,) երիտասարդ մըն է:

29.

Աս դանակն աւելի աղուոր է՝ քան թէ մեր պարտիզպանինը: — Չեր գլխարկն աւելի գեղեցիկ է՝ քան թէ իշխանուհւոյնը: — Աս ժամացոյցն աւելի աղուոր է՝ քան թէ ձեր բարեկամուհւոյնը: — Չեր հօրեղբօրորդւոյն շունն աւելի հաւատարիմ է՝ քան թէ ձեր դրացւոյնը: — Չեր գրիչն աւելի մեծ է՝ քան թէ աս երիտասարդինը: — Աս կնոջ աղջիկն աւելի խելօք է՝ քան թէ աղախնոյնը: — Հօրեղբօրորդւոյս շարագրութիւնը ձերինէն աւելի դժուար է. բայց բարեկամինս ա՛լ աւելի դժուար է: — Իմ խուցս աւելի մեծ է՝ քան թէ իմ վարպետինս: — Մօրս կատուն աւելի աղուոր է՝ քան թէ աս ծերունւոյնը: — Աս վաճառականին տունն աւելի բարձր է՝ քան թէ մեր դրացուհւոյնը: — Աս խեղճ կնոջ աղջիկն աւելի գոհ է՝ քան թէ թագուհւոյնը: — Դրացւոյս որդին աւելի գոհ է՝ քան թէ աս վաճառականինը: — Գրիչս անոր տուի՝ որն որ գիւրքս գտաւ:

30.

Henri, Հենրիկոս.

Louis, Լուդովիկոս.

Louise, Լուիզա.

Londres, Լոնտոն.

S'appelle, կը կոչուի.

Jean, Յովհաննէս.

François, Փրանկիսկոս.

Henriette, Հենրիկէ.

Bruxelles, Պրիւսէլ.

Va, կ'երթայ.

Ա, տրական եւ ներգոյական շինող նախագր.

Le fils de notre voisin s'appelle Henri, et sa fille s'appelle Louise. — L'enfant de cette femme s'appelle Louis. — Le frère de Henriette va à Bruxelles. — Notre cousine a écrit une lettre à ma soeur Marie. — Le chien de François est plus fidèle que celui de Jean. — Le père de François est à Londres. — L'homme qui a perdu son fils et son ami va à Berlin. — Où avez-vous vu mon frère? — J'ai vu votre frère à Vienne. — Il a envoyé une lettre à Bruxelles. — A-t-il aussi envoyé une lettre à Londres? — Le cheval que nous avons acheté à Vienne, est plus grand que celui de notre princesse. — Louise a écrit une lettre à son frère qui est à Paris. — A-t-elle aussi écrit à son cousin? — Non, elle a écrit à sa tante qui va à Londres.

31.

Une église, եկեղեցի մը.

Reçu, ընդունած.

Allé, գացած.

Une école, դպրոց մը.

Lu, կարդացած.

Arrivé, հասած.

Il est arrivé, հասած է, հասաւ.

Il est allé, գացած է, գնաց.

De, ...էն. (բացառական շինող նախագր.)

Mon ami Louis est à Lyon. — Il est arrivé de Paris. — J'ai reçu une lettre de François qui est à Bruxelles. — Henriette a vu son frère qui est arrivé de Londres. — Ce chat appartient à Louise, et ce chien appartient à Louis. — Mon oncle est

30.

Յատուկ անունները վրանին յօդ չեն առնուր: — Մեր աննախդիր տրականն ու ներգոյականը՝ գաղղիերէն սովորաբար àով կը ձեւանայ. Il va à Paris, Փարիզ կ'երթայ. Elle est à Vienne, Վիեննա է: — Ներգոյականը dansով ալ կ'ըլլայ:

Մեր դրացւոյն որդին Հենրիկոս կը կոչուի, եւ իւր աղջիկը Լուիզա կը կոչուի: — Աս կնոջտղան Լուիզովիկոս կը կոչուի: — Հենրիկէին եղբայրը Պրիւսէլ կ'երթայ: — Մեր հօրեղբօր աղջիկը իմ Մարիամ քրոջս նամակ մը գրեց: — Փրանկիսկոսին շունը աւելի հաւատարիմ է՝ քան թէ Յովհաննէսինը: — Փրանկիսկոսին հայրը Լոնտոն է: — Մարդը՝ որն որ իւր որդին ու իւր բարեկամը կորսընցուց՝ Պերլին կ'երթայ: — Ո՛ւր տեսաք իմ եղբայրս: — Չեր եղբայրը Վիեննա տեսայ: — Անիկայ Պրիւսէլ նամակ մը խաւրեց: — Լոնտոն ալ նամակ մը խաւրեց: — Չին՝ զորն որ Վիեննա գնեցինք, աւելի մեծ է՝ քան թէ մեր իշխանուհւոյնը: — Լուիզա նամակ մը գրեց իւր եղբօրը, որն որ Փարիզ է: — Իւր հօրեղբօրորդւոյն ալ գրեց: — Չէ, անիկայ իւր հօրաքրոջը գրեց, որն որ Լոնտոն կ'երթայ:

31.

Բացառականը սեռականին հետ նոյն է. Il a reçu de son frère, եղբօրմէն ընդունեցաւ, առաւ: Il est arrivé de Lyon, լիոնէն եկաւ, հասաւ:

Իմ Լուիզովիկոս բարեկամս Լիոն է: — Անիկայ Փարիզէն եկաւ (գլ. հասաւ): — Ես նամակ մը ընդունեցայ Փրանկիսկոսէն՝ որն որ Պրիւսէլ է: — Հենրիկէ տեսաւ իւր եղբայրը՝ որն որ Լոնտոնէն եկաւ: — Աս կատուն Լուիզայինն է (գլ. կը վերաբերի), եւ աս շունը՝ Լուիզովիկոսինն է: — (Իմ) հօրեղբայրս եկեղեցին գնաց: — (Իմ) հօրեղբօրորդիս իւր բարի վարպետէն ընդունած գիրքը կարդաց.

allé à l'église. — Mon cousin a lu le livre qu'il a reçu de son bon maître. — Où as-tu trouvé mon canif? — J'ai trouvé ton canif à l'école. — La fille de mon voisin s'appelle Marie; elle est très-sage. — Avez-vous lu la lettre de la princesse? — Non, j'ai lu celle de la reine. — Cette église est très-haute; elle est plus haute que celle de Bruxelles. — Où est ton frère; est-il à l'école? — Non, il est à l'église.

32.

Récapitulation.

Ta chambre est plus jolie que la mienne et que celle de mon ami. — Où avez-vous perdu votre canif? — J'ai perdu mon canif dans le jardin de mon oncle. — Notre chien est plus fidèle que celui de votre ami. — La soeur de Louis a écrit une lettre à ma tante qui est à Bruxelles. — Votre père est plus riche que le mien; mais le mien est plus heureux que le vôtre. — J'ai donné mon chien à mon cousin. — À celui qui va à Londres? — Non, à celui qui est arrivé de Berlin. — L'amie de ma soeur est très-paresseuse. — Où est mon couteau? — J'ai prêté votre couteau à Henri qui est arrivé de Vienne. — Ma cousine est très-malheureuse; elle a perdu son père et sa mère. — Avez-vous envoyé une lettre à votre ami qui est à Londres? — Mon ami est heureux; il a vu son père qui est arrivé de Paris; il a reçu une lettre de sa soeur qui est à Lyon. — A-t-il aussi reçu une lettre de son oncle? — Ma soeur est très-contente. — A-t-elle lu la lettre de son cousin? — Oui; elle a aussi lu le livre qu'elle a reçu de ma tante.

(Գլ. կարգաց գիւրքը՝ զորն որ իւր բարի վարպետէն ընդունեցաւ:) — Ո՛ւր գտար զմեւինս: — Ես զմեւինդ դպրոցը գտայ: — Դրացւոյս աղջիկը Մարիամ կը կոչուի, անիկայ շատ խելօք է: — Իշխանուհւոյն նամակը կարդացի՞ք: — Չէ, ես թագուհւոյնը կարդացի: — Աս եկեղեցին շատ բարձր է. (անիկայ) աւելի բարձր է՝ քան թէ Պրիւսէլինը: — Ո՛ւր է եղբայրդ, դպրոցն է (անիկայ): — Չէ, (անիկայ) եկեղեցին է:

32.

Քաղաքապետ.

Քու սենեակդ աւելի աղուոր է՝ քան թէ իմս եւ (քան թէ) իմ բարեկամինս: — Ո՛ւր կորսընցուցիք ձեր զմեւինը: — Զմեւինս հօրեղբօրս պարտեղը կորսընցուցի: — Մեր շունն աւելի հաւատարիմ է՝ քան թէ ձեր բարեկամինը: — Լուդովիկոսին քոյրը նամակ մը գրեց իմ հօրաքրոջս, որն որ Պրիւսէլ է: — Չեր հայրն աւելի հարուստ է՝ քան թէ իմս, բայց իմս աւելի երջանիկ է՝ քան թէ ձերը: — Շունս հօրեղբօրորդւոյս տուի: — Անոր՝ որ Լոնտոն կ'երթայ: — Չէ, անոր՝ որ Պերլինէն եկաւ: — Քրոջս բարեկամուհին խիստ ծոյլ է: — Ո՛ւր է դանակս: — Ես ձեր դանակը Հենրիկոսին փոխ տուի, որն որ Վիէննայէն եկաւ: — Հօրեղբօրս աղջիկը խիստ դժբախտ է, անիկայ իւր հայրն ու մայրը կորսընցուց: — Նամակ մը խաւրեցի՞ք ձեր բարեկամին՝ որ Լոնտոն է: — Բարեկամս երջանիկ է, անիկայ իւր հայրը տեսաւ՝ որն որ Փարիզէն եկաւ, անիկայ նամակ մ'ընդունեցաւ իր քրոջմէն՝ որն որ Լիոն է: — Իւր հօրեղբօրմէն ալ նամակ (մ') ընդունեցաւ: — Քոյրս շատ գոհ է: — Իւր հօրեղբօրորդւոյն նամակը կարդացի: — Այո՛, կարգաց նաեւ հօրաքեռէս ընդունած գիւրքը:

33.

Le père, հայրը. Les pères, հայրերը.

La mère, մայրը. Les mères, մայրերը.

L'enfant, տղան. Les enfants, տղաք.

Elles, էֆ. անոնք.

Sont, են. — Ils sont, անոնք են. — Sont-ils, են.

Toujours, միշտ.

Souvent, սակայ.

Les bons pères. — Les bonnes mères. — Les pères sont bons. — Les mères sont bonnes. — Les enfants de cette femme sont petits; mais ils sont très-sages. — Les livres de mon oncle sont utiles. — Les plumes de ma soeur sont petites. — Les soeurs de ce marchand sont très-bonnes. — Les amis de Jean sont à Londres. — Les arbres de notre jardin sont plus hauts que les arbres de votre jardin. — Les marchands de notre ville sont très-riches. — Les maisons de votre ville sont plus hautes que les maisons de la nôtre. — Les amis de François sont à notre jardin. — Votre tante va souvent à la ville. — Elle est toujours dans sa chambre. — Les thèmes de Louis sont toujours difficiles; les thèmes de Charles sont souvent faciles.

34.

La pomme, խնձորը.

La cerise, կեռասը.

Ils ont, } անոնք ունին.

Elles ont, }

La poire, տանձը.

La fleur, ծաղիկը.

Ont-ils, } ունին.

Ont-elles, }

Les enfants de notre voisin sont bons. — Les amis de mon cousin ont un beau cheval. — Ont-ils aussi un petit chien? — Non, ils ont un petit chat. — Les soeurs de cette femme sont malades. — Les filles de ta tante sont riches, mais les fils de mon

33.

Յոբնակին կը ձեւանայ բառին վերջը s մը դնելով: — Ինչպէս իգականին վրայ ըսինք (11), նոյնպէս ալ յոգնակի բառին ամէն կերպ ածականները յոբնակի կ'ըլլան. Les bons pères, բարի հայերը. Les mères sont bonnes, մայրերը բարի են:

Բարի հայերը: — Բարի մայրերը: — Հայերը բարի են: — Մայրերը բարի են: — Աս կնոջ որդիքը պզտիկ են. բայց շատ խելօք են: — (Իմ) հօրեղբօրս գրքերն օգտակար են: — (Իմ) քրոջս գրիչները պզտիկ են: — Աս վաճառականին քոյրերը շատ բարի են: — Յովհաննէսին բարեկամները Լոնտոն են: — Մեր պարտեզին ծառերն աւելի բարձր են՝ քան թէ ձեր պարտեզին ծառերը: — Մեր քաղքին վաճառականները շատ հարուստ են: — Ձեր քաղքին տներն աւելի բարձր են՝ քան թէ մերինին տները: — Փրանկիսկոսին բարեկամները մեր պարտեզն են. (գլ. պարտեզին մէջն են:) — Ձեր հօրաքոյրը ստեպ քաղաք կ'երթայ: — Անիկայ միշտ իր խուցն է. (գլ. խուցին մէջն է:) — Լուդովիկոսին շարագրութիւնները միշտ դժուարին են. Հենրիկոսին շարագրութիւնները ստեպ դիւրին են:

34.

Մեր դրացւոյն տղաքը բարի են: — (Իմ) հօրեղբօրորդւոյս բարեկամները գեղեցիկ ձի մը ունին: — Պզտիկ շուն մ'ալ ունին: — Ձէ, անոնք պզտիկ կատու մը ունին: — Աս կնոջ քոյրերը հիւանդ են: — Քու հօրաքրոջդ աղջիկները հարուստ են. իսկ իմ հօրեղբօրս որդիքն աղքատ են: — Ձեր պարտեզին խնձորներն ու կեռասները շատ աղէկ են: — Ձեր

oncle sont pauvres. — Les pommes et les cerises de votre jardin sont très-bonnes. — Les fleurs de votre soeur sont très-jolies. — Les filles de la reine sont encore très-jeunes. — Les oncles de Jean ont un grand jardin. — J'ai donné à ce pauvre enfant les pommes et les poires de ton frère. — Les enfants de notre voisin ont une servante qui est très-fidèle. — Où est ma cousine? — Elle est là, dans le jardin. — Les soeurs de votre ami sont aussi à notre jardin. — Les poires de cet arbre sont très-bonnes. — Il va souvent à la ville. — Les chambres de votre maison sont très-grandes. — Les cousins de Louis ont un bon maître qui est souvent malade. — J'ai envoyé les livres à notre marchand. — Il a vendu les chiens de son père. — Les amies de ma soeur sont contentes; elles ont un bon père et une bonne mère.

35.

Un, *un*. une, *une*.

Deux, *deux*.

Trois, *trois*.

Quatre, *quatre*.

Cinq, *cinq*.

Six, *six*.

Sept, *sept*.

Huit, *huit*.

Neuf, *neuf*.

Dix, *dix*.

Il y a, *il y a*.

Notre père a trois maisons. — Dans notre maison il y a dix chambres. — Les marchands de notre ville sont très-riches. — Dans cette chambre il y a deux tables et huit chaises. — Notre voisin a trois enfants: une fille et deux fils. — Dans le jardin de mon oncle il y a neuf grands arbres. — J'ai reçu de ma cousine quatre pommes et dix poires. — Sont-elles bonnes? — Oui, elles sont très-bonnes. — Votre frère a lu mes livres. — Les enfants de notre voisin ont trois chiens et deux chats. — Ma

քրոջը ծաղիկները շատ աղուոր են: — Թագուհւոյն
աղջիկները դեռ շատ դեռահաս են: — Յովհան-
նէսին հօրեղբայրները մեծ պարտէզ մը ունին: —
Եղբօրդ խնձորներն ու տանձերը սա խեղճ տղուն
տուի: — Մեր դրացւոյն տղաքն աղախին մը ունին,
որն որ շատ հաւատարիմ է: — Ո՛ւր է իմ հօրեղ-
բօրս աղջիկը: — Անիկայ հոն՝ պարտէզն է. (Գլ.
պարտէզին մէջն է:) — Չեր բարեկամին քոյրերն ալ
մեր պարտէզն են. (Գլ. մեր պարտէզին մէջն են:) —
Աս ծառին տանձերը շատ աղէկ են: — Անիկայ ստէպ
քաղաք կ'երթայ: — Չեր տան սենեակները խիստ
մեծ են: — Լուդովիկոսին հօրեղբօրորդիքը բարի
վարպետ մը ունին, որն որ ստէպ հիւանդ է: — Ես
գրքերը մեր վաճառականին խրկեցի: — Անիկայ իւր
հօրը շները ծախեց: — Քրոջս բարեկամուհիները
գոհ են. անոնք բարի հայր մը եւ բարի մայր մը
ունին:

35.

Un, Դէ թուականէն զատ՝ ուրիշ բոլոր թուականնե-
րուն քովի գոյականը միշտ յոգնակի կը դրուի. trois en-
fants, երեք տղաք. sept chaises, եօթն աթոռ(ներ):

Մեր հայրը երեք տուն (Գլ. տներ) ունի: —
Մեր տունը (Գլ. տան մէջ) տասը սենեակ (Գլ.
սենեակներ) կայ: — Մեր քաղքին վաճառական-
ները շատ հարուստ են: — Աս սենեկին մէջ երկու
սեղան եւ ութ աթոռ կայ: — Մեր դրացին երեք
զաւակ (Գլ. տղաք) ունի, մէկ աղջիկ եւ երկու
մանչ (Գլ. որդիք): — (Իմ) հօրեղբօրս պարտէզը
(Գլ. պարտէզին մէջ) ինը մեծ ծառ կայ: — Ես
իմ հօրեղբօրս աղջկանէն չորս խնձոր եւ տասը
տանձ ընդունեցայ: — Աղէկ են: — Այո՛, շատ աղէկ
են: — Չեր եղբայրն (իմ) գրքերս կարդաց: — Մեր
դրացւոյն տղաքը երեք շուն եւ երկու կատու ու-

tante a donné à ma soeur huit bonnes plumes. — Nous avons deux chats dans notre maison. — Les filles de ce vieillard ont un petit jardin. — Ont-elles aussi une maison? — Mon frère a donné deux jolis canifs à son ami. — Le fils de notre voisin est arrivé de Londres.

36.

Onze, տասնութի.
Douze, տասներկու.
Treize, տասնիք.
Quatorze, տասնչորս.
Quinze, տասնհինգ.

Seize, տասնվեց.
Dix-sept, տասնեոթ.
Dix-huit, տասնութ.
Dix-neuf, տասնինը.
Vingt, քսան.

Un jour, une journée, օր մը. Un an, une année, տարի մը.
Le mois, ամիսը.
J'aime, կը սիրեմ.
La semaine, շաբաթը.
Ou, կամ.

L'année a douze mois. — La semaine a sept jours. — Le mois a quatre semaines. — J'aime mon père et ma mère; j'aime aussi les bons enfants de mon voisin. — Nous avons reçu de notre ami vingt pommes et quatorze poires. — J'ai envoyé douze cerises à cette pauvre fille qui est très-malade. — J'aime mon bon maître qui est arrivé de Paris. — Mon père a reçu trois ou quatre lettres de Londres. — J'ai prêté douze livres à Henri. — Il y a seize ou dix-sept chambres dans la maison de ma cousine. — Les tantes de notre ami ont un grand jardin. — Il y a dix-huit ou dix-neuf enfants à l'école de mon oncle. — Il y a onze églises dans cette ville. — Les écoles de cette ville sont bonnes. — J'aime les pommes et les poires, j'aime aussi les cerises.

նին: — (Իմ) հօրաքոյրս (իմ) քրոջս ութ աղէկ գրիչ
տուաւ: — Մենք երկու կատու ունինք մեր տունը
(գլ. մեր տանը մէջ): — Աս ծերունւոյն աղջկները
պզտիկ պարտէզ մը ունին: — Տուն մ'ալ ունին:
— (Իմ) եղբայրս իւր բարեկամին երկու աղուոր զմե-
լին տուաւ: — Մեր դրացւոյն որդին Լոնտոնէն
եկաւ (հասաւ):

36.

Dix-sept էն սկսեալ մինչեւ 100՝ կրկին կամ երեք բառէ
կազմուած բոլոր թուականներուն մասերն իրարու հետ
միութեան գծով կը կցին:

Տարին տասուերկու ամիս ունի: — Շաբաթը
եօթն օր ունի: — Ամիսը չորս շաբաթ ունի: — Ես
իմ հայրս ու իմ մայրս կը սիրեմ, կը սիրեմ նաեւ
իմ դրացւոյս բարի տղաքը: — Մենք մեր բարեկա-
մէն քսան խնձոր ու տասնուչորս տանձ ընդունե-
ցանք: — Ես տասուերկու կեռաս խաւրեցի ան խեղճ
աղջկան՝ որն որ շատ հիւանդ է: — Ար սիրեմ իմ բարի
վարպետս՝ որն որ Փարիզէն եկաւ: — (Իմ) հայրս
Լոնտոնէն երեք կամ չորս նամակ ընդունեցաւ: —
Ես Հենրիկոսին տասուերկու գիրք փոխ տուի: — (Իմ)
հօրեղբօրս աղջկան տունը տասնուվեց կամ տասն-
ուեօթը սենեակ կայ: — Մեր բարեկամին հօրա-
քոյրները մեծ պարտէզ մը ունին: — (Իմ) հօրեղբօրս
դպրոցին մէջ տասն՝ ութը կամ տասնուինը տղայ
կայ: — Աս քաղքին մէջ տասնումէկ եկեղեցի կայ:
— Աս քաղքին դպրոցներն աղէկ են: — Ես խնձորն
ու տանձը (գլ. խնձորներն ու տանձերը) կը սիրեմ,
կը սիրեմ նաեւ կեռասը (գլ. կեռասները):

Vingt et un, 21.
 Vingt-deux, 22.
 Trente, 30.
 Quarante, 40.
 Cinquante, 50.
 Soixante, 60.
 Soixante-un, 61.
 Soixante-dix, 70.
 Soixante-onze, 71.
 Soixante-douze, 72.
 Soixante-treize, 73.
 Soixante-quatorze, 74.
 Une heure, ժամ մը .

Soixante-quinze, 75.
 Soixante-seize, 76.
 Soixante-dix-sept, 77.
 Soixante-dix-huit, 78.
 Soixante-dix-neuf, 79.
 Quatre-vingts, 80.
 Quatre-vingt-dix, 90.
 Quatre-vingt-onze, 91.
 Quatre-vingt-douze, 92.
 Quatre-vingt-dix-neuf, 99.
 Cent, հարիւր .
 Mille, հազար .
 Une minute, վայրկեան մը .

J'ai vu cent hommes. — Le mois a trente jours. — Le jour a vingt-quatre heures. — L'heure a soixante minutes. — Les cousins de mon ami sont très-contents; ils ont vu leur mère. — Ont-ils aussi vu leur oncle? — J'ai reçu de ma mère trente-deux livres. — Il y a deux mille cinq cent quarante-huit maisons dans votre ville. — Les filles de ce marchand ont perdu leur chien noir. — Ont-ils aussi perdu leur chat blanc? — Dans notre ville il y a huit mille sept cent soixante-douze maisons. — Nous avons acheté deux tables et douze chaises. — Il y a quatre-vingt-quinze arbres dans ce jardin. — La jardinière a donné huit fleurs à votre soeur. — Les soeurs de notre voisin ont donné deux pommes à cette pauvre femme. — Ont-elles aussi donné leur chien à ce petit enfant? — Il a envoyé vingt-six pommes à ce vieillard. — Il y a soixante-dix enfants à cette école. — Les fils de notre servante sont plus sages que les filles de votre voisin. — L'an a trois cent soixante-cinq jours. — Les domestiques de la princesse ont écrit une lettre à mon cousin.

37.

Quatre-vingtsին ծայրի s գիրը կը կորսուի՝ երբ որ
իրմէ ետքը ուրիշ թուական կայ. quatre-vingt-deux,
quatre-vingt-neuf, եւ այլն:

Ես հարիւր մարդ տեսայ: — Ամիսը երեսուն օր
ունի: — Օրը քսանուչորս ժամ ունի: — Ժամը
վաթսուն վայրկեան ունի: — Իմ բարեկամիս հօր-
եղբօրորդիները շատ գոհ են. անոնք իրենց մայրը
տեսան: — Իրենց հօրեղբայրն ալ տեսան: — Ես իմ
մօրմէս երեսունուերկու գիրք ընդունեցայ: — Չեր
քաղքին մէջ երկու հազար հինգ հարիւր քառասուն
ութը տուն կայ: — Աս վաճառականին աղջիկներն
իրենց սեւ շունը կորսընցուցին: — Իրենց ճերմակ
կատուն ալ կորսընցուցին: — Մեր քաղքին մէջ
ութհազար եօթը հարիւր եօթանասունուերկու
տուն կայ: — Մենք երկու սեղան եւ տասուերկու
աթոռ գնեցինք: — Աս պարտեզին մէջ իննսունու-
հինգ ծառ կայ: — Պարտիզպանուհին ձեր քրոջը
ութը ծաղիկ տուաւ: — Մեր դրացւոյն քոյրերն աս
խեղճ կնոջ երկու խնձոր տուին: — Աս պզտիկ տղուն
ալ իրենց շունը տուին: — Անիկայ աս ծերունւոյն
քսանուվեց խնձոր խաւրեց: — Աս դպրոցին մէջ
եօթանասուն տղայ կայ: — Մեր աղախնոյն որդիքն
աւելի խելօք են՝ քան թէ ձեր դրացւոյն աղջիկ-
ները: — Տարին երեքհարիւր վաթսունուհինգ օր
ունի: — Իշխանուհւոյն ծառաներն (իմ) հօրեղբօր-
որդւոյս նամակ մը գրեցին:

38.

Acheter, գնել.

Voir, տեսնել.

Ils vont, կ'երթան.

La campagne, գեղը, դաշտը. La promenade, զբոսանք, ժուռգալ, պարտեզու տեղը.

Nous sommes allés, մենք գացինք.

Vous êtes arrivés, դուք հասաք, եկաք.

Ils sont venus, անոնք եկան.

Elles sont venues, անոնք եկան.

Mon voisin est allé vendre son cheval. — Les amis de François vont à Berlin ou à Vienne. — Les fils de notre voisin sont allés à la promenade. — La campagne est plus agréable que la ville. — Les oncles de Jean ont un beau cheval, qu'ils ont acheté à Lyon. — Mes amis aiment la campagne. — Les cousins de Louis sont venus voir ma tante. — Les cousines de Louise aiment les fleurs. — Les princesses vont toujours à la campagne. — Où sont les enfants? — Ils sont à la promenade. — Les filles de notre voisin sont malheureuses; leur pauvre mère est toujours malade. — Les marchands de votre ville sont venus acheter les livres de notre oncle. — Vos jeunes amis sont allés à la promenade.

39.

Mes, յո. իմ. — Tes, յո. քու. — Ses, յո. իւր.

Les miens, ար. les miennes, իգ. իմիններս.

Les tiens, ար. les tiennes, իգ. քուկիններդ.

Les siens, ար. les siennes, իգ. իրենները.

J'aime mes frères et mes soeurs. — J'aime aussi mes cousins et mes cousines. — Tes livres sont bons, mais les miens sont mauvais. — Les princesses vont souvent à Londres. — Les maîtres aiment toujours les bons enfants. — J'ai donné mes

38.

J'ai, . . . nous avons, (avoir) օժանդակին քովի ընդունելութեան անցելոյն վրայ՝ ամենեւին ազդեցութիւն չ'ընէր անուն բային. ուստի կը գրուի Elle a vu, ils ont vu, ինչպէս կը գրուի il a vu. — Est, . . . sont, (être) օժանդակին քովինը՝ միշտ կը համաձայնի նոյն անուն բային հետ:

Իմ դրացիս իւր ձին ծախելու գնաց: — Փրանկիսկոսին բարեկամները Պերլին կամ Վիէննա կ'երթան: — Մեր դրացւոյն որդիքը ժուռգալ գացին: — Գեղն աւելի հաճոյական է՝ քան թէ քաղաքը: — Յովհաննէսին հօրեղբայրները գեղեցիկ ձի մը ունին, զորն որ Լիոն գնեցին: — (Իմ) բարեկամներս գեղը կը սիրեն: — Լուդովիկոսին հօրեղբօրորդիքն (իմ) հօրաքոյրս տեսնելու եկան: — Լուիզային հօրեղբօր աղջիկները ծաղիկը (գլ. ծաղիկները) կը սիրեն: — Իշխանուհիները միշտ գեղ կ'երթան: — Ո՛ւր են տղաքը: — Անոնք պտըտելու ելան: — Մեր դրացւոյն աղջիկները դժբախտ են. իրենց խեղճ մայրը միշտ հիւանդ է: — Չեր քաղ. քին վաճառականները մեր հօրեղբօրը գրքերը գնելու եկան: — Չեր երիտասարդ բարեկամները պտըտելու գացին:

39.

Աը սիրեմ (իմ) եղբայրներս եւ (իմ) քոյրերս: — Աը սիրեմ նաեւ (իմ) հօրեղբօրորդիներս եւ (իմ) հօրեղբօրս աղջիկները: — Քու գրքերդ աղէկ են, իսկ իմիններս գէշ են: — Իշխանուհիները ստեպ Լոնտոն կ'երթան: — Վարպետները միշտ բարի տղաքը կը սիրեն: — Ես (իմ) ծաղիկներս աս կ'նոջ

fleurs à cette femme. — Charles a perdu mes plumes et les tiennes. — Mes frères sont allés à l'église, et mes soeurs sont allées à l'école. — Mes frères ont acheté une petite maison. — Ils ont aussi acheté un beau jardin. — Les fleurs de notre jardin sont très-jolies. — Elles ont reçu deux lettres de la fille de notre voisin. — J'aime ce petit enfant. — Tes soeurs sont allées voir leur oncle qui est arrivé de Bruxelles. — Mes thèmes sont plus difficiles que les tiens. — Ta tante est plus riche que la mienne. — Les chiens de mon ami sont fidèles; mais les miens sont encore plus fidèles. — Mes cousins sont venus voir mon petit frère qui est malade.

40.

Gai. ուրախ .

Triste, տրտուժ .

Nos, յ+ . մեր . — Vos, յ+ . ձեր . — Leurs, յ+ . իրենց .

Les nôtres, տր . եւ իդ . մերինները .

Les vôtres, տր . եւ իդ . ձերինները .

Les leurs, տր . եւ իդ . իրենցները .

Mes frères sont très-malades. — Vos amis sont tristes. — Avez-vous vu nos frères et nos soeurs? — Nos frères sont allés voir la bonne princesse; les vôtres sont à la campagne. — Où sont nos livres et nos plumes? — Il a perdu tes livres et les nôtres. — Nous avons vendu nos fleurs et les vôtres. — Vos jardins sont grands, les nôtres sont petits. — Mes cousins sont tristes; leurs amis sont encore très-malades. — Cette femme est triste. — Vos soeurs sont plus jeunes que les nôtres. — Où sont vos amies? — Elles sont à Berlin. — Mon frère va cette semaine à Bruxelles. — J'ai encore mes fleurs; mes cousines ont perdu les leurs. — Cet enfant est très-gai; il est plus gai que l'enfant de votre voisin. —

տուի: — Կարողութիւնս իմ գրիչներս ու քուկիներդ կոր-
սընցուց: — (Իմ) եղբարքս եկեղեցին գացին եւ (իմ)
քոյրերս դպրոցը գացին: — (Իմ) եղբարքս պղտիկ
տուն մը գնեցին: — Անոնք գեղեցիկ պարտէզ մ'աւ-
գնեցին: — Մեր պարտէզին ծաղիկները խիստ ա-
ղուոր են: — Անոնք մեր դրացւոյն աղջկանէն երկու
նամակ ընդունեցան: — Ար սիրեմ աս պղտիկ
տղան: — (Քու) քոյրերդ իրենց հօրեղբայրը գացին
տեսնելու՝ որն որ Պրիւսէլէն եկաւ: — Իմ շա-
րադրութիւններս աւելի դժուարին են՝ քան թէ
քուկիներդ: — Քու հօրաքոյրդ աւելի հարուստ է՝
քան թէ իմս: — (Իմ) բարեկամիս շները հաւատա-
րիմ են, բայց իմիներս ալ աւելի հաւատարիմ
են: — (Իմ) հօրեղբօրորդիներս (իմ) պղտիկ եղբայրս
եկան տեսնելու՝ որն որ հիւանդ է:

40.

(Իմ) եղբայրներս խիստ հիւանդ են: — Չեր
բարեկամները տրտում են: — Դուք մեր եղբայր-
ներն ու մեր քոյրերը տեսա՞ք: — Մեր եղբայրները
բարի իշխանուհին տեսնելու գացին, ձերինները
գեղն են: — Ո՛ւր են մեր գրքերն ու մեր գրիչները:
— Անիկայ քու գրքերդ եւ մերինները կորսընցուց:
— Մենք մեր ծաղիկներն ու ձերինները ծախեցինք:
— Չեր պարտէզները մեծ են, մերինները պղտիկ
են: — (Իմ) հօրեղբօրորդիքս տխուր են, իրենց
բարեկամները տակաւին խիստ հիւանդ են: — Աս
կինը տրտում է: — Չեր քոյրերն աւելի երիտա-
սարդ են քան թէ մերինները: — Ո՛ւր են ձեր
բարեկամուհիները: — (Անոնք) Պերլին են: — (Իմ)
եղբայրս աս շաբաթ Պրիւսէլ կ'երթայ: — Ես իմ
ծաղիկներս պահած եմ (գլ. դեռ ունիմ.) (իմ)

Vos arbres sont plus hauts que les siens, et vos fleurs sont plus jolies que les siennes.

41.

Le médecin, բժիշկը . Appartiennent, կը վերաբերին, են .
 Arrosé, ջրած . Sur, վրայ .
 Avec, հետ . Pour, համար .
 Ces, յ + . աս, սա, ան .

Ce jardin appartient à mon oncle. — Ces pommes et ces poires appartiennent à mes soeurs. — Ces arbres sont hauts; ils sont plus hauts que les vôtres. — Notre médecin est allé à la campagne avec mon cousin. — Où avez-vous acheté ces plumes? — Nous avons trouvé ces livres sur cette table. — J'ai envoyé ces lettres à votre ami. — Avez-vous reçu ces lettres de votre père ou de votre mère? — Cet enfant s'appelle Charles. — J'ai arrosé mes fleurs et les siennes. — Il a prêté ce canif à votre cousin. — J'ai reçu ces pommes et ces poires de notre jardinier. — Ces cerises sont pour votre frère. — Cet homme est l'ami de notre jardinier. — Il a trouvé deux pommes sur cette table. — Nous avons acheté ces tables et ces chaises pour le fils de notre voisin. — Jean va à Paris avec son ami. — J'ai vu Henriette avec votre soeur Louise. — Votre jardinière a arrosé les fleurs de ma soeur.

42.

Celui, տր . } աս .
 Celle, էդ . }

Ceux, } ասոնք .
 Celles, }

Mon frère a trouvé mes livres et les vôtres. — J'aime mes frères et ceux de notre médecin. —

Հօրաքեռս աղջիկներն իրենցները կորսնցուցին: —
Աս տղան շատ ուրախ է. անիկայ աւելի ուրախ
է՝ քան թէ ձեր դրացւոյն տղան: — Ձեր ծառերն
աւելի բարձր են՝ քան թէ իրենները, եւ ձեր ծա-
ղիկներն աւելի աղուոր են՝ քան թէ իրենները:

41.

Աս պարտէզը (իմ) հօրեղբօրս է. (գլ. կը վե-
րաբերի:)— Աս խնձորներն ու աս տանձերը (իմ) քոյ-
րերուս են: — Աս ծառերը բարձր են. անոնք աւելի
բարձր են՝ քան թէ ձերինները: — Մեր բժիշկը գեղ
գնաց հօրեղբօրորդւոյս հետ: — Ո՛ւսկից գնեցիք
աս գրիչները: — (Մենք) աս գրքերն ան սեղանին
վրայ գտանք: — (Ես) աս նամակները ձեր բարեկամին
խաւրեցի: — (Դուք) աս նամակները ձեր հօրմէն՝
թէ (գլ. կամ) ձեր մօրմէն ընդունեցաք: — Աս
տղան Կարողոս կը կոչուի: — (Ես) իմ ծաղիկներս
ու իրենները ջրեցի: — Ինքն աս զմեւինը ձեր հօր-
եղբօրորդւոյն փոխ տուաւ: — (Ես) աս խնձորներն
ու աս տանձերը մեր պարտիզպանէն ընդունեցայ:
— Աս կեռասները ձեր եղբօրը համար են: — Աս
մարդս մեր պարտիզպանին բարեկամն է: — Անիկայ
աս սեղանին վրայ երկու խնձոր գտաւ: — (Մենք)
աս սեղաններն ու աս աթոռները մեր դրացւոյն
որդւոյն համար գնեցինք: — Յովհաննէս իր բարե-
կամին հետ Փարիզ կ'երթայ: — Ես Հենրիկէն ձեր
Լուիզա քրոջը հետ տեսայ: — Ձեր պարտիզպանու-
հին իմ քրոջս ծաղիկները ջրեց:

42.

Եղբայրս իմ գրքերս ու ձերինները գտաւ: —
Ես իմ եղբայրներս եւ մեր բժիշկինները կը սի-
րեմ: — Անիկայ իմ ժամացոյցս եւ ձերինը կոր-

Il a perdu ma montre et la vôtre. — As-tu arrosé nos fleurs? — J'ai arrosé vos fleurs et celles de votre cousin. — Notre ville est plus petite que la vôtre. — Nos soeurs sont plus jeunes que celles de notre médecin. — Tes cousins sont les amis de mes frères. — Où est votre père? — Il est à Berlin. — Ceux qui ont acheté ce jardin sont très-riches. — Où sont vos frères? — Ils sont à Londres. — Mes plumes sont plus grandes que les siennes. — Les filles de la princesse sont souvent tristes; celles de notre jardinière sont toujours gaies. — Nous avons acheté trois canifs pour les enfants de notre voisin. — Vos jardins sont plus grands que ceux de notre voisin. — As-tu vu ceux qui ont donné ces pommes à notre cousin? — Les maisons de mon père sont plus hautes que les tiennes. — Avez-vous acheté un chat pour votre petite soeur?

43.

Récapitulation.

Ces maisons appartiennent à mon oncle. — Il y a vingt-cinq poires et trente-sept pommes sur cette table. — Ces pommes et ces poires sont pour votre petite soeur. — Ces trois petits arbres appartiennent à notre voisin. — Nous avons vu votre oncle à la promenade et votre tante à l'église. — Nous avons vu Henri avec votre frère Joseph. — Ma mère a acheté une jolie montre pour ma soeur. — La princesse va à Londres avec la reine. — Ma tante a donné deux plumes à ces pauvres enfants.

որնցուց: — (Դուհի) մեր ծաղիկները ջրեցիր: —
 ծաղիկներն ու ձեր հօրեղբորորդւոյնները ջրեցի: —
 Մեր քաղաքն աւելի պղտիկ է՝ քան թէ ձերինը: —
 Մեր քոյրերն աւելի երիտասարդ են՝ քան թէ մեր
 բժշկիկները: — Քու հօրեղբորորդիներդ իմ եղ-
 բարցս բարեկամներն են: — Ո՞ւր է ձեր հայրը: —
 Անիկայ Պերլին է: — Աս պարտէզը գնողները (գլ.
 անոնք որ աս պարտէզը գնեցին) շատ հարուստ են:
 — Ո՞ւր են ձեր եղբայրները: — Անոնք Լոնտոն են:
 — Իմ գրիչներս աւելի մեծ են՝ քան թէ իրեն-
 ւերը: — Իշխանուհւոյն աղջիկները ստէպ տրտում
 են, մեր պարտիզպանուհւոյնները միշտ ուրախ են:
 — Մենք մեր դրացւոյն տղոցը համար երեք զմեւին
 գնեցինք: — Ձեր պարտէզներն աւելի մեծ են՝ քան
 թէ մեր դրացւոյնները: — Աս խնձորները մեր հօր-
 եղբորորդւոյն տուողները տեսա՞ր. (գլ. տեսա՞ր զա-
 նոնք՝ որ աս խնձորները մեր հօրեղբորորդւոյն
 տուին:) — (Իմ) հօրս տներն աւելի բարձր են՝ քան
 թէ քուկիկներդ: — Ձեր պղտիկ քրոջը համար
 կատու մը գնեցիք:

43.

Քաղոքաւորք .

Աս տներն իմ հօրեղբորս են. (գլ. կը վերա-
 բերին:) — Աս սեղանին վրայ քսանուհինգ տանձ
 եւ երեսունուեօթը խնձոր կայ: — Ան խնձորներն
 ու ան տանձերը ձեր պղտիկ քրոջը համար են: —
 Աս երեք պղտիկ ծառերը մեր դրացւոյնն են: —
 Մենք ձեր հօրեղբայրը՝ ժուռգալ տեսանք, եւ ձեր
 հօրաքոյրը՝ եկեղեցին: — Մենք զՀենրիկոս ձեր Յով-
 սէփ եղբօրը հետ տեսանք: — Մայրս քրոջս համար
 աղուոր ժամացոյց մը գնեց: — Իշխանուհին թա-
 գուհւոյն հետ Լոնտոն կ'երթայ: — Հօրաքոյրս աս
 խեղճ տղոց երկու գրիչ տուաւ: — (Իմ) նամակներս

— Ont-ils lu mes lettres? — Ils ont lu vos lettres et celles de votre cousin. — Mon père est arrivé de Vienne avec ma mère. — J'ai donné ces livres à votre cousin. — As-tu arrosé ces fleurs? — Les filles de cette femme sont plus tristes que celles de notre médecin. — Cette table appartient à ma tante, et ces chaises appartiennent à mon oncle. — Mes frères vont à Paris, et mes sœurs vont à Bruxelles. — On a-t-on acheté ces chiens? — Vos servantes sont plus fidèles que les leurs. — Nous avons reçu ces cartes de ces enfants. — Le jardinier a envoyé ces fleurs pour mes sœurs. — Cette pauvre femme a sept enfants: quatre filles et trois fils. — Cet homme est l'oncle de notre jardinier, et cette femme est sa mère.

44.

Le cadeau, *cadeau*. L'argent, *argent*.
 La mère, *mère*. L'enfant, *enfant*.
 De la mère, *de la mère*. De l'enfant, *de l'enfant*.
 À la mère, *à la mère*. À l'enfant, *à l'enfant*.

La mère de la princesse est bonne. — Mon frère a reçu un cadeau de la reine. — Nous avons donné l'argent à l'enfant de notre voisin. — Notre médecin est allé à la ville, et il a envoyé ses enfants à la promenade. — Votre cousin a écrit une lettre à la sœur de votre ami. — Henri a donné mon argent à l'enfant de cette pauvre femme. — Avez-vous reçu un cadeau de la princesse? — Le chien est utile à l'homme. — J'ai écrit deux lettres à l'ami de mon frère. — Cette maison appartient à l'ami de mon oncle. — L'argent que vous avez trouvé appartient à l'oncle de votre jardinier.

կարդացին: — Ապրդացին ձեր նամակներն ու ձեր
 հօրեղբորորդւոյնները: — Հայրս մօրս հետ Աիէն-
 նայէն դարձաւ: — Ես աս գրքերը ձեր հօրեղ-
 բորորդւոյն տուի: — Աս ծաղիկները ջրեցիր: — Աս
 կնոջ աղջիկներն աւելի արտում են՝ քան թէ մեր
 բժշկիկները: — Աս սեղանն (իմ) հօրաքրոջս է. իսկ
 (գլ. եւ) աս աթոռներն (իմ) հօրեղբորս են: — Եղ-
 բարքս Փարիզ կ'երթան. իսկ (գլ. եւ) քոյրերս
 Պրիւսէլ կ'երթան: — Գուք աս շներն ուր տեղէն
 գնեցիք: — Ձեր աղախիկներն աւելի հաւատարիմ են՝
 քան թէ իրենցները: — Մենք աս կեռասներն ան
 տղոցմէն ընդունեցանք: — Պարտիզպանն աս ծա-
 ղիկները քերցս համար խաւրեց: — Աս խեղճ կինն
 եօթը զաւակ (գլ. տղաք) ունի, չորս աղջիկ եւ
 երեք մանչ (գլ. որդիք): — Աս մարդը մեր պար-
 տիզպանին հօրեղբայրն է. իսկ (գլ. եւ) աս կինն
 անոր մայրն է:

44.

Գաղղիերէնի մէջ՝ ուղղականն ու հայցականն իրարու
 հետ նոյն են. սեռականն ու բացառականը ձե նախա-
 դրուծեամբ կը ձեւանան, տրականն՝ à նախադրուծեամբ:

Իշխանուհւոյն մայրը բարի է: — Եղբայրս թա-
 դուհիէն պարգեւ մ'ընդունեցաւ: — Մենք ստակը
 մեր դրացւոյն տղուն տուինք: — Մեր բժիշկը քա-
 ղաքդ նաց, եւ իւր տղաքը պտըտելու խաւրեց: —
 Ձեր հօրեղբորորդին ձեր բարեկամին քրոջը նամակ
 մը գրեց: — Հենրիկոս իմ ստակս աս խեղճ կնոջ
 տղուն տուաւ: — Իշխանուհիէն պարգեւ մ'ընդու-
 նեցա՞ք: — Շունը մարդուն օգտակար է: — Ես (իմ)
 եղբորս բարեկամին երկու նամակ գրեցի: — Աս
 տունը (իմ) հօրեղբորս բարեկամինն է: — Ձեր գտած
 ստակը (գլ. ստակը՝ զորն որ գուք գտաք,) ձեր
 պարտիզպանին հօրեղբօրն է:

45.

Le prince, *իշխանը*.Le palais, *պալատը*.Le roi, *թագաւորը, զթագաւորը*.Du roi, *թագաւորին, թագաւորէն*.Au roi, *թագաւորին*.

Le frère du roi est arrivé. — Avez-vous vu le palais du roi? — J'ai vu le palais de la reine. — Cette maison appartient au roi. — Mon oncle a envoyé au prince un beau cheval et trois petits chiens. — Le chien est l'ami de l'homme. — Les enfants du jardinier sont très-bons. — J'ai donné un petit chat au fils de notre voisin. — Avez-vous lu les livres du médecin? — Non, j'ai lu ceux du marchand. — Ce chien appartient au frère du marchand. — As-tu reçu ce canif du jardinier? — Guillaume a perdu l'argent du marchand. — J'ai trouvé le chapeau du frère de votre voisin. — J'ai perdu l'argent que j'ai reçu du frère de Charles. — Le palais du prince est plus beau que celui du roi. — Ce cheval appartient au frère de mon voisin.

46.

Le soldat, *զինուորը*.Le mendiant, *մուրացիկը*.Les pères, *հայրերը*.Les mères, *մայրերը*.Des pères, *հայրերուն*.Des mères, *մայրերուն*.Aux pères, *հայրերուն*.Aux mères, *մայրերուն*.

Les chiens sont les amis des hommes. — Les palais des rois sont grands. — Le cheval est utile aux hommes. — Le prince a envoyé son médecin aux soldats malades. — Nous avons écrit aux amis de notre cousin. — Nous avons donné notre argent aux enfants de cette femme. — Les maisons des villes sont hautes. — Les fils des princes sont riches et les fils des mendiants sont pauvres. — Les

45.

Բաղաձայնով սկսած բառերէն յառաջ de լեին տեղ՝ du կ'ըսուի, à լեին տեղ՝ au կ'ըսուի:

Թագաւորին եղբայրն եկաւ (հասաւ): — Թագաւորին պալատը տեսա՞ք: — (Ես) Թագուհւոյն պալատը տեսայ: — Աս տունը Թագաւորինն է: — Հօրեղբայրս իշխանին գեղեցիկ ձի մը եւ երեք պզտիկ շուն խաւրեց: — Շունը մարդուն բարեկամն է: — Պարտիզպանին տղաքը շատ բարի են: — (Ես) մեր դրացւոյն որդւոյն պզտիկ կատու մը տուի: — Բժշկին գրքերը կարդացի՞ք: — Չէ, վաճառականնինները կարդացի: — Աս շունը վաճառականին եղբօրն է. (հշ. կը վերաբերի:) — Աս զմեւինը պարտիզպանէն ընդունեցար: — Գուլիէլմոս վաճառականին ստակը կորսընցուց: — (Ես) ձեր դրացւոյն եղբօրը գլխարկը գտայ: — (Ես) Կարոլոսին եղբօրմէն ընդունած ստակս կորսընցուցի. (հշ. ես կորսընցուցի ստակը՝ զորն որ Կարոլոսին եղբօրմէն ընդունեցայ:) — Իշխանին պալատն աւելի գեղեցիկ է՝ քան թէ Թագաւորինը: — Աս ձին դրացւոյս եղբօրն է:

46.

Les joies deին հետ խառնուելով՝ des կ'ըլլայ, àին հետ կը կցի ու կ'ըլլայ՝ aux.

Շները մարդկան բարեկամներն են: — Թագաւորաց պալատները մեծ են: — Ձին մարդկան օգտակար է: — Իշխանն իւր բժիշկը հիւանդ զինուորաներուն խաւրեց: — (Մենք) մեր հօրեղբօրորդւոյն բարեկամներուն գրեցինք: — (Մենք) մեր ստակն աս կնոջ տղոցը տուինք: — Քաղաքներուն տները բարձր են: — Իշխանաց որդիքը հարուստ են. իսկ (հշ. եւ) մուրացկանաց որդիքն աղքատ են: — Ձինուորներն երիտասարդ իշխանին (այսինքն՝ իշխանորդւոյն) գրեցին, որն որ անոնց նամակը կարդաց:

soldats ont écrit au jeune prince, qui a lu leur lettre. — J'ai donné mon argent à ce mendiant. — Ces fleurs appartiennent aux fils du jardinier. — Les amis des marchands sont arrivés. — Nous avons reçu ces pommes des fils de notre voisin. — Il a donné sa montre à un mendiant. — Le frère du marchand est dans notre chambre. — Nous avons prêté notre argent au cousin de cette femme. — Avez-vous reçu ces lettres des amies de vos soeurs?

47.

Le vaisseau, նավը.

Le château, բերդը.

L'oiseau, թռչունը.

Le troupeau, հօտը.

Le jeu, խաղը.

Le chapeau, les chapeaux. Le cadeau, les cadeaux.

Beau, ել. beaux, յ+. գեղեցիկ.

Les vaisseaux, նավերը.

Les châteaux, բերդերը.

Les oiseaux, թռչունները.

Les troupeaux, հօտերը.

Les jeux, խաղերը.

J'ai vu les châteaux du roi. — Nous avons perdu nos chapeaux. — Le roi a perdu ses vaisseaux. — Ces couteaux appartiennent à ma mère. — Mes amis sont à leur jardin. — Ton frère aime les oiseaux. — Ce marchand a perdu trois vaisseaux. — Ces jeux sont très-jolis. — Le fils du marchand a acheté le chien de mon cousin. — Ces troupeaux appartiennent au fils de notre voisin. — Ces hommes sont arrivés de la ville. — Mon frère a acheté deux oiseaux. — Cette petite fille aime les jeux. — Ma tante a vendu mon chapeau et le sien. — Ces cadeaux sont pour Henri. — Vos oiseaux sont plus beaux que les nôtres. — J'ai donné mon argent au mendiant que vous avez vu. — Ces chapeaux sont très-beaux. — Les châteaux du roi sont plus grands que ceux du prince.

– Ես իմ ստակս աս մուրացկանին տուի: – Աս ծաղիկները պարտիզպանին որդւոյն են: – Վաճառականներուն բարեկամներն եկան (հասան): – Աս խնձորները մեր դրացւոյն որդիներէն ընդունեցանք: – (Ինքն) իւր ժամացոյցը մուրացկանի մը տուաւ: – Վաճառականին եղբայրը մեր սենեակն (հշ. սենեկին մէջն) է: – Մեր ստակն աս կնոջ հօրեղբօրորդւոյն փոխ տուինք: – Աս նամակները ձեր քոյրերուն բարեկամահիներէն ընդունեցաք:

47.

Eau եւ eu վերջացած բառերուն յոքնակին՝ s առնելու տեղ՝ x կ'առնուն:

(Ես) Թագաւորին բերդերը տեսայ: – (Մենք) մեր գլխարկները կորսընցուցինք: – Թագաւորն իւր նաւերը կորսընցուց: – Աս դանակները մօրս են: – Բարեկամներս իրենց պարտէզն են: – Եղբայրդ Թռչուն (հշ. Թռչունները) կը սիրէ: – Աս վաճառականը երեք նաւ կորսընցուց: – Աս խաղերը շատ աղուոր են: – Վաճառականին որդին (իմ) հօրեղբօրորդւոյս շունը գնեց: – Աս հօտերը մեր դրացւոյն որդւոյն են: – Աս մարդիկները քաղքէն դարձան: – Եղբայրս երկու Թռչուն գնեց: – Աս պղտիկ աղջիկը խաղը (հշ. խաղերը) կը սիրէ: – Հօրաքոյրս իմ գլխարկս եւ իրենը ծախեց: – Աս պարգեւները Հենրիկոսին համար են: – Չեր Թռչուններն աւելի գեղեցիկ են՝ քան Թէ մերինները: – Ստակս ձեր տեսած մուրացկանին տուի. (հշ. ես իմ ստակս տուի մուրացկանին՝ զորն որ դուք տեսաք:) – Աս գլխարկները շատ գեղեցիկ են: – Թագաւորին բերդերն աւելի մեծ են՝ քան Թէ իշխանիները:

48.

Le travail, աշխատութիւնը.	Les travaux, — թիւնները.
L'animal, անասունը.	Les animaux, անասունները.
Le métal, մետաղը.	Les métaux, մետաղները.
Le général, զորապետը.	Les généraux, զորապետները.
Le cheval, les chevaux.	Le lion, առիւծը.
L'or, արծաթ.	Le fer, երկաթը.

Notre médecin a acheté deux chevaux. — Les travaux de cet homme sont agréables. — Vos couteaux sont bons, mais les leurs sont mauvais. — Les chevaux sont très-utiles; ils sont plus utiles que les chiens. — Nous avons prêté notre argent aux fils de notre jardinier. — Avez-vous vendu vos chevaux? — Le roi et les princes sont venus voir les généraux. — Ces animaux sont très-beaux. — Le fer est plus utile que l'or. — Le lion est le roi des animaux. — Ces généraux sont très-riches; ils sont plus riches que les marchands de notre ville. — Le cheval que nous avons acheté est plus grand que ceux du prince. — Les métaux sont très-utiles aux hommes. — Nous avons vu les chevaux du prince. — Vos tantes sont très-bonnes; elles ont envoyé leur or et leur argent à leur princesse. — Les fils du voisin ont acheté les oiseaux du jardinier.

49.

Monsieur, պարոն, տէր.	Messieurs, պարոններ, տեարք.
Madame, տիկին.	Mesdames, տիկնայք.
Mademoiselle, օրիորդ.	Mesdemoiselles, օրիորդներ.
Ce monsieur, աս պարոնը.	Ces messieurs, աս պարոնայք.
Cette dame, աս տիկինը.	Ces dames, աս տիկնայք.
Cette demoiselle, աս օրիորդը.	Ces demoiselles, աս օրիորդները.

Avez-vous vu madame Morel et mademoiselle Randon? — Oui, Monsieur, j'ai vu cette dame et

48.

Al ու ail վերջաւորուած բառերը յոբնակիի մէջ սովորաբար aux կը դառնան:

Մեր բժիշկն երկու ձի գնեց: — Աս մարդուն աշխատութիւնները զուարճալի են: — Չեր դանակներն աղէկ են. իսկ իրենցները գէշ են: — Չիերը շատ օգտակար են. անոնք աւելի օգտակար են՝ քան թէ շները: — Մենք մեր ստակը մեր պարտիզպանին որդւոցը փոխ տուինք: — Դուք ձեր ձիերը ծախեցիք: — Թագաւորն ու իշխանները զօրապետները տեսնելու եկան: — Աս անասունները շատ գեղեցիկ են: — Երկաթն աւելի օգտակար է՝ քան թէ ոսկին: — Առիւծն անամնոց թագաւորն է: — Ան զօրապետները շատ հարուստ են. անոնք աւելի հարուստ են՝ քան թէ մեր քաղքին վաճառականները: — Մեր գնած ձին (հշ. ձին՝ զորն որ մենք գնեցինք) աւելի մեծ է՝ քան թէ իշխանիները: — Մետաղները մարդկան շատ օգտակար են: — Մենք իշխանին ձիերը տեսանք: — Չեր հօրաքոյրները շատ բարի են. անոնք իրենց ոսկին ու արծաթն իրենց իշխանուհւոյն խաւրեցին: — Դրացւոյն որդիքը պարտիզպանին թռչունները գնեցին:

49.

Աս պատուամուկներուն յոբնակին զարտուղի է: Ասոնք միշտ անուկներէն յառաջ կը դրուին:

Մորէլտիկինն ու Ռանտոն օրիորդը տեսա՞ք: — Այո՛, Պարոն, այն տիկինն ու այն օրիորդը տեսայ:

cette demoiselle. — Ces demoiselles sont tristes; mais leur cousine est très-gaie. — Avez-vous vu monsieur Nerval et monsieur Danville? — Oui, Madame, j'ai vu ces messieurs. — Monsieur Berly est un honnête homme; il a une très-bonne femme, et ses enfants sont très-sages. — Où avez-vous vu mon père? — J'ai vu votre père à la promenade. — Madame Randon est très-riche. — Mademoiselle Henriette est très-heureuse. — Avez-vous vu mon père? — Non, Mademoiselle. — Où sont mes oncles? — Ces messieurs sont à la campagne. — Avez-vous trouvé mon argent? — Non, Monsieur. — Ces messieurs sont arrivés cette semaine; ils sont tristes: ils ont perdu leur mère. — Les soldats aiment les généraux qui sont bons. — Ces dames sont arrivées de Paris. — J'ai vu mademoiselle Henriette qui est venue avec sa tante. — J'ai écrit à monsieur Norbert qui est à Vienne. — Avez-vous aussi écrit à mademoiselle Marie? — Oui, Monsieur.

50.

C'est, *ան է, է.*

Qui? *ով.*

À qui? *որո՞ւն.*

Ce sont, *անոնք են, են.*

De qui? *որո՞ւն, որմէ՞.*

Pour qui? *որո՞ւն համար.*

Moi, *ես.* — Toi, *դուն.*

Qui est là? — C'est le médecin; c'est moi. — Qui est cet homme? — C'est le domestique. — Qui est cette femme? — C'est la servante du médecin. — Qui a écrit cette lettre? — C'est moi. — Avez-vous vu mon frère? — Oui, Monsieur, j'ai vu votre frère. — Où est-il? — Il est là au jardin. — Qui sont ces petites filles? — Ce sont les filles du marchand. — A qui avez-vous écrit cette lettre? — J'ai écrit cette lettre au médecin du roi. —

— Աս օրիորդները տրտուժ են. իսկ իրենց հօրեղբոր աղջիկը շատ զուարթ է: — Պարոն Ներվալն ու Պարոն Տանվիլը տեսա՞ք: — Այո՛, Տիկին, ես այն պարոնները տեսայ: — Պարոն Պէրլի պատուաւոր մարդ մըն է. անիկայ շատ բարի կին մը ունի, եւ իւր տղաքը շատ խելօք են: — Ո՛ւր տեսաք իմ հայրս: — Չե՛ր հայրը զբօսանաց տեղը տեսայ: — Ռանտոն տիկինը շատ հարուստ է: — Հենրիկէ օրիորդը շատ երջանիկ է: — Հայրս տեսա՞ք: — Չէ, Օրիորդ: — Ո՛ւր են հօրեղբայրներս: — Այն պարոնները գեղն են: — Ստակս գտա՞ք: — Չէ, Պարոն: — Այն պարոններն աս շաբաթ եկան. անոնք տրտուժ են, իրենց մայրը կորսընցուցած են: — Զինուորները կը սիրեն զօրապետները՝ որոնք բարի են: — Աս տիկնայք Փարիզէն դարձան: — Հենրիկէ օրիորդը տեսայ, որն որ իր հօրաքրոջը հետ եկաւ: — Պարոն Նորպէրին գրեցի, որն որ վիէննա է: — Մարիամ օրիորդին ալ գրեցի՞ք: — Այո՛, Պարոն:

50.

Ո՞վ կայ (գլ. է) հոն: — (Անիկայ) բժիշկն է. ես եմ: — Ո՞վ է աս մարդս: — (Անիկայ) ծառան է: — Ո՞վ է այս կինը: — (Անիկայ) բժշկին աղախինն է: — Ո՞վ գրեց աս թուղթը: — Ես գրեցի. (գլ. ես եմ անիկայ): — Եղբայրս տեսա՞ք: — Այո, Պարոն, եղբայրնիդ տեսայ: — Ո՛ւր է (անիկայ): — Հոն է պարտէզը: — Ո՞վ են այս պղտիկ աղջիկները: — (Ասոնք) վաճառականին աղջիկներն են: — Որո՞նք գրեցիք աս նամակը: — Աս նամակը թագաւորին բժշկին գրեցի: — Որմէ ընդունեցա՞ք աս երկու նամակները: — Որո՞նք համար գնեցիք աս գլխարկները: — Քեզի եւ պղտիկ քրոջդ համար: — Որո՞նք է աս ժամացոյցը: — (Անիկայ) պարոն Մապլին է: — Որմէ՞

De qui avez-vous reçu ces deux lettres? — Pour
 qui avez-vous acheté ces chapeaux? — Pour toi et
 ta petite soeur. — A qui appartient cette montre?
 — Elle appartient à monsieur Mably. — De qui as-tu
 reçu ces jolis cadeaux? — Du frère de mon voisin.
 — Qui sont ces dames? — Ce sont les tantes de
 monsieur Brémont. — Qui sont ces messieurs? —
 Ce sont les généraux qui sont arrivés de Paris
 avec le prince. — Où est votre frère? — Il est ici
 dans sa chambre. — Où est ma plume? — Elle est
 sur la table. — A qui avez-vous lu ma lettre? —
 J'ai lu votre lettre aux frères du médecin. — Avec
 qui est-il allé à la promenade? — Avec moi.

51.

Dieu, Աստուած.

Le monde, աշխարհքը.

La nuit, գիշերը.

Créé, ստեղծած.

La prairie, մարգագետինը.

La terre, երկիրը.

La partie, մասը.

Pleuré, լացած.

Tout, ամբ. toute, էդ. էշ.

Tous, ամբ. toutes, էդ. յո.

} բոլոր, ամեն.

Notre médecin est triste; il a perdu tout son
 argent. — Cet enfant a écrit toute la journée. —
 Nous avons vu les chevaux de la reine et les tra-
 vaux des soldats. — J'aime tous les hommes. —
 Dieu a créé toute la terre. — Tous mes amis sont
 à la campagne. — La terre est une petite partie
 du monde. — Cette femme a perdu tous ses en-
 fants. — Le jardinier a arrosé tout le jardin. — Mon
 cousin a prêté tous ses livres à Henri. — Dieu a
 créé tous les hommes et tous les animaux qui sont
 sur la terre. — Tous ces thèmes sont faciles. —
 Louise a perdu toutes ses plumes. — Tous ces jar-
 dins et toutes ces prairies appartiennent à ma tante.
 — Ce livre a quatre parties. — J'ai perdu tous mes

ընդունեցար ասա աղուոր պարգեւները: — Գրացւոյս
 եղբօրմէն: — Ո՞վ են այս տիկնայք: — (Անոնք) պա-
 րոն Պրէմոնին հօրաքոյրներն են: — Որո՞նք են այս
 պարոնները: — Իշխանին հետ Փարիզէն եկող զօ-
 րապետներն են. (Գլ. անոնք զօրապետներն են,
 որոնք իշխանին հետ Փարիզէն հասան:) — Եղբայր-
 նիդ ո՞ւր է: — (Անիկայ) հոս է՝ իւր խուցը: — Ո՞ւր է
 գրիչս: — (Անիկայ) սեղանին վրայ է: — Նամակս որո՞ւն
 կարդացիք: — Նամակնիդ բժշկին եղբարցը կար-
 դացի: — Որո՞ւն հետ պտըտելու գնաց: — Ինծի հետ:

51.

Tout ին առջեւը գոյականն որ ըլլայ, le, la, les, ce, ces,
 mon, mes... բառերը նոյն գոյականին վրայ կը դրուին.
 tout le jardin, բոլոր պարտէզը. toute la campagne,
 բոլոր դաշտը, գեղը. tous les livres, բոլոր գրքերը.
 toute cette semaine, բոլոր աս շաբաթը. tous mes
 amis, ամէն իմ բարեկամներս:

Մեր բժիշկը տրտուժ է. անիկայ իւր բոլոր
 ստակը կորսընցուց: — Ասա տղան բոլոր օրը գրեց: —
 Թագուհւոյն ձիերն ու զինուորաց աշխատանքը տե-
 սանք: — Բոլոր մարդիկները կը սիրեմ: — Աստուած
 բոլոր երկիրը ստեղծեց: — Բոլոր (իմ) բարեկամ-
 ներս գեղն են: — Երկիրն աշխարհքիս մէկ պզտիկ
 մասն է: — Աս կինը բոլոր իւր զաւակները կորսըն-
 ցուց: — Պարտիզպանը բոլոր պարտէզը ջրեց: —
 Հօրեղբօրորդիս իւր բոլոր գրքերը Հենրիկոսին փոխ-
 տուաւ: — Աստուած երկրիս վրայ եղող բոլոր մար-
 դիկներն ու անասունները ստեղծեց. (Գլ. ստեղծեց
 բոլոր մարդիկներն ու բոլոր անասունները՝ որոնք
 երկրին վրայ են:) — Աս ամէն շարադրութիւնները
 դիւրին են: — Նուիզա իւր բոլոր գրիչները կորսըն-
 ցուց: — Բոլոր աս պարտէզներն ու բոլոր աս մար-
 գերը հօրաքրոջս են: — Աս գիւղքը չորս մաս ունի:
 — Բոլոր գրքերս ու բոլոր գրիչներս կորսընցուցի: —

livres et toutes mes plumes. — Avez-vous écrit toutes ces lettres? — Elle a donné toutes ces pommes et toutes ces poires à ces enfants. — Notre servante a perdu une partie de son argent. — Notre jardinier a perdu sa bonne mère; il a pleuré toute la nuit. — Nous avons acheté toutes ces cerises. — Avez-vous arrosé tous ces petits arbres et toutes ces fleurs? — A qui a-t-il donné tout son argent? — Il a donné tout son argent à mon frère et à moi.

52.

Le comte, *կոմսը*.

Le baron, *սկսրուհի*.

La comtesse, *կոմսուհի*.

L'ambassadeur, *արքայազն*.

Tout le monde, *բոլոր աշխարհը, ամեն մարդ*.

Dieu est le père des hommes. — Dieu est le père de tous les hommes. — Tout le monde aime cet enfant. — Notre voisin a écrit à tous ses amis. — Cet enfant est heureux; il est l'ami de tout le monde. — Il a vu les cinq parties du monde. — Qui est ce monsieur? — C'est le fils de monsieur le comte N. — Le prince a acheté le cheval de monsieur le baron N. — Il a vendu une partie de ses livres. — Nous avons vu les filles de monsieur l'ambassadeur. — A qui avez-vous envoyé vos fleurs? — J'ai envoyé mes fleurs à madame la comtesse. — J'ai reçu une jolie montre de monsieur l'ambassadeur. — Il a reçu une lettre de tous les enfants de son voisin. — Le jour est une partie de la semaine. — Mon frère a pleuré ses petits oiseaux toute la semaine. — La princesse a écrit pour moi à tous les marchands de la ville.

Դուք բոլոր աս նամակները գրեցիք: — Անիկայ այս ամէն խնձորներն ու տանձերն ան տղոց տուաւ: — Մեր աղախինն իւր ստակին մէկ մասը կորսընցուց: — Մեր պարտիզպանն իւր բարի մայրը կորսընցուց: — Անիկայ բոլոր գիշերը լացաւ: — Այս ամէն կեռասները գնեցինք: — Աս ամէն պղտիկ ծառերն ու աս ամէն ծաղիկները ջրեցիք: — Որո՞նք տուաւ բոլոր իւր ստակը: — Բոլոր իւր ստակն եղբօրս ու ինձի տուաւ:

52.

Toutին քովը նախադրուածեամբ յօդ կամ գերանունական ածական որ ըլլայ, իրարմէ կը բաժնուին. նախադրուածիւնը toutէն յառաջ կը դրուի, յօդն եւ ուրիշները անոր եւ գոյականին մէջ կը դրուին. այսպէս նաեւ Monsieur, Madame բառերուն. de toute la ville, բոլոր քաղքին, քաղքէն. à tous les hommes, ամէն մարդիկներուն. de monsieur le comte, տէր կոմսին:

Աստուած մարդիկներուն հայրն է: — Աստուած բոլոր մարդիկներուն հայրն է: — Ամէն մարդ (էղ. բոլոր աշխարհք) այս տղան կը սիրէ: — Մեր դրացին իւր բոլոր բարեկամներուն գրեց: — Աս տղան երջանիկ է. անիկայ ամէնուն (էղ. բոլոր աշխարհքի) բարեկամն է: — Անիկայ աշխարհքին հինգ մասերը տեսած է: — Ո՞վ է այս պարօնն: — Անիկայ Ա. (տէր) կոմսին որդին է: — Իշխանը՝ Ա. (տէր) սեպուհին ձին գնեց: — Անիկայ իւր գրքերուն մէկ մասը ծախեց: — Մենք պարօն գեսպանին աղջիկները տեսանք: — Որո՞նք խաւրեցիք ձեր ծաղիկները: — Ես իմ ծաղիկներս կոմսուհի տիկնոջ խրկեցի: — Ես պարօն գեսպանէն աղուոր ժամացոյց մը ընդունեցայ: — Անիկայ իւր դրացւոյն բոլոր տղոցմէն նամակ մ'ընդունեցաւ: — Օրը շաբթուան մէկ մասն է: — Եղբայրս բոլոր շաբաթ իւր պղտիկ թռչունները լացաւ: — Իշխանուհին ինձի համար քաղաքին բոլոր վաճառականներուն գրեց:

Récapitulation.

Mes cousins ont reçu tous ces cadeaux de leur bonne mère. — La semaine est une partie du mois. — Qui est ce Monsieur? — C'est un médecin; c'est celui que nous avons vu avec monsieur le baron. — Le chien du jardinier est plus fidèle que celui de notre voisin. — Tous ces troupeaux appartiennent à Madame la comtesse N. — Cet homme a donné une partie de son argent à ce mendiant. — Ils ont prêté tous leurs livres à cette petite fille. — Le livre que j'ai lu est très-beau. — Où sont mes lettres et celles du prince? — Les vôtres sont sur la chaise, et celles du prince sont sur la table. — Ton cousin aime les chevaux. — Qui sont ces dames? — Ce sont les soeurs de notre médecin. — Nous avons perdu tous nos livres et ceux de notre ami. — Il a vendu une grande partie de ses terres. — A qui avez-vous donné nos chapeaux? — J'ai donné vos chapeaux à la servante. — Cette table est plus haute que celle de Jean. — De qui avez-vous reçu toutes ces pommes? — J'ai reçu toutes ces pommes de notre jardinier qui est arrivé de Marseille. — Cet homme est très-riche; il a trois châteaux et huit vaisseaux. — À qui avez-vous écrit? — J'ai écrit à monsieur Alby qui est à la campagne. — Tous les enfants aiment les jeux. — Ces bons enfants sont les amis de tout le monde. — Ce marchand a acheté une partie de mes oiseaux.

53.

Քաղաքաւորք .

Հօրեղբօրորդիներս այս ամէն պարզեւներն
 իրենց բարի մօրմէն ընդունեցան: — Հաբաթն ամ-
 սուան մէկ մասն է: — Այս Պարոնն ո՞վ է: — (Անի-
 կայ) բժիշկ մըն է. ան է՝ զորն որ (տէր) սեպուհին
 հետ տեսանք: — Պարտիզպանին շունն աւելի հաւ-
 ատարիմ է՝ քան թէ մեր գրացւոյնը: — Բոլոր ան
 հօտերը Ա. կոմսուհի տիկնոջն են: — Այս մարդս
 իւր ստակին մէկ մասն աս մուրացկանին տուաւ: —
 Իրենք բոլոր իրենց գրքերն աս պղտիկ աղջկան փոխ
 տուին: — Ապրդացած գիրքս (գլ. գիրքն որ կար-
 դացի) շատ գեղեցիկ է: — Ո՞ւր են իմ նամակներս
 եւ իշխանիները: — Չերիններն աթոռին վրայ են,
 իսկ (գլ. եւ) իշխանիները սեղանին վրայ են: —
 Հօրեղբօրորդիդ ձիերը կը սիրէ: — Ո՞վ են այս տիկ-
 նայք: — (Անոնք) մեր բժշկին քոյրերն են: —
 (Մենք) բոլոր մեր գրքերն ու մեր բարեկամիները
 կորսընցուցինք: — Անիկայ իւր երկիրներուն մէկ մեծ
 մասը ծախեց: — Որո՞նք տուիք մեր գլխարկները: —
 Չեր գլխարկներն աղախնոյն տուի: — Աս սեղանն
 աւելի բարձր է՝ քան թէ Յովհաննէսինը: — Որմէ՞
 առիք բոլոր աս խնձորները: — Այս ամէն խնձոր-
 ները մեր պարտիզպանէն առի, որ Մարտիլիայէն
 դարձաւ: — Աս մարդը շատ հարուստ է. (անիկայ)
 երեք բերդ եւ ութը նաւ ունի: — Որո՞նք գրեցիք:
 — (Ես) Պարոն Ալպիին գրեցի, որն որ գեղն է: —
 Բոլոր տղաք խաղերը կը սիրեն: — Աս բարի տղաքն
 ամէնուն (գլ. բոլոր աշխարհքին) բարեկամներն
 են: — Աս վաճառականը թռչուններուս մէկ մասը
 գնեց:

54.

Le crayon, *կապարգրիչը*. Le cahier, *տետրակը*.
 Un encrier, *կաղամար մը*. Une règle, *կանոն մը*.
 Pris, *առած*. Le pupitre, *ծռասեղանը*. Mis, *դրած*.
 J'ai, *իմ քոփս է*. Nous avons, *մեր քոփս է*.
 Tu as, *քու քոփտ է*. Vous avez, *ձեր քոփս է*.
 Il a, *իւր քոփս է*. Ils ont, *անոնց քոփս է*.

Qui a mon livre? — Où sont mes cahiers? — Vos cahiers et ceux de Jean sont sur la table de Guillaume. — Avez-vous ma plume? — Oui, j'ai votre plume et votre crayon. — Mes cousins ont votre cheval. — Ont-ils aussi mon petit chien noir? — Mon père a acheté douze bonnes plumes pour mon petit frère et pour moi. — Où sont-elles? — Elles sont dans le pupitre de Marie. — Avez-vous pris mon encrier? — Non, j'ai pris votre règle. — Où avez-vous mis mon encrier? — J'ai mis votre encrier sur le pupitre de Pierre. — Avez-vous mon canif? — Oui, nous avons votre canif et votre couteau. — Pour qui sont ces jolis cahiers? — Ils sont pour toi et pour ton ami. — Mon pupitre est plus beau que celui de Louis. — Qui a pris mon livre?

55.

Quelqu'un, *մէկը*. Quelque chose, *բան մը*.
 Lui, *իրեն*. Leur, *իրենց*.
 Il donne, *ան կու տայ*. Ils donnent, *անոնք կու տան*.
 Il prête, *ան փոխ կու տայ*. Ils prêtent, *անոնք փոխ կու տան*.
 Il trouve, *ան կը գտնէ*. Ils trouvent, *անոնք կը գտնեն*.
 Il cherche, *ան կը փնտռէ*. Ils cherchent, *անոնք կը փնտռեն*.

Quelqu'un a pris ma règle. — Où as-tu pris cet encrier? — Il est là, sur votre pupitre. — Où est votre frère? — Il est au jardin; il cherche

54.

Գիրքս որոնք քոփն է. (Գլ. ով ունի գիրքս:) — Տետրականքս ուր են: — Չեր տետրականքն ու Յովհաննէսիսները Գուլիէլմոսին սեղանին վրայ են: — Գրիչս ձեր քոփն է. (Գլ. ունիք դուք իմ գրիչս:) — Այո, գրիչնիդ ու կապարգրիչնիդ իմ քովս է. (Գլ. ես ունիմ:) — Չեր ձին հօրեղբօրորդւոցս քոփն է. (Գլ. հօրեղբօրորդիքս ունին ձեր ձին:) — Պզտիկ սեւ շունս ալ իրենց քոփն է. (Գլ. ունին իրենք:) — Հայրս տասուերկու աղէկ գրիչ գնեց պզտիկ եղբօրս եւ ինծի համար: — (Անոնք) ուր են: — Մարիամին ծռասեղանին մէջն են: — Կաղամարս առիք: — Չէ, կանոննիդ առի: — Ո՞ւր դրիք կաղամարս: — Կաղամարնիդ Պետրոսին ծռասեղանին վրայ դրի: — Զմեւինս ձեր քոփն է: — Այո, զմեւիննիդ ու դանակնիդ մեր քոփն է: — Աս աղուոր տետրականքն որոնք համար են: — (Անոնք) քեզի եւ բարեկամիդ համար են: — Իմ ծռասեղանս աւելի գեղեցիկ է՝ քան թէ Լուդովիկոսինը: — Գիրքս ով առեր է:

55.

Lui, leur գերանուն խնդիրները բայէն յառաջ կը գրուին:

Մէկը կանոնս առած է: — Աս կաղամարն ուսկից առիր: — (Անիկայ) հոն է, ձեր ծռասեղանին վրայ: — Ո՞ւր է եղբայրնիդ: — (Անիկայ) պարտեզն է. իւր տետրակը կը փնտռէ, զորն որ կորսընցուցած է: —

son cahier qu'il a perdu. — Mes cousines sont très-bonnes; elles prêtent toujours leurs livres à leurs amies. — A qui donnent-ils leur argent? — Ils donnent leur argent aux pauvres. — Mon cousin est triste; il a perdu son beau canif, qu'il cherche toujours. — Ma tante aime les enfants de notre voisin; elle leur donne toujours quelque chose. — J'ai prêté mon canif à quelqu'un. — Ce vieillard est très-pauvre. — Lui avez-vous donné quelque chose? — Oui, je lui ai donné tout mon argent. — Où sont mes amis? — Il sont à l'école; ils cherchent leurs plumes. — Ce jeune homme est heureux; il trouve toujours quelque chose à la promenade.

56.

Beaucoup, շատ.

Bien, աղէկ, շատ.

Quoi, ինչ, ինչ բան.

Il pense, ան կը մտածէ.

Il parle, ան կը խօսի.

Il travaille, ան կ'աշխատի.

Il pleure, ան կու լայ.

Peu, քիչ.

Tant, այնչափ.

Pourquoi, ինչո՞ւ.

Ils pensent, անոնք կը մտածեն.

Ils parlent, անոնք կը խօսին.

Ils travaillent, անոնք կ'աշխատին.

Ils pleurent, անոնք կու լան.

Mon père travaille beaucoup. — Ces mères sont heureuses; elles parlent toujours de leurs enfants qui sont très-sages. — Ce vieillard parle peu, mais il pense beaucoup. — Ce jeune homme travaille bien. — Parlent-ils souvent de moi? — Oui, ils parlent très-souvent de toi. — Il pense toujours à toi et à ton ami. — Mes oncles travaillent beaucoup. — Pour qui travaillent-ils tant? — Ils travaillent pour leur fils et pour moi. — Notre jardinière parle souvent de son fils. — Ces dames parlent beaucoup. — De quoi parlent-elles? — Elles par-

Հօրեղբօրս աղջիկները շատ բարի են. անոնք իրենց
 գրքերն իրենց բարեկամուհիներուն միշտ փոխ կու
 տան: — (Անոնք) իրենց ստակն որոնն կու տան: —
 — (Անոնք) իրենց ստակն աղքատաց կու տան: —
 Հօրեղբօրորդիս տրտում է. անիկայ իւր գեղեցիկ
 զմեւինը կորսընցուցած է, զորն որ միշտ կը փնտռէ:
 — Հօրաքոյրս մեր դրացւոյն տղաքը կը սիրէ. անոնց
 միշտ բան մը կու տայ: — Զմեւինս մէկու մը փոխ
 տուած եմ: — Աս ծերունին շատ աղքատ է: — Իրեն
 բան մը տուի՞ք: — Այո՛, բոլոր ստակս իրեն տուի:
 — Ո՞ւր են բարեկամներս: — Դպրոցն են. իրենց
 գրիչները կը փնտռեն: — Աս երիտասարդն երջա-
 նիկ է. անիկայ ժուռ գալու տեղը՝ միշտ բան մը կը
 գտնէ:

56.

Հայրս շատ կ'աշխատի: — Աս մայրերն երջա-
 նիկ են. անոնք միշտ իրենց տղոցը վրայ* կը խօ-
 սին, որոնք շատ խելօք են: — Աս ծերունին քիչ
 կը խօսի, բայց շատ կը մտածէ: — Աս երիտասարդն
 աղէկ կ'աշխատի. (այսինքն՝ կը գործէ:) — Իմ վրաս
 ստէպ կը խօսին: — Այո՛, քու վրադ շատ ստէպ կը
 խօսին: — Անիկայ միշտ քու վրադ եւ բարեկամիդ
 վրայ* կը մտածէ: — Հօրեղբայրներս շատ կ'աշխատին:
 — Որոնն համար կ'աշխատին այնչափ: — Իրենց որդ-
 ւոյն ու ինծի համար կ'աշխատին: — Մեր պարտիզ-
 պանուհին ստէպ իւր որդւոյն վրայ կը խօսի: — Աս
 տիկնայք շատ կը խօսին: — Որոնն վրայ կը խօսին:
 — Իրենց տղոց վրայ կը խօսին, զորոնք շատ կը սիրեն:

* Վրայ նախադրութիւնը գաղղիերէնի մէջ խօսիլ բային
 քով de նախադրութեամբ կը բացատրուի, հարծիլ
 բային քով՝ à նախադրութեամբ:

lent de leurs enfants qu'elles aiment beaucoup. — Les enfants de notre voisin pleurent beaucoup. — Pourquoi pleurent-ils tant? — À quoi pensent-ils? — Ils pensent à leur père qui est malade. — Pensent-ils aussi à leur pauvre mère? — Ce médecin parle peu, mais il parle bien. — Ma tante pleure encore le fils qu'elle a perdu. — Ce marchand travaille toute la journée? — Il travaille avec moi et mes frères.

57.

Les parents, ծնողք.

Français, գաղղիերէն.

Le français, գաղղիերէնը,
գղ. լեզուն.

Donne-t-il? կու տայ.

Parle-t-elle? կը խօսի.

Appris, սորված.

Anglais, անգղիերէն.

L'anglais, անգղիերէնը, անգղ.
լեզուն.

Prête-t-il? փոխ կու տայ.

Pense-t-elle? կը մտածէ.

Le prince aime les chiens. — Aime-t-il aussi les chats? — Où avez-vous appris le français? — Antoine cherche toujours son crayon et sa règle qui sont dans son pupitre. — Cherche-t-il aussi mon canif qu'il a perdu? — Mon frère prête souvent ses cahiers à mon cousin. — Prête-t-il aussi ses livres à ses amis? — Tous mes amis ont appris l'anglais. — Ce jeune homme est un bon fils; il pense toujours à ses parents. — Pense-t-il aussi à ses amis? — Oui, il pense aussi très-souvent à ses amis. — Ce marchand parle bien le français. — Parle-t-il aussi l'anglais? — Oui, il parle bien l'anglais aussi. — Ma mère est très-bonne pour les pauvres; elle leur donne souvent tout son argent. — Leur donne-t-elle aussi une partie de ses habits? — Oui, elle leur donne aussi une partie de ses habits.

– Մեր դրացւոյն տղաքը շատ կու լան: – Ինչո՞ւ
 այնչափ կու լան: – Ի՞նչ բանի վրայ կը մտածեն:
 – Իրենց հօրը վրայ կը մտածեն, որն որ հիւանդ է:
 – Իրենց խեղճ մօրը վրայ ալ կը մտածեն: – Աս
 բժիշկը քիչ կը խօսի. բայց աղէկ կը խօսի: – Հօ-
 րաքոյրս դեռ կու լայ զորդին՝ զորն որ կորսընցուց:
 – Աս վաճառականը բոլոր օրը կ'աշխատի: – (Անի-
 կայ) ինծի եւ իմ եղբարցս հետ կ'աշխատի:

57.

Իշխանը շուներ (գլ. շները) կը սիրէ: – Կատուն
 (գլ. կատուներն) ալ կը սիրէ: – Գաղղիերէնն ո՞ւր
 սորվեցաք: – Անտոն միշտ իւր կապարգրիչն ու իւր
 կանոնը կը փնտռէ, որոնք իր ծռասեղանին մէջն
 են: – Իմ զմեւինս ալ կը փնտռէ, զորն որ կորսըն-
 ցուց: – Եղբայրս յաճախ իւր տետրակները հօր-
 եղբօրորդւոյս փոխ կու տայ: – Իւր գրքերն ալ իւր
 բարեկամներուն փոխ կու տայ: – Բոլոր բարե-
 կամներս անգղիերէն սորված են: – Աս երիտա-
 սարդն աղէկ որդի մըն է. անիկայ միշտ իւր ծնո-
 ղացը վրայ կը մտածէ: – Իւր բարեկամներուն վրայ
 ալ կը մտածէ: – Այո՛, շատ ստէպ իւր բարեկամացը
 վրայ ալ կը մտածէ: – Աս վաճառականը գաղղիե-
 րէնն աղէկ կը խօսի: – Անգղիերէնն ալ կը խօսի:
 – Այո՛, անգղիերէնն ալ աղէկ կը խօսի: – Մայրս
 աղքատաց համար շատ բարի է. (այսինքն՝ աղքա-
 տաց շատ գութ ունի.) անոնց յաճախ բոլոր իւր
 ստակը կու տայ: – Անոնց իւր զգեստներուն մէկ
 մասն ալ կու տայ: – Այո՛, իւր զգեստներուն մէկ
 մասն ալ անոնց կու տայ:

58.

Il demande, *կը հարցընէ*, Ils demandent, *կը հարցընեն*,
կ'ուզէ. *կ'ուզեն*.

Répondu, *պատասխանած*. Dit, *ըսած*. [*սարդեր*.

Travaillé, *աշխատած*. Les jeunes gens, *երիտա-*

Le libraire, *գրավաճառը*. Le papier, *թուղթը*.

Que? *ի՞նչ, զի՞նչ*.

Quel? *ար*. quelle? *ի՞՞հ. որ*.

Quels? *ար*. quelles? *ի՞՞հ. որո՞նք*.

Que demande votre frère? — Que leur a donné le vieux libraire? — Quel est votre livre? — A qui appartient cette maison? — De quoi parle ce bon vieillard? — Où est l'homme que nous avons vu? — Comment s'appelle ce monsieur? — Que lui a répondu le roi? — Quelles sont les demoiselles qui ont acheté ces fleurs? — Qui sont ces petits enfants? — Ce sont les fils du libraire. — Où sont les enfants qui ont tant travaillé? — A quoi pensent vos parents? — De quelle ville ont parlé vos oncles? — Que vous* a dit votre père? — Où vont ces jeunes soldats? — Pour qui est ce papier? — Il est pour le fils de votre voisin. — Que nous* demandent ces jeunes gens? — A quels enfants avez-vous écrit? — Comment s'appellent ces dames? — D'où est venu le médecin de la reine? — A qui apartiennnent ces jardins et ces prairies? — Sur quelle table as-tu mis mon canif? — Que lui ont répondu les princesses?

* Nous եւ Vous, ուղղական եւ հայցական ըլլալէն զատ, արականի նշանակու թեամբ ալ կը գործածուին:

58.

Հարցական բային դերանունն անուն բային վրայ դրած կանոննիս (10), երբեմն գոյականն անուն բային վրայ ալ կը բանի, բայց սովորաբար բայէն յառաջ Հարցական դերանունն կամ մակբայ եղած ժամանակ:

Ի՞նչ կը հարցընէ եղբայրնիդ: — Անոնց ի՞նչ տուաւ ծեր գրավաճառը: — Ո՞րն է ձեր գիւղը: — Որո՞ւնն է (գլ. կը վերաբերի) այս տունը: — Ի՞նչ բանի վրայ կը խօսի այս բարի ծերը: — Ո՞ւր է մեր տեսած մարդը. (գլ. ո՞ւր է մարդը՝ զորն որ մենք տեսանք:): — Այս Պարոնին անունն ի՞նչ է. (գլ. ի՞նչպէս կ'անուանուի այս Պարոնը:): — Անոր ի՞նչ պատասխանեց թագաւորը: — Որո՞նք են աս ծաղիկները գնող օրիորդները. (գլ. որո՞նք են օրիորդները՝ որ աս ծաղիկները գնեցին:): — Այս պզտիկ տղաք ո՞վ են: — (Անոնք) գրավաճառին որդիքն են: — Ո՞ւր են տղաք՝ որոնք այնչափ աշխատեցան: — Ի՞նչ բանի վրայ կը մտածեն ծնողքնիդ: — Ո՞ր քաղքին վրայ խօսեցան ձեր հօրեղբայրները: — Չեր հայրը ձեզի ի՞նչ զրուցեց: — Ո՞ւր կ'երթան աս երիտասարդ զինուորները: — Որո՞ւն համար է աս թուղթը: — Չեր դրացւոյն որդւոյն համար է: — Աս երիտասարդները մեզմէ (գլ. մեզի) ի՞նչ կ'ուզեն: — Ո՞ր տղոց գրեցիք: — Այս տիկնանց անունն ի՞նչ է. (գլ. ի՞նչպէս կ'անուանուին այս տիկնայք:): — Ո՞ւսկից եկաւ թագուհւոյն բժիշկը: — Որո՞ւն են այս պարտեզներն ու այս մարդերը: — Զմելինս ո՞ր սեղանին վրայ դրիր: — Իշխանուհիներն անոր ի՞նչ պատասխանեցին:

59.

Mon frère a-t-il ? *Եղբայրս . . . ունի՞ր .*

Mes amis sont-ils ? *բարեկամներս . . . Ե՞ն .*

Cette dame donne-t-elle ? *աս տիկինը . . . կու՞լ տայ՞ .*

Vos sœurs parlent-elles ? *ձեր քոյրերը կը խօսի՞ն .*

Cet enfant parle-t-il bien ? — Cette montre est-elle pour ta soeur ? — Non, elle est pour moi. — Votre jardinier travaille-t-il beaucoup ? — Oui, il travaille beaucoup ; mais il parle aussi beaucoup. — Ces fleurs sont-elles plus jolies que les miennes ? — Ce chien est-il noir ? — Non, il est blanc. — Les domestiques de ce marchand sont-ils toujours contents ? — Votre jeune frère aime-t-il toujours ses oiseaux ? — Ces dames sont-elles souvent tristes ? — Cet enfant est-il malade ? — Ces arbres sont-ils plus hauts que ceux de notre jardin ? — Ce vieillard pleure-t-il toujours sa fille ? — Vos bons cousins donnent-ils tout leur argent à ce pauvre mendiant ? — Cet habit est-il pour ton frère ? — Non, il est pour mon cousin. — Ces prairies appartiennent-elles à ta tante ? — Votre frère est-il à la maison ? — Ton pupitre est-il plus haut que le mien ? — Son oncle est-il plus riche que notre médecin ? — Tes cahiers sont-ils toujours jolis ?

60.

Mon frère a-t-il vu ? *Եղբայրս . . . տեսա՞ւ .*

Mes amis sont-ils venus ? *բարեկամներս եկա՞ն .*

Cette dame a-t-elle donné ? *աս տիկինը . . . տու՞աւ .*

Vos sœurs ont-elles parlé ? *ձեր քոյրերը խօսեցա՞ն .*

Votre voisin a-t-il reçu une lettre de son fils ? — Votre cousine a-t-elle trouvé son canif et sa plume ? — Ce jeune homme a-t-il perdu tout son argent ? — Oui, il a perdu son argent et une partie

59.

Երբ որ հարցական բայէն յառաջ՝ հարցական դերանունն կամ մակբայ չկայ, գոյական անուն բային իր բնական տեղը կը պահէ բայէն յառաջ, եւ բայէն ետքը անոր սեռովն ու թուովն անձնական դերանունն կը դրուի:

Աս տղան աղէկ կը խօսի: — Աս ժամացոյցը քրոջ համար է: — Չէ, ինծի համար է: — Չեր պարտիզպանը շատ կ'աշխատի: — Այո՛, շատ կ'աշխատի, բայց շատ ալ կը խօսի: — Աս ծաղիկներն աւելի աղուո՞ր են՝ քան թէ իմիններս: — Աս շունը սեւ է: — Չէ, (անիկայ) ճերմակ է: — Աս վաճառականին ծառաները միշտ գո՞հ են: — Չեր պզտիկ (գլ. երիտասարդ) եղբայրն իւր թռչունները միշտ կը սիրէ: — Աս տիկնայք յաճախ տրտում են: — Աս տղան հիւանդ է: — Աս ծառերն աւելի՞ բարձր են՝ քան թէ մեր պարտիզինները: — Աս ծերունին իւր աղջիկը միշտ կու լայ: — Չեր բարի հօրեղբօրորդիքն բոլոր իրենց ստակն աս խեղճ մուրացկանին կու տան: — Աս զգեստը եղբօրդ համար է: — Չէ, հօրեղբօրորդւոյս համար է: — Աս մարգագետինները հօրաքրոջ են: — Եղբայրնիդ տունն է: — Քու ծռասեղանդ աւելի բարձր է՝ քան թէ իմս: — Իւր հօրեղբայրն աւելի հարուստ է՝ քան թէ մեր բժիշկը: — Քու տետրակներդ միշտ աղուո՞ր են:

60.

Չեր դրացին իւր որդիէն նամակ մ'ընդունեցա՞ւ: — Չեր հօրեղբօր աղջիկն իւր զմեւինն ու իւր գրիչը գտա՞ւ: — Աս երիտասարդն իւր բոլոր ստակը կորսընցո՞ւց: — Այո՛, իւր ստակն ու իւր գրքերուն մէկ մասը կորսընցուց: — Իւր դրացուհին (իւր) տունը ծախեց: — Իշխաններն եղբօրս նամակները

de ses livres. — Sa voisine a-t-elle vendu sa maison? — Les princes ont-ils lu les lettres de mon frère? — Ces bonnes dames ont-elles pensé à mon vieux père? — Quelqu'un a-t-il pris mon chapeau? — Le marchand a-t-il envoyé son cheval au médecin? — Oui, il lui a envoyé son cheval et son domestique. — Vos tantes sont-elles arrivées de la campagne? — Oui, elles sont arrivées avec leurs enfants. — La reine est-elle allée voir le jeune prince? — Quelqu'un a-t-il vu mes parents? — Oui, j'ai vu vos parents à la campagne. — Votre soeur s'appelle-t-elle Henriette? — Non, elle s'appelle Louise. — Vos frères parlent-ils bien l'anglais. — Votre maître a-t-il vu votre thème? — Ces généraux ont-ils pensé aux pauvres soldats? — La servante a-t-elle acheté une lampe pour toi? — Ces pauvres femmes ont-elles reçu quelque chose? — Vos enfants sont-ils allés à l'école?

61.

Le matin, *առաւօր*.

Depuis, *ի վեր*.

La chasse, *որս*.

Quand? *երբ*.

Le, la, l', *զահ, զահիկայ*.

Où est votre frère? nous le cherchons depuis une heure. — Avez-vous pris mon encrier? — Oui, je l'ai pris; mais je l'ai mis sur votre pupitre. — Ce marchand va tous les jours à la chasse. — Quand avez-vous lu ce livre? — Je l'ai lu ce matin. — A qui donne-t-il son argent? — Il le donne aux pauvres. — Où est ma montre? je la cherche depuis ce matin. — Ce canif est très-beau, je l'ai reçu de mon oncle. — J'ai perdu mon couteau; quelqu'un l'a-t-il trouvé? — Oui, j'ai trouvé ton couteau et je l'ai donné à ton frère. — Où as-tu

կարդացի՞ն: — Աս բարի տիկնայք ծեր հօրս վրայ
մտածեցի՞ն: — Մէկը գլխարկս առա՞ծ է: — Վա-
ճառականն իւր ձին բժշկին խաւրեց: — Այո՛,
իւր ձին եւ իւր ծառան անոր խաւրեց: — Չեր հօ-
րաքոյրները գեղէն եկա՞ն. (գլ. հասան:) — Այո՛,
իրենց տղոցը հետ եկան: — Թագուհին զիշխա-
նորդին (գլ. երիտասարդ իշխանը) տեսնելու գնա՞ց:
— Մէկը ծնողքս տեսած ունի՞: — Այո՛, ես ձեր
ծնողքը գեղը տեսայ: — Չեր քոյրը Հենրիկէ՞ կը
կոչուի: — Չէ, Լուիզա կը կոչուի: — Չեր եղբայր-
ներն անգղիերէնն աղէկ կը խօսի՞ն: — Վարպետնիդ
ձեր շարագրութիւնը տեսա՞ւ: — Աս զօրապետները
խեղճ զինուորներուն վրայ մտածեցի՞ն: — Աղախինը
կանթեղ մը գնեց քեզի համար: — Սա խեղճ կա-
նայք բան մ'ընդունեցա՞ն: — Չեր տղաքը դպրոց
գացի՞ն:

61.

Խօսքին մէջ յառաջագոյն գտնուած գոյականը՝ բային
վրայ իբրեւ հայցական խնդիր կրկնելու համար, միշտ *le*,
la, *les* դերանուններէն մէկը կը դրուի, որն որ հայերէնի
մէջ հասարակօրէն գնել հարկաւոր չ'ըլլար:

Եղբայրնիդ ո՞ւր է. մէկ ժամէ ի վեր զինքը
կը փնտռենք: — Աղամարս առի՞ք: — Այո՛, առի,
բայց ձեր ծռասեղանին վրայ դրի: — Աս վաճառա-
կանն ամէն օր որսի կ'երթայ: — Այո՛ գիւրքը ե՞րբ
կարդացիք: — Այս առտու կարդացի: — Իւր ստակն
որո՞ւն կու տայ: — Աղքատաց կու տայ: — Ո՞ւր է ժա-
մացոյցս, (աս) առտուընէ ի վեր (զանիկայ) կը փրն-
տուեմ: — Աս զմեղինը շատ գեղեցիկ է. (զանիկայ)
հօրեղբօրմէս ընդունեցայ: — Դանակս կորսընցուցի.
մէկը (զանիկայ) գտա՞ւ: — Այո՛, դանակդ գտայ, եւ
(զանիկայ) եղբօրդ տուի: — Իտալերէնն ո՞ւր սոր-
վեցար: — Հռովմ սորվեցայ: — Անոնք իրենց բարի
հօրաքոյրը կը սիրեն: — Այո՛, շատ կը սիրեն: —

appris l'italien? — Je l'ai appris à Rome. — Aiment-ils leur bonne tante? — Oui, ils l'aiment bien. — Ce prince aime-t-il encore la chasse? — Oui, il l'aime encore. — Perd-il toujours sa plume? — Oui, il la perd toujours. — Ce marchand est-il ici? — Oui, il est ici depuis deux jours. — Prête-t-il son canif à son ami? — Non, il le prête à son frère. — Où est ta soeur? sa mère la cherche. — De qui as-tu reçu ce joli cadeau? — Je l'ai reçu de mon oncle. — Le roi est allé ce matin à la chasse. — Parlent-ils bien l'allemand? — Oui, ils le parlent bien. — Depuis quand est-il malade? — Il est malade depuis trois semaines. — Notre médecin est arrivé de Trieste; l'as-tu vu? — Oui, je l'ai vu. — Quand l'avez-vous vu? — Je l'ai vu ce soir à la promenade. — Où as-tu pris ce crayon? — Je l'ai pris à l'école.

62.

Les, *զանոնք*.

Il achète, *կը գնէ*.

Ils achètent, *կը գնեն*.

Ton cousin a-t-il pris mes livres? — Oui, il les a pris. — Où sont vos livres? — Les avez-vous mis dans votre pupitre? — Non, je les ai mis sur la table. — Ces jeunes gens sont tristes. — Le général est-il allé voir les châteaux? — Oui, il est allé les voir. — A qui prête-t-il toujours ses cahiers? — Il les prête toujours à ses amis. — Ce jeune homme cherche-t-il encore ses parents? — Oui, il les cherche encore. — Pour qui achète-t-il tous ces habits? — Il les achète pour les enfants de son voisin. — Ces jeunes gens sont-ils allés voir leurs parents? — Oui, ils sont allés les voir. — La princesse est-elle venue voir les palais de la ville? — Oui, elle est venue les voir. — Trouve-t-il toujours

Աս իշխանն որսորդութիւնը դեռ կը սիրէ: — Այո՛,
կը սիրէ տակաւին: — Իւր գրիչը միշտ կը կորսըն-
ցընէ: — Այո՛, միշտ կը կորսընցընէ: — Աս վաճառա-
կանը հո՞ս է: — Այո՛, երկու օրէ ի վեր հոս է:
— Իւր զմելինն իւր բարեկամին փոխ կու տայ:
— Ոչ, եղբօրը փոխ կու տայ (զանիկայ): — Քոյրդ
ո՞ւր է, իւր մայրը զինքը կը փնտռէ: — Աս գե-
ղեցիկ պարգեւն որմէ՞ն ընդունեցար: — Հօրեղ-
բօրմէս ընդունեցայ: — Թագաւորն այս առտու
որսի գնաց: — Գերմաներէնն աղէկ կը խօսի՞ն: —
Այո՛, աղէկ կը խօսին: — Ո՞ր տենէ ի վեր հիւանդ
է: — Երեք շաբաթ է ի վեր հիւանդ է: — Բժիշկնիս
թրիէստէն դարձաւ, զինքը տեսար: — Այո՛, տեսայ:
— Ե՞րբ տեսար: — Տեսայ այս իրիկուն պտըտելու ա-
տեն: — Ուսկից առիւր աս կապարգրիչը: — Զանիկայ
դպրոցէն (հչ, դպրոցը) առի:

62.

Հօրեղբօրորդիս գրքերս առա՞մ: — Այո՛, (զա-
նոնք) առաւ: — Գրքերնիդ ո՞ւր են: — (Զանոնք)
ձեր ծռասեղանին մէջ դրի՞ք: — Չէ, (զանոնք) սե-
ղանին վրայ դրի: — Աս երիտասարդները տրտում
են: — Զօրապետը բերդերը տեսնելու գնաց: —
Այո՛, զանոնք տեսնելու գնաց: — (Անիկայ) իւր
տետրակներն որո՞ւն փոխ կու տայ միշտ: — (Զանոնք)
միշտ իւր բարեկամացը փոխ կու տայ: — Այս երի-
տասարդն իւր ծնողքը դեռ կը փնտռէ: — Այո՛,
(զանոնք) կը փնտռէ տակաւին: — Բոլոր աս զգեստ-
ներն որո՞ւն համար կը գնէ: — (Զանոնք) իւր
դրացւոյն տղոցը համար կը գնէ: — Աս երիտա-
սարդներն իրենց ծնողքը տեսնելու գացի՞ն: —
Այո՛, գացին (զանոնք) տեսնելու: — Իշխանուհին
քաղքին պալատները տեսնելու եկա՞ւ: — Այո՛,
(զանոնք) տեսնելու եկաւ: — (Անիկայ) իւր բարե-

ses amis à la maison? — Oui, il les trouve toujours à la maison. — Où cherchent-ils leurs petits chiens? — Ils les cherchent à la campagne. — Le jardinier est-il allé vendre vos arbres? — Oui, il est allé les vendre. — As-tu vu les jeunes gens qui sont arrivés de Londres?

63.

Récapitulation.

Vos soeurs travaillent-elles beaucoup? — Tes amis aiment-ils les jeux? — Oui, ils aiment les jeux; mais ils aiment aussi les livres. — Tous ces généraux aiment-ils la chasse? — Oui ils l'aiment beaucoup. — Votre soeur cherche-t-elle son chapeau? — Non, elle cherche celui de Sophie. — Lui avez-vous donné votre livre? — Oui, je lui ai donné mon livre et mes cahiers. — Avez-vous lu à quelqu'un la lettre de votre père? — Ta tante est-elle allée voir tes frères? — Elle est allée les voir. — As-tu mon encrier? — Non, j'ai ta règle. — Ces livres sont-ils pour toi? — Non, ils sont pour mon frère. — De qui avez-vous parlé toute la nuit? — Nous avons parlé de toi et de tes bons parents. — Mes amis sont venus voir notre jardin. — Leur avez-vous donné quelque chose? — As-tu trouvé quelque chose sur la table? — Pourquoi avez-vous pris mon encrier? — Le domestique est-il venu acheter tes oiseaux? — Oui, il est venu les acheter. — Ces enfants parlent-ils français ou anglais? — La princesse a vu les travaux des soldats. — Leur a-t-elle donné un cadeau? — Oui, elle leur a donné un beau cadeau.

կամները միշտ տուներ կը գտնէ: — Այո՛, (զանոնք)
միշտ տուներ կը գտնէ: — Իրենց պզտիկ շներն ո՞ւր
կը փնտռեն: — (Չանոնք) գեղը կը փնտռեն: —
Պարտիզպանը ձեր ծառերը ծախելու գնաց: —
Այո՛, զանոնք ծախելու գնաց: — Լոնտոնէն եկող
երիտասարդները տեսա՞ք. (Գլ. տեսա՞ք երիտա-
սարդները՝ որոնք Լոնտոնէն հասան:)

63.

Քաղաքացիներ.

Ձեր քոյրերը շատ կ'աշխատին: — Քու բա-
րեկամներդ խաղերը կը սիրեն: — Այո՛, խաղերը կը
սիրեն, բայց գրքերն ալ կը սիրեն: — Այս ամէն
զօրապետներն որսորդութիւնը կը սիրեն: — Այո՛,
(զանիկայ) շատ կը սիրեն: — Ձեր քոյրն իւր գըւ-
խարկը կը փնտռէ: — Չէ, Սոփիայինը կը փնտռէ:
— Ձեր գիրքն անոր տուի՞ք: — Այո՛, ես գիրքս ու
տետրակներս անոր տուի: — Ձեր հօրը նամակը մէ-
կու մը կարդացի՞ք: — Հօրաքոյրդ եղբարքդ տես-
նելու գնաց: — Չանոնք տեսնելու գնաց: — Աա-
ղամարս քու քովդ է. (Գլ. կաղամարս դուն ունիս:)
— Չէ, կանոնդ քովս է: — Աս գրքերը քեզի՞ համար
են: — Չէ, եղբօրս համար են: — Որուն վրայ խօ-
սեցա՞ք բոլոր գիշերը: — Քու վրադ եւ բարի ծնո-
ղացդ վրայ խօսեցանք: — Բարեկամներս պարտէզ-
նիս տեսնելու եկան: — Անոնց բան մը տուի՞ք: —
Սեղանին վրայ բան մը գտա՞ր: — Աաղամարս ինչո՞ւ
համար առի՞ք: — Ծառան թռչուններդ գնելու ե-
կա՞ւ: — Այո՛, եկաւ զանոնք գնելու: — Աս տղաք
գաղղիերէն՝ թէ (կամ) անգղիերէն կը խօսին: —
Իշխանուհին զինուորաց աշխատութիւնները տես-
աաւ: — Անոնց պարգեւ մը տուա՞ւ: — Այո՛, (անոնց)
գեղեցիկ պարգեւ մը տուաւ:

64.

Le vin, գինին.

Le pain, հացը.

Je n'ai pas, չունիմ.

Tu n'as pas, չունիս.

Il n'a pas, չունի.

L'eau, խոտր.

Le fromage, պանիրը.

Il n'est pas, չէ.

Ils ne sont pas, չեն.

Il ne donne pas, չի տալ.

Ce vin n'est pas bon. — Ton papier n'est pas joli. — As-tu ma plume? — Non, je ne l'ai pas. — Ton frère aime les chiens, mais ton cousin ne les aime pas. — Le pain que tu as acheté n'est pas blanc. — Les princes ne sont pas ici; ils sont à la campagne. — Leur fromage n'est pas bon. — Mes parents ne vont pas à la promenade. — Aime-t-il la chasse? — Non, il ne l'aime pas. — Achète-t-elle ce fromage ici? — Non, elle ne l'achète pas ici. — Cette eau n'est pas mauvaise. — Notre servante ne parle pas beaucoup. — Ce pain est-il à vous? — Non, il n'est pas à moi. — Pour qui est cette eau? — Elle n'est pas pour moi. — Cet enfant n'aime pas le jeu. — Depuis quinze jours il ne va pas à l'école. — Notre vin n'est pas vieux. — Ces jeunes gens ne parlent pas allemand. — Je ne trouve pas mon encrier; quelqu'un l'a-t-il pris? — La reine n'est pas à Bruxelles; elle est à Berlin.

65.

Montré, ցուցաբերեց.

Déjà, արդեն.

Voici, ահա ահա.

Je n'ai pas donné, չտուի.

Vous n'avez pas vu, չտեսաք.

Ils n'ont pas acheté, չգնեցին.

Fait, ըրած, չինած.

La bibliothèque, գրքաստուղ.

Voilà, ահա անհի.

Il n'est pas venu, չեկաւ.

Ils ne sont pas allés, չգացին.

Elles ne sont pas arrivées, չհասան.

Notre oncle n'a pas trouvé ses papiers. — Je n'ai pas pris votre canif. — Vous n'avez pas encore

64.

Բացասական բայերը կը ձեւանան՝ բայէն յառաջ ne եւ ետքը pas գնելով:

Այս գինին աղէկ չէ: — Թուղթդ աղուոր չէ: —
Գրիչս քու քովդ է. (գլ. գոն ունիս իմ գրիչս):
— Չէ, իմ քովս չէ. (գլ. զանիկայ ես չունիմ): —
Եղբայրդ շուն (գլ. շները) կը սիրէ, բայց հօր-
եղբօրորդիդ (զանոնք) չի սիրեր: — Գնած հացդ
(գլ. հացն որ գնեցիր,) ճերմակ չէ: — Իշխան-
ները հոս չեն. գեղն են: — Պանիրնին աղէկ չէ: —
Ծնողքս պտրտելու չեն երթար: — Որսորդութիւնը
կը սիրէ: — Չէ, (զանիկայ) չի սիրեր: — Անիկայ աս
պանիրը հոս կը գնէ: — Չէ, (զանիկայ) հոս չի գներ:
— Աս ջուրը գէշ չէ: — Մեր աղախինը շատ չի խօ-
սիր: — Աս հացը ձերն է: — Չէ, իմս չէ: — Որոն
համար է աս ջուրը: — Ինծի համար չէ: — Աս տղան
խաղը չի սիրեր: — Տասնուհինգ օրէ ի վեր (անի-
կայ) դպրոց չ'երթար: — Մեր գինին հին չէ: — Աս
երիտասարդները գերմաներէն չեն խօսիր: — Կա-
ղամարս չեմ գտներ. մէկը (զանիկայ) առած է: —
Թագուհին Պրիւսէլ չէ, (անիկայ) Պերլին է:

65.

Երբ որ բայը բաղադրեալ ժամանակ կ'ըլլայ, pas մակ-
բայը՝ օժանդակին ու ընդունելութիւն անցելոյն մէջտեղը
կը դրուի:

Հօրեղբայրնիս իր թղթերը չգտաւ: — Զմե-
լիննիդ առած չեմ: — Շարագրութիւննիդ դեռ
չէք շինած: — Պզտիկ գրքատունս ձեզի ցուցրցած

fait votre thème. — Je ne vous ai pas montré ma petite bibliothèque. — Voici l'homme que tu n'as pas vu. — Nous avons reçu une lettre de mon oncle; il est déjà à Paris. — Le prince a-t-il déjà acheté votre cheval? — Non, il ne l'a pas encore acheté. — Nous n'avons pas mis nos livres sur la table. — Le jardinier n'a pas arrosé tout le jardin. — Voici ton canif que j'ai trouvé, et voilà celui de Jean. — Vos soeurs sont-elles arrivées? — Non, elles ne sont pas encore arrivées. — As-tu vu mon cheval? — Je ne l'ai pas encore vu. — Ton ami m'a montré le palais du roi. — As-tu déjà écrit tes lettres? — Non, je n'ai pas encore écrit mes lettres. — Ce jeune homme parle-t-il bien l'anglais? — Non, il ne le parle pas bien. — Avez-vous lu ce livre? — Non, je ne l'ai pas lu. — Voici ma bibliothèque, et voilà celle de mon ami.

66.

Personne, *ոչ ոք, ամենեւին* Rien, *ոչինչ, բան մը չ...*
մէկը չ... Plus, *ալ չ...*
 Jamais, *երբեք.* Chez, *քովը, տունը.*

Cet enfant n'est pas sage; personne ne l'aime. — Votre cousin leur a-t-il prêté son canif? — Non, il ne leur prête rien. — Je n'ai jamais vu le roi; ma mère n'a jamais vu la reine. — Notre oncle n'est plus dans cette ville. — Personne n'est plus malheureux que ce jeune homme. — Voilà ta petite soeur; n'as-tu rien pour elle? — Non, je n'ai rien pour elle. — Qui a fait ces beaux livres? — Avez-vous mangé quelque chose? — Je n'ai rien mangé. — Qui a pris ma plume? — Personne n'a pris votre plume. — Mon jeune frère n'est jamais content. — Ma soeur n'est plus chez sa tante. — Avez-vous

չեմ: — Ահաւասիկ մարդը՝ զորն որ դուն չտեսար:
 — Հօրեղբօրմէս նամակ (մ') ընդունեցանք. անիկայ
 արդէն Փարիզ է: — Իշխանը ձեր ձին արդէն գնեց:
 — Չէ, (զանիկայ) տակաւին չգնեց: — Մեր գրքերը
 սեղանին վրայ չդրինք: — Պարտիզպանը բոլոր
 պարտէզը ջրած չէ: — Ահաւասիկ քու զմեւինդ՝
 զորն որ գտայ, եւ ահաւանիկ Յովհաննէսինը: —
 Չեր քոյրերն եկան (հասան): — Չէ, տակաւին
 չեկան: — Չիս տեսար: — Տակաւին (զանիկայ)
 չտեսայ: — Բարեկամդ թագաւորին պալատն ինծի
 ցուցուց: — Նամակներդ արդէն գրեցիր: — Չէ,
 տակաւին նամակներս չգրեցի: — Այս երիտասարդն
 անգղիերէնն աղէկ կը խօսի: — Չէ, աղէկ չի խօսիր:
 — Այս գիրքը կարդացիք: — Չէ, (զանիկայ) չկար-
 դացի: — Աւասիկ իմ գրքատունս, եւ ահաւանիկ
 բարեկամինս:

66.

Բացասական բայերուն քովի pas մակբայը մէկդի կը
 ձգուի, երբ որ իրենց հետ personne, rien, jamais, plus
 (ալ չ...) բառերէն մէկը կը գտնուի:

Աս տղան խելօք չէ, ամենեւին մէկը զանիկայ
 չի սիրեր: — Հօրեղբօրորդինիդ իւր զմեւինն անոնց
 փոխ տուան: — Չէ, անոնց ամենեւին բան մը փոխ
 չի տար: — Ես երբեք թագաւորը տեսած չեմ.
 մայրս թագուհին երբեք տեսած չունի: — Ա՛լ հօր-
 եղբայրնիս աս քաղաքը չէ: — Ամենեւին մէկն
 աւելի դժբախտ չէ՝ քան այս երիտասարդը: — Ա-
 հաւանիկ պզտիկ քոյրդ, իրեն համար բան մը չու-
 նիս: — Չէ, իրեն համար բան մը չունիմ: — Աս
 գեղեցիկ գրքերն ո՞վ շինեց: — Բան մը կերա՞ք: —
 Ամենեւին բան մը չկերայ: — Գրիչս ո՞վ առած է:
 — Գրիչնիդ ամենեւին մէկն առած չունի: — Պզտիկ
 (Գլ. երիտասարդ) եղբայրս երբեք գոհ չէ: — Ա՛լ

parlé de mon ami ou de moi? — Je n'ai parlé de personne. — Ce jeune homme n'est plus heureux: il a perdu ses bons parents. — Avez-vous trouvé quelque chose sur mon pupitre? — Non, je n'ai rien trouvé sur votre pupitre. — Qui lui a fait ce beau cadeau? — Personne; ce n'est pas un cadeau. — Guillaume n'est plus chez son oncle; il est chez le médecin du roi. — Personne n'a arrosé les fleurs de mon ami.

67.

Le verre, ԳԱԼԱԹԸ.

Cassé, ԿՈՄՐԱԾ.

Que, ԲԱՅԳ ԵԹԷ, (ԲԱՅԸ ՀԱՍՏԱՍՏԱԿԱՆԻ ԴԱՐՃՆԵԼՈՎ) ՄԻԱՅՆ.

La bouteille, շԻՂ.

Dormi, ԲՆԱԳԱԾ.

Il n'a dormi que deux heures. — Il est encore très-jeune, il n'a que dix ans. — Ce jeune homme n'aime que la chasse et les chiens. — Ce vieillard ne parle que de ses enfants. — Je n'ai cassé qu'un verre. — Mon frère n'a vu que les princes; mais ma soeur a vu les princes et le roi. — Mon cousin ne pense qu'à ses oiseaux. — Cette femme est très-pauvre; elle n'a acheté qu'un petit pain. — Où sont mes verres? — Je n'ai pas vu tes verres. — Le roi n'est ici que depuis ce matin. — Cet enfant n'est plus malade; il a très-bien dormi. — Il n'y a que quinze arbres dans ce jardin. — Ces demoiselles ne parlent que l'italien. — Cette nuit je n'ai que très-peu dormi. — Il n'a vendu que deux bouteilles.

քոյրս իւր հօրաքրոջը քով չէ: — Բարեկամի՞ս վրայ թէ (կամ) իմ վրաս խօսեցաք: — Ամենեւին մէկու մը վրայ չխօսեցայ: — Ա՛լ այս երիտասարդն երջանիկ չէ. անիկայ իւր բարի ծնողքը կորսընցուցած է: — Ծռասեղանիս վրայ բան մը գտա՞ք: — Չէ, ձեր ծռասեղանին վրայ ամենեւին բան մը գտած չեմ: — Աս գեղեցիկ պարգեւն ո՞վ բռաւ իրեն: — Ոչ ոք. (անիկայ) պարգեւ (մը) չէ: — Ա՛լ Գուլիէլմոս իր հօրեղբօրը քովը չէ. անիկայ թագաւորին բժշկին քովն է: — Բարեկամիս ծաղիկներն ամենեւին մէկը չջրեց:

67.

Նոյնպէս pas չի դրուիր՝ երբ որ խօսքին մէջ que (քոյրս ինչ) ըլլայ:

Անիկայ չքնացաւ՝ բայց եթէ երկու ժամ. (այսինքն՝ երկու ժամ միայն քնացաւ:) — Անիկայ դեռ շատ դեռահաս է, դեռ տասը տարւան է. (հշ. չունի՝ բայց եթէ տասը տարի:) — Այս երիտասարդն որսէն ու շնէն ուրիշ բան չի սիրեր. (հշ. չի սիրեր՝ բայց եթէ որսն ու շները:) — Այս ծերունին չի խօսիր՝ բայց եթէ իւր տղոցը վրայ: — Ես չկոտորեցի՝ բայց եթէ գաւաթ մը: — Եղբայրս չտեսաւ՝ բայց եթէ իշխանները. իսկ քոյրս իշխաններն ու թագաւորը տեսաւ: — Հօրեղբօրորդիս չի մտածեր՝ բայց եթէ իւր թռչուններուն վրայ: — Աս կինը շատ աղքատ է. անիկայ չգնեց՝ բայց եթէ պզտիկ հաց մը: — Գաւաթներս ո՞ւր են: — Ես գաւաթներդ տեսած չեմ: — Թագաւորը հոս չէ՝ բայց եթէ այս առտուընէ վեր: — Ա՛լ աս տղան հիւանդ չէ. անիկայ շատ աղէկ քնացաւ: — Աս պարտեզը չկայ՝ բայց եթէ տասնուհինգ ծառ: — Աս օրիորդները չեն խօսիր՝ բայց եթէ իտալերէն. (այսինքն՝ այս օրիորդները՝ միայն իտալերէն կը խօսին:) — Այս գիշեր շատ քիչ միայն քնացայ: — Միայն երկու շիշ ծախեց:

68.

Le soleil, *արեւը*.N'a-t-il pas ? *չունի՞ր*.Ne donne-t-il pas, *չի՞ր տալ*.La lune, *լուսինը*.N'est-il pas ? *չէ՞ր*.Ne vont-ils pas, *չէ՞ն երթալ*.

N'a-t-il pas trois bouteilles et six verres? — Ne sont-ils pas les domestiques de mon oncle? — Voilà mes soeurs; ne sont-elles pas tristes? — Ne sont-ils pas plus riches que nos voisins? — Ce papier n'est-il pas très-blanc? — Le soleil n'est-il pas plus beau que la lune? — Cette eau n'est-elle pas bonne? — N'avez-vous pas ma plume? — Votre mère n'est-elle pas malade? — La campagne n'est-elle pas plus agréable que la ville? — N'avons-nous pas un beau pupitre? — Vos travaux ne sont-ils pas plus difficiles que les nôtres? — Votre cousin ne cherche-t-il pas ses cahiers? — La lune n'est-elle pas plus petite que le soleil? — Les chevaux ne sont-ils pas plus utiles que les chiens? — N'est-il pas chez mon ami? — Vos bouteilles ne sont-elles pas plus grandes que celles du jardinier? — Ces jeunes gens ne travaillent-ils pas dans notre jardin? — Votre jardinier n'a-t-il pas trois fils? — Ces verres ne sont-ils pas plus beaux que les siens?

69.

Aujourd'hui, *այսօր*.Ceci, *աս, աս բանը*.Na-t-il pas acheté, *չգնեց*.N'ont-ils pas vu, *չտեսան*.Hier, *երէկ*.Cela, *ան, ան բանը*.N'est-elle pas venue, *չեկաւ*.Ne sont-ils pas allés, *չգացին*.Beau, *ար*. belle, *իգ*.

N'a-t-il pas arrosé ces belles fleurs? — N'avez-vous pas vu ces beaux oiseaux? — N'avons-nous pas lu aujourd'hui toutes les lettres de nos parents? — Monsieur N. n'est-il pas encore venu? — N'a-t-il

68.

Աս եւ հետեւեալ (69) հատածին բայերուն քովի մանր բառերուն շարքին աղէկ միտ դնելու է:

Անիկայ երեք շիշ եւ վեց գաւաթ չունի: — Անոնք հօրեղբօրս ծառաները չեն: — Ահաւանիկ քոյրերս, անոնք տրտում չեն: — Անոնք աւելի հարուստ չեն՝ քան թէ մեր դրացիները: — Աս թուղթը շատ ճերմակ չէ: — Արեւն աւելի գեղեցիկ չէ՝ քան թէ լուսինը: — Այս ջուրն աղէկ չէ: — Գրիչս ձեր քովը չէ. (Գլ. դուք իմ գրիչս չունիք:) — Ձեր մայրը հիւանդ չէ: — Գեղն աւելի հաճոյական չէ՝ քան թէ քաղաքը: — Գեղեցիկ ծռասեզան մը չունի՞ք: — Ձեր աշխատութիւններն աւելի դժուար չեն՝ քան թէ մերինները: — Ձեր հօրեղբօրորդին իւր տետրակները չի փնտռեր: — Լուսինն արեւէն պզտիկ չէ. (Գլ. աւելի պզտիկ չէ՝ քան թէ արեւը:) — Ձերը շներէն աւելի օգտակար չեն: — Անիկայ բարեկամիս քովը չէ: — Ձեր շիշերն աւելի մեծ չեն՝ քան թէ պարտիզպանինները: — Աս երիտասարդները մեր պարտէզը (մեր պարտիզին մէջ) չեն աշխատիր: — Պարտիզպաննիդ երեք ուրդի (Գլ. ուրդիք) չունի: — Աս գաւաթներն աւելի գեղեցիկ չեն՝ քան թէ իրենները:

69.

Անիկայ այս գեղեցիկ ծաղիկները չջրեց: — Աս գեղեցիկ թռչունները տեսած չէք: — Մեր ծնողաց բոլոր նամակները չկարդացի՞նք այսօր: — Պարոն Ա. տակաւին չեկա՞ւ: — Անիկայ երէկ իւր կաղամարը չկոտրեց: — Անոնք իրենց բարի ծնողքը

pas cassé hier son encrier? — N'ont-ils pas perdu leurs bons parents? — Votre frère n'a-t-il pas parlé de notre ami? — N'ont-ils pas vendu toutes leurs bouteilles? — N'ont-ils pas trouvé leurs amis chez leur oncle? — Dieu n'a-t-il pas créé le soleil et la lune? — Ces hommes n'ont-ils pas travaillé aujourd'hui? — N'avez-vous pas vendu tous vos chevaux? — N'a-t-elle pas acheté toutes les fleurs du jardinier? — N'ont-ils pas cassé mon joli verre? — Non, ils ont cassé deux bouteilles. — N'a-t-elle pas acheté douze jolis verres? — N'a-t-elle pas vendu ses jardins et ses maisons? — N'ai-je pas écrit trois lettres à mon ami? — N'ont-ils pas travaillé aujourd'hui et hier aussi? — Pourquoi n'a-t-il pas bien dormi?

70.

C'est, *ահ է*.

Ce sont, *ահոնք են*.

Ce n'est pas, *ահ չէ*.

Ce ne sont pas, *ահոնք չեն*.

Qui est-ce qui? *ո՞վ է ահ որ, ո՞վ*.

Est-ce? *ահ է*.

Sont-ce? *ահոնք են*.

N'est-ce pas? *ահ չէ*.

Ne sont-ce pas? *ահոնք չեն*.

Qu'est-ce que, *ի՞նչ է ահ զոր, ի՞նչ*.

Est-ce votre père qui a dit cela? — Est-ce vous qui avez arrosé tout le jardin? — Ce n'est pas moi, c'est mon frère. — Ce sont mes tantes qui ont envoyé ces cadeaux à mes soeurs. — N'est-ce pas le général qui est venu vous voir? — Qui est-ce qui a dit cela? — C'est le général. — Qui est-ce qui a fait ceci? — Ce sont les enfants du jardinier. — Qu'est-ce que votre servante va acheter? — Qu'est-ce que vous avez fait toute la journée. — J'ai fait mes thèmes et j'ai écrit trois lettres. — Qui est-ce qui a acheté ces bouteilles? — Ce sont mes parents. — Ce n'est pas le roi qui est venu,

կորսընցուցած չե՞ն: — Եղբայրնիդ մեր բարեկամին
 վրայ չխօսեցա՞ւ: — Անոնք իրենց բոլոր շէշերը չծա-
 խեցի՞ն: — Անոնք իրենց բարեկամներն իրենց հօր-
 եղբօրը տուներ չգտա՞ն: — Աստուած արեւն ու լու-
 սինը ստեղծած չէ՞: — Այս մարդիկ այսօր չաշխատե-
 ցա՞ն: — Չեր բոլոր ձիերը ծախած չէ՞ք: — Անիկայ
 պարտիզպանին բոլոր ծաղիկները գնած չէ՞: — Անոնք
 իմ աղուոր գաւաթս չկոտրեցի՞ն: — Չէ, անոնք
 երկու շէշ (գլ. շէշեր) կոտրեցին: — Անիկայ տաս-
 ուերկու աղուոր գաւաթ (գլ. գաւաթներ) չգնեց:
 — Անիկայ իւր պարտեզներն ու իւր տները չծա-
 խեց: — Բարեկամիս երեք նամակ չգրեցի՞: — Անոնք
 այսօր եւ երէկ ալ չաշխատեցա՞ն: — Ինչո՞ւ աղէկ
 չքնացաւ:

70.

Շե բառը՝ երբ որ գոյականաբար կը գործածուի, թէ
 յոգնակիի եւ թէ իգականի մէջ անփոփոխ կը մնայ:

Աս բանս ըսողը ձեր հայրն է. (գլ. անիկայ՝
 ձեր հայրն է՝ որ աս բանս ըսաւ:) — Բոլոր պար-
 տեզը ջրողը դո՞ւք էք. (գլ. դո՞ւք էք ան՝ որ բոլոր
 պարտեզը ջրեցիք:) — Ես չեմ, եղբայրս է: — Քոյ-
 րերուս աս պարգեւները խրկողները հօրաքոյրներս
 են: — Զձեզ տեսնելու եկողը զօրապետը չէ: —
 Ասիկայ ըսողն ո՞վ է. (գլ. ո՞վ է ան՝ որ ասիկայ
 ըսաւ:) — Զօրապետն է: — Աս բանս ընողն ո՞վ է:
 — Պարտիզպանին տղաքն են: — Աղախիննիդ ի՞նչ
 գնելու կ'երթայ. (գլ. ի՞նչ է ան՝ զոր ձեր աղախինը
 կ'երթայ գնել:) — Ամբողջ օրն ի՞նչ ըրիք: — Շա-
 րագրութիւններս շինեցի եւ երեք նամակ գրեցի:
 — Աս շէշերը գնողն ո՞վ է: — Ծնողքս են: — Եկողը
 թագաւորը չէ, հապա իշխանը. (գլ. թագաւորը չէ
 ան՝ որ եկաւ, անիկայ իշխանն է:) — Աս գաւաթ-
 ներն ու շէշերը կոտրողն ո՞վ է: — Հօրեղբօրորդւոյս

c'est le prince. — Qui est-ce qui a cassé ces verres et ces bouteilles? — C'est l'ami de mon cousin. — Sont-ce les marchands qui lui ont donné tout cet argent? — Votre tante est venue vous voir hier; qu'est-ce qu'elle vous a donné? — Qu'est-ce que tu as fait ce matin? — J'ai travaillé avec mon père. — N'est-ce pas ce jeune homme qui est arrivé ce matin? — Ne sont-ce pas les enfants de votre voisin? — Non, ce sont les enfants de ma soeur. —

71.

Récapitulation.

Est-ce que, *ᄇᄇᄇ*.

Est-ce que vous avez écrit vos lettres? — Est-ce que votre père est venu vous voir hier? — Oui, il est venu nous voir hier. — N'ont-elles pas lu la lettre de leur tante? — N'avez-vous pas parlé à la servante de notre voisin? — Est-ce que tu as cassé quelque chose? — Oui, j'ai cassé deux verres. — Hier j'ai très-bien dormi toute la nuit; mais aujourd'hui je n'ai dormi qu'une heure. — N'avons-nous pas vendu notre beau cheval? — Est-ce qu'il travaille beaucoup? — Non, il travaille peu. — N'as-tu pas mis mon chapeau sur la table? — Est-ce que le marchand ne vous a pas envoyé douze verres? — Qui a pris mes pommes? — Personne n'a pris vos pommes. — Vous n'avez rien pris, vous n'avez rien vu, et mes pommes ne sont plus là. — Est-ce que nos travaux ne sont pas plus agréables que les vôtres? — N'avons-nous pas écrit six lettres à notre oncle? — Est-ce qu'il a encore cassé sa règle? — Ne sont-ce pas mes frères qui lui ont fait ces beaux cadeaux? — Non, ce sont ses amis.

բարեկամն է: — Վաճառականներն են բոլոր աստակն իրեն տուողները: — Երեկ հօրաքոյրնիդ զձեզ տեսնելու եկաւ, ձեզի ի՞նչ տուաւ. (գլ. ի՞նչ է ան՝ զոր ինք ձեզի տուաւ:) — Այս առտու ի՞նչ ըրիր: — Հօրս հետ գործեցի. (գլ. աշխատեցայ:) — Այս առտու եկողն աս երիտասարդը չէ՞. (գլ. անիկայ աս երիտասարդը չէ՞ որ աս առտու եկաւ:) — Ասոնք ձեր դրացւոյն տղաքը չե՞ն: — Չէ, (ասոնք) քրոջս տղաքն են:

71.

Քրտոնաւթ.

Խօսքին մէջ est-ce que որ ըլլայ, բուն անուն բային՝ բայէն յառաջ կը դրուի:

Միթէ ձեր նամակները գրեցիք: — Միթէ ձեր հայրն երեկ զձեզ տեսնելու եկա՞ւ: — Այո՛, երեկ զձեզ տեսնելու եկաւ: — Իրենց հօրաքրոջը նամակը չկարդացի՞ն: — Մեր դրացւոյն աղախնոյն հետ (գլ. աղախնոյն) չխօսեցա՞ք: — Միթէ բան մը կոտրեցի՞ր: — Այո՛, երկու գաւաթ կոտրեցի: — Երեկ ամբողջ գիշերը շատ աղէկ քնացայ. բայց այսօր՝ միայն մէկ ժամ քնացայ. (գլ. չքնացայ՝ բայց եթէ մէկ ժամ:) — Մեր գեղեցիկ ձին չծախեցի՞նք: — Միթէ անիկայ շատ կ'աշխատի: — Չէ, անիկայ քիչ կ'աշխատի: — Գլխարկս սեղանին վրայ չդրի՞ր: — Միթէ վաճառականը ձեզի տասուերկու գաւաթ չխրկեց: — Ո՞վ առաւ խնձորներս: — Չեր խնձորներն ամենեւին մէկը չառաւ: — Դուք բան մը չառիք, բան մը չտեսաք, եւ ալ խնձորներս հոս (գլ. հոն) չեն: — Միթէ մեր աշխատանքները ձերիններէն աւելի զուարճալի չե՞ն: — Մեր հօրեղբօրը վեց նամակ գրած չե՞նք: — Միթէ իւր կանոնը դարձեալ կոտրեց: — Եղբայրներս չե՞ն՝ որ աս գեղեցիկ պարգեւներն իրեն ըրին: — Չէ, իւր բարեկամներն են: — Աս

— Qui est-ce qui a mis ces belles fleurs sur ma table? — C'est la jardinière de notre voisin. — Qu'est-ce que le prince leur a montré? — Il leur a montré sa belle bibliothèque.

72.

Le bois, *փայտը*.

Le sucre, *շաքարը*.

Le beurre, *կարագը*.

La viande, *միսը*.

Le légume, *կանաչեղենը*.

L'encre, *իգ. թանաքը*.

Mangé, *կերած*.

Le coffre, *արկղը*.

Le lait, *կաթը*.

La farine, *ալիւրը*.

La salade, *աղցանը*.

La paille, *յարդը*.

Il vend, *կը ծախէ*.

Bu, *խմած*.

Du, de la, de l' . . . *անորոշ յօդ՝ ուղ. եւ հայց.*

J'ai mangé du pain et de la viande. — Mon frère a bu du vin, et mon cousin a bu de l'eau. — Mes soeurs ont mangé du fromage et de la salade. — Ma mère a acheté de la farine et du lait chez notre voisin. — Que demande ce jeune homme? — Il demande du papier et de l'encre. — Qui est-ce qui a du légume? — Le jardinier a du légume. — Voici du vin et de l'eau, du sucre et du lait. — Notre servante achète toujours du beurre chez votre voisin. — Ce marchand vend-il du bois? — Oui, il vend du bois. — Est-ce que vos amis ont donné de l'argent à ce pauvre malade? — Non, mais ils lui ont envoyé du pain, de la viande et du vin. — Mon oncle a donné de l'argent aux pauvres. — Le domestique est allé acheter de la paille pour le cheval de mon frère. — Ce riche marchand a donné de la farine à tous les pauvres de la ville. — Qu'est-ce qu'il a acheté chez le libraire? — Il a acheté du papier et de l'encre. — Est-ce que cette jardinière vend du légume? — Oui, elle vend du légume. — Il a trouvé de l'or et de l'argent dans le

գեղեցիկ ծաղիկները սեղանիս վրայ դնողն ո՞վ է.
(Գլ. ո՞վ է ան՝ որ... դրաւ:) — Մեր դրացւոյն պար-
տիզպանուհին է: — Ի՞նչ է ան՝ զոր իշխանն իրենց
ցուցուց: — Իւր գեղեցիկ գրքատունն իրենց ցուցուց:

72.

Անորոշ գոյականը՝ ուղղականի եւ հայցականի մէջ du,
de la, de l' յօդերը կ'առնու՝ եթէ եզակի է. իսկ եթէ
յոքնակի է՝ des կ'առնու:

Հաց ու միս կերայ: — Եղբայրս գինի խմեց,
իսկ հօրեղբօրորդիս ջուր խմեց: — Քոյրերս պանիր
ու աղցան կերան: — Մայրս մեր դրացւոյն քովէն
(Գլ. քովը) ալիւր ու կաթ գնեց: — Ի՞նչ կ'ուզէ
այս երիտասարդը: — Թուղթ ու թանաք կ'ուզէ: —
Ո՞վ կանաչեղէն ունի: — Պարտիզպանն ունի կա-
նաչեղէն: — Աւասիկ գինի ու ջուր, շաքար ու կաթ:
— Աղախիննիս միշտ ձեր դրացիէն կարագ կը գնէ: —
Այս վաճառականը փայտ կը ծախէ: — Այո՛, (անի-
կայ) փայտ կը ծախէ: — Միթէ ձեր բարեկամներն
աս խեղճ հիւանդին ստակ տուի՞ն: — Չէ, բայց ա-
նոր հաց, միս ու գինի խաւրեցին: — Հօրեղբայրս
աղքատաց ստակ տուաւ: — Ծառան եղբօրս ձիուն
համար յարդ գնելու գնաց: — Այս հարուստ վա-
ճառականը քաղքին բոլոր աղքատներուն ալիւր
տուաւ: — Ի՞նչ բան գնեց գրքածախին քովէն
(Գլ. քովը): — Թուղթ ու թանաք գնեց: — Միթէ
այս պարտիզպանուհին կանաչեղէն կը ծախէ: —
Այո՛, կանաչեղէն կը ծախէ: — Աճառականին

coffre du marchand. — Avez-vous mangé du beurre?
— Non, j'ai mangé du fromage.

73.

Le cordonnier, *կօշկակարը*. Le menuisier, *ստաղձագործը*.
Un soulier, *հողաթափ մը*. Une botte, *կօշիկ մը*.
Le bas, *զանկապանը*. Le gant, *ձեռնոցը*.
Le mouchoir, *թաշկինակը*. La chemise, *շապիկը*.
La corbeille, *կողովը*. Le sac, *քսակը, պարկը*.
Le fruit, *պտուղը*. — Il porte, *կը տանի, կը հագնի, կը դնէ*.
Des, *յոքն. անորոշ յօդ՝ ուղ. եւ հայց*.

Nous avons acheté des pommes et des poires.
— Le cordonnier fait des souliers et des bottes. —
Le menuisier fait des tables et des chaises. — Cet
homme vend des chevaux et des chiens. — Dans ce
coffre il y a des gants, des bas, des mouchoirs et
des chemises. — Nous avons des jardins et des
prairies. — Notre cordonnier a des enfants très-
sages. — Il y a des pauvres qui sont très-contents.
— Ce marchand vend des corbeilles et des sacs. —
Porte-t-il des souliers ou des bottes? — Il y a des
animaux qui sont plus grands que les chevaux. —
Nous avons acheté des verres et des couteaux. —
Ce menuisier est très-bon; il fait souvent des ca-
deaux à mes frères et à moi. — Ces jeunes gens
ont acheté des livres chez le libraire. — Dans cette
corbeille il y a des fruits et des fleurs. — Qu'est-ce
que vous avez acheté chez le menuisier? — Nous
avons acheté des tables, des pupitres et des chai-
ses. — Ce jeune homme porte toujours des gants
noirs. — Ma cousine a écrit des lettres à ses amies.
— Mon cousin a reçu des cadeaux de tous ses amis.
— Il y a dans cette ville des marchands qui sont
très-riches. — Cette dame a toujours dans son sac
des mouchoirs et des gants. — Qu'est-ce qu'il y a

անտուկին մէջ ոսկի ու արծաթ գտաւ: — Կարագ
կերաք: — Չէ, պանիր կերայ:

73.

Խնձոր ու տանձ (գլ. խնձորներ ու տանձեր*)
գնեցինք: — Կօշկակարը հողաթափ ու կօշիկ կը
շինէ: — Ատաղձագործը սեղան ու աթոռ կը շինէ:
— Այս մարդը ձի ու շուն կը ծախէ: — Աս անտու-
կին մէջ ձեռնոց, զանկապան, թաշկինակ ու շապիկ
կայ: — Մենք պարտէզներ ու մարգագետիններ ու-
նինք: — Կօշկակարնիս շատ խելօք տղաք ունի: —
Աղքատներ կայ՝ որոնք շատ գոհ են: — Այս վա-
ճառականը կողով ու քսակ կը ծախէ: — (Անիկայ)
հողաթափ թէ (գլ. կամ) կօշիկ կը հագնի: — Անա-
սուններ կայ՝ որ ձիէն աւելի մեծ են: — Մենք գաւ-
աթ ու դանակ գնեցինք: — Այս ատաղձագործը
շատ բարի է. անիկայ յաճախ պարգեւներ կ'ընէ
եղբարցս ու ինծի: — Այս երիտասարդները գրա-
վաճառին քովէն գիրք գնեցին: — Աս կողովին մէջ
պտուղ ու ծաղիկ կայ: — Ատաղձագործին քովէն
ի՞նչ գնեցիք: — Սեղան, ծռասեղան ու աթոռ գնե-
ցինք: — Այս երիտասարդը միշտ սեւ ձեռնոց կը
դնէ: — Հօրաքեռս աղջիկն իւր բարեկամուհիներուն
նամակներ գրեց: — Հօրեղբօրորդիս իւր բոլոր բա-
րեկամներէն պարգեւ ընդունեցաւ: — Աս քաղքին
մէջ վաճառականներ կայ՝ որոնք շատ հարուստ են:
— Այս տիկինն իւր քսակին մէջ միշտ թաշկինակ
ու ձեռնոց կ'ունենայ (ունի): — Չեր ծռասեղանին

* Աս հատածին մէջի բոլոր անորոշ գոյականներն այս
կերպով յոքնակի պիտի դրուի: — Ընդհանրապէս յոք-
նակի կը դրուին այն անորոշ բառերը, որոնք հատ հատ
կը մտածուին ու համրուող բան մը կը ցուցնեն:

dans votre pupitre? — Dans mon pupitre il y a des plumes et des crayons.

74.

La pierre, քարը.
Le café, խաչուէն.
Le paysan, գեղացին.
Autre, ուրիշ.

Le bijou, (յո՛ւ x) գոհարը.
Le sel, աղը.
Un oeuf, հաւկիթ մը.
Excellent, ազնիւ.

Vous n'avez jamais d'argent. — Le cordonnier a-t-il fait des souliers pour Henri? — Il a fait pour lui des bottes; mais il ne fait jamais de souliers. — Avez-vous des oeufs? — Non, je n'ai pas d'oeufs. — Le paysan achète-t-il des pierres? — Non, il n'achète pas de pierres. — Ce monsieur ne porte jamais de gants blancs. — Ton frère a-t-il acheté des chemises? — Oui, il a acheté des chemises. — Ont-ils reçu des lettres de leurs parents? — Ils n'ont pas reçu de lettres. — Ce menuisier ne fait jamais de tables. — Les Anglais ont-ils de l'argent? — Ils n'ont pas d'argent, mais ils ont d'excellent fer. — Il n'y a plus de fleurs dans ce jardin. — Est-ce que le paysan a reçu de bonne paille? — Non, il n'a pas reçu de bonne paille. — Ces enfants n'ont pas de fruit, mais ils ont d'excellent pain. — Ce paysan porte toujours de grandes corbeilles. — Que vend ce marchand? — Il vend du café et du sucre. — A-t-il de bon sucre? — Oui, il a de bon sucre et d'excellent café. — Mon maître a de très-bons livres dans sa bibliothèque. — Il n'y a plus de fruits sur ces arbres. — Ce libraire a-t-il de bons livres? — Oui, il a de très-bons livres. — Mes habits sont vieux; j'ai acheté d'autres habits. — Cette dame a-t-elle un

մէջ ի՞նչ կայ: — Ծռասեղանիս մէջ գրիչ ու կա-
պարգրիչ կայ:

74.

Անորոշ գոյականին քովի du, de la, des յօդերը պար-
զապէս de նախադրութեան կը փոխուին՝ երբ որ գոյա-
կանէն յառաջ ածական մը կայ, եւ կամ խօսքը բացա-
սական է:

Գուք երբեք ստակ չէք ունենար (չունիք): —
Կօշկակարը Հենրիկոսին համար հողաթափ շինեց: —
(Անիկայ) իրեն համար կօշիկ շինեց. բայց երբեք
հողաթափ չի շիներ: — Հաւկիթ ունի՞ք: — Չէ,
հաւկիթ չունիմ: — Գեղացին քար կը գնէ: — Չէ,
քար չի գներ: — Աս պարոնը երբեք ճերմակ ձեռ-
նոց չի գներ: — Եղբայրդ շապիկ գնեց: — Այո՛,
շապիկ գնեց: — Անոնք իրենց ծնողքէն նամակ
առի՞ն: — (Անոնք) նամակ չառին: — Աս ատաղձա-
գործն երբեք սեղան չի շիներ: — Անգղիացիք ար-
ծաթ ունի՞ն: — Արծաթ չունին, բայց ընտիր եր-
կաթ ունին: — Ա՛լ աս պարտեզը ծաղիկ չկայ: —
Միթէ գեղացին աղէկ յարդ ընդունեցա՞ւ: — Չէ,
(անիկայ) աղէկ յարդ չընդունեցաւ: — Աս տղաք
պտուղ չունին, բայց ազնիւ հաց ունին: — Աս
գեղացին միշտ մեծ կողովներ կը տանի: — Աս վա-
ճառականն ի՞նչ կը ծախէ: — (Անիկայ) խահուէ
ու շաքար կը ծախէ: — Աղէկ շաքար ունի՞: — Այո՛,
աղէկ շաքար ու ազնիւ խահուէ ունի: — Վար-
պետս իւր գրքատան մէջ շատ աղէկ գրքեր ունի:
— Ա՛լ աս ծառերուն վրայ պտուղ չկայ: — Աս
գրավաճառն աղէկ գրքեր ունի՞: — Այո՛, շատ ա-
ղէկ գրքեր ունի: — Զգեստներս հին են, ուրիշ
զգեստ(ներ) գնեցի: — Այս տիկինը քսակ (մ'') ունի՞:
— Անիկայ քսակ չունի: — Գեղացւոյն քաղաք
տարածն ի՞նչ է. (Գլ. ի՞նչ է ան՝ զոր գեղացին

102

sac? — Elle n'a pas de sac. — Qu'est-ce que le paysan porte à la ville? — Porte-il des oeufs? — Oui, il porte des oeufs et du beurre. — Il y a chez nous du lait, mais il n'y a pas de beurre. — Ces demoiselles ont-elles des oiseaux? — Elles n'ont pas d'oiseaux, mais elles ont de jolis bijoux. — Le menuisier a-t-il des tables? — Oui, il a de belles tables. — Votre frère a-t-il d'autres amis? — Qui est-ce qui a du sel? — Le marchand a du sel.

75.

Une paire, զոյգ մը. Une centaine, հարիւր մը.
 Une douzaine, 12 մը, ԳՈՒՆ Une demi-douzaine, վեց հատ,
 շիշ մը. [տառ մը. կէս ԳՈՒՆ-շիշ.
 Un morceau, կտոր մը, պա՛հ Le vinaigre, քացախը.

Mon frère a acheté deux paires de souliers et une paire de bottes. — Votre jardinier nous a donné une corbeille de cerises. — Ce marchand a reçu une centaine de bouteilles de vin. — Ma mère a envoyé à ma cousine trois paires de gants et une douzaine de mouchoirs. — Il a envoyé une corbeille de légumes aux enfants du cordonnier. — Lui avez-vous donné un morceau de viande? — Qu'est-ce que tu as reçu hier de ta mère? — J'ai reçu deux belles chemises et une demi-douzaine de mouchoirs. — Voilà une bouteille de vinaigre. — J'ai bu un verre de vin, et j'ai mangé un morceau de fromage. — J'ai acheté une douzaine de verres et une demi-douzaine de couteaux. — Mon père a acheté un sac de café. — La servante a acheté aujourd'hui une centaine d'oeufs. — Notre jardinier a envoyé une corbeille de fruits pour vous et vos amis. — Nous avons donné à ce pauvre vieillard un morceau de

քաղաք կը տանի: — Հաւկիթ կը տանի: — Այս,
(անիկայ) հաւկիթ ու կարագ կը տանի: — Մեր
քովը կաթ կայ, բայց կարագ չկայ: — Աս օրիորդ-
ները թռչուն ունի՞ն: — Թռչուն չունին, բայց
աղուոր գոհարներ ունին: — Ատաղձագործը սեղան
ունի: — Այս, գեղեցիկ սեղաններ ունի: — Եղբայր-
նիդ ուրիշ բարեկամներ ունի: — Ո՛վ (գլ. ո՛վ է
ան՝ որ) աղ ունի: — Աճառականն աղ ունի:

75.

Քանակութիւն կամ չափ ցուցնող բառերուն քովի
անորոշ գոյականն ալ միայն ձեով կը գործածուի:

Եղբայրս երկու զոյգ հողաթափ եւ մէկ զոյգ
կօշիկ գնեց: — Պարտիզպաննիդ մեզի կողով մը
կեռաս տուաւ: — Այս վաճառականը հարիւր շիշ
գինի ընդունեցաւ: — Մայրս հօրեղբօրս աղջկան
երեք զոյգ ձեռնոց եւ տասուերկու (սոս-սոս մը)
թաշկինակ խաւրեց: — Անիկայ կօշկակարին որդւոցը
կողով մը կանաչեղէն խաւրեց: — Անոր պատառ մը
միս տուիք: — Երէկ մօրմէդ ի՞նչ ընդունեցար: —
Երկու գեղեցիկ շապիկ եւ վեց (կէս սոս-սոս) թաշ-
կինակ ընդունեցայ: — Ահաւանիկ շիշ մը քացախ:
— Գաւաթ մը գինի խմեցի, եւ պատառ մը պանիր
կերայ: — Ես տասուերկու (սոս-սոս մը) գաւաթ
եւ վեց (կէս սոս-սոս) դանակ գնեցի: — Հայրս
պարկ մը խահուէ գնեց: — Աղախինն այսօր հարիւր
մը հաւկիթ գնեց: — Պարտիզպաննիս ձեզի եւ ձեր
բարեկամներուն համար կողով մը պտուղ խաւրած
է: — Մենք աս խեղճ ծերունւոյն պատառ մը հաց
եւ գաւաթ մը գինի տուինք: — Աս դպրոցը

pain et un verre de vin. — Il y a dans cette école une centaine d'enfants. — J'ai acheté une petite bouteille d'encre. — Pour qui est ce morceau de sucre? — Ce morceau de sucre est pour vous.

76.

La bière, *գարեջուրը*.

Assez, *բավական*.

Le poivre, *պղպեղը*.

Combien, *որչափ, քանի*.

Trop, (*չափէն, հարկաւորէն աւելի*) *շատ*.

Ce paysan a peu de paille. — Avez-vous beaucoup d'encre? — Nous avons peu de pommes. — La jardinière a donné un peu de vin à ce vieux paysan. — Mon père a beaucoup de fleurs dans son jardin. — Combien d'argent avez-vous trouvé. — Nous avons bu beaucoup de bière. — Avez-vous reçu beaucoup de bijoux? — Cet homme a bu trop de vin. — Ce marchand a vendu beaucoup de bois. — Combien de livres as-tu? — J'ai peu de livres. — Nous avons mangé peu de pain et beaucoup de viande. — Vous avez donné trop d'oeufs à cet enfant. — Avez-vous assez de sel et de poivre? — Combien de chiens avez-vous? — Le roi a beaucoup de soldats. — Ce monsieur a beaucoup d'argent; il est très-riche. — Ces enfants ont bu trop d'eau. — Mes soeurs ont acheté peu de bijoux. — Cet homme a peu d'amis, mais il a beaucoup de chiens et de chats. — Le menuisier a beaucoup de bois. — Il y a trop de sucre dans ce sac.

77.

Autant, *այնչափ*.

Moins, *նուազ, քիչ*.

Autant . . . que, *այնչափ որչափ, . . . ինչափ*.

Moins . . . que, *աւելի քիչ . . . քան, . . . էն քիչ*.

Mon ami a plus d'argent que moi. — Tu as plus de mouchoirs que ma soeur; mais ma soeur a

հարիւր տղայ մը կայ: — Պզտիկ շիշ մը թանաք
գնեցի: — Որո՞ւն համար է աս շաքարի կտորն: —
Աս շաքարի կտորը ձեզի համար է:

76.

Նոյնպէս peu, beaucoup, assez, combien, trop մակ-
բայներէն ետքը դուռած գոյականը նոյն մակբայներուն
հետ միայն de նախադրութեամբ կը կապուի:

Այս գեղացին քիչ յարդ ունի: — Շատ թա-
նաք ունի՞ք: — Քիչ խնձոր ունինք: — Պարտիզպա-
նուհին աս ծեր գեղացւոյն քիչ մը գինի տուաւ:
— Հայրս իւր պարտէզը շատ ծաղիկ ունի: — Ո՞րչափ
ստակ գտաք: — Շատ գարեջուր խմեցինք: — Շատ
գոհար ընդունեցա՞ք: — Այս մարդը չափէն աւելի
շատ գինի խմեց: — Աս վաճառականը շատ փայտ
ծախեց: — Ո՞րչափ գիրք ունիս: — Քիչ գիրք ունիմ:
— Մենք քիչ հաց ու շատ միս կերանք: — Աս
տղուն չափէն աւելի հաւկիթ տուեր էք: — Բաւա-
կան աղ ու պղպեղ ունի՞ք: — Քանի՞ շուն ունիք: —
Թագաւորը շատ զինուոր ունի: — Այս պարօնը շատ
ստակ ունի, (անիկայ) խիստ հարուստ է: — Աս տղաք
չափէն աւելի ջուր խմեր են: — Քոյրերս քիչ գո-
հար գներ են: — Աս մարդս քիչ բարեկամ ունի,
բայց շատ շուն ու կատու ունի: — Ատաղձագործը
շատ փայտ ունի: — Աս պարկին մէջ չափէն աւելի
շատ շաքար կայ:

77.

Այսպէս կ'ըլլայ նաեւ plus, moins, autantէն ետքը
եկող գոյականն ալ:

Բարեկամս աւելի ստակ ունի՞ քան թէ ես: —
Դուն աւելի թաշկինակ ունիս՞ քան թէ քոյրս,
բայց քոյրս աւելի ձեռնոց ունի՞ քան թէ դուն: —
Եղբայրս այնչափ գիրք ունի՞ որչափ դուք. (կամ

plus de gants que toi. — Mon frère a autant de livres que vous. — Vous avez moins de bière que moi. — Ma soeur a plus de bijoux que la princesse. — Il y a plus d'enfants dans notre maison que dans la vôtre. — Il a mangé moins de pain que nous. — Notre voisin a moins d'enfants que ce paysan. — La princesse a autant de palais que la reine. — Notre ville a plus de maisons que la vôtre. — Nous avons mangé plus de viande que vous. — Notre reine a-t-elle autant de soldats que votre roi? — Vous avez moins d'argent que cette femme. — Notre tante a autant de bijoux que la vôtre. — Mon frère a moins de livres que le tien, mais le tien a moins de plumes que le mien. — Il a acheté moins d'oeufs que vous. — Tes amis ont autant d'argent que les miens. — Ce marchand a-t-il autant de bois que votre oncle? — Ces paysans ont moins de paille que notre jardinier.

78.

Le sabre, սուրը.

Le bouton, կոճակը.

Le coton, բամբակը.

Le banc, նստարանը.

Le fil, դերձանը.

La soie, մետաքսը.

Mes bas de fil sont vieux. — Il a un chapeau de paille et des souliers de bois. — Il y a des boutons d'or et des boutons d'argent. — Ce jeune homme a encore perdu son mouchoir de soie. — J'ai mis votre chapeau de paille sur le banc de pierre. — Cet enfant a un chapeau de papier et un sabre de bois. — Notre médecin a vendu tous ses mouchoirs de soie. — Mon oncle a acheté des bancs de fer pour notre jardin. — Un sabre de fer est plus utile à un soldat qu'un sabre d'or ou d'argent. — Ils ont acheté d'autres boutons pour leurs

ձեզի չափ գիրք ունի:) — Դուք իզմէ քիչ գարեջուր
 ունիք. (Գլ. դուք նուազ գարեջուր ունիք՝ քան
 թէ ես:) — Քոյրս աւելի գոհար ունի՝ քան թէ իշ-
 խանուհին: — Մեր տունն աւելի տղայ կայ՝ քան
 թէ ձեր տունը: — Անիկայ մեզմէ քիչ հաց կերաւ:
 — Դրացիներս աւելի քիչ տղայ ունի՝ քան թէ աս-
 րչափ թագուհին: — Մեր քաղաքն աւելի տուն
 ունի՝ քան թէ ձերը: — Մենք աւելի միս կերանք՝
 քան թէ դուք: — Մեր թագուհին այնչափ զի-
 նուոր ունի՞ որչափ ձեր թագաւորը: — Դուք աւելի
 քիչ ստակ ունիք՝ քան թէ աս կինը: — Մեր հօրա-
 քոյրն այնչափ գոհար ունի՞ որչափ ձերը: — Իմ
 եղբայրս քուկինէդ քիչ գիրք ունի, բայց քուկինդ
 իմինէս քիչ գրիչ ունի: — Չեզմէ աւելի քիչ հաւ-
 կիթ գնեց. (Գլ. անիկայ նուազ... քան թէ դուք:) —
 Քու բարեկամներդ այնչափ ստակ ունին՝ որչափ
 իմիններս: — Աս վաճառականն այնչափ փայտ ունի՞
 որչափ հօրեղբայրնիդ: — Աս գեղացիներն աւելի
 քիչ յարդ ունին՝ քան թէ մեր պարտիզպանը:

78.

Աերջապէս իրերու նիւթը ցուցնող բառը՝ de կ'առնու
 վրան:

Դերձանէ զանկապաններս հին են: — Անիկայ
 յարդէ գլխարկ մը ու փայտէ հողաթափ ունի:
 — Ոսկիէ կոճակ եւ արծաթէ կոճակ կայ: — Աս
 երիտասարդը դարձեալ իւր մետաքսէ թաշկինակը
 կորսնցուց: — Յարդէ գլխարկնիդ քարէ նստա-
 րանին վրայ դրի: — Աս տղան թղթէ գլխարկ մը
 ու փայտէ սուր մ'ունի: — Մեր բժիշկը բոլոր իւր
 մետաքսէ թաշկինակները ծախեց: — Հօրեղբայրս
 մեր պարտէզին համար երկաթէ նստարաններ գնեց:
 — Երկաթէ սուր մը զինուորի մ'աւելի օգտակար է,

habits. — Cette table de bois est plus belle que cette table de pierre. — Ces boutons d'or ne sont pas assez grands. — Ce marchand vend des bas de soie, des bas de fil et des bas de coton. — Mon cousin a un coffre de bois. — Ce général a-t-il des boutons d'or à son habit? — Il y a du poivre dans ce sac de papier.

79.

Boire, *խմել*.

Il veut, *կ'ուզէ*.

Manger, *ուտել*.

Parce que, *վասնզի*.

En, *անոր, անկից, անոր վրայ*.

Notre jardinier vend des fleurs; le vôtre n'en vend pas. — Avez-vous du vin? — Oui, nous en avons un peu. — Est-ce qu'ils parlent souvent de leurs amis? — Ils en parlent toujours. — A-t-il mangé de la viande? — Oui, il en a mangé. — En veut-il manger encore? — Non, il n'en veut plus manger. — A-t-il assez de pain? — Oui, il en a assez. — Notre roi a beaucoup de soldats, le vôtre aussi en a beaucoup. — Combien de chiens a-t-il? — Il en a trois. — Qui a beaucoup de papier? — Ce marchand en a beaucoup. — Ces jeunes gens ont-ils de l'argent? — Non, ils n'en ont pas. — Votre frère a-t-il un canif? — Oui, il en a un qui est très-joli. — Vend-il toujours des bijoux? — Non, il n'en vend plus. — Pourquoi achète-t-il des oeufs? — Parce qu'il veut en manger. — Le domestique a-t-il acheté du poivre? — Oui, il en a acheté. — Avez-vous beaucoup de coton? — Non, nous en avons très-peu. — Combien de boutons avez-vous? — Nous en avons deux douzaines. — Nous en avons une centaine. — A-t-il bu de la bière? — Non, il n'en a pas bu. — Veut-il en boire? — Oui, il veut

քան թէ ոսկիէ կամ արծաթէ սուր մը: — Անոնք
իրենց զգեստներուն համար ուրիշ կոճակ գնեցին:
— Աս փայտէ սեղանն աւելի գեղեցիկ է՝ քան թէ
աս քարէ սեղանը: — Աս ոսկիէ կոճակները բաւա-
կան մեծ չեն: — Աս վաճառականը մետաքսէ զան-
կապան, դերձանէ զանկապան ու բամբակէ զանկա-
պան կը ծախէ: — Հօրեղբօրորդիս փայտէ արկղ
մ'ունի: — Այս զօրապետն իւր զգեստին վրայ ոսկիէ
կոճակ ունի: — Աս թղթէ քսակին մէջ պղպեղ կայ:

79.

Բային քով յառաջ բերուելու գոյական խնդիրն անորոշ
որ ըլլայ, փոխանակ le, la, les դրուելու՝ en կը դրուի:
En բառը Յդ դէմքի անձնական դերանունն սեռական
ու բացառական հոլովն ալ է:

Մեր պարտիզպանը ծաղիկ կը ծախէ, ձերինը
(անկից) չի ծախեր: — Գինի ունի՞ք: — Այո՛, (ան-
կից) քիչ մ'ունինք: — Միթէ իրենց բարեկամնե-
րուն վրայ յաճախ կը խօսի՞ն: — Միշտ (անոնց վրայ)
կը խօսին: — Անիկայ միս կերա՞ւ: — Այո՛, կերաւ: —
Դարձեալ կ'ուզէ՞ ուտել: — Չէ, ա՛լ չ'ուզեր ուտել:
— Բաւական հաց ունի՞: — Այո՛, բաւական ունի: —
Մեր թագաւորը շատ զինուոր ունի, ձերինն ալ
շատ ունի: — Քանի՞ շուն ունի: — Երեք շուն (գլ.
երեք անկից) ունի: — Ո՞վ շատ թուղթ ունի: — Աս
վաճառականը շատ ունի: — Աս երիտասարդները
ստակ ունի՞ն: — Չէ, չունին: — Եղբայրնիդ զմեւին
(մ')ունի: — Այո՛, ունի հատ մը (գլ. անկից ունի
մէյ մը), որն որ շատ աղուոր է: — Անիկայ միշտ գո-
հար կը ծախէ: — Չէ, ա՛լ չի ծախեր: — Ինչո՞ւ հա-
մար անիկայ հաւկիթ կը գնէ: — Աասնզի ուտել
կ'ուզէ: — Ծառան պղպեղ գնեց: — Այո՛, գնեց: —
Շատ բամբակ ունի՞ք: — Չէ, շատ քիչ ունինք: —
Քանի՞ կոճակ ունիք: — Քսանուչորս (երկու քուղինա)
ունինք: — Հարիւր մ'ունինք: — Գարեջուր խմեց:

en boire. — Cette pauvre femme a-t-elle reçu du bois ? — Oui, elle en a reçu. — Non, elle n'en a pas reçu.

80.

Récapitulation.

Ce marchand vend du sucre et du café. — Nous avons mangé de la viande, des légumes et des fruits. — François a autant d'amis que vous ; mais les vôtres sont plus riches que les siens. — Avez-vous des cerises dans votre jardin ? — Oui, nous avons assez de cerises dans notre jardin. — Le libraire vend des livres, des plumes, de l'encre et du papier. — Ce pauvre paysan a-t-il mangé quelque chose ? — Oui, il a mangé des légumes. — Non, il n'a rien mangé. — Ces riches marchands ont des maisons et des jardins, mais ils n'ont pas d'amis. — Il n'est jamais content, il n'a pas d'amis, il n'aime personne. — Le riche trouve toujours des amis ; le pauvre n'en trouve jamais. — Qui a moins d'amis que ce paresseux ? — Personne n'en a moins. — Ma mère a acheté pour moi six paires de bas de fil, et deux paires de bas de soie pour ma soeur. — Il y a dans notre jardin des bancs de pierre et des bancs de bois ; dans le vôtre il n'y en a que de bois. — Notre roi a des généraux, des vaisseaux et de l'argent. — Notre tante a acheté une demi-douzaine de mouchoirs de soie pour mon ami. — Il a acheté une douzaine de chaises de paille. — Ce vieillard n'est plus riche : il n'a plus de domestique. — Dans ce coffre il y a des mouchoirs de soie et des mouchoirs de coton.

— 2է, չխմեց: — Խմել կ'ուզէ՞: — Այո՛, կ'ուզէ: —
Աս խեղճ կինը փայտ ընդունեցաւ: — Այո՛, ընդունեցաւ: — 2է, չընդունեցաւ:

80.

Քաղաք.

Աս վաճառականը շաքար ու խաճուէ կը ծախէ: —
— Մենք միս, կանաչեղէն ու պտուղ կերանք: —
Փրանկիսկոս այնչափ բարեկամ ունի՝ որչափ դուք.
բայց ձերիններն աւելի հարուստ են՝ քան թէ իրեն-
ները: — Պարտէզնիդ կեռաս ունի՞ք: — Այո՛, պար-
տէզնիս բաւական կեռաս ունինք: — Գրավաճառը
գիրք, գրիչ, թանաք ու թուղթ կը ծախէ: — Աս
խեղճ գեղացին բան մը կերաւ: — Այո՛, կանաչեղէն
կերաւ: — 2է, բան մը չկերաւ: — Աս հարուստ
վաճառականները տներ ու պարտէզներ ունին, բայց
բարեկամ չունին: — Անիկայ երբեք գոհ չէ, բա-
րեկամ չունի, ամենեւին մէկը չի սիրեր: — Հա-
րուստը միշտ բարեկամ կը գտնէ, աղքատը երբեք
չի գտներ: — Ո՞վ աս ծոյլէն քիչ բարեկամ ունի:
— Մէկն իրմէ քիչ չունի: — Մայրս ինծի համար
վեց զոյգ դերձանէ զանկապան գնեց, եւ քրոջս
համար՝ երկու զոյգ մետաքսէ զանկապան: — Մեր
պարտէզը քարէ նստարաններ ու փայտէ նստարան-
ներ կայ. ձերինին մէջ՝ միայն փայտէ կայ: — Մեր
թագաւորը զօրապետներ, նաւեր ու ստակ ունի: —
Հօրաքոյրնիս բարեկամիս համար վեց (կէս Գո-դինա)
մետաքսէ թաշկինակ գնեց: — Անիկայ տասուերկու
(Գո-դինա մը) յարդէ աթոռ գնեց: — Այս ծերունին
ալ հարուստ չէ, ալ անիկայ ծառայ չունի: — Աս
արկեղ մէջ մետաքսէ թաշկինակ եւ բամբակէ թաշ-
կինակ կայ:

81.

Le dernier, աբ. la dernière, էգ. վերջինը.

Le premier, աբ. la première, էգ. առաջինը.

Le second, աբ. la seconde, էգ. երկրորդը.

Le troisième, երրորդը.

Le neuvième, իններորդը.

Le quatrième, չորրորդը.

Le onzième, 11 երրորդը.

Le cinquième, հինգերորդը.

Le douzième, 12 երրորդը.

Le garçon, մանչը, տղան.

La classe, դասը.

Méchant, չար.

Appliqué, փուլթաջան.

Je suis, ես եմ.

Nous sommes, մենք ենք.

Tu es, դու ես.

Vous êtes, դուք եք.

Il est, ան է.

Ils sont, անոնք են.

Tu es plus riche que moi. — Nous sommes riches, parce que nous sommes toujours contents. — Deux est la quatrième partie de huit. — Pourquoi cet enfant n'a-t-il rien reçu? — Parce qu'il est bien méchant et le dernier de sa classe. — Ne suis-je pas plus content que mon frère? — Un mois est la douzième partie d'une année. — Nous sommes tristes, parce que vous êtes malade. — Ce méchant garçon a cassé mon verre et mon encrier. — Vous êtes le dernier de votre classe. — Non, Monsieur, je suis le troisième, et mon frère est le quatrième. — Vous êtes encore jeune, mon enfant. — Êtes-vous le frère de ce petit garçon? — Je suis venu voir mon ami. — Vous êtes le premier de notre classe, parce que vous êtes appliqué. — Un jour est la septième partie d'une semaine, il est la trentième partie d'un mois. — Es-tu allé acheter quelque chose pour ce garçon? — Sophie est la première de notre classe, Marie est la troisième et la méchante Henriette est la dernière.

81.

Դուռն աւելի հարուստ ես՝ քան թէ ես: —
 Մենք հարուստ ենք, վասնզի միշտ գոհ ենք: —
 Երկուքն ութին չորրորդ մասն է: — Ինչո՞ւ աս տղան
 բան մը չընդունեցաւ: — Վասնզի խիստ չար է, եւ
 իր դասուն վերջինը: — Ես եղբօրմէս աւելի գոհ
 չեմ: — Մէկ ամիսը (գլ. ամիս մը) տարւան երկու-
 տասաներորդ մասն է: — Մենք տրտում ենք,
 վասնզի դուք հիւանդ էք: — Սա չար տղան գաւ-
 աթս ու կաղամարս կտորեց: — Դուք ձեր դասուն
 վերջինն էք: — Չէ, Պարոն, ես երրորդն եմ, եւ
 եղբայրս չորրորդն է: — Տղաս, դուն դեռ պզտիկ
 ես: — Դուք աս պզտիկ տղուն եղբայրն էք: — Բա-
 րեկամս տեսնելու եկած եմ: — Դուք մեր դասուն
 առաջինն էք, վասնզի փութաջան էք: — Մէկ օրը
 (գլ. օր մը) շաբթուն եօթներորդ մասն է, ամսոյն
 երեսներորդ մասն է: — Աս տղուն համար բան մը
 դնելու գացիր: — Սոփիա մեր դասուն առաջինն է,
 Մարիամ երրորդն է, Իսկ (եւ) չար Հենրիկէն վեր-
 ջինն է:

Même, նոյն, անձամբ, իսկ. L'autre, մեկալը.
 Fin, բարակ. Ordinairement, սովորաբար.

Plus . . . que, աւելի քան թէ.

Moins . . . que, նուազ կամ պակաս . . . քան թէ.

Aussi . . . que, այնչափ . . . որչափ.

Bon, լաւ, meilleur, լաւագոյն.

Ces garçons sont encore jeunes, mais ils sont plus appliqués que leurs cousins. — Ces chemises sont aussi fines que celles de monsieur le baron. — L'un est aussi beau que l'autre. — Celui qui est bon et appliqué a ordinairement des amis et de l'argent. — Tu es aussi jeune que lui, mais tu es plus sage. — Nous sommes moins tristes que ces messieurs. — Ta montre est meilleure que la mienne. — Je ne suis pas aussi fort que ce paysan. — Ce garçon est moins appliqué que sa soeur. — Il est toujours le même. — Ces mouchoirs sont plus fins que les vôtres. — Êtes-vous ordinairement aussi gais* qu'aujourd'hui? — Cette viande est bonne; elle est meilleure que la vôtre. — Mes gants sont moins beaux que ceux de mon ami. — Mes crayons sont aussi bons que les vôtres; mais vos plumes sont meilleures que les miennes. — Nous avons le même livre que vous. — L'un a donné de l'argent à l'autre.

* Vous ինչ հետ կապակցութիւն ունեցող ածականն այն ատեն միայն յոքնակի կը դրուի, երբ որ նոյն դերանունը բուն յոքնակի նշանակութեամբ կը գործածուի, եւ ոչ թէ քաղաքավարութեան համար:

82.

Աս տղաք դեռ պզտիկ են, բայց աւելի փութաջան են՝ քան թէ իրենց հօրեղբօրորդիքը: — Աս շապիկները սեպուհին շապիկներուն չափ բարակ են. (Գլ. այնչափ բարակ են՝ որչափ տէր սեպուհինները:) — Մէկն այնչափ գեղեցիկ է՝ որչափ մէկալը: — Ով որ բարի է եւ փութաջան, հասարակօրէն բարեկամ(ներ) ու ստակ կ'ունենայ: — Դուն իրեն չափ պզտիկ ես (Գլ. այնչափ . . . որչափ), բայց աւելի խելօք ես: — Մենք աս պարօններէն քիչ տրտում ենք. (այսինքն՝ մենք աս պարօններուն չափ տրտում չենք:) — Քու ժամացոյցդ իմինէս լաւ է: — Ես աս գեղացւոյն չափ զօրաւոր չեմ. (Գլ. այնչափ . . . որչափ:) — Աս տղան իր քրոջմէն քիչ փութաջան է. (այսինքն՝ իր քրոջը չափ փութաջան չէ:) — Անիկայ միշտ նոյնն է: — Աս թաշկինակները ձերիններէն աւելի բարակ են: — Դուք հասարակօրէն այնչափ ուրախ էք՝ որչափ այսօր: — Աս միան աղէկ է. անիկայ ձերինէն լաւագոյն է: — Իմ ձեռնոցներս բարեկամիս ձեռնոցներուն չափ գեղեցիկ չեն. (Գլ. նուազ գեղեցիկ են՝ քան թէ իմ բարեկամիներս:) — Իմ կապարգրիչներս ձերիններուն չափ աղէկ են. բայց ձեր գրիչներն իմիններէս լաւագոյն են: — Մենք նոյն գիրքն ունինք՝ զորն որ դուք. (այսինքն՝ ձեր ունեցած գիրքն ունինք:) — Մէկը մէկալին ստակ տուաւ:

L'âme, Է՛. հոգի՛ն .

Le tigre, վազրը .

La brebis, ոչխարը .

Le corps, մարմինը .

L'hyène, Է՛. բորեանը .

La dent, ակռան .

Mortel, Է՛. mortelle, Է՛. մահկանացու .

Immortel, Է՛. immortelle, Է՛. անմահ .

Cruel, Է՛. cruelle, Է՛. անգութ .

Bas, Է՛. basse, Է՛. ցած .

Las, Է՛. lasse, Է՛. յոգնած .

Gros, Է՛. grosse, Է՛. խոշոր, հաստ .

Faux, Է՛. fausse, Է՛. սուտ, նենգաւոր, շինծու .

Cette pauvre fille est lasse. — Le tigre n'est pas aussi cruel que l'hyène. — Le chat est faux; mais la brebis n'est pas fausse. — Les cerises de nos arbres ne sont-elles pas aussi grosses que celles de vos arbres? — La maison de ce paysan est très-basse. — Tous les hommes sont mortels. — Es-tu las, mon enfant? — Je ne suis pas encore las; mais ma soeur est très-lasse. — Ces animaux sont très-cruels. — Le vieillard que nous avons vu a de fausses dents. — L'âme de l'homme n'est pas mortelle. — Cette pomme est plus grosse que cette poire. — Toutes les maisons de cette ville sont très-basses. — Les servantes de cette dame sont lasses. — L'hyène est très-cruelle; elle est plus cruelle que le tigre. — Ce jeune homme a perdu une de ses grosses dents. — Cette table de pierre est aussi basse que cette table de bois. — Le corps est mortel, mais l'âme est immortelle. — Vos cousines ne sont pas aussi fausses que vos soeurs. — Nous avons parlé à l'un et à l'autre.

83.

Հատ ածականներ կան, որոնց վերջին բաղաձայնն իգականին մէջ կը կրկնուի. ասոնց մէջ ամէնէն գործածականներն են el ու as վերջաւորողները:

Աս խեղճ աղջիկը յոգնած է: — Վագրը բորեանին չափ անգուլթ չէ: — Կատուն նենգաւոր է. իսկ ոչխարը նենգաւոր չէ: — Մեր ծառերուն կեռասները ձեր ծառերուններուն չափ խոշոր չե՞ն: — Աս գեղացւոյն տունը շատ ցած է: — Ամէն մարդիկ մահկանացու են: — Յոգնած ես, տղաս: — Ես դեռ յոգնած չեմ. բայց քոյրս շատ յոգնած է: — Աս անասունները խիստ անգուլթ են: — Մեր տեսած ծերունին շինծու ակռաներ ունի: — Մարդուն հոգին մահկանացու չէ: — Աս խնձորն աս տանձէն աւելի խոշոր է: — Աս քաղքին բոլոր տները շատ ցած են: — Աս տիկնոջ աղախինները յոգնած են: — Բորեանը շատ անգուլթ է. (անիկայ) վագրէն աւելի անգուլթ է: — Աս երիտասարդն իր մեծ ակռաներէն մէկը կորսընցուց: — Աս քարէ սեղանն այնչափ ցած է, որչափ աս փայտէ սեղանը: — Մարմինը մահկանացու է, իսկ հոգին անմահ է: — Չեր հօրեղբօր աղջիկները ձեր քոյրերուն չափ նենգաւոր չեն: — Մենք մէկուն եւ մէկալին խօսեցանք. (այսինքն՝ թէ մէկին եւ թէ մէկալին:)

Doux, ար. douce, է՛դ. անոյշ.

Long, ար. longue, է՛դ, երկայն.

Frais, ար. fraîche, է՛դ. թարմ, զով.

Blanc, ար. blanche, է՛դ. ճերմակ.

Sec, ար. seche, է՛դ. չոր.

Autrefois, յառաջագոյն.

À présent, հիմայ.

Ensemble, մեկտեղ.

Lorsque, երբ որ.

J'étais, ես էի.

Nous étions, մենք էինք.

Tu étais, դու էիր.

Vous étiez, դուք էիք.

Il était, ան էր.

Ils étaient, անոնք էին.

J'étais autrefois l'ami de ce marchand; il était très-honnête homme. — Ce vin était excellent, mais il n'était pas doux. — Ces mouchoirs ne sont pas assez blancs; mais ces chemises sont très-blanches. — Hier nous étions ensemble chez votre tante. — Ce sucre est blanc; mais cette farine est encore plus blanche. — L'eau était très-fraîche; mais le vin n'était pas frais. — Tu étais autrefois pauvre, mais à présent tu es riche. — J'étais ce matin chez mon frère. — Les pommes étaient plus douces que les poires. — Ma lettre n'était pas aussi longue que la vôtre. — Étiez-vous chez votre ami? — Non, Mademoiselle, nous étions chez notre tante. — Henri a donné à mon frère une pomme qui était très-douce. — Vous étiez sorti lorsque votre soeur est arrivée. — Les pommes étaient sèches; mais les poires étaient encore plus sèches. — Sa règle n'est pas aussi longue que la tienne. — Cet enfant est très-doux; sa soeur n'est pas aussi douce. — Nous étions autrefois malheureux; mais à présent nous sommes heureux.

Ես երբեմն աս վաճառականին բարեկամն էի.
անիկայ շատ պատուաւոր մարդ էր: — Ան գինին
ազնիւ էր, բայց անոյշ չէր: — Աս թաշկինակները
բաւական ճերմակ չեն. բայց աս շապիկները շատ
ճերմակ են: — Երէկ մենք մէկտեղ ձեր հօրաքրոջը
քովն էինք: — Աս շաքարը ճերմակ է, բայց աս ա-
լիւրը ալ աւելի ճերմակ է: — Զուրը շատ զով էր,
բայց գինին զով չէր: — Յաւաջագոյն աղքատ էիր,
բայց հիմայ հարուստ ես: — Աս առտու եղբօրս
քովն էի: — Խնձորներն աւելի անոյշ էին՝ քան
թէ տանձերը: — Իմ նամակս ձերինին չափ երկայն
չէր: — Ձեր բարեկամին քովն էիք: — Չէ, Օրիորդ,
մեր հօրաքրոջ քովն էինք: — Հենրիկոս եղբօրս
խնձոր մը տուաւ, որն որ շատ անոյշ էր: — Դուք
դուրս ելած էիք, երբ որ ձեր քոյրն եկաւ: — Խըն-
ձորները չոր էին, բայց տանձերը ալ աւելի չոր էին:
— Իւր կանոնը քուկինիդ չափ երկայն չէ: — Աս
տղան շատ քաղցր է, անոր քոյրն այնչափ քաղցր
չէ: — Մենք յաւաջագոյն դժբախտ էինք, բայց
հիմայ երջանիկ ենք:

La voix, *ձայնը*.

La barbe, *ճորուքը*.

J'avais, *ես ունեի*.

Tu avais, *դու ունեիր*.

Il avait, *ա՛ն ունեւոր*.

L'herbe, *խոտը*.

La main, *ձեռքը*.

Nous avions, *մենք ունեինք*.

Vous aviez, *դուք ունեիք*.

Ils avaient, *անոնք ունեին*.

Quand tu étais riche, tu avais beaucoup d'amis. — Ces demoiselles avaient la voix douce. — Ces princes avaient autrefois beaucoup de châteaux. — Aviez-vous autrefois autant de viande fraîche qu'à présent? — Non, nous n'en avons pas autant. — Tu étais toujours très-content, quand tu avais encore tes parents. — Ces paysans avaient-ils vendu leur herbe sèche? — Il avait à la main un morceau de pain. — Hier nous avons beaucoup de fleurs; aujourd'hui nous en avons moins. — Ces deux marchands étaient autrefois très-riches; ils avaient beaucoup de vaisseaux. — J'avais deux frères; l'un était à Berlin, et l'autre à Londres. — Il avait mis une fausse barbe, plus longue que celle de notre médecin. — Mon père était riche; il avait beaucoup de maisons et de jardins. — Qu'aviez-vous fait? — Nous avons écrit beaucoup de lettres. — Il était encore jeune, il n'avait pas encore de barbe. — Où est votre cousin qui avait toujours tant de belles fleurs? — Quand j'avais mes parents, j'étais encore très-heureux. — Ce vieillard avait une barbe blanche. — Quand nous avons notre oncle, nous étions bien gais. — Notre voisin avait autrefois beaucoup d'oiseaux et de chiens.

85.

Երբոր հարուստ էիր, շատ բարեկամ ունէիր: — Աս օրիորդներուն ձայնն անոյշ էր: — Աս իշխանները յառաջագոյն շատ բերդեր ունէին: — Յառաջագոյն այնչափ թարմ միս ունէիք՝ որչափ հիմայ: — Չէ, այնչափ չունէինք: — Դուն միշտ գոհ էիր, երբ որ դեռ ծնողքդ ունէիր. (այս ինչն՝ ծնողքդ ողջ էին:) — Աս գեղացիներն իրենց չոր խոտը ծախած էին: — Չեւքը կտոր մը հաց ունէր: — Երէկ շատ ծաղիկ(ներ) ունէինք, այսօր նուազ ունինք. (գլ. անկից, այսինքն՝ ծաղկէն, ծաղիկ:) — Աս երկու վաճառականները յառաջագոյն շատ հարուստ էին. անոնք շատ նաւ ունէին: — Ես երկու եղբայր ունէի, մէկը Պերլին էր, եւ մէկալը՝ Լոնտոն: — Անիկայ շինծու մօրուք մը դրած էր, մեր բժշկինէն աւելի երկայն: — Հայրս հարուստ էր, անիկայ շատ տուն(եր) ու պարտեզ(ներ) ունէր: — Ի՞նչ ըրած էիք: — Շատ նամակներ գրած էինք: — Դեռ երիտասարդ էր, դեռ մօրուք չունէր: — Ո՞ւր է հօրեղբօրորդինիդ, որն որ միշտ այնչափ գեղեցիկ ծաղիկներ ունէր: — Երբ որ ծնողքս ունէի, (այսինչն՝ երբ որ ծնողքս ողջ էին,) դեռ շատ երջանիկ էի: — Աս ծերունին ճերմակ մօրուք (մ') ունէր: — Երբ որ հօրեղբայրնիս ունէինք, շատ ուրախ էինք: — Մեր դրացին յառաջագոյն շատ թռչուն(ներ) ու շուն(եր) ունէր:

86.

Connu, ճանչցած. Sorti, (դուրս) ելած.
 Vieux, տ. vieille, է. հին, ծեր, (է. պառաւ.)
 Nouveau, տ. nouvelle, է. նոր.

Ma tante n'était pas sortie quand je suis arrivé.
 — Cet homme est déjà très-vieux; sa femme aussi est vieille. — François avait reçu un nouveau livre. — Ma tante n'était pas encore vieille. — Je n'étais jamais plus heureux qu'à présent. — Le père de ces enfants était un très-honnête homme. — J'avais reçu une nouvelle plume et un nouveau livre. — Notre vieille servante avait toujours quelque chose pour moi. — Est-ce que vous avez vu notre nouvelle servante? — Elle est aussi vieille que la vôtre. — As-tu connu mes deux frères? — J'ai connu celui qui avait la voix douce. — Cette jeune fille était autrefois paresseuse, mais à présent elle est appliquée. — Notre vieux domestique était malade; notre vieille servante aussi était malade. — L'habit qu'il porte n'est plus nouveau. — Nous avons vu vos soeurs cette semaine; elles étaient arrivées de Vienne. — Ma mère a donné du pain à cette pauvre vieille. — J'ai très-bien connu vos deux oncles; l'un était grand et fort, l'autre était très-petit.

87.

Vif, տ. vive, է. առոյգ, կրակոտ.
 Actif, տ. active, է. գործունեայ.
 Neuf, տ. neuve, է. նոր.
 La chèvre, այծը.
 Si, այնչափ, այնպէս.
 Je serai, պիտ'որ ըլլամ.
 Tu seras, պիտ'որ ըլլաս.
 Il sera, պիտ'որ ըլլայ.
 Demain, վաղը.
 Dans, ետքը, — էն.
 Nous serons, պիտ'որ ըլլանք.
 Vous serez, պիտ'որ ըլլաք.
 Ils seront, պիտ'որ ըլլան.

Sera-t-il demain à Londres? — Je suis pauvre, mais je serai riche. — Serons-nous plus heureux

86.

Հօրաքոյրս դուրս ելած չէր, երբ որ ես հա-
սայ: — Աս մարդս արդէն շատ ծեր է, իւր կիներն ալ
ծեր է: — Փրանկիսկոս նոր գիրք մ'ընդունած էր: —
Հօրաքոյրս դեռ պառաւ չէր: — Երբեք հիմակուա-
նէն աւելի երջանիկ չէի. (այսինքն՝ եղած չէի): — Աս
տղոց հայրը շատ պատուաւոր մարդ մըն էր: — Նոր
գրիչ մը ու նոր գիրք մ'ընդունած էի: — Մեր պա-
ռաւ աղախինը միշտ ինծի համար բան մը կ'ունե-
նար: — Միթէ դուք մեր նոր աղախինը տեսա՞ք: —
Անիկայ ձերինին չափ ծեր է: — Երկու եղբարքս
ճանչցա՞ր: — Զանիկայ ճանչցայ, որուն ձայնն անոյշ
էր: — Աս պզտիկ աղջիկը յառաջագոյն ծոյլ էր, բայց
հիմա փութաջան է: — Մեր ծեր ծառան հիւանդ
էր, մեր պառաւ աղախինն ալ հիւանդ էր: — Հա-
գած զգեստը (գլ. զգեստը զորն որ կը հագնի,) ալ
նորածեւ (գլ. նոր) չէ: — Չեր քոյրերն աս շաբաթ
տեսանք, անոնք Վիէննայէն եկած էին: — Մայրս
աս խեղճ պառաւին հաց տուաւ: — Ես ձեր երկու
հօրեղբայրները շատ աղէկ ճանչցայ, մէկը մեծ ու
զօրաւոր էր, մէկալը շատ պզտիկ էր:

87.

Վաղը Լոնտոն պիտ'որ ըլլայ: — Աղքատ եմ,
բայց հարուստ պիտ'որ ըլլամ: — Մենք մեր ծնողք-
ներէն աւելի երջանիկ պիտ'որ ըլլանք: — Աս գե-

que nos parents? — Ce paysan n'avait-il pas des bottes neuves? — Ces messieurs seront-ils toujours les premiers? — Dans deux mois, nous ne serons pas plus riches qu'aujourd'hui. — Je serai toujours appliqué. — Cet enfant est très-vif; sa soeur ne sera pas si vive. — Où sera son frère demain? — Il sera à la ville. — Il ne sera pas à la ville. — Serez-vous demain à la campagne? — Non, Monsieur, je ne serai pas à la campagne. — Ma cousine n'est pas active, mais elle aime ses parents autant que ma soeur. — Seras-tu plus sage demain? — Oui, je serai très-sage. — Dans trois jours, je serai chez mes parents. — Nos servantes ne sont pas aussi actives que les vôtres. — La brebis n'est pas aussi vive que la chèvre. — Tu seras toujours mon ami. — Vos soeurs ne seront pas malheureuses. — Serez-vous toujours aussi heureux que vos amis? — Son chapeau est neuf; mais ses bottes ne sont pas neuves. — Les chèvres de ce troupeau sont très-vives. — Cette chambre ne sera-t-elle pas trop petite? — Vous serez toujours le même. — Mon domestique est paresseux; mais votre servante est très-active.

88.

La famille, ընտանիքը.

Le temps, ատենը, օդը.

Le courage, քաջասրտու-
թիւնը, սիրտը.

Le banquier, սեղանաւորը.

Le pays, գաւառը, երկիրը.

Le plaisir, հաճու[թիւնը],
զուարճու[թիւնը].

Le plus grand, ամէնէն մեծը, մեծագոյնը.

Le meilleur, ամէնէն աղէկը, լաւագոյնը.

Ces jeunes demoiselles étaient très-riche; leur père était le plus riche banquier de notre ville. — Ce canif est bon, il est meilleur que le mien; mais celui de mon ami est le meilleur. —

ղացին նոր կօշիկ չունէր: — Աս պարոնները միշտ
առաջինները պիտ'որ ըլլան: — Երկու ամիսէն՝
աւելի հարուստ պիտ'որ չըլլանք՝ քան թէ այսօր: —
Ես միշտ փութաջան պիտ'որ ըլլամ: — Աս տղան շատ
կրակոտ է, իւր քոյրն այնչափ կրակոտ պիտի չըլ-
լայ: — Վաղը իւր եղբայրն ուր պիտ'որ ըլլայ: — (Անի-
կայ) քաղաքը պիտ'որ ըլլայ: — (Անիկայ) քաղաքը
պիտ'որ չըլլայ: — Վաղը գեղը պիտ'որ ըլլաք: — Չէ,
Պարոն, գեղը պիտի չըլլամ: — Հօրեղբօրս աղջիկը
գործունեայ չէ, բայց իւր ծնողքը կը սիրէ այնչափ՝
որչափ իմ քոյրս: — Վաղը աւելի խելօք պիտ'որ
ըլլամ: — Այո՛, շատ խելօք պիտ'որ ըլլամ: — Երեք
օրէն ծնողացս քովը պիտ'որ ըլլամ: — Մեր աղա-
խիները ձերիններուն չափ գործունեայ չեն: —
Ոչխարն այծին չափ առոյգ չէ: — Դուն միշտ բա-
րեկամս պիտ'որ ըլլաս: — Չեր քոյրերը դժբախտ
պիտի չըլլան: — Միշտ ձեր բարեկամներուն չափ
երջանիկ պիտ'որ ըլլա՞ք: — Իւր գլխարկը նոր է,
բայց կօշիկները նոր չեն: — Աս հօտին այծերը շատ
առոյգ են: — Աս խուցը չափէն աւելի պզտիկ պիտի
չըլլայ. (այսինքն՝ շատ պզտիկ պիտի չգայ:) — Դուք
միշտ նոյնը պիտ'որ ըլլաք: — Իմ ծառաս ծոյլ է.
իսկ ձեր աղախինը շատ գործունեայ է:

88.

Բաղդատական ածականին վրայ յօդ կամ mon, ton,
son... որ դրուի, համեմատութեամբ գերադրական կ'ըլլայ:

Աս պզտիկ օրիորդները շատ հարուստ էին.
իրենց հայրը մեր քաղքին ամէնէն հարուստ սե-
ղանաւորն էր: — Աս զմեւինն աղէկ է. (անիկայ)
իմինէս լաւագոյն է. բայց բարեկամինս ամէնէն
լաւագոյնն է: — Վաղը բարեկամներս ինծի հետ
պիտ'որ ունենամ: — Վաղը գեղեցիկ օդ պիտ'որ
ունենանք: — Ընտանիքդ տեսնելու հաճութիւնը

J'aurai demain mes amis avec moi. — Nous aurons beau temps demain. — Tu n'auras pas le plaisir de voir ta famille. — Il m'a donné sa meilleure plume. — Tu seras toujours mon meilleur ami. — Vous aurez un petit canif, mais vous n'aurez pas de couteau. — Il m'a fait le plus grand plaisir du monde. — N'avions-nous pas toujours les meilleurs chiens? — Ils n'auront pas le temps d'aller à la promenade. — La France est un des plus beaux pays. — Mon cousin aura le plus beau cadeau. — Tu auras beaucoup de plaisir. — Vos cousins n'auront-ils pas beaucoup de plaisir à la campagne? — Ce chapeau est le plus joli de tous mes chapeaux. — Auras-tu le courage de parler au roi? — Il aura une lettre de sa famille. — Est-elle plus appliquée que sa soeur? — Elle est la fille la plus appliquée de notre école. — Nous serons contents, lorsque nous aurons reçu notre argent. — Quand aurai-je le plaisir de vous voir chez moi? — Nous aurons les plus beaux habits du monde.

89.

Je serais, *կ'ըլլայի*.
 Tu serais, *կ'ըլլայիր*.
 Il serait, *կ'ըլլար*.
 Nous serions, *կ'ըլլայինք*.
 Vous seriez, *կ'ըլլայիք*.
 Ils seraient, *կ'ըլլային*.
 Si, *եթե, թե որ*.

J'aurais, *կ'ունենայի*.
 Tu aurais, *կ'ունենայիր*.
 Il aurait, *կ'ունենար*.
 Nous aurions, *կ'ունենայինք*.
 Vous auriez, *կ'ունենայիք*.
 Ils auraient, *կ'ունենային*.
 Tard, *ուշ*.

Je serais plus appliqué, si j'avais assez de livres. — Tu aurais le plus grand plaisir, si tu avais vu ta famille. — Tu aurais le courage de venir, si tu avais fait ton thème. — Ne seriez-vous pas les plus méchants enfants, si vous aviez pris ces cou-

պիտի չունենաս: — Անիկայ իւր ամէնէն լաւագոյն
 դրիչն ինծի տուաւ: — Գուն միշտ իմ ամէնէն լաւա-
 գոյն բարեկամս պիտ'որ ըլլաս: — Պզտիկ զմեւին
 մը պիտ'որ ունենայք, բայց դանակ պիտի չունենայք:
 — Անիկայ աշխարհքիս ամէնէն մեծ հաճութիւնն
 ըրաւ ինծի: — Մենք միշտ ամէնէն լաւագոյն շները
 չունէինք: — Զբօսանքի երթալու ժամանակ(ը)
 պիտի չունենան: — Գաղղիա ամէնէն գեղեցիկ եր-
 կիրներէն (Գլ. գաւառներէն) մէկն է: — Հօրեղ-
 բօրորդիս ամէնէն գեղեցիկ պարգեւը պիտ'որ ու-
 նենայ: — Շատ զուարճութիւն պիտ'որ ունենաս: —
 Հօրեղբօրորդիքնիդ գեղը շատ հաճութիւն պիտի
 չունենան: — Աս գլխարկն իմ գլխարկներուս ամէ-
 նէն աղուորն է: — Թագաւորին խօսելու քաջասրբ-
 տութիւնը պիտ'որ ունենան: — Անիկայ իւր ընտա-
 նիքէն նամակ մը պիտ'որ ունենայ: — Անիկայ իւր
 քրոջմէն աւելի փութաջան է: — Անիկայ մեր դըպ-
 րոցին ամէնէն փութաջան աղջիկն է: — Մենք գոհ
 պիտ'որ ըլլանք, երբ որ մեր ստակը կ'ընդունինք
 (Գլ. ընդունած պիտ'որ ըլլանք:) — Ե՛րբ զձեզ քովս
 տեսնելու հաճութիւնը պիտ'որ ունենամ: — Մենք
 աշխարհքիս ամէնէն գեղեցիկ զգեստները պիտ'որ
 ունենանք:

89.

Աւելի փութաջան կ'ըլլայի, եթէ բաւական
 դիւր ունենայի: — Ամէնէն մեծ հաճութիւնը կ'ու-
 նենայիր, եթէ ընտանիքդ տեսած ըլլայիր: — Գալու
 քաջասրտութիւնը կ'ունենայիր, եթէ շարադրու-
 թիւնդ շինած ըլլայիր: — Ամէնէն չար տղաքը չէիք
 ըլլար, եթէ աս դանակներն առած ըլլայիք: —
 Եթէ այնչափ բարեկամ չունենայինք, քիչ հա-
 ճութիւն կ'ունենայինք: — Գուն աղքատ ես, բայց
 հարուստ կ'ըլլայիր, եթէ փութաջան ըլլայիր: —

teaux? — Si nous n'avions pas tant d'amis, nous aurions peu de plaisir. — Tu es pauvre; mais tu serais riche, si tu étais appliqué. — Henri n'aurait pas vendu son chien, s'il n'avait pas reçu un autre chien. — Serais-tu content, si tu avais toutes ces fleurs? — Nous aurions des pommes et des poires, si nous avions écrit nos lettres. — J'aurais beaucoup de plaisir, si mes cousins étaient ici. — Tu aurais beaucoup de fleurs, si tu avais arrosé ton jardin. — Je ne serais pas encore ici, si je n'avais pas reçu une lettre de mon frère. — Ces paysans seraient plus riches, s'ils étaient plus actifs. — Si vous étiez venus plus tard, vous n'auriez pas reçu cet argent. — Ces filles ne seraient pas si méchantes, si elles n'avaient pas perdu leur mère. — Aurait-elle le courage de venir, si elle était paresseuse? — Ces banquiers ne seraient pas si riches, si leurs enfants n'étaient pas appliqués. — Il était déjà tard et il n'était pas encore arrivé.

90.

Récapitulation.

Mes souliers sont neufs; mais mes bottes ne sont pas neuves. — Tu n'es pas le premier de la classe; tu n'as pas fait le meilleur thème. — Cette mère était heureuse, parce que ses filles étaient bonnes et appliquées; mais ces femmes étaient toujours malheureuses, parce que leurs enfants étaient paresseux et méchants. — Tu n'auras pas ce plaisir, parce que tu n'es pas assez sage. — Dans ce pays toutes les femmes sont actives. — Vous serez toujours moins heureux que vos amis, parce que vous n'êtes si pas appliqués. — Mon frère n'a pas le temps d'aller chez son voisin. — Aurions-

չենրիկոս իւր շունը ծախած չէր ըլլար, եթէ ուրիշ շուն մ'առած չըլլար: — Գոհ կ'ըլլայիր, եթէ աս ամէն ծաղիկներն ունենայիր: — Խնձոր(ներ) ու տանձ(եր) կ'ունենայինք, եթէ մեր նամակները գրած ըլլայինք: — Շատ հաճութիւն կ'ունենայի, եթէ հօրեղբօրորդիներս հոս ըլլային: — Շատ ծաղիկ(ներ) կ'ունենայիր, եթէ պարտէզդ ջրած ըլլայիր: — Տակաւին հոս չէի ըլլար, եթէ եղբօրմէս նամակ (մ')ընդունած չըլլայի: — Աս գեղացիներն աւելի հարուստ կ'ըլլային, եթէ աւելի գործունեայ ըլլային: — Եթէ աւելի ուշ եկած ըլլայիք, աս ստակն ընդունած չէիք ըլլար: — Աս աղջիկներն այնչափ չար չէին ըլլար, եթէ իրենց մայրը կորսնցուցած չըլլային: — Գալու քաջասրտութիւնը կ'ունենա՞ր, եթէ ծոյլ ըլլար: — Աս սեղանաւորներն այնչափ հարուստ չէին ըլլար, եթէ իրենց տղաքը փութաջան չըլլային: — Արդէն ուշ էր, եւ ինք տակաւին հասած չէր:

90.

Քաղոքում.

Հողաթափներս նոր են, բայց կօշիկներս նոր չեն: — Գուն դասուն առաջինը չեմ, ամէնէն աղէկ շարադրութիւնը չինած չեմ: — Աս մայրն երջանիկ էր, վասնզի իւր աղջիկները բարի ու փութաջան էին. իսկ աս կանայք միշտ դժբախտ էին, վասնզի իրենց տղաքը ծոյլ ու չար էին: — Գուն աս հաճութիւնը պիտի չունենաս, վասնզի բաւական խելօք չեմ: — Աս դաւառին մէջ բոլոր կանայք գործունեայ են: — Դուք միշտ քիչ երջանիկ պիտ'որ ըլլաք՝ քան թէ ձեր բարեկամները, վասնզի այնչափ փութաջան չէք: — Եղբայրս իւր դրացւոյն տունը (Գլ. քովն) երթալու ժամանակ(ը) չունի:

nous les plus belles fleurs de monde, si nous n'avions pas arrosé notre jardin? — Ton habit est-il aussi joli que celui de ton ami? — Il n'est pas aussi joli, mais il est meilleur que le sien. — Mon cousin est triste; il ne serait pas si triste, s'il avait reçu des lettres de sa famille. — Cette ville serait plus belle, si toutes les maisons n'étaient pas si basses. — J'ai donné mon meilleur papier à cette petite fille. — J'aurais le plaisir d'aller à la campagne, si je n'étais pas malade. — Cet enfant a les dents bien blanches. — Voilà mon plus beau papier et ma meilleure plume. — Je n'aurai pas le temps de venir vous voir demain. — La douzième partie d'une année s'appelle mois. — Il est le plus riche de notre famille. — Votre vin est-il aussi bon que le mien? — Il est meilleur. — Ce marchand n'avait que de fausses pierres. — Nous serons ce soir chez notre tante, où nous aurons le plaisir de voir nos amis. — Cette eau ne sera pas assez fraîche. — Charles et Guillaume seront toujours mes meilleurs amis. — Toutes ces filles sont très-actives. — À qui appartient cette maison? — Elle appartient à la plus honnête famille du pays.

91.

Le bien, բարիքը.

Le nom, անունը.

Être, ըլլալ.

Aimer, սիրել.

Recevoir, ընդունիլ.

Il doit, պարտական է.

On dit, կ'ըսուի, կ'ըսեն, մարդ կ'ըսէ, ամէն մարդ կ'ըսէ...

Le mal (յ+ . maux), չարիքը.

Vertueux, առաքինի.

Avoir, ունենալ.

Finir, լմնցընել.

Rendre, հատուցանել, ետ դարձընել, տալ.

On est venu demander votre frère. — On peut être riche et ne pas être heureux. — A-t-on

— Աշխարհքիս ամէնէն գեղեցիկ ծաղիկները կ'ու-
նենայինք, եթէ պարտէզնիս ջրած չըլլայինք: —
Քու զգեստդ բարեկամինիդ չափ (հշ. այնչափ . . .
որչափ) աղուօր է: — Այնչափ աղուօր չէ, բայց
իրենէն լաւագոյն է: — Հօրեղբօրորդիս տրտում է,
այնչափ տրտում չէր ըլլար, եթէ իւր ընտանի-
քէն նամակ (մ') ընդունած ըլլար: — Աս քաղաքն
աւելի գեղեցիկ կ'ըլլար, եթէ բոլոր տներն այն-
չափ ցած չըլլային: — Ամէնէն լաւագոյն թուղթս
աս պզտիկ աղջկան տուի: — Գեղ երթալու հա-
ճութիւնը կ'ունենայի, եթէ հիւանդ չըլլայի: —
Աս տղուն ակռաները շատ ճերմակ են: — Ահա աւ-
սիկ (իմ) ամէնէն գեղեցիկ թուղթս եւ (իմ) ամէնէն
լաւագոյն գրիչս: — Վաղը գալու զձեզ տեսնելու
ժամանակ(ը) պիտի չունենամ: — Տարւոյ մը երկու-
տասաներորդ մասն ամիս կը կոչուի: — Անիկայ մեր
ընտանիքին ամէնէն աւելի հարուստն է: — Ձեր
գինին իմինիս չափ աղէկ է: — Լաւագոյն է: — Աս
վաճառականը միայն սուտ քարեր ունէր. (հշ. չու-
նէր՝ բայց եթէ սուտ քարեր:) — Աս իրիկուն մեր
հօրաքրոջ քովը պիտ'որ ըլլանք, ուր մեր բարե-
կամները տեսնելու հաճութիւնը պիտ'որ ունե-
նանք: — Աս ջուրը բաւական զով պիտ'որ չըլլայ:
— Կարողոս ու Գուլիէլմոս միշտ ամէնէն լաւագոյն
բարեկամներս պիտ'որ ըլլան: — Բոլոր աս աղջիկ-
ները շատ գործունեայ են: — Որո՞նքն է աս տունը:
— Գաւառին ամէնէն պատուաւոր ընտանիքինն է:

91.

Օ՛ր բառը եզակի բայով անանկ գործողութիւն մը կը ցու-
ցնէ, որ ընողն որոշակի չի գիտցուիր կամ չի զըցուիր:

Ձեր եղբայրն եկան հարցուցին (հշ. հարցընե-
լու): — Մարդ կրնայ հարուստ ըլլալ եւ երջանիկ
չըլլալ: — Չիուս վրայ խօսուեցա՞ւ: — Այո՛, (անոր

parlé de mon cheval? — Oui, on en a parlé. —
 Non, on n'en a pas parlé. — Êtes-vous content de
 mes enfants? — Oui, j'en suis toujours content. —
 Non, je n'en suis jamais content. — Cette famille a
 un grand nom; tout le monde en parle. — On n'est
 pas heureux, lorsqu'on n'est pas vertueux. —
 Qu'est-ce qu'on pense de ce jeune homme? — On
 peut avoir beaucoup d'or et de bijoux et ne pas
 être riche. — Ces livres ne sont pas bons; je n'en
 suis pas content. — On doit aimer ses parents et
 sa famille. — Est-ce qu'on ne va pas à la prome-
 nade aujourd'hui? — De quels enfants a-t-on parlé?
 — On a parlé de ceux du paysan. — As-tu fait ton
 thème? — En est-on content? — Oui, on en est
 bien content. — Mon frère ne peut pas finir son
 thème. — On doit recevoir le bien et le mal de la
 main de Dieu. — De qui a-t-on parlé? — On a parlé
 de votre ami. — Ne doit-on pas être content de
 tout? — A-t-on trouvé mes boutons d'or? — On lui
 a demandé son nom, mais il n'a pas répondu. —
 Ne doit-on pas rendre le bien pour le mal? —
 N'a-t-on pas parlé des médecins? — On n'en a pas
 parlé. — Ces messieurs avaient fait du bien à tous
 les pauvres du pays.

92.

Quelque, *մը, յո. քանի մը.* Une fois, *անգամ մը.*
 Plusieurs, *շատ, բազմաթիւ.* Quelquefois, *երբեմն.*
 Été, *եղած.*
 Eu, *ունեցած.*

Ces soldats ont toujours eu de bons généraux.
 — Nous leur avons donné quelques pommes, parce
 qu'ils ont été appliqués. — Pourquoi ton frère
 n'a-t-il pas appris l'italien? — Parce qu'il n'en a
 pas eu le temps. — Les enfants de notre jardinier

վրայ) խօսուեցաւ: — Չէ, (անոր վրայ) չխօսուեցաւ: — Տղոցս վրայ գոհ էք: — Այո, (անոնց վրայ) միշտ գոհ եմ: — Չէ, (անոնց վրայ) երբեք գոհ չեմ: — Աս ընտանիքը մեծ անուն ունի. ամէն մարդ անոր վրայ կը խօսի: — Մարդ երջանիկ չ'ըլլար (Քչ. չէ), երբ որ առաքինի չէ: — Աս երիտասարդին վրայ ի՞նչ կը մտածուի: — Մարդ կրնայ շատ ոսկի ու գոհար(ներ) ունենալ ու հարուստ չ'ըլլալ: — Աս գրքերն աղէկ չեն, անոնց վրայ գոհ չեմ: — Մարդս պարտական է իւր ծնողքն ու իւր ընտանիքը սիրել: — Միթէ այսօր պտըտելու չ'երթըցուիր: — Ո՞ր տղոց վրայ խօսուեցաւ: — Գեղացւոյններուն վրայ խօսուեցաւ: — Հարադրութիւնդ շինեցիր: — Գոհ են անոր վրայ: — Այո, (անոր վրայ) շատ գոհ են: — Եղբայրս չի կրնար իւր շարադրութիւնը լմընցընել: — Մարդ պարտական է բարիքն ու չարիքը Աստուծոյ ձեռքէն ընդունիլ: — Որո՞նք վրայ խօսուեցաւ: — Չեր բարեկամին վրայ խօսուեցաւ: — Մարդ ամէն բանի վրայ պարտական չէ գոհ ըլլալ: — Ոսկիէ կոճակներս գտա՞ն: — Իւր անունն (իրեն) հարցուցին, բայց (անիկայ) պատասխան չտուաւ: — Մարդ չարին դիմացը (Քչ. համար) բարիք հատուցանելու պարտական չէ: — Բժիշկներու վրայ չխօսուեցաւ: — Չէ, (անոնց վրայ) չխօսուեցաւ: — Աս պարոնները գաւառին բոլոր աղքատներուն բարիք ըրած էին:

92.

Աս զինուորները միշտ աղէկ զօրապետներ ունեցած են: — Անոնց քանի մը խնձոր տուինք, վասն զի փութաջան եղան: — Ինչո՞ւ եղբայրդ իտալերէն չսորվեցաւ: — Վասնզի սորվելու ատեն(ը) չունեցաւ. (Քչ. անոր՝ չունեցաւ ատենը:) — Մեր պարտիզպանին որդիքն աս շաբաթ հիւանդ եղան: — Նամակը լմընցընելու ժամանակ(ն) ունեցաւ: — Հօ-

ont été malades cette semaine. — A-t-il eu le temps de finir sa lettre? — Ma tante est allée plusieurs fois à Turin. — N'ont-ils pas été les derniers de la classe? — Aurait-on eu tant de plaisir, si le temps n'avait pas été beau? — S'il avait eu assez d'argent, il aurait acheté plusieurs livres. — Ce cordonnier aurait-il été si pauvre, s'il n'avait pas été paresseux. — Ne doit-il pas rendre une fois le livre que son cousin lui a prêté. — A-t-on été content de mon cadeau? — Oui, on en a été très-content. — Ces petites filles n'ont-elles pas toujours été plus appliquées que votre soeur? — Auraient-ils eu le plaisir de recevoir quelquefois leur ami, s'ils n'avaient pas été bien appliqués? — Quelques enfants sont venus demander le nom de notre médecin. — Ces dames n'auraient-elles pas été bien tristes, si elles avaient perdu leurs enfants?

93.

Avant, *յառաջ*.

Après, *ետքը*.

Avant-hier, *երէկ չէ մէկալն օր*. Passé, *անցած*.

J'ai été . . . , *դացի* . . .

Y, *հոն, անոր մէջ* . . .

J'ai été trois fois à Londres; une fois avant vous, et deux fois après vous. — Le roi était à Paris la semaine passée. — Ma mère est dans sa chambre; mon père y est aussi. — Avez-vous été à la campagne? — Oui, nous y avons été avant-hier. — Votre frère a-t-il été à l'église? — Oui, il y a été après mon père, et il y est encore. — As-tu été chez ton oncle la semaine passée? — Oui, j'y ai été plusieurs fois. — Combien de fois avez-vous été chez votre voisin? — Nous y avons été plus de quatre fois. — Avant ce temps, François n'avait jamais été dans le palais du roi. — Votre

րաքոյրս շատ անգամ Թուրին գացած է: — Անոնք
 դասուն վերջինները չեղան: — Այնչափ հաճու-
 թիւն ունեցած կ'ըլլայի՞ն, եթէ օդն աղէկ եղած
 չըլլար: — Եթէ բաւական ստակ ունեցած ըլլար,
 շատ գիրքեր գնած կ'ըլլար: — Աս կօշկակարն այն-
 չափ աղքատ եղած կ'ըլլա՞ր, եթէ ծոյլ եղած չըլ-
 լար: — Պէտք չէ՞ որ անգամ մը ետ տայ ան գիրքը՝
 զորն որ իւր հօրեղբօրորդին իրեն փոխ տուած է: —
 Պարգեւիս վրայ գոհ եղան: — Այո, (անոր վրայ)
 շատ գոհ եղան: — Աս պղտիկ աղջիկները միշտ
 աւելի փութաջան եղած չէ՞ն՝ քան թէ ձեր քոյրը:
 — Իրենց բարեկամը երբեմն ընդունելու հաճու-
 թիւնն ունեցած կ'ըլլայի՞ն, եթէ շատ փութաջան
 եղած չըլլային: — Քանի մը տղաք եկան մեր բժշկին
 անունը հարցուցին (Գլ. հարցընելու): — Աս տիկ-
 նայք շատ տխուր եղած չէի՞ն ըլլար, եթէ իրենց
 տղաքը կորսընցուցած ըլլային:

93.

Երեք անգամ Լոնտոն գացի. մէկ անգամ
 ձեզմէ յառաջ, եւ երկու անգամ ձեզմէ ետքը: —
 Թագաւորն անցած շաբաթ Փարիզ էր: — Մայրս
 իւր սենեակն է, նաեւ հայրս հոն է: — Գեղ գա-
 ցի՞ք: — Այո, երէկ չէ մէկալն օր (հոն) գացինք: —
 Եղբայրնիդ եկեղեցի գնաց: — Այո, հօրմէս ետքը
 (հոն) գնաց, եւ տակաւին հոն է: — Անցած շաբաթ
 հօրեղբօրդ տունը (քովը) գացի՞ր: — Այո, շատ
 անգամ (հոն) գացի: — Քանի՞ անգամ ձեր դրա-
 ցւոյն տունը (քովը) գացիք: — (Հոն) չորս անգամէն
 աւելի գացինք: — Այն ժամանակէն յառաջ՝ Փրան-
 կիսկոս երբեք թագաւորին պալատը գացած չու-

tante a-t-elle été à la campagne? — Non, Monsieur, elle n'y a pas été. — Dans quelles villes as-tu été? — Seras-tu ce soir chez M. le comte? — Non, je n'y serai pas. — J'y ai vu votre soeur; elle y était avec sa tante. — Nous avons été chez Guillaume qui est toujours triste, parce que sa mère est malade. — Tu n'as jamais été à cette ville; mais mon frère y a été deux fois l'année passée. — Ce jeune homme a été quelquefois à Strasbourg. — N'as-tu pas été avant-hier chez notre médecin? — J'ai été aujourd'hui avec quelques amis chez mon oncle.

94.

Théâtre, *թատր*.Bientôt, *քիչ մը ետքը*.Il y a, *կայ*.Il y aura, *պիտ'որ ըլլայ*.Concert, *դաշնակուլ թիւն*.Longtemps, *երկայն ատեն*.Y a-t-il? *կայ*.Y aura-t-il? *պիտ'որ ըլլայ*.

Il y a plusieurs théâtres dans cette ville. — Y a-t-il longtemps que tu es ici? — Il y a deux heures. — Combien de fois avez-vous vu le roi? — Je l'ai vu plus de dix fois. — L'année passée il y avait beaucoup de fruits; cette année il n'y en aura pas autant. — Y a-t-il quelqu'un à la maison? — Non, il n'y a personne. — Quand est-ce qu'il est sorti? — Il est sorti après le concert. — Il y aura bientôt deux mois que mon frère est arrivé. — Quand avez-vous vu le prince? — Je l'ai vu il y a quinze jours. — Y a-t-il du vin dans cette bouteille? — Non, il y a du vinaigre. — Cette année il y aura quelques concerts. — Il y aurait eu beaucoup de monde, si le temps avait été beau. — Combien y a-t-il que les enfants ont bu? — Ils ont bu il y a cinq minutes. — Jean est venu voir son ami avant

ներ: — Հօրաքոյրնիդ գեղ գնաց: — Զէ, Պարոն,
(հոն) չգնաց: — Ո՞ր քաղաքները կեցած ես: — Աս
իրիկուն կոմսին քովը պիտ'որ ըլլամ: — Զէ, հոն
պիտի չըլլամ: — Զեր քոյրը հոն տեսայ. հօրաքրոջը
հետ հոն էր: — Գուլիէլմոսին տունը գացինք, որն
որ միշտ տրտում է՝ վասնզի մայրը հիւանդ է: —
Դուն երբեք աս քաղաքը գացած չես. բայց եղ-
բայրս անցած տարի երկու անգամ (հոն) գնաց:
— Աս երիտասարդը քանի մ'անգամ Սդրասպուր
գացած է: — Դուն երէկ չէ մէկալն օր մեր բժշկին
տունը չգացիր: — Այսօր քանի մը բարեկամներու
հետ հօրեղբօրս տունը գացի:

94.

Աս քաղաքը շատ թատրներ կայ: — Երկայն
ատեն կայ՝ որ հոս ես: — Երկու ժամ կայ: — Թա-
գաւորը քանի՞ անգամ տեսած ես: — Տասն անգա-
մէն աւելի տեսած եմ զինքը: — Անցած տարի շատ
պտուղ (ներ) կար, աս տարի այնչափ պիտի չըլլայ
(անկից): — Տունը մէկը կայ: — Զէ, ոչ ոք կայ: —
Ե՞րբ դուրս ելաւ: — Դաշնակուծ ենէն ետքը դուրս
ելաւ: — Քիչ մը ետքը երկու ամիս պիտ'որ ըլլայ՝
որ եղբայրս եկաւ: — Իշխանը ե՞րբ տեսաք: — Տասն-
ուհինդ օր կայ՝ զինքը տեսայ: — Աս շիշին մէջ
գինի կայ: — Զէ, քացախ կայ (անոր մէջ): — Աս
տարի քանի մը դաշնակուծիւն պիտ'որ ըլլայ: —
Շատ մարդ եղած կ'ըլլար հոն, եթէ օդն աղէկ ե-
ղած ըլլար: — Ո՞րչափ (այսինքն՝ ատեն) կայ՝ որ տղաք
խմեցին: — Հինգ ըոպէ կայ՝ խմեցին: — Յովհաննէս
դասէն յառաջ եկաւ իր բարեկամը տեսնելու: —
Թատրը շատ մարդ կար: — Շատ չկար: — Աս իրի-
կուն դաշնակուծիւն (մը) պիտ'որ ըլլայ: — Զէ,
պիտի չըլլայ: — Երկայն ատեն կայ՝ որ հօրեղբայր-

la classe. — Y avait-il beaucoup de monde au théâtre? — Il n'y en avait pas beaucoup. — Y aura-t-il un concert ce soir? — Non, il n'y en aura pas? — Y a-t-il longtemps que votre oncle est à Londres? — Il y aura bientôt deux ans. — Il a encore le même habit qu'il avait il y a un an.

95.

Dire, *լսել*.

Il a dit, *լսաւ*.

Il peut, *կրնայ*.

Faire, *ընել*.

Il faut, *պէտք է*.

Ils peuvent, *կրնան*.

Ce que, *ինչ որ, ան որ, թէ ինչ*.

Me, *ինձի*. — te, *քեզի*. — nous, *մեզի*. — vous, *ձեզի*.

Faut-il aller à la campagne? — Il ne faut pas y aller. — Que faut-il faire? — Il faut travailler. — J'ai reçu le livre que vous m'avez envoyé. — Ton père te demande ce que tu as. — Il nous faut de l'argent. — Combien vous faut-il? — Il ne nous faut que cent francs. — Peut-on toujours faire ce qu'on veut? — On fait ce qu'on peut, mais on ne peut pas faire toujours ce qu'on veut. — Faut-il aller au jardin? — Il faut y aller. — Quand faut-il y aller? — Il faut y aller ce soir. — Tu ne m'as pas dit que ton frère est malade. — Mon oncle m'a donné ce qu'il me faut. — Avez-vous vu le médecin? — Lui avez-vous dit que votre tante est malade? — Votre frère nous a dit que vous aviez plusieurs arbres et quelques fleurs. — Avez-vous à présent ce qu'il vous faut? — J'ai ce qu'il me faut. — Il peut te dire demain ce qu'il faut faire. — Il faut me dire ce que vous lui avez écrit. — Votre père a-t-il ce qu'il lui faut? — Il a ce qu'il lui faut. — Que vous faut-il, Monsieur? — Il me faut des gants? — Ne vous faut-il pas aussi des bas? — Non, il ne me faut pas de

նիդ Լոնտոն է: — Քիչ մը ետքը երկու տարի պիտ'որ
ըլլայ: — Անիկայ տակաւին նոյն զգեստն ունի
(այսինքն՝ կը հագնի), զորն որ տարի մը յառաջ
(հշ. տարի մը կայ) ունէր:

95.

Me, te եւ ուրիշ դերանունն խնդիրները բայէն յառաջ կը
դրուին, բաւական որ հաստատական հրամայական չըլլայ:

Պէտք է գեղ երթալ: — Պէտք չէ (հոն) եր-
թալ: — Ի՞նչ պէտք է ընել: — Պէտք է աշխատիլ:
— Ընդունեցայ գիրքը՝ զորն որ ինծի խաւրեցիք: —
Հայրդ քեզի կը հարցընէ թէ ինչ (հշ. կը հարցընէ
ան՝ զոր) ունիս: — Մեզի ստակ պէտք է: — Ո՞րչափ
պէտք է: — Հարիւր Փրանք միայն պէտք է. (հշ.
պէտք չէ՝ բայց եթէ . . .) — Մարդ ուզածը (ան
զոր կ'ուզէ) կրնայ միշտ ընել: — Արցածը (ինչ որ
կրնայ) կ'ընէ, բայց միշտ չի կրնար ուզածն ընել: —
Պարտէզ պէտք է երթալ: — Պէտք է (հոն) երթալ:
— Ե՞րբ պէտք է (հոն) երթալ: — Աս իրիկուն պէտք
է (հոն) երթալ: — Գուն ինծի չըսիր որ եղբայրդ
հիւանդ է: — Հօրեղբայրս ինծի տուաւ ինչ որ ինծի
պէտք է: — Բժիշկը տեսա՞ք: — Անոր զրուցեցի՞ք որ
հօրաքոյրնիդ հիւանդ է: — Եղբայրնիդ մեզի ըսաւ
որ դուք բազմաթիւ ծառ եւ քանի մը ծաղիկ ու-
նիք (հշ. ունէիք): — Հիմայ՝ ձեզի պէտք եղածն
(ինչ որ ձեզի պէտք է) ունի՞ք: — Ինծի պէտք եղածն
ունիմ: — Աաղը քեզի կրնայ զրուցել թէ ինչ
պէտք է ընել: — Պէտք է ինծի զրուցել թէ իրեն
ինչ գրեցիք: — Չեր հայրն իրեն պէտք եղածն ունի՞:
— Իրեն պէտք եղածն ունի: — Ի՞նչ պէտք է ձեզի,
Պարոն: — (Ինծի) ձեռնոց(ներ) պէտք է: — Զանկա-
պան(ներ) ալ պէտք չէ (ձեզի): — Չէ, (ինծի) զան-
կապան պէտք չէ: — Հօրեղբօրորդիս քեզի քանի
մը գրիչ փոխ տուաւ: — Չեզի ամէն պէտք եղածն

bas. — Mon cousin t'a prêté quelques plumes. — Avez-vous déjà tout ce qu'il vous faut? — Oui, Monsieur, j'ai tout ce qu'il me faut. — Ce tailleur peut-il me faire un habit? — Il peut vous en faire plusieurs. — Il faut nous dire ce que vous avez vu.

96.

La bonté, բարութիւնը.

La raison, իրաւունքը.

La vérité, ճշմարտութիւնը.

J'eus, ունեցայ.

Tu eus, ունեցար.

Il eut, ունեցաւ.

Nous eûmes, ունեցանք.

Vous eûtes, ունեցաք.

Ils eurent, ունեցան.

J'ai raison, իրաւունք ունիմ.

J'ai tort, իրաւունք չունիմ, կը սխալիմ, գէշ կ'ընեմ.

La visite, այցելութիւնը.

Le tort, իրաւունք չունենալը.

Dîner, ճաշել.

Je fus, եղայ.

Tu fus, եղար.

Il fut, եղաւ.

Nous fûmes, եղանք.

Vous fûtes, եղաք.

Ils furent, եղան.

Je fus très-malade l'année passée. — J'eus avant-hier le plaisir de parler à votre oncle. — J'ai quelque chose à vous dire. — Fut-il aussi appliqué que nous? — Eûtes-vous la bonté de lui parler de moi? — Tu fus très-sage de ne pas lui parler. — Il n'eut pas le courage de lui dire ce qu'il avait. — Est-ce que vous fûtes hier au concert? — Nous eûmes la semaine passée le plaisir de dîner chez M . . . — Nous eûmes tort de recevoir ce cadeau. — Où fûtes-vous hier? — Nous fûmes au théâtre et nos soeurs furent au concert. — Le prince eut la bonté de leur dire tout cela. — Il faut dire la vérité. — Nous eûmes hier une visite de notre oncle. — Ils furent la semaine passée à Londres. — Tu eus raison de lui dire toute la vérité. — Nous fûmes très-contents de le voir. — Auriez-vous la bonté de me prêter votre livre? — Il eut raison de parler. — Faut-il dîner à la maison?

արդէն ունի՞ք: — Այո՛, Պարոն, ինծի ամէն պէտք
եղածն ունիմ: — Աս դերձակն ինծի զգեստ մը
կրնայ շինել: — Քանի մը հատ ալ կրնայ շինել.
(Գլ. կրնայ ձեզի անկից շինել շատ:) — Պէտք է մեզի
ըսել թէ ինչ տեսաք:

96.

Անցած տարի շատ հիւանդ եղայ. (այսինքն՝
ծանր հիւանդացայ:) — Մէկալն օր ձեր հօրեղբօրը
խօսելու հաճութիւնն ունեցայ: — Ձեզի զրու-
ցելու բան մը ունիմ: — Անիկայ մեզի չափ փութա-
ջան եղաւ: — Իմ վրաս իրեն խօսելու բարութիւնն
ունեցա՞ք: — Շատ խելօք ըրիր որ հետը չխօսեցար.
(Գլ. շատ խելօք եղար՝ իրեն չխօսելու:) — Ունե-
ցածն (ինչ որ ունէր) անոր զրուցելու քաջասրտու-
թիւնը չունեցաւ: — Միթէ երէկ դաշնակութեան
գացի՞ք: — Անցած շաբաթ պարոն Ա.ին քով ճա-
շելու հաճութիւնն ունեցանք: — Աս պարգեւն ըն-
դունելնիս (Գլ. ընդունելու) գէշ ըրինք: — Երէկ
մը գացիք: — Մենք թատր գացինք, իսկ (եւ) քոյ-
րերնիս՝ դաշնակութեան գացին: — Իշխանը՝ անոնց
այս ամենայն զրուցելու բարութիւնն ունեցաւ: —
Պէտք է ճշմարտութիւնն ըսել: — Երէկ մեր հօր-
եղբօրմէն այցելութիւն մ' ունեցանք: — Անոնք ան-
ցած շաբաթ Լոնտոն գացին: — Իրաւունք ունե-
ցար բոլոր ճշմարտութիւնն անոր ըսելու: — Ձինքը
տեսնելնուս (Գլ. տեսնելու) վրայ շատ գոհ եղանք:
— Ձեր գիրքն ինծի փոխ տալու բարութիւնը կ'ու-
նենայի՞ք: — Անիկայ խօսելու իրաւունք ունեցաւ:
— Պէտք է տունը ճաշել:

97.

Il désire, *կը բաղձայ*.
Il est possible, *կարելի է*.

Que j'aie, *որ ունենամ*.
Que tu aies, *որ ունենաս*.
Qu'il ait, *որ ունենայ*.

Que nous ayons, *որ ունենանք*.

Que vous ayez, *որ ունենաք*.

Qu'ils aient, *որ ունենան*.

Ils désirent, *կը բաղձան*.
Quoique, *թեպետ*.

Que je sois, *որ ըլլամ*.

Que tu sois, *որ ըլլաս*.

Qu'il soit, *որ ըլլայ*.

Que nous soyons, *որ ըլլանք*.

Que vous soyez, *որ ըլլաք*.

Qu'ils soient, *որ ըլլան*.

Il faut que je sois ici dans deux heures. — Il est possible que vous ayez raison. — Il désire que tu sois content de son travail. — Il faut que vous ayez beaucoup de courage. — Il faut que ces enfants soient bien malades. — Est-il possible que ces paysans aient tant de paille? — Il n'est pas content quoiqu'il ait pris autant d'argent que vous. — Il eut tort de parler tant. — Il ne veut pas dire la vérité. — Il faut qu'il ait raison. — Il faut que vous soyez sages, mes enfants. — On ne me donne rien, quoique je sois bien sage. — Ils désirent que nous soyons ce soir à la campagne. — Il veut que nous ayons quelques amis avec nous. — Est-il possible que nous ne soyons pas contents de vous? — Vous n'avez pas d'amis, quoique vous soyez riche. — Mon oncle désire que j'aie son domestique avec moi. — Il faut qu'il soit bien appliqué pour être le premier de la classe. — Il n'est pas possible de lui dire toute la vérité. — Nos parents veulent que nous ayons avec nous tout ce qu'il nous faut. — Il désire que tu aies le temps d'aller le voir.

97.

Երկու ժամէն հոս պէտք է որ ըլլամ: — Կարելի է որ իրաւունք ունենաք: — Կը բաղձայ որ իւր աշխատութեան վրայ գոհ ըլլաս: — Պէտք է որ շատ քաջասրտութիւն ունենաք: — Պէտք է որ աս տղաք շատ հիւանդ ըլլան: — Կարելի՞ է որ աս գեղացիներն այնչափ յարդ ունենան: — Անիկայ գոհ չէ, թէպէտ ձեզի չափ ստակ առած ըլլայ: — (Անիկայ) այնչափ խօսելը (հը, խօսելու) գէշ ըրաւ: — (Անիկայ) ճշմարտութիւնը զրուցել չ'ուզեր: — Պէտք է որ իրաւունք ունենայ: — Պէտք է որ խելօք ըլլաք, տղայքս: — Ինծի բան մը չեն տար, թէպէտ շատ խելօք ըլլամ: — (Անոնք) կը բաղձան որ աս իրիկուն գեղն ըլլանք: — (Անիկայ) կ'ուզէ որ մեզի հետ քանի մը բարեկամ(ներ) ունենանք: — Կարելի՞ է որ ձեր վրայ գոհ չըլլանք: — Գուք բարեկամ(ներ) չունիք, թէպէտ հարուստ ըլլաք: — Հօրեղբայրս կը բաղձայ որ իւր ծառան ինծի հետ ունենամ: — Պէտք է որ շատ փութաջան ըլլայ՝ դասուն առաջինն ըլլալու համար. (այսինքն՝ որ դասին մէջ առաջինն եղեր է:), Բոլոր ճշմարտութիւնն իրեն զրուցել կարելի չէ: — Ծնողքնիս կ'ուզեն որ բոլոր պէտք եղածն հետերնիս ունենանք: — Կը բաղձայ որ երթալու զինքը տեսնելու ժամանակ(ն) ունենաս:

98.

Oublié, *մոռցած*.Il cherche, *կը փնտռէ*.Louer, *դովելլ*.Laisser, *թող տալ*.Me, *զիս*. — te, *զքեզ*. — nous, *զմեզ*. — vous, *զձեզ*.Cherché, *փնտռած*.Ils cherchent, *կը փնտռեն*.Punir, *սպառժել*.Seul, *միայն, առանձին*.

Est-ce que mon père m'a cherché? — Oui, il t'a cherché et il te cherche encore. — Je vous demande à tout le monde, et personne ne peut me dire où vous êtes. — Tes cousins te cherchent dans ta chambre; ils veulent te parler seuls. — Mon père ne nous a pas pris avec lui, parce que nous étions las. — Doit-on vous louer, quoique vous soyez paresseux. — Il a oublié de venir me voir. — Comment peuvent-ils te louer? — Mon père ne m'aime-t-il pas? — Il t'aime beaucoup, et il aime aussi tes amis. — Pourquoi notre maître veut-il nous punir? — Il veut nous punir, parce que nous avons oublié de faire nos thèmes. — Est-ce que tu m'as déjà oublié? — Non, je ne t'ai pas oublié. — Où m'as-tu vu et quand? — Je t'ai vu, il y a deux jours, chez ton oncle avec ton père. — Est-il possible de te laisser seul? — Où faut-il te chercher? — M'avez-vous oublié? — Nous ne vous avons pas oublié. — Est-ce que nos parents ne nous aiment pas? — Il vous aiment bien, parce que vous êtes sages et appliqués. — Comment peut-on me punir; est-ce que je ne suis pas toujours bien appliqué? — On peut te punir, parce que tu n'es pas toujours sage. — Il est venu avec son fils, et il l'a laissé ici tout seul.

Միթէ հայրս զիս փնտռեց. — Այո՛, (անիկայ
 զքեզ) փնտռեց եւ դեռ (զքեզ) կը փնտռէ: —
 Ամէնուն զձեզ կը հարցընեմ, եւ ոչ ոք կրնայ ինծի
 զըռցել՝ ուր էք դուք: — Հօրեղբօրորդիներդ սե-
 նեակդ զքեզ կը փնտռեն, քեզի առանձին խօսիլ
 կ'ուզեն: — Հայրս զմեզ իրեն հետ չառաւ, վասն
 զի յոգնած էինք: — Մարդ պարտական է զձեզ
 գովել, թէպէտ ծոյլ ըլլաք: — Անիկայ զիս տեսնել
 գալու մոռցաւ: — Ի՞նչպէս կրնան անոնք զքեզ
 գովել: — Հայրս զիս չի՞ սիրեր: — (Զքեզ) շատ կը
 սիրէ, եւ (.քու) բարեկամներդ ալ կը սիրէ: — Ինչո՞ւ
 համար վարպետնիս զմեզ պատժել կ'ուզէ: — Զմեզ
 պատժել կ'ուզէ, վասնզի շարադրութիւննիս շինե-
 լու մոռցանք: — Միթէ զիս արդէն մոռցա՞ր: — Չէ,
 (զքեզ) չմոռցայ: — Զիս ո՞ւր տեսար եւ ե՞րբ: —
 Զքեզ՝ երկու օր յառաջ (էղ. երկու օր կայ) հօրդ
 հետ հօրեղբօրդ քովը տեսայ: — Կարելի՞ է զքեզ
 միայն թողուլ: — Ո՞ւր փնտռելու է զքեզ: — Զիս
 մոռցա՞ք: — Զձեզ չենք մոռցած: — Միթէ ծնողք-
 նիս զմեզ չե՞ն սիրեր: — Զձեզ շատ կը սիրեն,
 վասնզի խելօք ու փութաջան էք: — Ի՞նչպէս կրնան
 զիս պատժել, միթէ միշտ փութաջան չե՞մ: —
 Արնան զքեզ պատժել, վասնզի միշտ խելօք չես:
 — Անիկայ իւր որդւոյն հետ եկաւ, եւ զինքը հոս
 մինակ թողուց:

Récapitulation.

Ce matin nous avons eu un grand plaisir; nous avons été chez notre tante. — Aurait-il eu beau temps, s'il était sorti avant-hier? — Depuis quand travaillent-ils? — Ils travaillent depuis la semaine passée. — Il faut que votre frère soit bien triste. — Il faut que nous soyons à l'école toute la journée. — Doit-on être ici ce soir? — Oui, on doit être ici ce soir. — Combien de fois a-t-on parlé de cela? — On en a parlé plus de cinq fois. — Y avait-il du sucre dans ce sac de papier? — Il y aura demain un grand concert; y serez-vous? — Non, je n'y serai pas, parce qu'il faut que je sois à la campagne. — Aviez-vous été seules à la maison, Mesdames? — Il demande que vous soyez là. — Aujourd'hui nous avons été au jardin du roi, où nous avons eu beaucoup de plaisir. — Vous a-t-on donné tout ce qu'il vous faut? — Non, on ne m'a encore rien donné. — Est-il possible d'avoir autant de livres et d'être aussi paresseux? — Il a raison de dire la vérité, quoiqu'il soit seul. — Il n'est pas heureux, quoiqu'il ait beaucoup d'argent. — J'ai été longtemps dans cette même ville. — Si tu avais eu ton ami, tu aurais été plus heureux. — Il ne m'est pas possible de finir seul tout ce travail. — Vous eûtes la bonté de me rendre mon fils. — Serez-vous seuls toute la semaine, mes amis? — Le roi aurait été content, si ses généraux avaient été ici. — Dans peu tous mes amis seront ici. — Il faut que vous soyez ici dans dix jours.

99.

Քաղոքաւծ :

Աս առտու մեծ հաճութիւն մ'ունեցանք, մեր
հօրաքրոջը քովը դացինք: — Գեղեցիկ օդ կ'ուն-
ենա՞ր (հը. ունեցած կ'ըլլա՞ր), եթէ երէկ չէ մե-
կալն օր դուրս ելած ըլլար: — Ո՞րչափ ատենէ վեր
կ'աշխատին: — Անցեալ շաբթուրնէ վեր կ'աշխա-
տին: — Պէտք է որ եղբայրնիդ շատ տրտում ըլլայ:
— Պէտք է որ բոլոր օրը դպրոցն ըլլանք: — Աս իրի-
կուն հոս ըլլալու է: — Այո, աս իրիկուն հոս պէտք
է ըլլալ: — Քանի՞ անգամ ասոր վրայ խօսուեցաւ:
— Ասոր վրայ հինգ անգամէն աւելի խօսուեցաւ: —
Հաքար կա՞ր աս թղթէ քսակին մէջ: — Վաղը մեծ
դաշնակութիւն մը պիտ'որ ըլլայ, դուք ալ հոն
պիտ'որ ըլլա՞ք: — Չէ, ես հոն չեմ ըլլար, վասնզի
պէտք է որ գեղն ըլլամ: — Տունը մինա՞կ (եղած)
էիք, Տիկնայք: — Ա՛յ ուզէ որ հոն ըլլաք: — Այսօր
թագաւորին պարտեղը դացինք, ուր շատ հաճու-
թիւն ունեցանք: — Ամէն պէտք եղածը տուի՞ն
ձեզի: — Չէ, ինծի տակաւին բան մը չտուին: — Աս-
րեւի՞ է այնչափ դիրք ունենալ ու այնչափ ծոյլ ըլ-
լալ: — Իրաւունք ունի ճշմարտութիւնն ըսելու՝
թէպէտ առանձին ըլլայ: — Երջանիկ չէ, թէպէտ շատ
ստակ ունենայ: — Ես աննոյն քաղաքը երկայն ատեն
կեցայ (եղայ): — Եթէ բարեկամդ ունեցած ըլլայիր,
աւելի երջանիկ (եղած) կ'ըլլայիր: — (Ինծի) կարելի
չէ աս բոլոր աշխատութիւններն առանձին լմընցը-
նել: — Որդիս, ինծի ետ դարձընելու բարութիւնն
ունեցաք: — Բոլոր շաբաթ առանձին պիտ'որ ըլլաք,
բարեկամքս: — Թագաւորը գոհ (եղած) կ'ըլլար,
եթէ իւր զօրապետները հոս (եղած) ըլլային: — Քիչ
ետքը (այսինքն՝ քիչ ատենէն) բարեկամներս հոս
պիտ'որ ըլլան: — Տասն օրէն պէտք է որ հոս ըլլաք:

Chercher, *փնտռել*.Pleurer, *լալ*.Chanter, *երգել*.Parler, *խօսիլ*.Porter, *տանիլ* (*տես 73*).J'aime, *կը սիրեմ*.Tu aimes, *կը սիրես*.Il aime, *կը սիրէ*.Donner, *տալ*.Travailler, *աշխատիլ*.Oublier, *մոռնալ*.Jouer, *խաղալ*.La chanson, *երգը*.Nous aimons, *կը սիրենք*.Vous aimez, *կը սիրէք*.Ils aiment, *կը սիրեն*.

Je cherche ma montre depuis avant-hier. — Pourquoi pleures-tu? — Je pleure, parce que j'ai perdu tout mon argent. — Votre ami cherche-t-il son père? — Votre frère a chanté une belle chanson; il chante très-bien. — Cet homme est très-riche; mais il ne donne rien aux pauvres. — Nous travaillons avec nos amis depuis quelques jours. — Vous parlez trop, mon ami. — Voilà mes soeurs; elles jouent avec leurs amies. — Mon père loue mes soeurs. — Vous avez oublié mon livre; vous oubliez tout. — Nous parlons quelquefois de ce jeune homme. — Notre cousin travaille beaucoup, et nous travaillons autant que notre cousin. — Cet enfant pleure; il n'a pas de pain; ses parents pleurent aussi. — Est-ce qu'on n'est pas sage, quand on joue? — Nous louons les enfants appliqués. — Ne parlez-vous pas de votre soeur? — Tu ne travailles pas. — Si vous ne travaillez pas, si vous jouez toujours, vous serez toujours pauvres. — Chantez-vous aussi? — Je ne chante pas; mais mes frères chantent. — Je parle à ton frère. — Vous ne cherchez pas bien. — Il ne cherche pas son livre, parce qu'il est trop paresseux. — Ils travaillent toujours bien; ils ne sont jamais paresseux. — Vous portez toujours des habits noirs.

100.

Երէկ չէ մէկալ օրուրնէ վեր ժամացոյցս կը փնտռեմ: — Ինչո՞ւ համար կու լաս: — Կու լամ վասն զի բոլոր ստակս կորսընցուցած եմ: — Ձեր բարեկամը իւր հայրը կը փնտռէ: — Եղբայրնիդ գեղեցիկ երգ մը երգեց, անիկայ շատ աղէկ կ'երգէ: — Աս մարդս շատ հարուստ է, բայց աղքատներուն ամենեւին բան մը չի տար: — Քանի մը օրուրնէ վեր մեր բարեկամներուն հետ կ'աշխատինք: — Չափէն աւելի շատ կը խօսիս, բարեկամ(ս): — Ահա անիկ քոյրերս, իրենց բարեկամուհիներուն հետ կը խաղան: — Հայրս քոյրերս կը գովէ: — Գիւրքս մուցաք, ամէն բան կը մոռնաք: — Մենք երբեմն աս երիտասարդին վրայ կը խօսինք: — Մեր հօրեղբօրորդին շատ կ'աշխատի, մենք ալ (գլ. եւ մենք) մեր հօրեղբօրորդւոյն չափ կ'աշխատինք. (գլ. այնչափ . . . որչափ մեր հօրեղբօրորդին:) — Աս տղան կու լայ, (անիկայ) հաց չունի, իւր ծնողքն ալ կու լան: — Միթէ մարդ խելօք չ'ըլլար՝ երբ որ կը խաղայ: — Մենք փութաջան տղաքը կը գովենք: — Ձեր քրոջը վրայ չէք խօսիր: — Դուն չեմ գործեր, (գլ. չեմ աշխատիր): — Եթէ չէք աշխատիր, եթէ միշտ կը խաղաք, միշտ աղքատ պիտի ըլլաք: — Դուք ալ կ'երգէք: — Ես չեմ երգեր, բայց եղբայրներս կ'երգեն: — Ես քու եղբօրդ կը խօսիմ: — Աղէկ չէք փնտռեր: — Անիկայ իւր գիւրքը չի փնտռեր, վասնզի չափէն աւելի շատ ծոյլ է: — Անոնք միշտ աղէկ կ'աշխատին, երբեք ծոյլ չեն: — Դուք միշտ սեւ զգեստ(ներ) կը հագնիք:

Raconter, *պատմել*.

Le tailleur, *դերձակ*.

J'aimais, *կը սիրէի*.

Tu aimais, *կը սիրէիր*.

Il aimait, *կը սիրէր*.

Une histoire, *պատմութիւն*
մը.

Nous aimions, *կը սիրէինք*.

Vous aimiez, *կը սիրէիք*.

Ils aimaient, *կը սիրէին*.

Que cherchais-tu, quand je parlais à ton cousin? — Je cherchais mon ami que j'avais perdu. — Il n'oubliait pas ses amis. — Qui est le garçon qui parlait à ton frère? — Il louait ce garçon, parce qu'il avait été appliqué. — Ne chantiez-vous pas quand nous parlions? — Ta mère et la mienne parlaient ensemble, quand j'étais dans la chambre. — Que lui racontiez-vous? — Je lui racontais l'histoire de mon cheval. — Henri et moi nous n'aimions jamais les faux amis; nous cherchions toujours ceux qui étaient fidèles. — Le domestique portait au tailleur les habits de son maître. — Nous parlions souvent à votre oncle, lorsque nous étions à la campagne. — Ce bon vieillard me racontait toujours la même histoire. — Mon frère avait autrefois une belle voix, il chantait très-souvent. — Pourquoi pleuriez-vous? — Je pleurais parce que j'avais perdu mon meilleur ami. — Ton cousin cherchait encore son chapeau, lorsque nous sommes arrivés. — Il a dit qu'elle ne travaillait pas, qu'elle jouait toujours et qu'elle oubliait tout. — Si vous ne parliez pas si souvent, vous seriez plus sages. — Nous ne trouvions pas le fils du voisin. — Votre ami travaillait-il? — Non, il ne travaillait pas. — Il nous chantait toujours la même chanson. — Tu n'aimais pas les fleurs; tu parlais toujours de tes chiens et de tes chats. — Il me racontait cette histoire quand notre maître était ici. — Votre

101.

Ի՞նչ կը փնտռէիր՝ երբ որ հօրեղբօրորդւոյդ
կը խօսէի: — Բարեկամս կը փնտռէի՝ զորն որ կոր-
սընցուցած էի: — Անիկայ իւր բարեկամները չէր
մոռնար: — Ո՞վ է ան տղան (մանչը) որն որ եղբօրդ
կը խօսէր: — Անիկայ աս տղան (մանչը) կը գովէր,
վասնզի (անիկայ) փութաջան (եղած) էր: — Դուք
չէիք երգեր, երբոր մենք կը խօսէինք: — Քու մայրդ
եւ իմս մէկտեղ կը խօսէին, երբ որ ես սենեակն էի:
— Իրեն ի՞նչ կը պատմէիք: — Իրեն՝ ձիուս պատ-
մութիւնը կը պատմէի: — Հենրիկոս եւ ես կեղ-
ծեալ բարեկամներն երբեք չէինք սիրեր. միշտ
զանոնք կը փնտռէինք՝ որոնք հաւատարիմ էին: —
Ծառան իւր տիրոջը զգեստները դերձակին կը
տանէր: — Ստեպ ձեր հօրեղբօրը կը խօսէինք երբ
որ գեղն էինք: — Այս բարի ծերունին ինծի միշտ
միեւնոյն պատմութիւնը կը պատմէր: — Եղբայրս
յառաջագոյն գեղեցիկ ձայն մ'ուներ. (անիկայ)
շատ յաճախ կ'երգէր: — Ինչո՞ւ համար կու լայիք:
— Կու լայի վասնզի ամէնէն լաւ բարեկամս կոր-
սընցուցած էի: — Հօրեղբօրորդիդ տակաւին իւր
գլխարկը կը փնտռէր, երբ որ մենք հասանք: —
Ըսաւ որ անիկայ չէր գործեր, թէ միշտ կը խաղար
եւ թէ ամէն բան կը մոռնար: — Եթէ այն-
չափ ստեպ չխօսէիք, աւելի խելօք կ'ըլլայիք: —
Դրացւոյն որդին չէինք գտներ: — Բարեկամնիդ կը
գործէր: — Չէ, (անիկայ) չէր գործեր: — Անիկայ
մեզի միշտ միեւնոյն երգը կ'երգէր: — Դուն ծա-
ղիկ(ները) չէիր սիրեր. միշտ շներուդ եւ կատու-
ներուդ վրայ կը խօսէիր: — Անիկայ աս պատմու-
թիւնն ինծի կը պատմէր երբոր վարպետնիս հոս
էր: — Չեր վարպետն աս տղաքը (մանչերը) կը

maître louait-il ces garçons ? — Il ne les louait pas ; ils étaient trop paresseux. — Ces demoiselles seraient contentes, si elles ne cherchaient pas les plaisirs.

102.

Prêter, *փոխ տալ*.

Mieux, *լաւ եւս, աւելի աղէկ*.

Le violon, *քնարը*.

Lui, *աւր. ինք*.

Jouer du . . ., (*երաժշտու-*

թեան գործիք մը) *զարնել*.

La harpe, *տաւիղը*.

Eux, *աւր. իրենք*.

En, *ի (ներգոյական շինող նախադր.)*

J'aimerai, *պիտի սիրեմ*. Nous aimerons, *պիտի սիրենք*.

Tu aimeras, *պիտի սիրես*. Vous aimerez, *պիտի սիրէք*.

Il aimera, *պիտի սիրէ*. Ils aimeront, *պիտի սիրեն*.

A qui donnerai-je ces pommes et ces poires ? — Tu joueras demain avec le jeune prince. — Votre frère arrivera avant moi. — Il louera ce garçon appliqué. — Nous porterons cette année des habits noirs. — Il cherchera le livre qu'il a perdu. — Nous raconterez-vous encore la même histoire ? — Non, je vous en raconterai une autre. — Il ne me prêtera pas son papier. — Je parlerai aujourd'hui à mon oncle qui est arrivé avec ma tante. — Je vous prêterai le même canif que je vous prête toujours. — Il vous racontera une belle histoire, si vous êtes bien sages. — Le tailleur n'a pas travaillé aujourd'hui, mais il travaillera demain. — Vous trouverez bientôt l'argent que vous avez perdu. — Combien d'arbres donneras-tu au jardinier ? — Je lui donnerai dix arbres. — Pourquoi ne chanterez-vous pas ? — Parce que j'ai perdu ma voix. — Ces jeunes gens chantent bien, mais mon cousin chante mieux qu'eux — A qui prêterez-vous votre chapeau ? — Si vous êtes appliqués, je vous raconterai l'histoire de Joseph. — Nous jouerons demain du

գովէր: — (Անիկայ զանոնք) չէր գովեր. անոնք արտաքոյ կարգի ծոյլ էին: — Աս օրիորդները գոհ կ'ըլլային, եթէ զուարճութիւն (զուարճութիւնները) չփնտռէին:

102.

Որո՞նք (պիտի) տամ աս խնձորներն ու աս տանձերը: — Դուն վաղը դեռահաս իշխանին (իշխանորդւոյն) հետ պիտի խաղաս: — Եղբայրնիդ իզմէ յառաջ պիտի հասնի: — Անիկայ այս փութաջան տղան (մանչը) պիտի գովէ: — Աս տարի սեւ զգեստ(ներ) պիտի հագնինք: — Անիկայ կորսընցուցած գիրքը պիտի փնտռէ: — Դարձեալ միեւնոյն պատմութիւնը պիտի պատմէք մեզի: — Չէ, (անկէ) ուրիշ մը ձեզի պիտի պատմեմ: — Անիկայ իւր թուղթն ինծի փոխ պիտի չտայ: — Այսօր հօրեղբօրս հետ պիտի խօսիմ, որն որ հօրաքեռս հետ եկաւ. (գլ. հասաւ:): — Չեզի միշտ փոխ տուած զմեւինս դարձեալ կու տամ. (գլ. ձեզի փոխ պիտի տամ միեւնոյն զմեւինը, զորն որ ձեզի միշտ փոխ կու տամ:): — Անիկայ ձեզի աղուոր պատմութիւն մը պիտի պատմէ, եթէ շատ խելօք կ'ըլլաք. (գլ. էք:): — Դերձակն այսօր չգործեց, բայց վաղը պիտի գործէ: — Կորսընցուցած ստակնիդ քիչ մը ետքը պիտի գտնէք: — Պարտիզպանին քանի՞ ծառ(եր) պիտի տաս: — Տասը ծառ(եր անոր) պիտի տամ: — Ինչո՞ւ պիտի չերգէք: — Վասն զի ձայնս կորսընցուցած եմ: — Այս երիտասարդներն աղէկ կ'երգեն, բայց հօրեղբօրորդիս անոնցմէ աւելի աղէկ կ'երգէ: — Գլխարկնիդ որո՞նք փոխ պիտի տաք: — Եթէ փութաջան կ'ըլլաք (գլ. էք), ձեզի Յովսէփայ պատմութիւնը կը (պիտի) պատմեմ: — Վաղը մենք քնար պիտի զարնենք. իսկ (գլ. եւ) մեր քոյրը

violon et notre soeur jouera de la harpe. — Travaillez-vous ce soir? — Non, Monsieur, nous ne travaillerons pas ce soir. — Vous arriverez en même temps que lui. — Jouerez-vous au jardin de votre cousin? — Ils ne trouveront pas les mêmes chevaux. — Nous ne prêterons plus rien à ces jeunes gens.

103.

Ainsi, այնպէս.

Il est tard, (այսպէս) ուշ է:

J'aimerais, հը սիրէի.

Nous aimerions, հը սիրէինք.

Tu aimerais, հը սիրէիր.

Vous aimeriez, հը սիրէիք.

Il aimerait, հը սիրէր.

Ils aimeraient, հը սիրէին.

Je chercherais ma montre et la vôtre, s'il n'était pas trop tard. — Lui prêteriez-vous votre canif? — Je chanterais une petite chanson, si vous n'étiez pas triste. — On lui donnerait cet argent avec bien du* plaisir, s'il n'était pas si paresseux. — Je prêterais mes chevaux à votre frère, s'ils étaient ici. — Ma cousine ne pleurerait pas, si le chat n'avait pas mangé son oiseau. — Je parlerais à ce garçon, s'il n'était pas si méchant. — Vous trouveriez votre couteau, si vous le cherchiez mieux. — Nous jouerions du violon, si vos amis étaient ici. — Louerions-nous ce garçon, s'il n'avait pas été actif? — Nous travaillerions autant qu'eux, si nous n'étions pas malades. — Ils ne loueraient pas cette fille, si elle n'était pas si appliquée. — Il jouerait, si ses frères n'étaient pas dans la chambre. — Est-ce qu'elle a chanté? — Elle nous a chanté bien des chansons nouvelles. — Je travaillerais mieux, si je n'étais pas si las. — Vous leur avez fait bien du mal. — Je te donnerais cette plume, si tu me

* Bien բառը թէպէտ beaucoup ի համազօր է, քովի բառը միշտ յօդով խառն նախադրու թեամբ կ'առնու:

տաւիղ պիտի զարնէ: — Այս իրիկուն գործէք
պիտի: — Չէ, Պարոն, այս իրիկուն պիտի չգոր-
ծենք: — Իրեն հետ միեւնոյն ատեն պիտի հա-
նիք: — Չեր հօրեղբօրորդւոյն պարտէզը պիտի խա-
ղաք: — Անոնք միեւնոյն ձիերը պիտի չգտնեն: —
Այս երիտասարդներուն ալ ամենեւին բան մը փոխ
պիտի չտանք:

103.

Իմ ժամացոյցս ու ձերինը կը փնտռէի, եթէ
չատ (չափէն աւելի) ուշ չըլլար: — Զմեւիկնիդ իրեն
փոխ կու տայիք (Եւսկան): — Պզտիկ երգ մը կ'եր-
գէի, եթէ տխուր չըլլայիք: — Շատ հաճութեամբ
իրեն աս ստակը կու տային, եթէ այնչափ ծոյլ
չըլլար: — Չիերս ձեր եղբօրը փոխ կու տայի,
եթէ հոս ըլլային: — Հօրեղբօրս աղջիկը չէր լար,
եթէ կատուն անոր թռչունը կերած չըլլար: — Աս
տղուն (մանչուն) հետ կը խօսէի, եթէ այնչափ
չար չըլլար: — Դանակնիդ կը գտնէիք, եթէ (զանի-
կայ) լաւ ես փնտռէիք: — Քնար կը զարնէինք, եթէ
ձեր բարեկամներն հոս ըլլային: — Մենք աս տղան
(մանչը) կը գովէինք, թէ որ գործունեայ (եղած)
չըլլար: — Անոնց չափ կը գործէինք, եթէ հիւանդ
չըլլայինք: — Անոնք այս աղջիկը չէին գովեր, եթէ
այնչափ փութաջան չըլլար: — Անիկայ կը խաղար,
եթէ իւր եղբայրները սենեակը չըլլային: — Միթէ
անիկայ երգեց: — Անիկայ մեզի շատ նոր երգեր
երգեց: — Աւելի աղէկ կ'աշխատէի, եթէ այնչափ
յոգնած չըլլայի: — Դուք անոնց շատ չարիք ըրած
էք: — Քեզի աս գրիչը կու տայի, եթէ կապար-
գրիչդ ինծի փոխ տայիր: — Եթէ (անիկայ) իրաւ-
ունք չունենար, իրեն հետ այսպէս չէի խօսեր:

prêtais ton crayon. — S'il n'avait pas raison, je ne lui parlerais pas ainsi. — Trouverions-nous notre cousin, si nous le cherchions? —

104.

Déchirer, *պատռել*.

Arriver, *հասնիլ*.

Refuser, *ղանալ*.

Regarder, *նայիլ*.

Moi, *ինձի*, *զիս*. — Toi, *քեզի*, *զքեզ*.

Aime, *սիրէ*. — Aimons, *սիրենք*. — Aimez, *սիրեցէք*.

Cherche encore un peu ta plume; tu la trouveras. — Racontez une belle histoire à ces petits enfants. — Donnons quelque chose à ce pauvre vieillard. — Votre lettre n'est pas bonne; déchirez-la. — Ce cahier est bien joli; ne le déchirez pas. — Donne un livre à cette petite fille. — Travaillons, travaillons; si nous sommes paresseux, personne ne nous aimera. — Regardez bien, c'est quelqu'un que vous avez vu. — Ne pleurez plus, votre père arrivera bientôt. — Donne-lui ces poires. — Ne lui donne pas ton argent. — Prête-moi ton couteau. — Ne me prête pas toujours le même livre. — Ma plume est perdue; cherchez-la. — Ne nous chantez pas toujours la même chanson; chantez-nous quelque nouvelle chanson. — Vos parents sont vos meilleurs amis; aimez-les toujours. — Ce livre est très-joli; ne le perdez pas. — Racontez-moi l'histoire de Joseph. — Ne me racontez pas cette histoire. — Donnez-moi de l'eau fraîche. — Ne me donnez pas ce mauvais papier. — Regardez-moi bien. — Cherchons ensemble mon petit chien. — Ne louez pas cet homme; il n'est pas honnête. — Parlez-nous de notre bon roi et des jeunes princes. — Oubliez-moi, ne pensez plus à moi. — Ne nous parlez pas de ce méchant garçon. — Ne lui refusez pas votre livre.

– Հօրեղբօրորդինիս կը գտնէի՞նք, եթէ (զանիկայ) փնտռէինք:

104.

Հաստատական հրամայականներուն դերանուն խնդիրն իրենցմէ ետքը կը դրուի, եւ միութեան գծով հետը կը կապուի:

Քիչ մ'ալ փնտռէ գրիչդ. (զանիկայ) կը (պիտի) գտնես: – Աս պզտիկ տղոց գեղեցիկ պատմութիւն մը պատմեցէք: – Աս խեղճ ծերունւոյն բան մը տանք: – Նամակնիդ աղէկ չէ. պատուեցէք (զանիկայ): – Աս տետրակը շատ աղուոր է (զանիկայ) մի պատուէք: – Աս պզտիկ աղջկան գիրք մը տուր: – Գործենք, գործենք. եթէ ծոյլ ըլլանք (հշ. ենք), ոչ ոք զմեզ կը (պիտի) սիրէ: – Աղէկ նայեցէք, մէկն է՝ զորն որ տեսած էք: – Ալ մի լաք, ձեր հայրը քիչ մը ետքը պիտի հասնի: – Աս տանձերն իրեն տուր: – Ստակդ իրեն մի տար: – Գանակդ ինծի փոխ տուր: – Միշտ միեւնոյն գիրքն ինծի փոխ մի տար: – Գրիչս կորսուած է. (զանիկայ) փնտռեցէք: – Միեւնոյն երգը մեզի մի երգէք. (մեզի) նոր երգ մը երգեցէք: – Ձեր ծնողքը ձեր ամենալաւ բարեկամներն են. միշտ սիրեցէք զանոնք: – Աս գիրքը շատ աղուոր է, (զանիկայ) մի կորսընցընէք: – Յովսէփայ պատմութիւնը պատմեցէք ինծի: – Աս պատմութիւնն ինծի մի պատմէք: – Զով ջուր տուէք ինծի: – Աս գէշ թուղթն ինծի մի տաք: – Ինծի (հշ. զիս) աղէկ նայեցէք: – Պզտիկ շունս մէկտեղ փնտռենք: – Աս մարդը մի գովէք. (անիկայ) պատուաւոր չէ: – Խօսեցէք մեզի մեր բարի թագաւորին եւ դեռահաս իշխանաց վրայ: – Զիս մոռցէք, ալ վրաս մի մտածէք: – Աս չար տղուն (մանչուն) վրայ մեզի մի խօսիք: – Ձեր գիրքն իրեն մի ղանաք: – Աս հաճութիւնը մեզի մի ղանաք: – Աս կինը շատ աղ-

— Ne nous refusez pas ce plaisir. — Cette femme est très-pauvre; donnez-lui un morceau de pain. — Ne lui donnez pas de vin. — Ne m'oubliez pas. — Ne parlez pas trop.

105.

Montrer, *ցուցնել*.
Le drap, *ասուին*.

La fable, *առակը*.
Défendu, *արգելած*.

Tu demandes ma plume; je te la donnerai. — Votre frère me le donnera quand il l'aura lu. — Si vous nous demandez notre amitié, nous ne vous la refuserons pas. — Si nous vous demandions cette fable, nous la raconteriez-vous? — Il a demandé votre plume; ne la lui refusez pas. — Vous avez un beau canif; montrez-le-nous. — Prêtez-vous vos livres à mon ami? — Oui, je les lui prêterai. — Vous avez demandé mon canif; je vous le prêterai. — Donnerez-vous votre drap à ce tailleur? — Nous le lui donnerons. — Te demande-t-il son livre? — Il me le demande. — Lui avez-vous demandé son cheval? — Nous le lui avons demandé; mais il nous l'a refusé. — Je n'ai pas joué aujourd'hui; mon maître me l'a défendu. — Il m'a demandé mon livre; je ne le lui ai pas donné. — Voilà un livre; donnez-le-moi. — Ne me le donnez pas. — Cette fable est très-jolie; racontez-la-nous. — Donnerez-vous ces fleurs à vos soeurs? — Oui, je les leur donnerai. — Je n'ai pas encore vu tes oiseaux. — Mon frère te les montrera. — Ce livre est très-utile; prêtez-le-moi. — Si mes amis me demandent mon argent, je ne le leur refuserai pas.

քատ է. անոր պատառ մը հաց տուէք: — Անոր
գինի մի տաք: — Զիս մի մոռնաք: — Արտաքոյ
կարգի շատ մի խօսիք:

105.

Արկին գերանուն խնդիրներուն դասաւորութեան աղէկ
միտ դնելու է:

Դուն գրիչս կ'ուզես. ես զանիկայ քեզի կու
(պիտի) տամ: — Եղբայրնիդ զանիկայ ինծի պիտի
տայ՝ կարդալէն ետքը. (հշ. երբ որ զանիկայ կար-
գացած պիտ'որ ըլլայ:) — Եթէ մեր բարեկամու-
թիւնը մեզմէ (հշ. մեզի) կը խնդրէք, չենք զլանար.
(զանիկայ ձեզի պիտի չզլանանք): — Եթէ աս առա-
կը ձեզմէ խնդրէինք, մեզի (զանիկայ) կը պատ-
մէիք: — Անիկայ ձեր գրիչն ուզեց, (զանիկայ) իրեն
մի զլանաք: — Դուք գեղեցիկ զմեւին մը ունիք.
(զանիկայ) մեզի ցուցըցէք: — Ձեր գրքերը բարե-
կամիս փոխ պիտի տամք: — Այո, զանոնք իրեն փոխ
պիտի տամ: — Դուք զմեւինս ուզեցիք, (զանիկայ)
ձեզի փոխ կու (պիտի) տամ: — Ձեր ասուին սա
գերձակին պիտի տամք: — (Զանիկայ անոր) պիտի
տանք: — Քեզմէ (հշ. քեզի) իւր գիւրքը կը խնդրէ:
— (Անիկայ զայն իզմէ) կը խնդրէ: — Իրմէ իւր ձին
ուզեցիք: — Մենք իրմէ (զանիկայ) ուզեցինք, բայց
ինք (զանիկայ) մեզի զլացաւ: — Ես այսօր չխա-
ղացի, վարպետս ինծի (զանիկայ) արգելած է: —
Անիկայ գիւրքս իզմէ խնդրեց, ես (զանիկայ իրեն)
չտուի: — Ահաւանիկ գիւրք մը, (զանիկայ) ինծի
տուէք: — (Զանիկայ) ինծի մի տաք: — Աս առակը
շատ աղուոր է, (զանիկայ) մեզի պատմեցէք: — Աս
ծաղիկները ձեր քոյրերուն պիտի տաք: — Այո,
(զանոնք) իրենց պիտի տամ: — Ես տակաւին թրու-
չուններդ չտեսայ: — Եղբայրս (զանոնք) քեզի պիտի
ցուցնէ: — Աս գիւրքը շատ օգտակար է, (զանիկայ)

— Votre ami demande votre lampe, donnez-la-lui.
 — Elle t'a demandé ton crayon; pourquoi ne le lui as-tu pas donné? — Mon frère a demandé votre crayon; donnez-le-lui.

106.

Récapitulation.

Nous chanteriez-vous votre nouvelle chanson, si nous vous la demandions? — Si tu as un bon livre, prête-le-moi. — Qu'est-ce que vous donnerez à ce pauvre homme? — Mon cousin chante mieux que mon ami, mais il ne joue pas du violon aussi bien que lui. — Vous ne travaillez pas; vous n'êtes pas appliqué. — Nous ne parlons pas de cette fille, mais de cette femme. — Nous ne cherchons pas vos livres. — Ta cousine cherche son chapeau. — Henri était autrefois très-heureux; il chantait toujours, il jouait avec ses amis, mais il aimait aussi le travail. — C'est son argent; donnez-le-lui. — Ne le lui donnez pas. — Parlons-lui de son frère et de ses amis; cela lui donnera du courage. — Que cherchez-vous? — Je cherche mes livres. — Nous ne louons pas votre soeur, parce qu'elle est très-méchante. — Vous oubliez vos livres. — Ils n'aiment pas les fleurs; ils ne parlent jamais de leur jardin. — Je ne vous le demande pas pour moi, mais pour eux. — Parlez-vous à cet homme? — Celui qui ne travaille pas ne sera jamais riche. — Votre père louait-il mon ami? — Il ne le louait pas. — Nous parlerons de cela plus tard. — Marie et Henriette n'étaient pas appliquées; elles ne parlaient jamais de leurs thèmes. — Aimez vos frères et vos soeurs; aimez-les, et ils vous aimeront. — Notre voisin serait riche,

ինծի փոխ տուէք: — Եթէ բարեկամներս իզմէ ստակ
կը խնդրեն, (զանիկայ) իրենց պիտի չզլանամ: —
Ձեր բարեկամը կանգեղնիդ կ'ուզէ, (զանիկայ) իրեն
տուէք: — Անիկայ քեզմէ կապարգրիչդ ուզեց, ին-
չո՞ւ համար չտուիր: — Եղբայրս կապարգրիչնիդ
խնդրեց, (զանիկայ) իրեն տուէք:

106.

Քաղոքաւոր:

Ձեր նոր երգը մեզի կ'երգէիք, եթէ զանիկայ
ձեզմէ խնդրէինք: — Եթէ աղէկ գիրք մը ունիս,
(զանիկայ) ինծի փոխ տուր: — Ի՞նչ (ֆղ. ի՞նչ է ան
գոր դուք) պիտի տաք այս խեղճ մարդուն: — Հօրեղ-
բօրորդիս բարեկամէս աւելի աղէկ կ'երգէ, բայց
անոր չափ աղէկ քնար չի զարներ: — Դուք չէք գոր-
ծեր, դուք փութաջան չէք: — Մենք աս աղջկան
վրայ չենք խօսիր, հապա այն կնոջ վրայ: — Մենք
ձեր գրքերը չենք փնտռեր: — Հօրեղբօրդ աղջիկը
իւր գլխարկը կը փնտռէ: — Հենրիկոս յառաջագոյն
չատ երջանիկ էր, (անիկայ) միշտ կ'երգէր, (անիկայ)
իւր բարեկամներուն հետ կը խաղար, բայց աշխա-
տութիւնն ալ կը սիրէր: — Աս իւր ստակն է, (զա-
նիկայ) իրեն տուէք: — (Ջանիկայ) իրեն մի տաք:
— Իւր եղբօրն ու (իւր) բարեկամներուն վրայ խօսինք
իրեն, ասիկա իրեն քաջասրտութիւն կու (պիտի)
տայ: — Ինչ կը փնտռէք: — Գրքերս կը փնտռեմ: —
Ձեր քոյրը չենք գովեր, վասնզի շատ չար է: —
Դուք ձեր գրքերը կը մոռնաք: — Անոնք ծաղիկ
(ծաղիկները) չեն սիրեր, (անոնք) իրենց պարտեզին
վրայ երբեք չեն խօսիր: — Ասիկայ ձեզմէ ինծի հա-
մար չեմ խնդրեր, հապա իրենց համար: — Աս
մարդո՞նք կը խօսիք: — Ով որ չ'աշխատիր, երբեք
հարուստ չ'ըլլար, (ֆղ. պիտի չըլլայ): — Ձեր հայրն
իմ բարեկամս կը գովէր: — Ջանիկայ չէր գովեր: —

s'il travaillait plus souvent. — Racontez-moi une autre fable. — Ne cherchez-vous pas le canif que vous avez perdu hier? — Ton frère jouera-t-il du violon? — Nous jouerons quand nous aurons fait nos thèmes. — Nous portions une partie de nos fruits aux enfants de ce pauvre tailleur. — Ces couteaux sont bons; achetez-les. — Ces canifs ne sont pas bons; ne les achetez pas. — Cette pomme est très-bonne; mangez-la. — Votre mère arrivera-t-elle aujourd'hui? — Elle n'arriverait pas aujourd'hui, si le temps n'était pas si beau. — Je donnerais cette jolie fleur au fils de notre voisin, s'il était plus appliqué. — Loueriez-vous cette fille, si elle n'avait pas fait son thème? — Il louera votre frère qui a été appliqué. — Je parlerais à mon oncle et à ma tante, s'ils étaient ici. — Mon ami ne travaille jamais avec ce garçon paresseux.

107.

Bénir, օրհնել.

Obéir, հնազանդիլ. [րել.]

Remplir, լեցրնել, կատա-

Je finis, կը լմընցընեմ.

Tu finis, կը լմընցընես.

Il finit, կը լմընցընէ.

Bâtir, շինել.

Choisir, ընտրել.

Salir, աղտոտել.

N. finissons, կը լմընցընենք.

Vous finissez, կը լմընցընեք.

Ils finissent, կը լմընցընեն.

Dieu bénit ceux qui sont bons. — Est-ce que tu bâtis déjà ta maison? — Non, je ne la bâtis pas encore. — Il n'obéit pas à son maître; et on le punit. — Pourquoi ne punissez-vous pas ces enfants quand ils sont méchants? — Nous choisissons cette maison. — Mon frère bâtit une grande maison. —

Ասոր վրայ քիչ մը ետքը (աւելի ուշ) պիտի խօսինք: — Մարիամ եւ Հենրիկէ փութաջան չէին, (անոնք) իրենց շարադրութեանց վրայ երբեք չէին խօսեր: — Չեր եղբայրներն ու (ձեր) քոյրերը սիրեցէք, սիրեցէք զանոնք, անոնք ալ (եւ անոնք) զձեզ կը (պիտի) սիրեն: — Մեր դրացին հարուստ կ'ըլլար, եթէ աւելի յաճախ գործէր: — Ինծի ուրիշ առակ մը պատմեցէք: — Երէկ կորսընցուցած զմեւիննիդ պիտի չփնտռէք: — Եղբայրդ քնար պիտի զարնէ: — Պիտի խաղանք երբոր մեր շարադրութիւնները կը լմընցընենք (գլ. լմընցուցած պիտ'որ ըլլանք): — Մեր պտուղներուն մէկ մասն այս խեղճ դերձակին տղոցը կը տանէինք: — Այս դանակներն աղէկ են, (զանոնք) գնեցէք: — Այս զմեւիններն աղէկ չեն, (զանոնք) մի գնէք: — Այս խնձորը շատ աղէկ է, (զանիկայ) կերէք: — Չեր մայրն այսօր պիտի հասնի: — Այսօր չէր հասներ, եթէ օդն այսչափ գեղեցիկ չըլլար: — Այս աղուոր ծաղիկը մեր դրացւոյն որդւոյն կու տայի, եթէ աւելի փութաջան ըլլար: — Այս աղջիկը կը գովէիք, եթէ իւր շարադրութիւնը շինած չըլլար: — Անիկայ ձեր եղբայրը պիտի գովէ, որն որ փութաջան (եղած) է: — Հօրեղբօրս եւ հօրաքրոջս կը խօսէի, եթէ հոս ըլլային: — Բարեկամս այս ծոյլ տղուն հետ երբեք չի գործեր:

107.

Աստուած կ'օրհնէ զանոնք որ բարի են: — Միթէ դուն տունդ արդէն կը շինե՞ս: — Չէ (զանիկայ) տակաւին չեմ շիներ: — Անիկայ իւր վարպետին չի հնազանդիր, եւ զինքը կը պատժեն: — Ինչո՞ւ չէք պատժեր աս տղաքը, երբ որ չար են: — Մենք այն տունը կ'ընտրենք: — Եղբայրս մեծ տուն մը կը շինէ: — Չեր գաւաթները չէք լեցուներ: — Աս պզտիկ աղջիկները չար են, միշտ ի-

Ne remplissez-vous pas vos verres? — Ces petites filles sont méchantes; elles salissent toujours leurs habits. — Pour qui sont les cadeaux que vous choisissez? — Nous ne bâtissons pas de maisons, parce que nous n'avons pas d'argent. — J'obéis à mon père et à ma mère. — Pourquoi punit-on ces enfants? — Parce qu'ils ont été méchants. — Ce n'est pas pour lui que je choisis ce chapeau, c'est pour moi. — Nos domestiques remplissent les bouteilles. — Nous bénissons nos amis. — Je choisis cet habit, et ma soeur choisit ce chapeau. — Combien de fois vous ai-je dit cela, et vous n'obéissez pas. — Le maître punit ce garçon, parce qu'il n'a pas été appliqué. — Vous salissez votre papier, et ils salissent leurs livres. — Si tu n'obéis pas à Dieu, tu seras malheureux.

108.

Entre, *Աջ, Աջէն.*

Écouter, *մտիկ ընել.*

Je finissais, *կը լմընցընէի.*

N. finissions, *կը լմընցընէինք.*

Tu finissais, *կը լմընցընէիր.*

Vous finissiez, *կը լմընցընէիք.*

Il finissait, *կը լմընցընէր.*

Ils finissaient, *կը լմընցընէին.*

Je choisissais cela entre mille. — Si tu obéissais à tes parents, tu serais plus heureux. — Votre cousin choisissait les meilleurs livres. — Nous bénissions Dieu de nous avoir donné de si bons parents. — Si vous punissiez ce méchant enfant, tout le monde vous louerait. — Vos soeurs remplissaient-elles leurs corbeilles? — Nous obéissions à nos parents et nous écoutions nos maîtres. — Ce petit garçon salissait toujours ses livres. — J'étais bien riche l'année passée, lorsque je bâtissais ma maison. — Vous seriez bien méchants, si vous n'obéissiez pas à vos parents. — Ces messieurs choi-

րենց զգեստները կ'աղտոտեն: — Որո՞ւն համար են պարգեւները՝ զորոնք (դուք) կ'ընտրէք: — Մենք տուն (տներ) չենք շիներ, վասնզի ստակ չունինք: — Հօրս եւ մօրս կը հնազանդիմ: — Ինչո՞ւ համար աս տղաքը կը պատժեն: — Վասն զի չար եղան. (այսինքն՝ չարութիւն ըրին:) — Իրեն համար չէ որ այս գլխարկը կ'ընտրեմ, ինծի համար է: — Մեր ծառաները շիշերը կը լեցընեն: — Մեր բարեկամները կ'օրհնենք: — Ես աս զգեստը կ'ընտրեմ, իսկ (Գլ. եւ) քոյրս այս գլխարկը կ'ընտրէ: — Քանի՞ հեղ սա բանս ձեզի ըսի, եւ դուք չէք հնազանդիր: — Վարպետը աս տղան (մանչը) կը պատժէ, վասնզի փութաջան (եղած) չէ: — Դուք ձեր թուղթը կ'աղտոտէք, իսկ անոնք իրենց գրքերը կ'աղտոտեն: — Եթէ Աստուծոյ չես հնազանդիր, դժբախտ կը (պիտի) ըլլաս:

108.

Հազարին մէջէն ասիկայ կ'ընտրէի: — Եթէ ծնողացդ հնազանդէիր, աւելի երջանիկ կ'ըլլայիր: — Չեր հօրեղբօրորդին ամէնէն լաւ գրքերը կ'ընտրէր: — Կ'օրհնէինք զԱստուած մեզի այնպիսի բարի ծնողք տուած ըլլալուն: — Թէ որ սա չար տղան պատժէիք, ամէն մարդ (Գլ. բոլոր աշխարհք) զձեզ կը գովէր: — Չեր քոյրերն իրենց կողովները կը լեցընէին: — Մենք մեր ծնողաց կը հնազանդէինք եւ մեր վարպետները մօտիկ կ'ընէինք: — Սա պզտիկ տղան (մանչը) միշտ իւր գրքերը կ'աղտոտէր: — Անցած տարի շատ հարուստ էի, երբ որ տունս կը շինէի: — Խիստ չար կ'ըլլայիք, եթէ ձեր ծնողաց չհնազանդէիք: — Աս պարոնայք իրենց տղոց համար

sissaient les meilleurs livres pour leurs enfants. — La servante remplissait les verres, quand nous sommes arrivés. — S'il obéissait à son père, il serait plus heureux. — Le maître ne punissait pas ces garçons; ils n'avaient pas été paresseux. — Je salissais mes livres et mes cahiers, lorsque j'étais jeune. — Ces bons enfants obéissaient toujours à leurs parents. — Notre voisin bénissait son bon fils et sa bonne fille.

109.

Lequel, *որը*.

La couleur, *գոյնը*.

La vertu, *առաքինութիւնը*.

Trouver, *գտնել*.

Comme, *ինչպէս, պէս*.

Le bleu, *կապոյտը*.

Réunir, *միաւորել, ժողովել*,

հաշտեցընել.

Je finirai, *պիտի լմնցընեմ*. Je finirais, *կը լմնցընէի*.

Tu finiras, *պիտի լմնցընես*. Tu finirais, *կը լմնցընէիր*.

Il finira, *պիտի լմնցընէ*. Il finirait, *կը լմնցընէր*.

N. finirons, *պիտի լմնցընենք*. N. finirions, *կը լմնցընէինք*.

Vous finirez, *պիտի լմնցընէք*. Vous finiriez, *կը լմնցընէիք*.

Ils finiront, *պիտի լմնցընեն*. Ils finiraient, *կը լմնցընէին*.

Ne bâtirez-vous pas une maison? — Je bâtirais une maison, si j'avais assez d'argent. — Je punirais cet enfant, s'il était le mien. — Lequel de ces habits choisira-t-elle? — Si je bâtissais, mon voisin bâtirait aussi. — Tu obéiras à tes maîtres, comme tu obéis à tes parents. — Nous punirons tous ces enfants, parce qu'ils sont bien méchants. — Nous remplirions nos verres, si nous n'avions pas déjà assez bu. — Le maître punira ces filles, parce qu'elles ont été paresseuses. — Quelle couleur choisirez-vous? — Je choisirai le bleu. — Cette excellente mère réunit en elle toutes les vertus. — Henri salira ses habits, s'il porte cet arbre. — Tu salirais tes livres, si tu les laissais sur la table. — Vous

ամենալաւ գրքերը կ'ընտրէին: — Աղախինը գաւաթ-
ները կը լեցընէր, երբ որ հասանք: — Եթէ հօրը
հնազանդէր, աւելի երջանիկ կ'ըլլար: — Վարպետն
այս տղաքը չէր պատժեր. իրենք ծոյլ չէին եղած.
(այսինքն՝ ծուլութիւն չէին ըրած:) — Ես գրքերս ու
տետրակներս կ'աղտոտէի՝ երբ որ պղտիկ (գլ. երի-
տասարդ) էի: — Աս բարի տղաք միշտ իրենց ծնո-
ղացը կը հնազանդէին: — Մեր դրացին իւր բարի
որդին եւ բարի աղջիկը կ'օրհնէր:

109.

Տուն մը պիտի չշինէք: — Տուն մը կը շինէի,
եթէ բաւական ստակ ունենայի: — Սա տղան կը
պատժէի, եթէ իմս ըլլար. (գլ. էր:) — Այս զգեստ-
ներէն որը պիտի ընտրէ: — Եթէ ես շինէի, իմ
դրացիս ալ կը շինէր: — Վարպետներուդ պիտի
հնազանդիս, ինչպէս ծնողացդ կը հնազանդիս: —
Այս ամէն տղաքը պիտի պատժենք, վասնզի խիստ
չար են: — Մենք մեր գաւաթները կը լեցընէինք,
եթէ արդէն բաւական խմած չըլլայինք: — Վար-
պետն այս աղջիկները պիտի պատժէ, վասնզի ծոյլ
եղած են: — Ինչ գոյն պիտի ընտրէք: — Ասպոյտը
պիտի ընտրեմ: — Այս աղնիւ մայրն ամէն առաքի-
նութիւնները իւր վրան (գլ. իւր մէջը) կը միացընէ:
— Հենրիկոս իւր զգեստները պիտի աղտոտէ, եթէ աս
ծառը կը տանի: — Գրքերդ կ'աղտոտէիր, եթէ զա-
նոնք սեղանին վրայ թողուիր: — Աս երիտասարդը
պիտի չպատժէք: — Տունդ կը շինէիր, եթէ հա-

ne punirez pas ce jeune homme. — Bâtirais-tu ta maison, si tu n'étais pas riche? — Nous choisirons les plus beaux livres pour cette petite fille. — Les bons enfants obéiront toujours à leurs parents. — Je remplirai vos verres, quand vous aurez bu. — Ils bâtiraient une maison, s'ils avaient vendu leur jardin. — Mes soeurs ne choisiraient pas ces chapeaux, si elles ne trouvaient pas que ce sont les meilleurs. — Leurs parents les puniraient, s'ils sallaient leurs mains. — Ne réunirez-vous pas aujourd'hui tous ces enfants à leurs parents?

110.

Attendre, սպասել.

Répondre, պատասխանել.

Superflu, ակեւորդ.

L'âge, ար. հասակը.

Je rends, կու տամ.

Tu rends, կու տաս.

Il rend, կու տայ.

Entendre, լսել.

Perdre, կորսնցընել.

Nécessaire, հարկաւոր.

La musique, երաժշտութիւնը.

Nous rendons, կու տանք.

Vous rendez, կու տաք.

Ils rendent, կու տան.

Qu'attends-tu pour parler? — Je vends ma maison; est-ce que tu vends aussi la tienne? — Il entend toujours cette chanson avec plaisir. — Nous répondons à la lettre de votre tante. — Cette petite fille perd tous ses livres. — Ils ne vendent pas leur maison. — Nous ne perdons pas nos livres. — Pourquoi n'attendez-vous pas votre frère? — Pourquoi ne réponds-tu pas? — Entends-tu cette belle musique? — Non, je n'entends rien. — Charles attend son oncle. — Vos frères ne répondent pas à nos lettres. — Nos amis vendent leurs chevaux. — Attendez-vous des lettres de Paris? — J'ai parlé à cet homme; pourquoi ne répond-il pas? — Vous perdez trop de temps. — N'entends-tu pas les oiseaux qui chantent? — Vous ne répondez pas;

րուստ չըլլայիր: — Այս պղտիկ աղջկան համար ա-
մէնէն գեղեցիկ գրքերը պիտի ընտրենք: — Բարի
տղաք իրենց ծնողաց միշտ պիտի հնազանդին: —
Ձեր գաւաթները կը (պիտի) լեցընեմ, երբ որ դուք
խմած կը (պիտ'որ) ըլլաք: — Տուն մը կը շինէին,
եթէ իրենց պարտէզը ծախած ըլլային: — Քոյրերս
այս գլխարկները չէին ընտրեր, եթէ չկարծէին
(գլ. չգտնէին) որ ամէնէն աղէկներն են: — Ծնողք-
նին զիրենք կը պատժէին, եթէ ձեռուրնին աղտո-
տէին: — Այս ամէն տղաքն այսօր իրենց ծնողացը
պիտի չխրկէք. (գլ. չմիաւորէք:)

110.

Ինչ բանի կը սպասես խօսելու համար: — Ես
տունս կը ծախեմ. միթէ դուն ալ քուկդ կը ծա-
խես: — Այս երգը միշտ հաճութեամբ կը լսէ: —
Մենք ձեր հօրաքրոջը նամակին կը պատասխանենք:
— Այս պղտիկ աղջիկն իւր բոլոր գրքերը կը կորսըն-
ցընէ: — Իրենց տունը չեն ծախեր: — Մեր գրքերը
չենք կորսընցընէր: — Ինչո՞ւ համար ձեր եղբօրը (գլ.
եղբայրը) չէք սպասեր: — Ինչո՞ւ պատասխան չես
տար: — Այս գեղեցիկ երաժշտութիւնը կը լսես: —
Ձէ ամենեւին բան մը չեմ լսեր: — Վարդուս իւր
հօրեղբօրը կը սպասէ: — Ձեր եղբայրները մեր նա-
մակներուն պատասխան չեն տար: — Մեր բարեկամ-
ներն իրենց ձիերը կը ծախեն: — Փարիզէն նամակի՞
(գլ. նամակներ) կը սպասէք: — Այս մարդուն խօ-
սեցայ. ինչո՞ւ պատասխան չի տար: — Չափէն աւե-
լի ժամանակ կը կորսընցընէք: — Չես լսեր թըռ-
չուններն, որ կ'երգեն: — Պատասխան չէք տար.
դուք շատ չար էք: — Մենք մեր քրոջը (քոյրը) կը

vous êtes très-méchants. — Nous attendons notre soeur qui est allée chez le tailleur. — Ces enfants perdent leurs plumes. — Il réunissait chez lui tous ses amis. — Les chiens perdent les premières dents à l'âge de quatre mois. — Celui qui achète le superflu vend bientôt le nécessaire.

111.

Vrai, <i>ստորոգ</i> .	Point, <i>ոչ, չ</i> .	[<i>ժան</i> .
À bon marché, <i>աժան</i> .	À meilleur marché, <i>աւելի ա-</i>	
Je rendais, <i>կու տայի</i> .	Nous rendions, <i>կու տայինք</i> .	
Tu rendais, <i>կու տայիր</i> .	Vous rendiez, <i>կու տայիք</i> .	
Il rendait, <i>կու տար</i> .	Ils rendaient, <i>կու տային</i> .	

Je l'attendais déjà depuis deux jours, lorsqu'il est arrivé. — Nous entendions une jolie chanson; qui a chanté? — Ce petit garçon perdait toujours ses livres. — Pourquoi ne répondiez-vous pas? — Je ne répondais pas, parce que j'étais trop triste. — Il était encore un petit marchand, il vendait du sel et du poivre. — Votre fils m'a demandé mon cahier; je le lui ai donné; quand me le rendra-t-il? — Elle répondait avec bonté à tous ces pauvres hommes. — Autrefois vous aimiez beaucoup le jeu; vous perdiez souvent votre argent. — Il est vrai, je perdais, j'étais très-malheureux. — Pourquoi n'attendais-tu pas? — J'avais écrit des lettres à nos amis; mais ils ne répondaient point. — Votre frère était ce matin chez mon oncle; il vendait son chien au fils du libraire. — J'entendais avec plaisir cette belle musique. — Cette vieille femme vendait des légumes et des fruits. — Avez-vous vu Marie? — Elle attendait sa mère. — Il vendait sa maison à bon marché, à meilleur marché que le jardinier.

սպասենք, որն որ կօշկակարին տունը (ԳՂ. քովը) գացած է: — Այս տղաք իրենց գրիչները կը կորսընցընեն: — Բոլոր իւր բարեկամները (Իւր) քովը կը ժողվէր: — Շուները չորս ամսուան հասակի մէջ առաջին ակռաները կը կորսընցընեն: — Աւելորդը գնողը՝ քիչ մը ետքը հարկաւորը կը ծախէ:

111.

Արդէն երկու օրուընէ վեր իրեն կը սպասէի, երբ որ ինք հասաւ: — Աղուոր երգ մը կը լսէինք. ո՞վ երգեց: — Այս պզտիկ տղան (ԳՂ. մանչը) միշտ իւր գրքերը կը կորսընցընէր: — Ինչո՞ւ համար չէիք պատասխաներ: — Չէի պատասխաներ, վասնզի արտաքոյ կարգի տրտում էի: — Անիկայ տակաւին փոքր վաճառական մըն էր, աղ ու պղպեղ կը ծախէր: — Չեր որդին իզմէ տետրակա ուզեց. (զանիկայ) իրեն տուի. ե՞րբ (զանիկայ) ինծի ետ պիտի տայ: — Անիկայ քաղցրութեամբ (ԳՂ. բարութեամբ) աս ամէն խեղճ մարդիկներուն կը պատասխանէր: — Յառաջագոյն խաղը շատ կը սիրէիք. ստէպ ստակնիդ կը կորսընցընէիք: — Ստոյգ է, կը կորսընցընէի. շատ դժբախտ էի: — Ինչո՞ւ համար չէիր սպասեր: — Մեր բարեկամներուն նամակ(ներ) գրած էի. բայց անոնք պատասխան չէին տար: — Չեր եղբայրն այս առտու հօրեղբօրս քովն էր. անիկայ իւր շունը գրքածախին որդւոյն կը ծախէր: — Հաճութեամբ այս գեղեցիկ երաժշտութիւնը կը լսէի: — Այս պառաւ կինը կանաչեղէն(ներ) ու պտուղ(ներ) կը ծախէր: — ԶՄարիամ տեսա՞ք: — Իւր մօրը (ԳՂ. մայրը) կը սպասէր: — Անիկայ իւր տունն աժան կը ծախէր, պարտիզպանէն աւելի աժան:

112.

Vite, շուտ. [պահեւ. Ennemi, [թշնամի.
 Défendre, արդեւուլ, պաշտ- Amitié, էֆ. բարեկամութիւն.
 Je rendrai, պիտի տամ. Je rendrais, կու տայի.
 Tu rendras, պիտի տաս. Tu rendrais, կու տայիր.
 Il rendra, պիտի տայ. Il rendrait, կու տար.
 Nous rendrons, պիտի տանք. Nous rendrions, կու տայինք.
 Vous rendrez, պիտի տաք. Vous rendriez, կու տայիք.
 Ils rendront, պիտի տան. Ils rendraient, կու տային.

Vendrez-vous vos chevaux? — Non, Monsieur, je ne vendrai pas mes chevaux; mais mon frère vendra les siens. — Attendraient-ils encore, si leur père était là? — Répondriez-vous à cette lettre? — Je répondrais bien vite, si j'avais du papier, de l'encre et des plumes. — Nous vendrions cet oiseau, s'il ne chantait pas si bien. — J'entendrais cette belle chanson, si j'en avais le temps. — Vos soeurs sont-elles déjà arrivées? — Non, mais elles arriveront bientôt; nous attendrons encore un peu. — Vendriez-vous vos livres, si vous étiez plus riche? — Non, je ne les vendrais pas. — Vous ne répondrez point à cette lettre. — Nous attendrions encore une heure, si notre frère était ici. — Vous perdriez beaucoup, si vous vendiez votre maison. — Vos amis vous ont écrit deux lettres; quand leur répondrez-vous? — Ces messieurs ne vendraient pas leurs chevaux, s'ils n'avaient pas perdu leur argent. — Nous entendrons ce soir une belle musique. — Ils répondraient à votre lettre, s'ils n'étaient pas malades. — Votre maison est très-belle; la vendrez-vous? — Nous ne la vendrons jamais? — Nous ne perdrons jamais l'amitié de cet honnête homme. — J'attendrais vos frères, s'il n'était pas si tard. — Avez-vous déjà répondu à la lettre de votre cousin? — Non, Madame, je répondrai ce soir à sa lettre. — Elles

112.

Ձեր ձիերը պիտի ծախէք: — Չէ, Պարոն, ես
 ձիերս պիտի չծախեմ. բայց եղբայրս իրենները
 ծախէ պիտի: — Անոնք տակաւին կը սպասէին, եթէ
 հայրերնին հոն ըլլար: — Այս նամակիս կը պատաս-
 խանէիք: — Շուտ մը (գլ. շատ շուտ) կը պատաս-
 խանէի, եթէ թուղթ, թանաք ու գրիչ (ներ) ու-
 նենայի: — Այս թռչունը կը ծախէինք, եթէ այն-
 չափ աղէկ չերգէր: — Այն գեղեցիկ երգը կը լսէի,
 եթէ (անոր) ժամանակ(ն) ունենայի: — Ձեր քոյ-
 րերն արդէն հասած են: — Չէ, բայց քիչ մը ետքը
 կը (պիտի) հասնին. քիչ մ'ալ պիտի սպասենք: —
 Ձեր գրքերը կը ծախէիք, եթէ աւելի հարուստ
 ըլլայիք: — Չէ, (զանոնք) չէի ծախեր: — Այս նա-
 մակին պիտի չպատասխանէք: — Ժամ մըն ալ կը
 սպասէինք, եթէ եղբայրնիս հոս ըլլար: — Շատ կը
 կորսընցընէիք, եթէ ձեր տունը ծախէիք: — Ձեր
 բարեկամները ձեզի երկու նամակ գրեցին. երբ
 պիտի պատասխանէք: — Այս պարոններն իրենց
 ձիերը չէին ծախեր, եթէ ստակնին կորսընցուցած
 չըլլային: — Այս իրիկուն գեղեցիկ երաժշտութիւն
 մը պիտի լսենք: — Ձեր նամակին կը պատասխա-
 նէին, եթէ հիւանդ չըլլային: — Տներնիդ շատ գե-
 ղեցիկ է. (զանիկայ) պիտի ծախէք: — Չէ, (զանիկայ)
 երբեք պիտի չծախենք: — Այս պատուաւոր մար-
 դուն բարեկամութիւնը երբեք պիտի չկորսընցը-
 նենք: — Ձեր եղբայրներուն կը սպասէի, եթէ այն-
 չափ ուշ չըլլար: — Ձեր հօրեղբօրորդւոյն նամակին
 արդէն պատասխանեցիք: — Չէ, Տիկին, իւր նա-
 մակին այս իրիկուն պիտի պատասխանեմ: — Ա-
 նոնք իրենց տունը մեզի պիտի ծախեն. երէկ մեզի

nous vendront leur maison; elles nous ont écrit hier. — Nous attendrions notre cousin, s'il arrivait à six heures. — Votre ami a reçu deux de mes lettres; il répondra dans trois jours. — Les ennemis ne défendront-ils pas leurs villes?

113.

Ci, ա. — Là, ն.

Cet homme-ci, *աս մարդս*. Cet enfant-là, *ան տղան*.

Celui-ci, *ասիկայ*.

Ceux-là, *անոնք*.

L'amour, *ար. սէրը*.

Le devoir, *պարտքը*.

Finis, *լմընցուր*.

Rends, *տուր*.

Finissons, *լմընցընէք*.

Rendons, *տանք*.

Finissez, *լմընցուցէք*.

Rendez, *տուէք*.

Voilà deux verres sur la table; remplissez-les. — Non, ne les remplissez pas. — Rendons-lui notre amitié! — Choisissons ou ce livre-ci ou celui-là. — Vends tes oiseaux, et tu auras assez d'argent pour acheter ce qu'il te faut. — N'oublions rien! — Remplissons tous nos devoirs! — Défendez-leur de chanter. — Cet enfant est méchant; punissez-le. — Attendons encore quelque temps. — Sois sage, mon enfant; ne perds pas l'amour de tes parents. — Choisissez-moi pour votre ami. — Voilà une bouteille; remplissez-la. — Il vous a prêté ses crayons: rendez-les-lui. — Remplissez vos devoirs, et tout le monde vous aimera. — Bénissons Dieu de nous avoir donné un si bon père. — Votre cousin vous a écrit; répondez-lui bientôt. — Cherchons encore un peu, choisissons mieux! — Vendez à meilleur marché. — Attendons encore une heure, et il arrivera. — Réunissez tous ces jeunes gens et donnez-leur quelque chose.

գրեցին: — Մեր հօրեղբորորդւոյն կը սպասէինք,
եթէ ժամը վեցին հասներ: — Բարեկամնիդ նամակ-
ներէս երկուքն ընդունեցաւ. երեք օրէն պիտի
պատասխանէ: — Թշնամիներն իրենց քաղաքները
պիտի չպաշտպանեն:

113.

Ահաւանիկ երկու գաւաթ սեղանին վրայ.
(զանոնք) լեցուցէք: — Չէ, (զանոնք) մի լեցընէք: —
Տանք իրեն մեր բարեկամութիւնը: — Ընտրենք
կամ սա գիրքը կամ զանիկայ: — Թռչուններդ
ծախէ, եւ բաւական ստակ կը (պիտի) ունենաս
քեզի պէտք եղածը գնելու համար: — Ամենեւին
բան մը չմոռնանք: — Ամէն մեր պարտքերը կատա-
րենք: — Երգելն իրենց արգելեց: — Սա տղան չար է.
(զանիկայ) պատժեցէք: — Քիչ (հչ. քանի) մ'ատեն
ալ սպասենք: — Խելօք եղիր, տղաս. ծնողացդ սէրը
մի կորսընցընէր: — Զիս ձեզի բարեկամ (հչ. բարե-
կամի համար) ընտրեցէք: — Ահաւանիկ շիշ մը. լե-
ցուցէք (զանիկայ): — Չեզի իւր կապարգրիչները փոխ
տուաւ. (զանոնք) իրեն ետ տուէք: — Չեր պարտ-
քերը կատարեցէք, եւ ամէն մարդ (բոլոր աշխարհ)
զձեզ կը (պիտի) սիրէ: — Օրհնենք զԱստուած մեզի
այսպիսի բարի հայր մը տուած ըլլալուն: — Հօրեղ-
բորորդինիդ ձեզի գրեց. իրեն շուտ մը պատասխան
տուէք: — Քիչ մ'ալ փնտռենք: — Լաւ եւս ըն-
տրենք: — Աւելի աժան ծախեցէք: — Ժամ մ'ալ
սպասենք, եւ կը (պիտի) հասնի: — Աս ամէն երի-
տասարդները ժողվեցէք եւ իրենց բան մը տուէք:

Récapitulation.

Mes frères ne choisiraient pas ces livres-là, s'ils n'étaient pas meilleurs que les vôtres. — A cela je réponds que je n'ai jamais été son ennemi. — Pourquoi ne répondiez-vous pas quand mon père était ici? — Je ne répondais pas, parce que je n'entendais rien. — Ils ont acheté ce jardin à bon marché, mais ils le vendront à meilleur marché. — Nous choisissons les meilleurs fruits. — Si je vendais mon cheval, je vendrais aussi mon chien. — Le maître punissait ce garçon. — Mon voisin bâtit trois maisons. — Dieu punit ceux qui sont méchants. — Notre voisin vend tous ses chevaux. — Nous avons reçu sa lettre, mais nous n'y répondrons pas. — Un bon père bénit toujours ses enfants. — Tu obéis aussi à tes parents. — Je remplirai votre verre; vous n'avez pas encore bu. — Choisissez bien vos amis. — Nous ne choisissons pas toujours l'utile. — Notre mère remplissait toujours nos corbeilles. — Vous perdriez votre temps, si vous attendiez plus longtemps. — Ne perdra-t-il pas tout son argent, s'il vend ses maisons? — Je n'aimerais pas ce garçon, s'il n'obéissait pas à sa mère. — Vous perdrez votre argent, si vous ne vendez pas votre maison. — Si vous n'attendez pas mon cousin, vous perdrez son amitié. — Qui bâtirait ici une maison? — A qui répondras-tu? — A lui.

114.

Քաղոքաւորք .

Եղբայրներս այն գրքերը չէին ընտրեր, եթէ
 ձերիններէն լաւագոյն չըլլային: — Ասոր պատա-
 խան կու տամ որ երբեք իր թշնամին չեմ եղած:
 — Ինչո՞ւ չէիք պատասխաներ, երբ հայրս հոս էր: —
 Ձէի պատասխան տար, վասնզի ամենեւին բան մը
 չէի լսեր: — Աս պարտեղն աժան գնեցին, բայց
 աւելի աժան պիտի ծախեն: — Մենք ամէնէն աղէկ
 պտուղները կ'ընտրենք: — Եթէ ձիս ծախէի, շունս
 ալ կը ծախէի: — Վարպետն աս տղան (Գլ. մանչը)
 կը պատժէր: — Դրացիս երեք տուն շինեց: — Աս-
 տուած կը պատժէ զանոնք որ չար են: — Դրացի-
 նիս բոլոր իւր ձիերը կը ծախէ: — Մենք իւր նամակն
 ընդունեցանք, բայց (անոր) պիտի չպատասխա-
 նենք: — Բարի հայր մը իւր տղաքը միշտ կ'օրհնէ:
 — Դուն ալ ծնողացդ կը հնազանդիս: — Ես ձեր
 գաւաթը պիտի լեցընեմ. դուք տակաւին չխմեցիք:
 — Ձեր բարեկամներն աղէկ ընտրեցէք: — Միշտ օգ-
 տակարը չենք ընտրեր: — Մեր մայրը մեր կողով-
 ները միշտ կը լեցընէր: — Ժամանակնիդ կը կոր-
 սընցընէիք, եթէ աւելի երկայն ատեն սպասէիք: —
 Իւր բոլոր ստակը չի՞ կորսընցըներ (Գլ. պիտի չկոր-
 սընցընէ), եթէ իւր տները ծախէ: — Աս տղան (Գլ.
 մանչը) չէի սիրեր, եթէ իւր մօրը չհնազանդէր: —
 Բոլոր ստակնիդ կը (պիտի) կորսընցընէք, եթէ ձեր
 տունը չէք ծախեր: — Եթէ հօրեղբօրորդւոյս չէք
 սպասեր, իւր բարեկամութիւնը կը (պիտի) կորսըն-
 ցընէք: — Հոս ո՞վ տուն մը կը շինէր: — Որո՞ւն պա-
 տասխան պիտի տաս: — Իրեն:

115.

Avancer, յառաջանալ.

Prononcer, արտաբերել.

Partager, բաժնել.

Arranger, շինել.

La langue, լեզուն.

La faute, սխալը, յանցանքը.

Commencer, սկսիլ.

Placer, դնել.

Corriger, սրբագրել, ուղղել.

Protéger, պաշտպանել.

Apprendre, սորվիլ, իմանալ.

Attentif, ար. ive, ի. մտադիր.

Nous commençons, կը սկսինք.

Il avançait, կը յառաջանար.

Nous protégeons, կը պաշտպանենք.

Ils mangeaient, կ'ուտէին.

L'armée avançait dans le pays, quand le général des ennemis était sorti. — Nous commençons à apprendre le français. — Les uns corrigeaient-ils ce que les autres avaient fait? — Vous prononceriez mieux cette langue, si vous étiez plus attentifs. — Il partageait toujours ses pommes et ses poires entre ses frères et ses soeurs. — Je ne corrige jamais les thèmes de mon frère. — Nous avançons un peu dans notre travail. — Commençons à jouer, et nos amis arriveront. — Nous partageons notre argent avec nos amis. — Où placez-vous vos livres? — Nous les plaçons sur le pupitre. — Nous corrigeons les fautes de notre thème. — Elle arrangeait tout ce qu'il y avait sur la table. — Mon oncle prononçait très-bien le français. — Notre reine protégeait toujours ceux qui étaient pauvres. — Que mangez-vous? — Nous mangeons du pain et de la viande. — Ne partageons-nous pas notre argent avec nos amis? — Il n'avançait pas dans cette langue. — Avez-vous déjà commencé votre lettre? — Je la commencerai ce soir. — Notre roi protégera toujours ceux qui sont vertueux. — Vos soeurs sont bien attentives; elles prononcent le français

115.

Cer ու ger, վերջաւորած բայերուն խոնարհման մէջ
 * ու ի հնչումները պահելու համար, պէտք եղած ատեն՝
 զի տեղ չկը գրուի, իսկ ցի քով Ե մը կ'աւելցուի:

Բանակը գաւառին մէջ կը յառաջանար, երբ
 թշնամեաց զօրապետը դուրս ելած էր: — Քաղղիե-
 րէն սորվելու կը սկսինք: — Ոմանց շինածն ուրիշները
 կը սրբագրէին. (Գլ. մէկերը կը սրբագրէին ան՝ զոր
 ուրիշները շինած էին:) — Այս լեզուն լաւ եւս կ'ար-
 տաբերէիք, եթէ աւելի մտադիր ըլլայիք: — Իւր
 խնձորներն ու տանձերը միշտ իւր եղբարցն ու
 քերցը մէջ կը բաժնէր: — Ես եղբօրս շարադրու-
 թիւններն երբեք չեմ սրբագրեր: — Մեր գործքին
 (Գլ. աշխատութեան) մէջ քիչ մը կը յառաջա-
 նանք: — Խաղալու սկսինք, եւ մեր բարեկամները կը
 (պիտի) հասնին: — Մենք ստակնիս մեր բարեկա-
 մացը հետ կը բաժնենք: — Ո՛ւր կը դնէք ձեր գըր-
 քերը: — Ծռասեղանին վրայ կը դնենք (զանոնք):
 — Մեր շարադրութեան սխալները կը սրբագրենք:
 — Անիկայ կը շիտկէր ամենայն ինչ՝ որ սեղանին
 վրայ կար: — Հօրեղբայրս գաղղիերէնը շատ աղէկ
 կ'արտաբերէր: — Մեր թագուհին աղքատ եղող-
 ները միշտ կը պաշտպանէր: — Ի՞նչ կ'ուտէք: —
 (Մենք) հաց ու միս կ'ուտենք: — Ստակնիս մեր
 բարեկամներուն հետ չե՞նք բաժնէր: — Անիկայ
 այս լեզուն մէջ չէր յառաջանար: — Նամակնիդ
 արդէն սկսա՞ք: — Այս իրիկուն (զանիկայ) պիտի
 սկսիմ: — Թագաւորնիս առաքինի եղողները միշտ
 պիտի պաշտպանէ: — Չեր քոյրերը շատ մտադիր
 են. անոնք գաղղիերէնը ձեզմէ աւելի աղէկ կ'ար-

mieux que vous. — Le maître corrigeait-il vos cahiers? — Non, Monsieur, nous corrigeons toujours nos cahiers nous-mêmes.

116.

Posséder, ունենալ.

Modérer, չափաւորել.

Répéter, կրկնել.

Élever, մեծցընել, կրթել. Peser, կշռել. [սուղ.

Mener, տանիլ.

La fête, տօնը.

La chose, բանը.

La parole, խօսքը.

Je possède, ունիմ.

Il mène, կը տանի.

Préférer, նախադասել.

Espérer, յուսալ.

Célébrer, տօնել.

Cher, ար. chère, էգ. սիրելի,

La passion, էգ. կիրքը.

Légèrement, թեթեւաւ.

Il pèseront, պիտի կշռեն.

Tu possèderas, պիտի ունենաս.

Ils pèseront, պիտի կշռեն.

Nous achèterions ces livres, s'ils n'étaient pas trop chers. — Nous ne possédons pas de jardin. — Préférez-vous vos livres aux miens? — Cette mère élève très-bien ses fils et ses filles. — Cela ne pèse pas plus qu'une plume. — Il sera malheureux, s'il ne modère pas ses passions. — Nous espérons tout de la bonté du prince. — Menez-vous ce petit garçon à l'école? — Quand célébreront-ils la fête de leur mère? — Ils célébreront sa fête demain. — Ils préfèrent leur maison à la nôtre. — Où achetez-vous votre papier? — J'achète mon papier et mes plumes chez le libraire. — Mon oncle élève mon petit frère; il élèvera aussi ma soeur. — Ils répètent ce qu'ils ont entendu. — Il ne parlait jamais légèrement; il pesait toujours ses paroles. — J'espère que vous serez heureux. — Cette femme possède plus de maisons que vous. — Ma mère achètera aujourd'hui du sucre et du café. — Je préfère mes fleurs aux vôtres. — Où menez-vous

տաբերեն: — Վարպետը ձեր տետրակները կը սրբազրէր: — Չէ, Պարոն, մեր տետրակները միշտ մենք անձամբ կը սրբազրենք:

116.

Երբ որ բայի մը աներեւութին վերջընթեր վանկն անձայն e է, խոնարհման մէջ՝ իրմէ ետքի վանկն անձայն եղած ժամանակ, առաջինը è ի կը փոխուի. նոյնպէս կ'ըլլայ փակ é գիրն ալ:

Այս գրքերը կը գնէինք, եթէ չափէն աւելի սուղ չըլլային: — Մենք պարտեղ չունինք: — Չեր գրքերն իմիններուս կը նախադասէք: — Այս մայրն իւր որդիներն ու աղջիկները շատ աղէկ կը մեծցընէ: — Ասիկայ գրչէ մ'աւելի չի կշռեր: — Գժբախտ կը (պիտի) ըլլայ, եթէ իւր կիւքերը չի չափաւորեր: — Մենք ամէն բան իշխանին բարութենէն կը յուսանք: — Այս տղան դպրոց կը տանիք: — Իրենց մօրը տօնը երբ պիտի տօնեն: — Անոր տօնը վաղը պիտի տօնեն: — Անոնք իրենց տունը մերինին կը նախադասեն: — Չեր թուղթն ո՞ւր կը գնէք: — Ես թուղթս ու գրիչներս գրավաճառին քովէն կը գնեմ: — Հօրեղբայրս (իմ) պզտիկ եղբայրս կը մեծցընէ. անիկայ (իմ) քոյրս ալ պիտի մեծցընէ: — Անոնք կը կրկնեն լսածնին. (ինչ որ լսած են): — Անիկայ երբեք թեթեւութեամբ չէր խօսեր, իւր խօսքերը միշտ կը կշռէր: — Ար յուսամ որ երջանիկ կը (պիտի) ըլլաք: — Այս կինը ձեզմէ աւելի տուն ունի: — Մայրս այսօր շաքար եւ խահուէ պիտի գնէ: — Իմ ծաղիկներս ձերիններուն կը նախադասեմ: — Այս տղան ո՞ւր կը տանիք: — Անիկայ

cet enfant? — Il mène cet enfant à l'école. — Je vous répète ce que je vous ai dit. — Mon ami possède beaucoup de maisons et de jardins. — Le roi célèbre sa fête. — J'achèterais ce beau jardin, si j'avais assez d'argent. — Elles répètent dix fois la même chose.

117.

Appeler, կանչել, անուանել. Jeter, նետել, թափել.
 Renouveler, նորոգել. Feuilletter, թղթատել.
 Inutilement, պարապ տեղ. Partir, ճամբայ ելլել.
 La rivière, գետը. Le peuple, ժողովուրդը.
 Le feu, կրակը. La fenêtre, պատուհանը.
 Changer, փոխել. Un quart d'heure, քառորդ մը.
 Chaque, ամէն, իւրաքանչիւր. La douleur, տրամուլթիւնը.
 Par, բացառ. ու գործիակ. շինող նախադր.

Comment appelez-vous cet homme? — On l'appelle Paul. — Ces enfants jetaient toujours des pierres. — Je jetterai cela aux chiens. — Nous appelons depuis un quart d'heure notre ami qui est parti. — Jette cette eau par la fenêtre. — On appelle renouveler sa maison, changer tous ses domestiques. — Vous renouvellez sa douleur, si vous lui parlez de cela. — Comment appellerez-vous votre premier enfant? — Je n'ai pas lu ce livre, je n'ai fait que le feuilletter. — Il feuillette chaque jour une centaine de livres. — Ce bon vieillard m'appelait toujours son fils. — C'est inutilement que tu feuilletes ce vieux livre; tu n'y trouveras pas ce que tu cherches. — Il jette son livre par la fenêtre. — Tu appelles inutilement; il n'y a personne à la maison. — Il feuilletterait encore d'autres livres, s'il en avait le temps. — On jettera ce petit chien à la rivière. — Je jetterai ces papiers au feu. — Ce jeune prince jette quelquefois de l'argent au peuple.

այս տղան դպրոց կը տանի: — Ըսածս (ի՞նչ որ ձեզի
ըսի) ձեզի կը կրկնեմ: — Բարեկամս շատ տուն եւ
պարտէզ ունի: — Թագաւորն իւր տօնը կը տօնէ:
— Ես այս գեղեցիկ պարտէզը կը գնէի, եթէ բաւ-
ական ստակ ունենայի: — Անոնք տասն անգամ
միեւնոյն բանը կը կրկնեն:

117.

Իսկ eler, eter որ ըլլայ, նոյն գէպքին մէջ սովորաբար
1. կամ է գիրը կը կրկնուի:

Այս մարդն ի՞նչպէս կ'անուանէք: — (Զանի-
կայ) Պօղոս կ'անուանեն: — Այս տղաք միշտ քար(եր)
կը նետէին: — Ասիկայ շներուն պիտի նետեմ: —
Մենք քառորդէ մը վեր մեր բարեկամը կը կանչենք,
որն որ գացած է: — Սա ջուրը պատուհանէն թափէ:
— Տունը նորոգել կ'ըսուի (կ'անուանուի) իւր բոլոր
ծառաները փոխել: — Իւր ցաւը կը (պիտի) նորոգէք,
եթէ ասոր վրայ իրեն խօսիք: — Ձեր առաջին տղան
ի՞նչ (գլ. ի՞նչպէս) պիտի անուանէք: — Ես այս
գիրքը չկարդացի, զանիկայ միայն թղթատեցի.
(գլ. չըրի՝ բայց եթէ թղթատել:) — Անիկայ ամէն
օր հարիւր գիրք մը կը թղթատէ: — Այս բարի ծե-
րունին զիս միշտ իւր որդին կ'անուանէր: — Դուն այս
հին գիրքը պարապ տեղ կը թղթատես. (գլ. այս
պարապ տեղ է որ . . .) փնտռածդ անոր մէջ պիտի
չգտնես: — Անիկայ իւր գիրքը պատուհանէն կը նե-
տէ: — Պարապ տեղ կը կանչես, տունը ոչ ոք կայ: —
Տակաւին ուրիշ գրքեր կը թղթատէր, եթէ (անոր)
ժամանակ(ն) ունենար: — Այս պզտիկ շունը գետը
պիտի նետեն: — Այս թղթերը կրակը պիտի նետեմ:
— Այս երիտասարդ իշխանը ժողովրդեան երբեմն
ստակ կը նետէ:

Aboier, հաջել.
Employer, գործածել.
Nettoyer, մաքրել.
La nouvelle, լուր.
Propre, մաքուր.

Effrayer, վախցընել.
Payer, վճարել.
Mordre, խաճնել.
Le blé, ցորեն.
Contre, դեմ.

Mon chien aboie contre tout le monde. — Mon frère effraye toujours les enfants. — Il y a des chiens qui aboient à la lune. — Il emploierait mieux son temps et son argent, s'il n'avait pas trop d'amis. — Celui qui emploie bien son temps sera loué. — Pourquoi ce chien aboie-t-il? — A quoi emploierez-vous cet argent? — Les chiens qui aboient ne mordent pas. — Mon frère nettoie toujours ses habits. — Nous payons ce que nous achetons. — Nous emploierons bien notre argent. — Cette nouvelle effrayera tout le monde. — Je l'emploierai mieux que vous. — Vous avez effrayé ces enfants. — Ma chambre n'est pas propre; vous ne nettoyez jamais ma chambre. — Cette semaine nous nettoierons du blé. — Je paye ce que j'achète.

119.

Devoir, պարտական ըլլալ.
Concevoir, ըմբռնել.
Plus tôt, աւելի կանուխ.
Je reçois, կ'առնում.
Tu reçois, կ'առնուս.
Il reçoit, կ'առնու.
Nous recevons, կ'առնուինք.
Vous recevez, կ'առնուք.
Ils reçoivent, կ'առնուն.

Apercevoir, նշմարել.
Gens, մարդիկ.
Je suis fâché, կը ցաւիմ.
Je recevais, կ'առնուի.
Tu recevais, կ'առնուիր.
Il recevait, կ'առնուր.
Nous recevions, կ'առնուինք.
Vous receviez, կ'առնուիք.
Ils recevaient, կ'առնուին.

Combien devez-vous à votre tailleur? — Vous recevez très-bien vos amis. — Apercevez-vous cet oiseau-là? — Je l'aperçois bien. — Vos amis vous

118.

Երբ որ բայ մը խոնարհած ժամանակ յ էն ետքը ան-
ձայն Ե մը կու գայ, յը՝ ի կը փոխուի: Իսկ այ երկ-
բարբառին մէջ՝ յ գիրն անփոփոխ կը մնայ:

Հունս ամէնուն (Գլ. բոլոր աշխարհքին) գէմ
կը հաջէ: — Եղբայրս միշտ տղաքը կը վախցընէ: —
Հներ կան՝ որ լուսնոյ կը հաջեն: — Անիկայ իւր
ժամանակն ու ստակը լաւ եւս կը գործածէր, եթէ
չափէն աւելի շատ բարեկամ չունենար: — Ով որ
իւր ժամանակն աղէկ կը գործածէ, պիտի գովուի.
(գովուած պիտի ըլլայ): — Այս շունն ինչո՞ւ կը
հաջէ: — Աս ստակն ի՞նչ բանի պիտի գործածէք:
— Հաջող շները չեն խածներ: — Եղբայրս իւր
զգեստները միշտ կը մաքրէ: — Գնածնիս կը վճա-
րենք: — Մենք ստակնիս աղէկ պիտի գործածենք: —
Այս լուրը զամէնքը պիտի վախցընէ: — Չեզմէ աւ-
ելի աղէկ պիտի գործածեմ: — Դուք այս տղաքը
վախցուցեր էք: — Խուցս մաքուր չէ. խուցս երբեք
չէք մաքրեր: — Այս շաբաթ ցորեն պիտի մաքրենք:
— Ես կը վճարեմ ինչ որ կը գնեմ:

119.

Չեր գերձակին ո՞րչափ պարտական էք: — Դուք
ձեր բարեկամները շատ աղէկ կ'ընդունիք: — Այն
թռչունը կը նշմարէք: — (Ես զանիկայ) աղէկ կը նշմա-
րեմ: — Չեր բարեկամները ձեզի այնչափ պարտա-
կան են՝ որչափ մենք: — Պէտք եմ (պարտական եմ)
այսօր երթալ: — Անիկայ կը ցաւի ճշմարտութիւնն
անոր ըսած չըլլալուն: — Այս ստակն որո՞ւն պարտա-
կան են: — Ոչ ոք զմեզ կը նշմարէր: — Չեզի յիսուն

doivent autant que nous. — Je dois partir aujourd'hui. — Il est fâché de ne pas lui avoir dit la vérité. — A qui doivent-ils cet argent? — Personne ne nous apercevait. — Je vous dois cinquante francs. — Je ne reçois jamais de lettres de ces gens-là. — Je devais beaucoup autrefois. — Mes frères recevaient vos lettres avec beaucoup de plaisir. — Combien l'homme vous devait-il? — Il me devait soixante francs. — Si j'avais dû attendre plus longtemps, je n'aurais pas été content. — Cet enfant conçoit facilement. — Concevez-vous cela? — Nous ne recevions personne. — Personne ne nous recevait. — Si je devais faire cela, j'en serais bien fâché. — Je ne concevais rien à cela. — De qui receviez-vous cela? — Je le recevais du fils du médecin. — Vous deviez venir plus tôt. — Nous entrions dans le jardin et nous n'y apercevions personne. — Nous devons partir demain.

120.

Je recevrai, *պիտի առնուլմ*. Je recevrais, *կ'առնուի*.
 Tu recevras, *պիտի առնուս*. Tu recevrais, *կ'առնուիր*.
 Il recevra, *պիտի առնուլ*. Il recevrait, *կ'առնուր*.
 N. recevrons, *պիտի առնուինք*. Nous recevriions, *կ'առնուինք*.
 Vous recevrez, *պիտի առնուք*. Vous recevriez, *կ'առնուիք*.
 Ils recevront, *պիտի առնուն*. Ils recevraient, *կ'առնուին*.
 Avoir besoin de ..., *... կարօտուլ թիւն՝ պէտք ունենալ*.
 Dont, (de qui), *որուն, որոնց, որմէ, որոնցմէ, որուն՝
 որոնց վրայ*.

Quand recevra-t-il votre lettre? — Vous n'avez pas encore vu l'homme dont j'ai reçu les fruits. — On n'a pas donné à ces enfants ce dont ils ont besoin. — Personne ne concevra cela. — Nous serons demain à Paris: y recevrons-nous notre argent? — Avez-vous reçu l'argent dont vous aviez

Ֆրանք պարտական եմ: — Այն մարդիկներէն երբեք
 նամակ չեմ ընդունիր: — Յառաջագոյն շատ պարտք
 ունէի. (պարտական էի:) — Եղբայրներս ձեր նա-
 մակները շատ հաճութեամբ կ'ընդունէին: — Մարդը
 ձեզի ո՞րչափ պարտական էր: — Անիկայ ինծի վաթ-
 սուն Ֆրանք պարտական էր: — Եթէ աւելի երկայն
 ատեն սպասելու պարտական ըլլայի, գոհ չէի
 ըլլար: — Այս տղան դիւրութեամբ կ'ըմբռնէ: —
 Այս բանը կ'ըմբռնէ՞ք: — Մենք մէկը չէինք ընդու-
 նիր: — Ոչ ոք զմեզ կ'ընդունէր: — Եթէ այս բանս
 ընելու պարտական ըլլայի, անոր վրայ շատ կը
 ցաւէի: — Ասիկայ չէի կրնար ըմբռնել. (հշ. ես ա-
 սոր մէջ ամենեւին բան մը չէի ըմբռնէր:) — Աս
 բանս որմէ՞ կ'ընդունէիք: — Բժշկին որդիէն կ'ըն-
 դունէի: — Դուք աւելի կանուխ պէտք էիք (պար-
 տական էիք) գալ: — Մենք պարտեղը կը մտնէինք
 եւ հոն ամենեւին մէկը չէինք նշմարեր: — Վաղը
 պէտք ենք (հշ. պարտական ենք) երթալ:

120.

Անիկայ ձեր նամակը ե՞րբ պիտի առնու: —
 Տակաւին չտեսաք մարդը՝ որմէ պտուղներն ընդու-
 ցայ: — Աս տղոց չտուին ան՝ որուն կարօտութիւն ու-
 նին: — Ոչ ոք ասիկայ պիտի ըմբռնէ: — Վաղը Փա-
 ըիզ պիտի ըլլանք. հոն ստակնիս պիտի առնո՞նք: —
 Ընդունեցա՞ք ստակը՝ որուն կարօտութիւն ունէիք:
 — Շունը գտայ՝ որուն վրայ դուք ինծի խօսեցաք: —
 Պէտք էր ասիկայ ընել, եթէ բաւական ժամանակ
 ունենար: — Երբ որ անիկայ ձեզի կը խօսի, (հշ. խօ-

besoin? — J'ai trouvé le chien dont vous m'avez parlé. — Il devrait faire cela, s'il avait assez de temps. — Lorsqu'il vous aura parlé, vous concevrez pour lui de l'amitié. — Il devrait aller voir ses parents. — Recevrions-nous son cadeau, s'il n'avait pas tant d'amitié pour nous? — Avez-vous parlé au marchand dont le fils m'a prêté de l'argent? — Je concevrais mieux son amour pour ces enfants, s'ils n'étaient pas si méchants. — J'ai parlé au banquier dont le domestique a perdu mon chien. — Je n'ai pas vu les gens dont vous avez acheté les chevaux. — Regardez par la fenêtre, et vous apercevrez bientôt ce dont je vous parle. — J'ai vu l'homme dont vous avez parlé. — Il me donnera ce drap à bon marché, à meilleur marché qu'à son ami.

121.

Récapitulation.

Reçois, *wn*, — Recevons, *wnhnlhp*. — Recevez, *wnhp*.

Votre maître ne vous pesait-il pas le pain? — Ce paysan élèvera-t-il ces petites filles? — Nous avançons tous les jours. — Corrige-t-il les fautes de votre thème? — Non, il ne corrige pas nos thèmes. — Mon cousin prononçait l'anglais mieux que vous. — Où achetez-vous vos plumes? — Je les achète chez le libraire, et mon frère achète les siennes chez notre voisin. — Vous prononcez le français mieux que moi. — Il ne corrigeait pas toutes les fautes de son thème. — Je ne vous dois rien. — Ne lui payes-tu pas ce que tu lui dois? — Nous pro-

սած պիտի ըլլայ,) իրեն համար բարեկամութիւն կը
զգաք. (Գլ. պիտի ըմբռնէք:) — Պէտք էր երթալ
իւր ծնողքը տեսնել: — Իւր պարգեւը կ'ընդու-
նէի՞նք, եթէ մեզի (համար) այնչափ բարեկա-
մութիւն չունենար: — Խօսեցա՞ք վաճառականին՝
որուն որդին ինծի ստակ փոխ տուաւ: — Այս աղոց
(համար) իւր ունեցած սէրն լաւ եւս կ'ըմբռնէի,
եթէ անոնք այնչափ չար չըլլային: — Սեղանաւորին
խօսեցայ, որուն ծառան շունս կորսընցուց: — Մար-
դիկները չտեսայ՝ որոնց ձիերը դուք գնեցիք: —
Պատուհանէն նայեցէք եւ շուտ մը կը (պիտի) նըշ-
մարէք ան՝ որուն վրայ (ձեզի) կը խօսիմ: — Մարդը
տեսայ՝ որուն վրայ խօսեցաք: — Ան ասուին ինծի
աժան պիտի տայ, աւելի աժան՝ քան թէ իւր բա-
րեկամին:

121.

Քաղաք.

Ձեր տէրը հացը ձեզի չէ՞ր կշռեր: — Այս գե-
ղացին այս պզտիկ աղջիկները պիտի մեծցընէ: —
Մենք ամէն օր կը յառաջանանք: — Ձեր շարադրու-
թեան սխալները կը սրբագրէ: — Ձէ, անիկայ մեր
շարադրութիւնները չի սրբագրեր: — Հօրեղբօրոր-
դիս անգղիերէնը ձեզմէ աւելի աղէկ կ'արտաբերէր:
— Ձեր գրիչներն ո՞ւսկից կը գնէք: — Ես գրքածախին
քովէն կը գնեմ, իսկ եղբայրս իրենները մեր դրա-
ցւոյն քովէն կը գնէ: — Դուք գաղղիերէնն իզմէ
աւելի աղէկ կ'արտաբերէք: — Անիկայ իւր շարա-
դրութեան ամէն սխալները չէ՞ր սրբագրեր: — Ձեզի
ամենեւին բան մը պարտական չեմ: — Ձե՞ս վճարեր
իրեն ինչ որ իրեն պարտական ես: — Մենք ան-
գղիերէն լեզուն այս պարոնին չափ աղէկ կ'արտա-
բերենք: — (Ձեզի) ո՞րչափ պարտական եմ: — Դուք

nonçons la langue anglaise aussi bien que ce monsieur. — Combien vous dois-je? — Vous ne me devez rien, mais votre frère me doit beaucoup d'argent. — Nous payons toujours tout ce que nous leur devons. — Si je vous devais quelque chose, je vous payerais. — Comment appelez-vous votre domestique? — Ces messieurs achèteraient ma maison, si je la leur vendais à bon marché. — Comment appelle-t-on cet animal? — Voilà une belle poire; je vous la jetterai. — N'as-tu pas encore lu les livres dont nous avons parlé à ton ami? — Le garçon dont le père était ici est très-appliqué. — Voilà la femme dont le fils est si malheureux. — Voilà les enfants dont le père est si riche. — Nous avons vu le paysan dont vous avez reçu votre argent. — Avez-vous vu le garçon dont la mère a été ici? — Il a écrit à son père tout ce dont il a besoin. — Nous achèterions ce drap, s'il nous le donnait à meilleur marché. — Nous mènerons ces enfants à la promenade. — La mère menait son petit enfant par la main.

122.

Ours, առ. արջ.

Le devoir, պարտքը.

Je suis aimé, կը սիրուիմ. Je fus aimé, սիրուեցայ.

J'étais aimé, կը սիրուէի. J'ai été aimé, սիրուեցայ.

Inviter, հրաւիրել. — Être invité, հրաւիրուիլ.

Mordre, խաճնել. — Être mordu, խաճուիլ.

Vous n'êtes aimés de personne. — Les bouteilles étaient-elles remplies? — Le pauvre enfant fut mordu par cet ours. — Si vous remplissiez vos devoirs, vous seriez aimés de tout le monde. — Ces enfants ont été punis, parce qu'ils ont été paresseux. — Ces enfants auraient été loués, s'ils

ինծի բան մը պարտական չէք, բայց եղբայրնիդ շատ ստակ պարտական է ինծի: — Միշտ կը վճարենք ինչ որ իրենց պարտական ենք: — Եթէ ձեզի բան մը պարտական ըլլայի, (ձեզի) կը վճարէի: — Չեր ծառան ի՞նչ (ի՞նչպէս) կ'անուանէք: — Այս պարոնայք իմ տունս կը գնէին, եթէ (զանիկայ) իրենց աժան ծախէի: — Այս կենդանին ի՞նչպէս կ'անուանեն: — Ահաւանիկ գեղեցիկ տանձ մը, զանիկայ ձեզի պիտի նետեմ: — Տակաւին չկարդացիր գրքերը՝ որոնց վրայ բարեկամիդ խօսեցանք: — Տղան՝ որուն հայրը հոս էր, շատ փութաջան է: — Ահաւանիկ կինը՝ որուն որդին այնչափ դժբախտ է: — Ահաւանիկ տղաքը՝ որոնց հայրն այնչափ հարուստ է: — Տեսանք այն գեղացին՝ որմէ դուք ստակնիդ առիք: — Տեսա՞ք տղան՝ որուն մայրն հոս եկաւ (եղաւ): — Հօրը այն ամենայն գրեց՝ որուն կարօտութիւն ունի: — Այս ասուին կը գնէինք, եթէ մեզի աւելի աժան տար: — Աս տղաքը ժուռգալ պիտի տանինք: — Մայրն իւր պզտիկ տղան ձեռքէն բռնած (գլ. ձեռքէն) կը տանէր:

122.

Կրաւորական բայը կը ձեւանայ՝ être օժանդակին վրայ ներգործականին ընդունելութիւն անցեալը դնելով:

Ամենեւին մէկէ մը չէք սիրուիր: — Շիշերը լեցունձ էին: — Խեղճ տղան սա արջէն խածուեցաւ: — Եթէ ձեր պարտքերը կատարէիք, ամէն մարդիկներէ կը սիրուէիք: — Այս տղաք պատժուեցան, վասնզի ծուլութիւն ըրին. (գլ. ծոյլ եղան): — Այս տղաք գովուած կ'ըլլային, եթէ աւելի խելօք եղած ըլլային: — Չեր պարտքն ըրիք, պիտի

avaient été plus sages. — Vous avez fait votre devoir, vous ne serez pas punis. — Nous fûmes tous élevés par un excellent père. — Tu étais souvent puni par tes maîtres. — Tu aurais été invité à dîner chez ton oncle, si tu avais été plus appliqué. — Si vous faites votre devoir, vous serez aimé et loué. — Vous devez être plus appliqué, pour être aimé de vos parents. — S'il avait fait son devoir, il aurait été aimé et loué. — Ceux qui perdent leur temps, seront punis. — Où aura-t-il été placé? — Ils seraient aimés de leurs amis, s'ils étaient plus sages. — Ils ne furent invités que par nous.

123.

Coucher, պառկեցընել.	— Se coucher, պառկիլ, մտնել.
Promener, պտըտցընել.	— Se promener, պտըտիլ.
Se lever, ելլել.	S'occuper, զբաղիլ.
S'amuser, զբօսնուլ.	S'habiller, հագուիլ.
Se laver, լուացուիլ.	Se peigner, սանտրուիլ.
Se perdre, կորսուիլ.	Se porter, բլլալ.
Se reposer, հանգչիլ.	Se trouver, գտնուիլ.
Se jeter, նետուիլ, թափիլ.	Se réjouir, ուրախանալ.
Le lit, անկողինը.	Le bois, անտառը.
Se retirer, քաշուիլ.	Une affaire, գործք մը.
En voiture, կառքով.	À cheval, ձիով.
De bonne heure, կանուխ.	De meilleure heure, աւելի կանուխ.
Puis, ետքը.	

On couchait les malades sur des lits. — Demain le soleil se lèvera à sept heures et demie, et il se couchera à quatre heures et demie. — Il s'occupe beaucoup de ses affaires. — Je me porte bien; mais mon frère est malade. — Mon frère se lève toujours à sept heures. — Promenez ce malade. — Se promène-t-il dans son jardin? — Non, Monsieur, il se promène à cheval. — A une heure et demie

չպատժուիք: — Ամենքնիս ազնիւ հօրէ մը կըրթուեցանք: — Վարպետներէդ յաճախ կը պատժուէիր: — Հօրեղբօրդ քովը ճաշելու հրաւիրուած կ'ըլլայիր, եթէ աւելի փութաջան (եղած) ըլլայիր: — Եթէ ձեր պարտքը կը կատարէք, կը (պիտի) սիրուիք ու գովուիք: — Պէտք էք աւելի փութաջան ըլլալ՝ ձեր ծնողքէն սիրուելու համար: — Եթէ իւր պարտքն ըրած ըլլար, սիրուած ու գովուած կ'ըլլար: — Ժամանակնին կորսընցընողները պիտի պատժուին: — Ո՛ւր դրուած պիտի ըլլայ: — Իրենց բարեկամներէն կը սիրուէին, եթէ աւելի խելօք ըլլային: — Անոնք՝ միայն մեզմէ հրաւիրուեցան:

123.

Մասնաւոր մտադրութեան արժանի են դերանունական ըսուած բայերը, որոնք երկու դերանունով կը խոնարհին. ասոնցմէ մէկն անուն բայի է, մէկալը՝ խնդիր. այնպէս են,

Je me couche, կը պառկիմ.

Tu te couches, կը պառկիս.

Il se couchait, կը պառկէր.

Nous nous coucherons, պիտի պառկինք.

Vous vous coucheriez, կը պառկէիք.

Qu'ils se couchent, որ պառկին.

Հիւանդներն անկողիններու վրայ կը պառկեցընէին: — Վաղը արեգակը ժամը եօթն ու կէսին պիտի ելլէ, եւ ժամը չորս ու կէսին պիտի մտնէ: — Իւր գործքերուն շատ կը զբաղի: — Ես աղէկ եմ. բայց եղբայրս հիւանդ է: — Եղբայրս միշտ ժամը եօթին կ'ելլէ: — Սա հիւանդը պտըտցուցէք: — Իւր պարտեզը կը պտըտի: — Չէ, Պարոն, ձիով կը պտըտի: — Ժամը մէկ ու կէսին սեղանէն կ'ելլուէր: — Վանուխ պիտի պառկինք: — Բարեկամդ կը լուացուէր եւ իւր եղբայրը կը սանտրուէր՝ երբ որ այսօր հասայ: — Պիտի հագուինք՝ երբ որ մեր հայրը կը հասնի. (գլ. հասած պիտ'որ ըլլայ:) — Անտառին

on se levait de table. — Nous nous coucherons de bonne heure. — Ton ami se lavait et son frère se peignait, quand je suis arrivé aujourd'hui. — Nous nous habillerons quand notre père sera arrivé. — Ils se perdraient dans le bois, s'ils étaient seuls. — Comment se porte votre frère? — Il se porte mieux; mais il ne se lève pas encore. Les enfants paresseux se lèvent ordinairement tard. — Il y a dix heures qu'il travaille sans se reposer. — Nous nous promènerons en voiture. — Cette rivière se jette dans le Rhin. — Nous nous réjouissions de ces nouvelles. — Cette famille se retirait à la campagne. — Mes soeurs se reposaient un peu; elles étaient lasses. — Je me promènerai avec mon cousin, quand j'aurai fini mon thème. — Vous ne vous occupez pas bien de votre petit jardin. — Mes soeurs ne se portent pas bien; elles ne sont pas venues avec nous. — Les ennemis ne se retireraient-ils pas encore? — Quand vous couchez-vous? — Je me couche assez tard, et je me lève de bonne heure. — Nous nous lavâmes et puis nous nous habillâmes. — Il s'amuse avec ton cousin au jardin. — Le Danube se jette dans la Mer-Noire. — Mon oncle arrivera ce soir; nous nous amuserons bien. — Mon cousin se porterait mieux, s'il était plus actif.

124.

Se réveiller, *արթըննալ*.Retirer, *դուրս հանել*.Le nombre, *թիւը*.Peut-être, *դուցէ*.Sous, *տակը*.Se souvenir, *յիշել*.La mer, *ծովը*.Le bruit, *աղմուկը*.Bravement, *քաջութեամբ*.Sans, *առանց*.

Chaque soldat s'était défendu bravement, mais le nombre des ennemis était trop grand. — Elle ne

Մէջ կը կորսուէին՝ եթէ առանձին ըլլային: – Եղբայրնիդ ի՞նչպէս է: – Աւելի աղէկ է, բայց տակաւին ոտք չ'եւելեր: – Ծոյլ տղաք սովորաբար ուշ կ'եւլեն: – Տասը ժամ կայ՝ որ առանց հանգչելու կը գործէ: – Կառքով պիտի պտըտինք: – Այս դետը Ռենոս կը թափուի: – Այս լեւրուն վրայ կ'ուրախանայինք: – Այս ընտանիքը գեղը կը քաշուէր: – Քոյրերս քիչ մը կը հանգչէին, յոգնած էին: – Հօրեղբօրորդւոյս հետ պիտի պտըտիմ, երբ որ շարադրութիւնս կը լմընցընեմ. (էլ. լմընցուցած պիտ'որ ըլլամ:) – Ձեր պզտիկ պարտէզին աղէկ չէք զբաղիր: – Քոյրերս աղէկ չեն, մեզի հետ չեկան: – Թշնամիները դեռ ետ չէին քաշուեր: – Ե՞րբ կը պառկիք: – Բաւական ուշ կը պառկիմ եւ կանուխ կ'եւլեմ: – Լուացուեցանք եւ ետքէն հագուեցանք: – Հօրեղբօրդ հետ պարտէզը կը զբօսնու: – Դանուբը Սեւ ծով կը թափի: – Հօրեղբայրս այս իրիկուն պիտի հասնի, աղէկ պիտի զբօսնունք: – Հօրեղբօրորդիս աւելի աղէկ (այսինքն՝ առողջ) կ'ըլլար, եթէ աւելի գործունեայ ըլլար:

124.

Աւելի եւս միտ դնելու է այս բայերուն քովի մանր բառերուն շարքին:

Je me suis arrêté, կեցայ.

Tu t'étais arrêté, կեցած էիր.

Elle se sera arrêtée, կեցած պիտ'որ ըլլայ.

Nous nous serions arrêtés, կը կենայինք.

Que vous vous soyez arrêtés, որ կեցած ըլլաք.

Qu'ils se soient arrêtés, որ կեցած ըլլան.

Nous sommes-nous ennuyés? ձանձրացանք.

Ne t'es-tu pas arrêté? չկեցա՞ր.

Lève-toi, ելիր. Ne te lève pas, մ'եւլեր.

Levons-nous, ելենք. Ne nous levons pas, չեւլենք.

Levez-vous, ելէք. Ne vous levez pas, մ'եւլէք.

Իւրաքանչիւր զինուոր ինք զինքը քաջութեամբ պաշտպանած էր, բայց թշնամեաց թիւը չափէն

s'était pas reposée; mais nous nous sommes reposés. — Nous nous sommes promenés toute la journée. — Vous vous êtes arrêtés, quand le chien a aboyé. — Nous ne nous sommes pas réjouis de cette nouvelle. — Nous nous serions mieux amusés, si vous aviez joué avec nous. — Nous nous sommes lavés et peignés; mais notre ami ne s'est pas encore lavé. — Ils ne se sont pas amusés, parce que leur ami ne se portait pas bien. — Amusons-nous bien ce soir, peut-être demain il n'en sera plus temps. — Ne s'est-il pas occupé de ces pauvres-là? — Il s'en était beaucoup occupé. — Ne vous êtes-vous pas ennuyées, Mesdames? — Promenez-vous dans le jardin, mais n'en sortez pas. — Reposez-vous un peu sous cet arbre. — Nous nous sommes bien réjouis de cela. — Tu ne te serais pas amusé dans notre jardin. — Occupez-vous de cela. — Ne vous en occupez pas. — Vous souvenez-vous de nous? — Je me souviens de vous et de lui. — Je me serais amusé, si j'avais été à Berlin. — Il se sera jeté dans la mer pour en retirer ce pauvre enfant. — Je me suis toujours bien porté quand j'étais à la campagne. — Ne vous souvenez-vous plus de moi? — Ne te lève pas encore, le médecin te l'a défendu. — Nous nous sommes réveillés lorsque vous êtes arrivés. — Amusez-vous bien, mais sans faire beaucoup de bruit. — Lève-toi bien vite, il est déjà tard. — Ma soeur s'est réveillée quand elle a entendu cette belle musique; mais nous ne nous sommes pas réveillés.

աւելի մեծ էր: — Անիկայ չէր հանգչած. բայց
 մենք հանգչեցանք: — Բոլոր օրը պտրտեցանք: —
 Դուք կեցաք՝ երբ որ շունը հաջեց: — Այս լոյն
 վրայ չուրախացանք: — Լաւ եւս զբօսած կ'ըլլայինք,
 եթէ մեզի հետ խաղացած ըլլայինք: — Մենք լուա-
 ցուեցանք ու սանտրուեցանք. բայց բարեկամնիս
 տակաւին չլուացուեցաւ: — Անոնք զբօսանք չըրին,
 վասնզի բարեկամնին աղէկ չէր: — Այս իրիկուն ա-
 ղէկ զբօսնունք, դուցէ վաղը ալ ժամանակ չ'ըլլար.
 (Գլ. պիտի չըլլայ անոր՝ ժամանակ:) — Այն աղ-
 քատաց վրայ չզբաղեցաւ: — (Անոնց վրայ) շատ
 զբաղած էր: — Տիկնայք, չձանձրացա՛ք: — Պար-
 տեղը պտրտեցէք, բայց (անկէ) դուրս մի ելէք: —
 Այս ծառին տակ քիչ մը հանգչեցէք: — Ասոր
 վրայ շատ ուրախացանք: — Դուն մեր պարտեղը
 զբօսած չէիր ըլլար: — Անոր վրայ զբաղեցէք: —
 Մի զբաղէք (անոր վրայ): — Զմեզ կը յիշէք: —
 Զձեզ ու զինքը կը յիշեմ: — Զբօսած կ'ըլլայի՝ եթէ
 Պերլին եղած ըլլայի: — Անիկայ ծով նետուած պի-
 տի ըլլայ՝ (անկէց) սա խեղճ տղան հանելու համար:
 — Միշտ աղէկ (կամ առողջ) եղայ՝ երբ որ գեղն էի:
 — Ալ զիս չէք յիշեր: — Դեռ մ'ելլեր, բժիշկը (քեզի
 զանիկայ) արգելեց: — Մենք արթընցանք՝ երբ որ
 դուք հասաք: — Աղէկ զբօսանք ըրէք, բայց առանց
 շատ աղմուկ ընելու: — Շատ շուտ ելիր, արդէն ուշ
 է: — Քոյրս արթընցաւ՝ երբ որ այն գեղեցիկ երա-
 ժը շտուծիւնը լսեց. բայց մենք չարթընցանք:

Ayant, ունենալով.

Aimant, սիրելով.

Recevant, առնելով.

Tromper, խաբել.

Joueur, խաղացող.

Étant, ըլլալով.

Finissant, լմնացնելով.

Rendant, տալով.

Le trompeur, խաբեբայ.

La somme, (ստըկի) գումարը.

En allant, երթալով, գացած ատեն.

Passant par la ville, j'y ai parlé à notre banquier. — Mon frère étant malade, mon père ne peut (pas) aller à la campagne. — Est-ce qu'il vous a raconté une jolie histoire? — Avez-vous vu mes amis? — Non, nous ne les avons pas vus. — Chez quel libraire as-tu acheté ces crayons? — Nous vous avons attendues, mes soeurs, mais vous n'êtes pas arrivées. — Vous auriez trouvé vos livres, si vous les aviez bien cherchés. — Étant mon ami, il ne peut (pas) m'oublier. — Nous avons reçu de très-belles fleurs de notre jardinier. — Nos parents nous ont-ils cherchés? — Non, mes amis, ils ne vous ont pas cherchés. — La princesse vous a attendues, Mesdames. — Est-ce que votre soeur a reçu de jolis cadeaux? — Où sont mes parents? — Je les ai vus en entrant dans la chambre. — Ayant beaucoup d'affaires, je me suis couché tard. — On a puni ces trompeurs. — Les trompeurs qu'on a punis avaient trompé bien des gens. — Avez-vous entendu la chanson que ma soeur a chantée? — Est-ce qu'il n'a dit que ces paroles? — Je vous ai répété toutes les paroles qu'il a dites. — Où a-t-il mis les fleurs? — Il les a mises dans ce verre. — Est-ce que vous avez mis mes plumes sur la table? — Non, je les ai mises dans votre pupitre. — Ne parlant pas l'anglais, vous aurez peu de plaisir à Londres. — L'eau que vous

125.

Avoir օժանդակով ընդունելութիւն անցեալը՝ երբ որ իրմէ յառաջ խնդիր սեռի (հայցական) կ'ունենայ, անոր հետ կը համաձայնի:

Քաղաքէն անցնելով, հոն մեր սեղանաւորին խօսեցայ: — Եղբայրս հիւանդ ըլլալով, հայրս չի կրնար գեղ երթալ: — Միթէ ձեզի աղուոր պատմութիւն մը պատմեց: — Բարեկամներս տեսա՞ք: — Չէ, չտեսանք: — Ո՞ր գրավաճառէն գնեցիր այս կապարգրիչները: — Մենք ձեզի (հշ. զձեզ) սպասեցինք, քոյրերս, բայց դուք չհասաք: — Գրքերնիդ գտած կ'ըլլայիք, եթէ (զանոնք) աղէկ փրնտուած ըլլայիք: — Բարեկամս ըլլալով, չի կրնար զիս մոռնալ: — Մեր պարտիզպանէն շատ գեղեցիկ ծաղիկներ ընդունեցանք: — Մեր ծնողքը զմեզ փնտռեցին: — Չէ, բարեկամներս, զձեզ չփնտռեցին: — Իշխանուհին ձեզի (հշ. զձեզ) սպասեց, Տիկնայք: — Միթէ ձեր քոյրը գեղեցիկ պարգեւներ ընդունեցա՞ւ: — Ո՞ւր են ծնողքս: — Խուցը մտած ժամանակս զանոնք տեսայ: — Շատ գործք(եր) ունենալով՝ ուշ պառկեցայ: — Աս խաբեբաները պատժեցին: — Խաբեբաները՝ զորոնք պատժեցին, շատ մարդիկ խաբած էին: — Քրոջս երգած երգը լսեցի՞ք: — Միթէ միայն այս խօսքերն ըսաւ: — Չեզի իւր ըսած ամէն խօսքերը կրկնեցի: — Ծաղիկներն ո՞ւր դրաւ: — Այս գաւաթին մէջ դրաւ: — Միթէ գրիչներս սեղանին վրայ դրիք: — Չէ, (զանոնք) ձեր ծռասեղանին մէջ դրի: — Անգղիերէն(ը) չխօսելով, քիչ զուարճութիւն պիտ'որ ունենաք Լոնտոն: — Զուրը՝ զորն որ իրեն տուիք, չափէն աւելի տաք է: — Տեսա՞ք խաղացողները՝ որոնք այս գումարը կորսընցուցին: — Ո՞ր խաղացողները տեսաք: — Ի՞նչ գումար կորսընցուցին: —

lui avez donnée est trop chaude. — Avez-vous vu les joueurs qui ont perdu cette somme? — Quels joueurs avez-vous vus? — Quelle somme ont-ils perdue? — Est-ce vous qui avez écrit cette lettre? — Ce n'est pas moi qui l'ai écrite; c'est lui qui l'a écrite. — En allant à l'église, je vous ai vus tous les deux.

126.

Que j'aime, *որ սիրեմ*.

Que tu aimes, *որ սիրես*.

Qu'il aime, *որ սիրէ*.

Que nous aimions, *որ սիրենք*.

Que vous aimiez, *որ սիրէք*.

Qu'ils aiment, *որ սիրեն*.

Désirer, *բաղձալ*.

Rester, *մնալ, կենալ*.

Fermer, *դռնակ*.

La porte, *դռնակ*.

Que je finisse, *որ լմնցնեմ*.

Que tu finisses, *որ լմնցնես*.

Qu'il finisse, *որ լմնցնէ*.

Que n. finissions, *որ — ցնենք*.

Que v. finissiez, *որ — ցնէք*.

Qu'ils finissent, *որ լմնցնեն*.

Souhaiter, *ցանկալ*.

Tomber, *կյնալ*.

Afin que, } *որպէս զի, որ*.

Pour que, }

Il faut que nous commencions cette histoire à présent. — Je vous donne de l'argent, afin que vous achetiez ces chapeaux. — Il nous invite souvent, pour que nous nous amusions avec lui. — Il faut que tu restes ici. — Qu'il parle; je ne le lui défends pas. — Nous souhaitons que vous chantiez. — Ne faut-il pas que vous avanciez? — Je demande qu'il choisisse mieux. — Ils désireront que nous recevions leur ami dans notre maison. — Il faut que nous travaillions toujours. — Faut-il que nous tombions entre les mains des ennemis? — Il souhaite que vous le conceviez. — Je n'aime pas qu'on reçoive ces gens-là. — Qu'il vende sa maison, s'il veut bien élever ses enfants. — Il faut que vous travailliez toute la journée. — Ne faut-il pas que nous le recevions? — J'attends qu'il me réponde. — Il veut que je réponde moi-même. — Je souhaite

Այս նամակը դուք գրեցիք: — (Զանիկայ) ես չգրեցի. անիկայ (զան) գրեց: — Եկեղեցին գացած ատենս երկուքնիդ ալ տեսայ:

126.

Que je reçoive, որ առնում. Que je rende, որ տամ.
Que tu reçoives, որ առնուս. Que tu rendes, որ տաս.
Qu'il reçoive, որ առնու. Qu'il rende, որ տայ.
Que n. recevions, որ — նունք. Que nous rendions, որ տանք.
Que v. receviez, որ առնուք. Que vous rendiez, որ տաք.
Qu'ils reçoivent, որ առնուն. Qu'ils rendent, որ տան.

Պէտք է որ աս պատմութիւնը հիմայ սկսինք:
— Չեզի ստակ կու տամ, որպէս զի այս գլխարկները
գնէք: — Զմեզ յաճախ կը հրաւիրէ, որպէս զի իրեն
հետ զբօսնունք: — Պէտք է որ հոս մնաս: — Թող
(գլ. որ) խօսի. (զանիկայ) իրեն չեմ արգելեր: — Կը
ցանկանք որ երգէք: — Պէտք չէ որ յառաջանաք:
— Կ'ուզեմ որ լաւ եւս ընտրէ: — Պիտի բաղձան որ
իրենց բարեկամը մեր տունն ընդունինք: — Պէտք է
որ միշտ աշխատինք: — Հարկ է որ թշնամեաց ձեռքն
(գլ. ձեռու ընտրուն մէջ) իյնանք: — Կը ցանկայ որ
դուք (զանիկայ) ըմբռնէք: — Չեմ ուզեր (գլ. սի-
րեր) որ զայն մարդիկն ընդունին: — Թող իւր տունը
ծախէ, եթէ իւր տղաքն աղէկ մեծցընել կ'ուզէ: —
Պէտք է որ բոլոր օրն աշխատիք: — Պէտք չէ որ
զանիկայ ընդունինք: — Կը սպասեմ որ ինծի պա-
տասխանէ: — Կ'ուզէ որ ես անձամբ պատասխա-
նեմ: — Կը ցանկամ որ տակաւին սպասես: — Պիտի
ուզէ որ պատասխանէք: — Պէտք է որ ասիկայ ըմ-
բռնեմ: — Չ'ուզեր որ ձեր հին գրքերը ծախէք: —
Պէտք է որ հոն թշնամույն (գլ. զթշնամին) սպա-
սենք: — Վարպետը կ'ուզէ որ գրքերը գոցենք: —

que tu attendes encore. — Il demandera que vous répondiez. — Il faut que je conçoive ceci. — Il ne veut pas que vous vendiez vos vieux livres. — Il faut que nous y attendions l'ennemi. — Le maître veut que nous fermions les livres. — Il faut que vous vous leviez de meilleure heure. — Il désire que tu achètes ces plumes. — Il faut que chacun se défende. — Il est nécessaire que vous fermiez les portes.

127.

J'aimai, սիրեցի .

Tu aimas, սիրեցիր .

Il aima, սիրեց .

N. aimâmes, սիրեցինք .

Vous aimâtes, սիրեցիք .

Ils aimèrent, սիրեցին .

La matinée, առաւօտեան
ժամանակը .

Arriver, հասնիլ, պատահիլ .

Je finis, լմնցուցի .

Tu finis, լմնցուցիր .

Il finit, լմնցուց .

Nous finîmes, լմնցուցինք .

Vous finîtes, լմնցուցիք .

Ils finirent, լմնցուցին .

La soirée, իրիկուան ժամա-
նակը .

Il passa la matinée avec ses amis. — Je ne m'occupai plus d'eux; je m'occupai de vous. — Qui est-ce qui se jeta dans le feu pour retirer le pauvre enfant? — Ils n'obéirent qu'à lui. — On lui paya bien sa journée. — Je passai la journée tristement. — Mon père vendit sa belle campagne la semaine passée. — Cela arriva en décembre. — Le onze novembre il aperçut cet oiseau pour la première fois. — Lorsqu'ils furent à Brème, ils reçurent la nouvelle que le vaisseau était perdu. — Le deux septembre il me rendit cette somme. — Nous nous couchâmes de très-bonne heure. — Lequel de ces livres choisirent-ils? — Vous défendîtes-vous longtemps contre lui? — Ils vendirent leurs che-

Պէտք է որ աւելի կանուխ ելլէք: — Ար բաղձայ որ այս գրիչները գնես: — Հարկ է որ իւրաքանչիւր ոք ինք զինքը պաշտպանէ: — Հարկաւոր է որ դռները գոցէք:

127.

Ամսու օրերուն անունը սեռական չի դրուիր, հապառուղական. եւ միայն premier դասականը կը գործածուի. իսկ մնացածներուն բացարձակները կը բանին:

Je reçus, առի.

Tu reçus, առիր.

Il reçut, առաւ.

Nous reçûmes, առինք.

Vous reçûtes, առիք.

Ils reçurent, առին.

Je rendis, տուի.

Tu rendis, տուիր.

Il rendit, տուաւ.

Nous rendîmes, տուինք.

Vous rendîtes, տուիք.

Ils rendirent, տուին.

Առաւօտեան ժամանակն իւր բարեկամներուն հետ անցուց: — Ալ անոնց վրայ չգրադեցայ. ձեր վրայ գրադեցայ: — Ո՞վ է որ ինք զինքը կրակը նետեց՝ խեղճ տղան հանելու համար: — Միայն իրեն հնազանդեցան: — Աւուրչէքն իրեն աղէկ վճարեցին: — Օրը տխրութեամբ անցուցի: — Հայրս անցեալ շաբաթ իւր գեղեցիկ ամարանոցը (գլ. գեղը) ծախեց: — Ասիկայ Դեկտեմբերին պատահեցաւ: — Նոյեմբերի տասնումէկին այս թռչունն առաջին անգամ (ուն համար) տեսաւ: — Երբոր Պրէմ գացին (գլ. եղան), լուր(ն) ընդունեցան՝ որ նաւը կորսուած էր: — Սեպտեմբերի երկուքին այս գումարն ինծի տուաւ: — Շատ կանուխ պառկեցանք: — Աս գրքերէն ո՞րն ընտրեցին: — Ինք զինքնիդ անոր դէմ երկայն ատեն պաշտպանեցիք: — Իրենց ձիերը ծախեցին: — Զիս աղաչեց որ ան մարդուն ասոր վրայ ամենեւին բան չգրուցեմ: — Երէկ գեղեցիկ ձի մը ծախեցի: — Շատ յոգնած ըլլալով՝ քիչ մը ուշ ելանք: — Բոլոր գիշերն աշխատեցանք մեր նամակները գրելու համար: — Աս գեղացիները շատ քիչ

vaux. — Il me pria de n'en rien dire à cet homme-là. — Je vendis hier un beau cheval. — Étant très-las, nous nous levâmes un peu tard. — Nous travaillâmes toute la nuit pour écrire nos lettres. — Ces paysans vendirent très-peu de blé. — Il trouva une plume et la donna à son frère. — Lorsqu'il fut à Florence, il se réjouit beaucoup d'y trouver son cousin. — En arrivant ici, Henri ne trouva personne. — Ce joueur perdit avant-hier tout son argent. — Ce vieillard me raconta une longue histoire qui était très-belle. — Nous eûmes hier une très-belle soirée. — Ne vous répondit-elle pas? — Le pauvre homme perdit sa journée.

128.

Que j'eusse, որ ունենայի. Que je fusse, որ ըլլայի.
 Que tu eusses, որ ունենայիր. Que tu fusses, որ ըլլայիր.
 Qu'il eût, որ ունենար. Qu'il fût, որ ըլլար.
 Que n.eussions, որ — նայինք. Que n.fussions, որ ըլլայինք.
 Que v.eussiez, որ ունենայիք. Que v.fussiez, որ ըլլայիք.
 Qu'ils eussent, որ ունենային. Qu'ils fussent, որ ըլլային.
 Je voudrais, կ'ուզէի. Être bien aise, ուրախ ըլլալ.
 Retourner, ետ դառնալ. Bien que, թէպէտ.

Nos parents désiraient que nous fussions bien sages — Ils ne nous répondirent pas, quoiqu'ils en eussent le temps. — Je souhaitais que vous eussiez raison et qu'il eût tort. — Ils se couchaient tard, bien qu'il fussent malades. — Je désirais qu'il fût là. — Il fallut que je parlasse. — Il demanda que nous lui donnassions notre montre. — Les généraux demandèrent qu'on avançât. — Il a fallu qu'ils donnassent tout leur argent. — Je voudrais qu'on se retirât. — Je leur donnai de l'or, pour qu'ils m'achetassent du vin. — Il désirait que vous vous défendissiez. — J'étais bien aise qu'il fût retourné

ցորեն ծախեցին: — Գրիչ մը գտաւ եւ եղբօրը
տուաւ: — Երբ որ Փլորենտիա գնաց (Գլ. եղաւ),
իւր հօրեղբօրորդին հոն գտնելուն շատ ուրախա-
ցաւ: — Հենրիկոս հոս հասած ատեն ոչ զոք գտաւ:
— Աս խաղացողը երէկ չէ մէկալն օր իւր բոլոր
ստակը կորսընցուց: — Այս ծերունին ինծի երկայն
պատմութիւն մը պատմեց, որն որ շատ գեղեցիկ
էր: — Երէկ շատ գեղեցիկ իրիկուն մը ունեցանք: —
Ձեզի չպատասխանեց: — Խեղճ մարդն իւր աւուր-
չէքը կորսընցուց:

128.

Que j'aimasse, որ սիրէի. Que je finisse, որ լմնցընէի.
Que tu aimasses, որ սիրէիր. Que tu finisses, որ — ցընէիր.
Qu'il aimât, որ սիրէր. Qu'il finît, որ լմնցընէր.
Que n. aimassions, որ — էինք. Que n. finissions, որ — նէինք.
Que v. aimassiez, որ սիրէիք. Que v. finissiez, որ — ցընէիք.
Qu'ils aimassent, որ սիրէին. Qu'ils finissent, որ — ցընէին.
Que je reçusse, որ առնուի. Que je rendisse, որ տայի.
Que tu reçusses, որ առնուիր. Que tu rendisses, որ տայիր.
Qu'il reçût, որ առնուր. Qu'il rendît, որ տար.
Que n. reçussions, որ — նուինք. Que n. rendissions, որ — ինք.
Que v. reçussiez, որ առնուիք. Que v. rendissiez, որ տայիք.
Qu'ils reçussent, որ առնուին. Qu'ils rendissent, որ տային.

Ծնողքնիս կը բաղձային որ շատ խելօք ըլ-
լանք. (Գլ. ըլլայինք:) — Անոնք մեզի չպատասխա-
նեցին, թէպէտ եւ (անոր) ժամանակ(ն) ունէին.
(Գլ. ունենային:) — Ար ցանկայի որ դուք իրաւունք
ունենայիք, եւ ինք իրաւունք չունենար: — Ուշ կը
պառկէին, թէպէտ շատ հիւանդ էին. (Գլ. ըլլային:) —
— Ար բաղձայի որ հոն ըլլար: — Հարկ եղաւ որ խօ-
սիմ. (Գլ. խօսէի:) — Խնդրեց որ մեր ժամացոյցն
իրեն տանք. (Գլ. տայինք:) — Զօրապետներն ու-
ղեցին որ յառաջանան. (Գլ. յառաջանային:) —
Հարկ եղաւ որ բոլոր ստակնին տան. (Գլ. տային:) —
— Կ'ուզէի որ ետ քաշուէին: — Անոնց ոսկի տուի, որ

chez son frère. — Nous aimerions que notre père nous achetât un cheval. — Je désirerais que tu cherchasses le médecin. — Il demandait que vous répondissiez. — Ils désireraient que nous réunissions leurs amis dans notre maison. — Je désirerais qu'ils fussent mes amis. — J'étais fâché qu'elle ne trouvât plus son sac.

129.

Récapitulation.

Nous nous sommes couchés tard, quoique nous fussions bien las. — Nous nous levons tous les jours à cinq heures. — Nous nous couchions toujours de bonne heure. — Je suis bien aise que tu sois arrivé. — Nous nous reposons, parce que nous sommes las. — Ce petit garçon ne se lave jamais bien. — Je suis bien aise de ne pas être entré. — En avril, nous n'eûmes que peu de beaux jours. — Ces pauvres gens se couchaient sur la paille. — Pourquoi cet homme ne travailla-t-il pas? — Je me trouverai chez mon oncle à dix heures et demie. — Le prince est à son jardin: il s'y promène. — Lave-toi un peu mieux, tu n'es pas propre. — Il ne veut pas que tu jettes des pierres. — Le marchand demande que nous le payions. — Ils ne veulent pas que tu effrayes les petits enfants. — Le premier octobre nous reçûmes cette lettre, et nous y répondîmes dans la soirée. — N'ayant reçu qu'une partie de notre argent, nous ne payâmes que le tailleur. — Ils ne s'amuseraient pas bien, si leur ami n'était pas là. — Ces demoiselles ne s'amuse-

ինծի գինի գնեն. (Գլ. գնէին:) — Ար բաղձար որ
ինք զինքնիդ պաշտպանէիք: — Շատ ուրախացայ որ
եղբօրը քովը դարձեր էր. (Գլ. շատ ուրախ էի որ
իւր եղբօրը քով դարձած ըլլար:) — Ա'ուղէինք
(Գլ. կը սիրէինք) որ մեր հայրը մեզի ձի մը գնէր:
— Ար բաղձայի որ բժիշկը փնտռէիր: — Ար խնդրէր
որ պատասխանէիք: — Ար բաղձային որ իրենց բա-
րեկամները մեր տունը ժողվէինք: — Ար բաղձայի որ
անոնք բարեկամներս ըլլային: — Ար ցաւէի որ անի-
կայ իւր պարկը չէր գտներ. (Գլ. չգտներ:)

129.

Քաղաքացիք .

Ուշ պառկեցանք, թէպէտ խիստ յոգնած
էինք. (Գլ. ըլլայինք:) — Ամէն օր ժամը հինգին
կ'ելլէնք: — Միշտ կանուխ կը պառկէինք: — Շատ
ուրախ եմ որ հասար. (Գլ. հասած ըլլաս:) — Ար
հանգչինք, վասնզի յոգնած ենք: — Այս պզտիկ
տղան երբեք աղէկ չի լուացուիր: — Շատ ուրախ
եմ մտած չըլլալուս: — Ապրիլի մէջ միայն քիչ
գեղեցիկ օրեր ունեցանք: — Այս խեղճ մարդիկն
յարդի(ն) վրայ կը պառկէին: — Այս մարդն ինչո՞ւ
չգործեց: — Հօրեղբօրս քովը պիտի գտնուիմ ժամը
տասնուկէսին: — Իշխանն իւր պարտէզն է. հոն կը
պտըտի: — Քիչ մը աւելի աղէկ լուացուէ, մաքուր
չես: — Չ'ուզեր որ քար նետես: — Վաճառականը
կ'ուզէ որ իրեն (Գլ. զինքը) վճարենք: — Չեն ուզեր
որ պզտիկ տղաքը վախցընես: — Հոկտեմբերի մէկին
(Գլ. առաջինը) այս նամակն ընդունեցանք, եւ իրի-
կունն (անոր) պատասխանեցինք: — Մեր ստակին
միայն մէկ մասն առած ըլլալով, միայն դերձակին
(Գլ. դերձակը) վճարեցինք: — Աղէկ չէին զբօսնուր,
եթէ բարեկամին հոս (Գլ. հոն) չըլլար: — Այս
օրիորդները չէին զբօսնուր, եթէ գեղն ըլլային: —

raient pas, si elles étaient à la campagne. — Les matinées étaient encore bien fraîches, lorsque nous partîmes pour la campagne. — Le vingt décembre fut pour moi le jour le plus triste de l'année passée. — Le soleil ne se montre point aujourd'hui. — Je ne me porte pas trop bien depuis quelques jours. — Les enfants jouèrent ensemble avant-hier. — Vous ne vous reposez pas, parce que vous n'êtes pas las. — Hier nous trouvâmes ces enfants, qui travaillaient à nettoyer le blé. — Ne concevant pas cela, mon ami ne vous répondit pas. — Ne te couche pas encore. — Reposons-nous un peu, et nous partirons ensemble. — Les trompeurs ont été trompés par d'autres trompeurs. — Ce garçon ne se corrigera-t-il jamais?

130.

Aller, երթալ.

Je vais կամ je vas, կ'երթամ.

Tu vas, կ'երթաս.

Il va, կ'երթայ.

Nous allons, կ'երթանք.

Vous allez, կ'երթաք.

Ils vont, կ'երթան.

J'allais, կ'երթայի.

J'allai, գացի.

J'irai, պիտի երթամ.

J'irais, կ'երթայի,

À pied, ոտքով.

Va, գնա.

Allons, երթանք.

Que j'aille, որ երթամ.

Que tu ailles, որ երթաս.

Qu'il aille, որ երթայ.

Que nous allions, որ երթանք.

Que vous alliez, որ երթաք.

Qu'ils aillent, որ երթան.

Que j'allasse, որ երթայի.

Allant, երթալով.

Allé, գացած.

Chacun, իւրաքանչիւր իր.

Le voyage, ճամբորդութիւնը:

Vas-tu quelquefois au jardin? — J'y vais quelquefois. — Je ne bois point de vin. — Allez-vous souvent chez mon oncle? — Nous y allons six fois par an. — Je bus hier un grand verre de bière, mais aujourd'hui j'ai bu du vin. — Où

Առտուրները տակաւին շատ զով էին՝ երբ որ դէպ
ի գեղ (Գլ. գեղին համար) ճամբայ ելանք: —
Դեկտեմբերի քսանն ինծի համար անցած տարւան
ամէնէն տխուր օրն եղաւ: — Արեգակն այսօր ամե-
նեւին չ'երեւար: — Քանի մը օրուրնէ վեր շատ
աղէկ չեմ: — Տղաք երէկ չէ մէկալն օր մէկտեղ
խաղացին: — Չէք հանգչիր, վասնզի յոգնած չէք:
— Այս տղաքն երէկ գտանք, որոնք ցորենը մաքրե-
լու կ'աշխատէին. (այսինքն՝ երէկ տեսանք որ այս
տղաքը ցորեն մաքրելու զբաղած էին:) — Բարեկամս
ասիկայ չըմբռնելով՝ ձեզի չպատասխանեց: — Դեռ
մի պառկիր: — Քիչ մը հանգչինք, եւ մէկտեղ
ճամբայ կը (պիտի) ելլենք: — Խաբեբաներն ուրիշ
խաբեբաներէ խաբուեցան: — Այս տղան երբեք
պիտի չուղղուի:

130.

Boire, խմել.

Je bois, կը խմեմ.

Tu bois, կը խմես.

Il boit, կը խմէ.

Nous buvons, կը խմենք.

Vous buvez, կը խմէք.

Ils boivent, կը խմեն.

Je buvais, կը խմէի.

Je bus, խմեցի.

Je boirai, պիտի խմեմ.

Je boirais, կը խմէի.

Bois, խմէ.

Buvons, խմենք.

Que je boive, որ խմեմ.

Que tu boives, որ խմես.

Qu'il boive, որ խմէ.

Que nous buvions, որ խմենք.

Que vous buviez, որ խմէք.

Qu'ils boivent, որ խմեն.

Que je busse, որ խմէի.

Buvant, խմելով.

Bu, խմած.

Երբեմն պարտեղը կ'երթամ: — Երբեմն (Գլ.
հոն) կ'երթամ: — Ես գինի չեմ խմեր: — Հօրեղբօրս
տունը ստէպ կ'երթայ: — Տարին վեց անգամ (Գլ.
հոն) կ'երթանք: — Երէկ մեծ գաւաթ մը գարեջուր
խմեցի, բայց այսօր գինի խմեցի: — Ո՛ւր կ'երթաք:
— Դաշնակութեան կ'երթամ: — Անիկայ յաճախ
եկեղեցին կ'երթայ: — (Անիկայ) ամէն առտու (ներս)

allez-vous? — Je vais au concert. — Va-t-elle souvent à l'église? — Elle y va tous les matins et tous les soirs. — Il faut que je boive un verre d'eau. — Ils mangent peu, mais ils boivent beaucoup. — Où alliez-vous? — J'allais chez ma soeur qui est malade. — Buvez du vin, mais n'en buvez pas trop. — Il veut que tu ailles au jardin. — Nous irions à pied, si nous n'étions pas las. — Nous ne buvons que de l'eau, et mon frère boit de la bière. — Si je buvais tant de vin, on me punirait. — Ce vieillard irait à pied, s'il n'était pas trop las. — Le vin que nous bûmes hier était si bon que chacun en but une bouteille. — Nous irons demain à Londres. — Je désire que vous buviez ce vin. — Quand j'aurai bu, vous boirez aussi. — Nous sommes allés au théâtre et nos soeurs sont allées au concert. — Nous boirons ensemble de ce bon vin. — Il faut que nous allions faire nos thèmes. — N'iriez-vous pas à Paris, si vous aviez assez d'argent pour faire le voyage?

131.

Croire, Հաւատալ, կարծել. Crois, Հաւատալ.
 Je crois, կը Հաւատամ. Croyons, Հաւատանք.
 Tu crois, կը Հաւատաս. Que je croie, որ Հաւատամ.
 Il croit, կը Հաւատայ. Que tu croies, որ Հաւատաս.
 Nous croyons, կը Հաւատանք. Qu'il croie, որ Հաւատայ.
 Vous croyez, կը Հաւատաք. Que n. croyions, որ — տանք.
 Ils croient, կը Հաւատան. Que v. croyiez, որ — տաք.
 Je croyais, կը Հաւատայի. Qu'ils croient, որ Հաւատան.
 Je crus, Հաւատացի. Que je crusse, որ Հաւատայի.
 Je croirai, պիտի Հաւատամ. Croyant, Հաւատալով.
 Je croirais, կը Հաւատայի. Cru, Հաւատացած.

Je crois qu'il est déjà tard. — Je ne le croirai jamais. — Avez-vous dit à votre frère que je l'at-

ու ամէն իրիկուն(ները) կ'երթայ հոն: — Պէտք է որ գաւաթ մը ջուր խմեմ: — Քիչ կ'ուտեն, բայց շատ կը խմեն: — Ո՛ւր կ'երթայիք: — Քրոջս քովը կ'երթայի, որն որ հիւանդ է: — Գինի խմեցէք, բայց (անկէ) չափէն աւելի մի խմէք: — Կ'ուզէ որ պարտեզ երթաս: — Ոտքով կ'երթայինք, եթէ յոգնած չըլլայինք: — Մենք ջրէն ուրիշ բան չենք խմեր, իսկ (եւ) եղբայրս գարեջուր կը խմէ: — Եթէ այնչափ գինի խմէի, զիս կը պատժէին: — Աս ծերունին ոտքով կ'երթար, եթէ չափէն աւելի յոգնած չըլլար: — Գինին՝ որ երէկ խմեցինք, այնպէս աղէկ էր, որ իւրաքանչիւր ոք (անկէ) չէշ մը խմեց: — Վաղը Լոնտոն պիտի երթանք: — Կը բաղձամ որ աս գինին խմէք: — Երբ որ ես խմած կը (պիտ'որ) ըլլամ, դուք ալ կը (պիտի) խմէք: — Մենք թատր գացինք, իսկ քոյրերնիս դաշնակութեան գացին: — Աս աղէկ գինիէն մէկտեղ պիտի խմենք: — Պէտք է որ երթանք մեր շարադրութիւնները շինենք (հշ. շինելու): — Փարիզ չէիք երթար, եթէ ճամբորդութիւնն ընելու բաւական ստակ ունենայիք:

131.

Dire, ըսել.

Je dis, կ'ըսեմ.

Tu dis, կ'ըսես.

Il dit, կ'ըսէ.

Nous disons, կ'ըսենք.

Vous dites, կ'ըսէք.

Ils disent, կ'ըսեն.

Je disais, կ'ըսէի.

Je dis, ըսի.

Je dirai, պիտի ըսեմ.

Je dirais, կ'ըսէի.

Dis, ըսէ.

Disons, ըսենք.

Dites, ըսէք.

Que je dise, որ ըսեմ.

Que je disse, որ ըսէի.

Disant, ըսելով.

Dit, ըսած.

Կը կարծեմ որ արդէն ուշ է: — Ասոր (հշ. ասիկայ) երբեք պիտի չհաւատամ: — Չեր եղբօրն ըսիք որ ես հոս իրեն (հշ. զինքը) կը սպասեմ: — Կը հաւատայի, եթէ (զանիկայ) ինծի ըսէիք: —

tends ici? — Je le croirais, si vous me le disiez. — Qu'avez-vous à me dire? — Je vous dirai ce dont tout le monde parle. — Il croit avoir entendu cette chanson. — Nous disons que vos livres sont très-beaux. — Vous le croiriez, si vous l'entendiez. — N'écoute-t-il pas ce que vous lui dites? — Elle n'a jamais cru cette histoire. — Dites-moi ce qu'il vous a dit. — Croyez-vous qu'il ait été à Londres? — Non, je ne le crois pas. — Je dis hier à mon cousin de venir me voir. — Ces messieurs ne le croient pas. — Vous ne diriez pas cela, si vous me croyiez. — Si je le croyais, je serais bien malheureux. — Vous direz à mon père tout ce que je vous ai répondu — Nous vous disons la vérité. — Vous nous dîtes hier que vous aviez trouvé notre livre. — Dites-lui que nous avons lu sa lettre. — Nous dûmes hier à votre cousin de nous envoyer notre argent. — Ils nous diraient tout, s'ils étaient ici.

132.

Faire, ընել.

Je fais, կ'ընեմ.

Tu fais, կ'ընես.

Il fait, կ'ընէ,

Nous faisons, կ'ընենք.

Vous faites, կ'ընեք.

Ils font, կ'ընեն.

Je faisais, կ'ընէի.

Je fis, ըրի.

Faire voir, տեսնել տալ, *գուցընել.*

Faire écrire, գրել տալ.

Je ferai, պիտի ընեմ.

Je ferais կ'ընէի.

Fais, ըրէ.

Faisons, ընենք.

Faites, ըրեք.

Que je fasse, որ ընեմ.

Que je fisse, որ ընէի.

Faisant, ընելով.

Fait, ըրած.

Attentivement, մտադրու-

Lentement, կամաց. [*թեամբ.*

Venir, գալ.

Que faites-vous? — Je fais ce que vous m'avez dit de faire. — Ces garçons ne font rien. — Ne lui

Ի՞նչ ունիք ինծի ըսելու: — Ան պիտի ըսեմ՝ որուն վրայ բոլոր աշխարհք կը խօսի: — Անիկայ կը կարծէ որ այս երգը լսած է. (գլ. կը կարծէ այս երգը լսած ըլլալ:) — Մենք կ'ըսենք որ ձեր գրքերը շատ գեղեցիկ են: — Անոր (գլ. զինքը) կը հաւատայիք, եթէ (զանիկայ) լսէիք: — Իրեն ըսածնիդ մտիկ չ'ընէր: — Անիկայ այս պատմութեան (գլ. պատմութիւնը) երբեք հաւատացած չէ: — Անոր ըսածն ըսէք ինծի: — Ար հաւատա՞ք որ ինք Լոնտոն գացած ըլլայ: — Չէ, չեմ հաւատար: — Երէկ հօրեղբորորդւոյս ըսի որ գայ զիս տեսնէ. (գլ. ըսի գալ զիս տեսնելու:) — Այս պարոնայք իրեն (գլ. զինքը) չեն հաւատար: — Ասիկայ չէիք ըսեր, եթէ ինծի հաւատայիք: — Եթէ իրեն հաւատայի, շատ դժբախտ կ'ըլլայի: — Հօրս ըսէք (գլ. պիտ'որ ըսէք) այն ամենայն՝ որ ձեզի պատասխանեցի: — Ձեզի ճշմարտութիւնը կ'ըսենք: — Երէկ մեզի ըսիք որ մեր գիրքը գտած էք. (գլ. էիք:) — Իրեն ըսէք որ իւր նամակը կարդացինք: — Երէկ ձեր հօրեղբորորդւոյն ըսինք որ ստակնիս մեզի խաւրէ. (գլ. ըսինք՝ ստակնիս մեզի խաւրելու:) — Ամէն բան մեզի կ'ըսէին, եթէ հոս ըլլային:

132.

Écrire, գրել.

J'écris, կը գրեմ.

Tu écris, կը գրես.

Il écrit, կը գրէ.

Nous écrivons. կը գրենք.

Vous écrivez, կը գրէք.

Ils écrivent, կը գրեն.

J'écrivais, կը գրէի.

J'écrivis, գրեցի.

J'écrirai, պիտի գրեմ.

J'écrirais, պիտի գրէի.

Écris, գրէ.

Écrivons, գրենք.

Écrivez, գրեցէք.

Que j'écrive, որ գրեմ.

Que j'écrivisse, որ գրէի.

Écrivant, գրելով.

Écrit, գրած.

Ի՞նչ կ'ընէք: — Ա'ընեմ ինչ որ դուք ինծի ըսիք որ ընեմ. (գլ. ըսիք ընելու:) — Աս տղաք բան մը

écrit-il pas? — Non, c'est ma soeur qui lui écrit. — Si j'étais riche comme vous, je ferais bâtir une belle maison. — Fais ton thème, mon enfant, et je te mènerai à la promenade. — J'écris une lettre à mon frère; mais vous ne lui écrivez pas. — Écris bien attentivement, et ton maître te louera. — Pourquoi ne font-ils rien? — Votre frère ne fait que jouer. — Écrivez-lui cela le plus tôt possible. — Nous faisons ce que vous avez fait. — J'écrivis hier à mon oncle. — Quand le lui écrirez-vous? — Lorsque j'aurai plus de temps, je le lui écrirai. — Je ferai ce soir ce que vous fîtes hier. — Faites toujours votre devoir, et vous serez heureux. — Il faut que vos soeurs fassent toujours leur devoir. — Si j'avais une bonne plume, j'écrirais aussi. — Je suis malade, je ferai venir le médecin. — La servante fera ton lit. — Vous écrivez trop vite, écrivez plus lentement. — Notre menuisier ferait des tables et des chaises, s'il avait du bois. — Vous ne faites rien, vous perdez votre temps. — Il faut que vous écriviez encore une fois. — Fais-moi voir les beaux livres que tu as achetés. — Faisons toujours notre devoir. — Il n'est pas nécessaire de lui écrire. — Son oncle n'est pas content de lui, quoiqu'il fasse son devoir. — Que faisiez-vous lorsque je n'étais pas là? — J'écrivais aux princes. — Il faut que je lui écrive aujourd'hui même de venir me voir demain dans la matinée.

չեն ըներ: — Ինք անոր չի գրեր: — Չէ, քոյրս է
 անոր գրողը. (Գլ. որ անոր կը գրէ:) — Եթէ ձեզի
 պէս հարուստ ըլլայի, գեղեցիկ տուն մը շինել կու
 տայի: — Շարադրութիւնդ շինէ, տղաս, եւ զքեզ
 զբօսանքի կը (պիտի) տանիմ: — Ես եղբօրս նամակ
 մը կը գրեմ. բայց դուք իրեն չէք գրեր: — Աղէկ
 մտադրութեամբ գրէ, եւ վարպետդ զքեզ կը (պի-
 տի) գովէ: — Ինչո՞ւ բան մը չեն ըներ: — Եղբայր-
 նիդ խաղալէն ուրիշ բան չ'ըներ: — Գրեցէք ասի-
 կայ իրեն որչափ կարելի է շուտով: — Չեր ըրածը
 կ'ընենք: — Երէկ հօրեղբօրս գրեցի: — Երբ պիտի
 գրէք անոր (ասիկայ): — Երբ որ աւելի ժամանակ
 (պիտ'որ) ունենամ, իրեն կը (պիտի) գրեմ: — Աս
 իրիկուն պիտի ընեմ ինչ որ դուք երէկ ըրէք: —
 Միշտ ձեր պարտքն ըրէք, եւ երջանիկ կ'ըլլաք: —
 Պէտք է որ ձեր քոյրերն իրենց պարտքը միշտ
 ընեն: — Եթէ աղէկ գրիչ մ'ունենայի, ես ալ կը
 գրէի: — Հիւանդ եմ, բժիշկը բերել (Գլ. գալ)
 պիտի տամ: — Աղախինն անկողինդ պիտի շիտկէ
 (Գլ. շինէ): — Շատ շուտով կը գրէք, աւելի կա-
 մաց գրեցէք: — Ատաղձագործնիս սեղան(ներ) եւ
 աթոռ(ներ) կը շինէր, եթէ փայտ ունենար: — Ամե-
 նեւին բան մը չէք ըներ, ժամանակնիդ կը կորսն-
 ցընէք: — Պէտք է որ հեղ մ'ալ գրէք: — Ցուցուր
 ինծի գնած գեղեցիկ գրքերդ: — Միշտ մեր պարտքն
 ընէ: — Հարկաւոր չէ իրեն գրել: — Իւր հօրեղ-
 բայրն անոր վրայ գոհ չէ, թէպէտ եւ իւր պարտքն
 չէի: — Ի՞նչ կ'ընէիք, երբ որ ես հոս (Գլ. հոն)
 չէի: — Իշխաններուն կը գրէի: — Պէտք է որ այսօր
 իսկ իրեն գրեմ, որ վաղը առաւօտեան ժամանակը
 (այսինքն՝ կէսօրէն յառաջ) զիս նեմենելու գայ. (Գլ.
 գրեմ. . . տեմենելու գալ:)

133.

Falloir, պէտք ըլլաւ.

Il faut, պէտք է.

Il fallait, պէտք էր.

Il fallut, պէտք եղաւ.

Il faudra, պէտք պիտի ըլլայ.

Presque, գրեթէ.

Attention, է՛կ. մտադրու[թիւն]. [թեւ.]

Le journal, օրագիրը.

Il faudrait, պէտք կ'ըլլար.

Qu'il faille, որ պէտք ըլլայ.

Qu'il fallût, որ պէտք ըլլար.

Ayant fallu, պէտք ըլլալով.

Léger, ար. légère, է՛կ. [թեւ.]

[թեւ.]

Patience, է՛կ. համբերու[թիւն].

Il faut que vous le lui lisiez. — Ces enfants ne lisent presque pas; ils sont bien paresseux. — Il aurait fallu rester ici. — Je désire que vous lisiez bien attentivement les lettres que votre père vous a écrites. — Il ne fallait pas faire cela. — Que lisez-vous? — Je lis les Fables de Lafontaine. — Nous les lisons aussi. — Il faudra que vous nous donniez du pain. — Vous nous écrivîtes la semaine passée, mais il était déjà trop tard. — Il faudrait fermer les portes et les fenêtres. — Mon père lisait autrefois ce journal, mais à présent il ne le lit plus. — Faut-il que je vous lise sa lettre? — Il m'a fallu faire tout cela. — Quand est-ce que vous avez lu cette histoire? — Je l'ai lue ce matin. — Il faudra que nous leur disions toute la vérité. — Vous ne lisez pas bien, vous ne faites pas attention à ce que vous lisez. — Fallait-il punir ces pauvres enfants pour une faute si légère? — Je lirai un beau livre qu'on m'a prêté. — Faut-il que vous lisiez ces livres? — Oui, il faut que je les lise ou que je les feuillette. — Nous lirions plus souvent, si nous avions plus de temps. — Il faudra avoir patience. — Lisez, mes enfants, lisez attentivement les livres que votre père vous a envoyés. — A quelle heure faudra-t-il

133.

Lire, կարդալ,

Je lis, կը կարդամ.

Tu lis, կը կարդաս.

Il lit, կը կարդայ.

Nous lisons, կը կարդանք.

Vous lisez, կը կարդաք.

Ils lisent, կը կարդան.

Je lisais, կը կարդայի.

Je lus, կարդացի.

Je lirai, պիտի կարդամ.

Je lirais, կը կարդայի.

Lis, կարդա.

Lisons, կարդանք.

Lisez, կարդացեք.

Que je lise, որ կարդամ.

Que je lusse, որ կարդայի.

Lisant, կարդալով.

Lu, կարդացած.

Պէտք է որ իրեն կարդաք: — Այս տղաք գրեթէ չեն կարդար. շատ ծոյլ են: — Պէտք (եղած) կ'ըլլար հոս մնալ: — Կը բաղձամ որ շատ մտադրութեամբ կարդաք՝ ձեր հօրը ձեզի գրած նամակները: — Ասիկայ պէտք չէր ընել: — Ի՞նչ կը կարդաք: — Լաֆոնդէնի առակները կը կարդամ: — Մենք ալ (զանոնք) կը կարդանք: — Պէտք պիտի ըլլայ որ մեզի հաց տաք: — Անցեալ շաբաթ մեզի գրեցիք, բայց արդէն շատ ուշ էր: — Պէտք էր (Բեռլին) դռներն ու պատուհանները գոցել: — Հայրս յառաջագոյն աս օրագիրը կը կարդար, բայց ալ հիմայ չի կարդար: — Հա՛րկ է որ իւր նամակը ձեզի կարդամ: — Հարկ եղաւ որ այս ամենայն ընեմ: — Այս պատմութիւնը երբ կարդացիք: — Աս առտու կարդացի (զանիկայ): — Հարկ պիտի ըլլայ որ բոլոր ճշմարտութիւնն իրենց ըսենք: — Աղէկ չէք կարդար, ձեր կարդացածին մտադրութիւն չէք ըներ: — Պէտք էր այս խեղճ տղաքը պատժել այսպիսի թեթեւ յանցանքի մը համար: — Գեղեցիկ գիրք մը պիտի կարդամ, զորն որ ինծի փոխ տուին: — Հա՛րկ է որ աս գրքերը կարդաք: — Այո՛, պէտք է որ (զանոնք) կարդամ կամ թղթածտեմ: — Աւելի յաճախ կը կարդայինք, եթէ աւելի ժամանակ ունենայինք: — Պէտք պիտի ըլլայ համբերութիւն ունենալ: — Կարդացէք, տղաքս, մտադրութեամբ կար-

que vous vous leviez demain? — Il faudra que je me lève à cinq heures.

134.

Mettre, դնել, հադնիլ.

Je mets, կը դնեմ.

Tu mets, կը դնես.

Il met, կը դնէ.

Nous mettons, կը դնենք.

Vous mettez, կը դնէք.

Ils mettent, կը դնեն.

Je mettais, կը դնէի.

Je mis, դրի.

Le gilet, բաճկոնը.

Je mettrai, պիտի դնեմ.

Je mettrais, կը դնէի.

Mets, դիր.

Mettons, դնենք.

Mettez, դրէք.

Que je mette, որ դնեմ.

Que je misse, որ դնէի.

Mettant, դնելով.

Mis, դրած.

Loin, հեռու.

Revenir, — nu, ետ դառնալ, — դարձած.

Route, իգ. ճամբայ. — Se mettre en route, ճամբայ ելլել.

Peux-tu faire cela? — Oui, je le puis; mais mon frère ne le peut pas. — Mes soeurs ne peuvent (pas) sortir, parce qu'elles sont malades. — Nous mettons chaque chose à sa place. — Je mets mes livres sur la table. — Je n'ai (pas) encore pu répondre à votre lettre, mon père n'étant pas encore revenu. — Avez-vous de belles pommes? — Oui, mon cher ami, j'en ai; mais je ne puis vous en donner que deux. — Quel habit mettez-vous aujourd'hui? — Je mettrai un autre habit aujourd'hui. — Pouvez-vous me prêter ce livre pour quelques jours? — Je ne le puis pas; il appartient à N. — Il désire que je puisse aller le voir. — Qu'il mette ces pommes dans la corbeille. — Il peut revenir aujourd'hui même. — Peuvent-ils se mettre en route ce soir? — Il ne pouvait pas venir plus tôt. — Je suis fâché que vous ne puissiez sortir du lit. — Mets cette chaise à sa place. — Ne mettez pas vos mains dans l'eau. — Mettons-nous

դացէք ձեր հօրը ձեզի խաւրած գրքերը: — Ժամը
քանիի՞ն հարկ պիտի ըլլայ որ ելլէք վաղը: — Պէտք
պիտի ըլլայ որ ժամը հինգին ելլեմ:

134.

Pouvoir, կրնալ.

Je puis կամ je peux, կրնամ. Je pourrai, պիտի կարենամ.

Tu peux, կրնաս.

Je pourrais, կրնայի.

Il peut, կրնայ.

Que je puisse, որ կարենամ.

Nous pouvons, կրնանք.

Que je pusse, որ կարենայի.

Vous pouvez, կրնաք.

Pouvant, կարենալով.

Ils peuvent, կրնան.

Pu, կրցած.

Je pouvais, կրնայի.

Կրնամ ասիկայ ընել: — Այո, (զանիկայ) կըր-
նամ. բայց եղբայրս (զանիկայ) չի կրնար: — Քոյ-
րերս չեն կրնար դուրս ելլել, վասնզի հիւանդ
են: — Ամէն բան իւր տեղը կը դնենք: — Գրքերս
սեղանին վրայ կը դնեմ: — Տակաւին չկրցայ ձեր
նամակին պատասխանել, հայրս ետ դարձած չըլ-
լալով: — Գեղեցիկ խնձոր(ներ) ունի՞ս: — Այո,
սիրելի բարեկամս, ունիմ. բայց ձեզի երկու հատ
միայն կրնամ տալ: — Ի՞նչ զգեստ պիտի հագնիք
այսօր: — Այսօր ուրիշ զգեստ մը պիտի հագնիմ:
— Կրնա՞ք ինծի աս գիրքը քանի մ'օրուան համար
փոխ տալ: — Չեմ կրնար, Ա.ին է: — Կը բաղձայ որ
կարենամ երթալ զինքը տեսնել: — Աս խնձոր-
ները կողովին մէջ դնէ: — Այսօր իսկ կրնայ դառ-
նալ: — Աս իրիկուն կրնան ճամբայ ելլել: — Աւելի
կանուխ չէր կրնար դալ: — Կը ցաւիմ որ չէք կըր-
նար (գլ. չկարենաք) անկողնէն ելլել: — Սա ա-
թուն իւր տեղը դիր: — Չեռռընիդ ջուրը մի խո-
թէք. (գլ. ջրոյ մէջ մի դնէք:) — Սեղանի նստինք
(գլ. ինք զինքնիս դնենք): — Իւր թուղթը սեղանին
վրայ դնէ: — Կրնա՞ք զայս ընել: — Մենք չենք

à table. — Qu'il mette son papier sur la table. — Pouvez-vous faire cela? — Nous ne le pouvons pas, mais nos soeurs le peuvent. — Étant trop las, je ne pourrai aller à pied. — Nous mêmes hier nos meilleurs habits. — Je pourrai peut-être sortir demain. — Avez-vous pu lire ma lettre? — J'ai pu la lire. — Vous mîtes votre gilet blanc; vos soeurs mirent leurs chapeaux bleus. — Si je mettais d'autres bas, je mettrais aussi d'autres souliers. — Si j'avais pu écrire à l'un, j'aurais aussi pu écrire à l'autre. — Mettra-t-il le nouveau gilet que le tailleur lui a envoyé? — Je mettrais ces fleurs sur la table de votre soeur, si elle n'était pas partie. — Il faut que vous mettiez des habits noirs. — Je suis bien aise que tu puisses déjà aller te promener. — Si je pouvais aller jusqu'au jardin, je pourrais aussi aller plus loin. — Hier je ne pus sortir de la maison. — Faudra-t-il que nous nous mettions en route sans voir nos parents?

135.

Savoir, գիտնալ.

Je sais, գիտեմ.

Tu sais, գիտես.

Il sait, գիտէ.

Nous savons, գիտենք.

Vous savez, գիտեք.

Ils savent, գիտեն.

Je savais, գիտէի.

Je sus, գիտցայ.

Mourir, մեռնիլ.

Une tasse, բաժակ մը.

Je saurai, պիտի գիտնամ.

Je saurais, կը գիտնայի.

Sache, գիտցիր.

Sachons, գիտնանք.

Sachez, գիտցեք.

Que je sache, որ գիտնամ.

Que je susse, որ գիտնայի.

Sachant, գիտնալով.

Su, գիտցած.

Comprendre, հասկընալ.

Sot, ար. sotté, էգ. անմիտ.

Votre père sait-il cette langue? — Je n'ai pris que deux livres. — Il faut que je sache ce qu'il vous a dit. — Combien en prenez-vous? —

կրնար, բայց մեր քոյրերը կրնան: — Չափէն աւելի
յողնած ըլլալով, պիտի չկարենամ ոտքով երթալ:
— Երէկ մեր լաւագոյն զգեստները հագանք: —
Գուցէ վաղը (պիտի) կարենամ դուրս ելլել: — Արը-
ցա՞ք նամակս կարդալ: — Արցայ (զանիկայ) կարդալ:
— Գուք ձերմակ բաճկոննիդ հագաք. քոյրերնիդ
իրենց կապոյտ գլխարկները դրին: — Եթէ ուրիշ
զանկապան(ներ) հագնէի, ուրիշ հողաթափ(ներ)
ալ կը հագնի: — Եթէ մէկուն գրել կրցած ըլլայի,
մէկալին ալ գրել կրցած կ'ըլլայի: — Պիտի հագնի՞
նոր բաճկոնը՝ զորն որ դերձակն իրեն խրկեց: — Աս-
ծաղիկները ձեր քրոջը սեղանին վրայ կը դնէի,
եթէ անիկայ գացած չըլլար: — Պէտք է որ սեւ
զգեստ(ներ) հագնիք: — Շատ ուրախ եմ որ արդէն
պտրտելու կրնաս (հշ. կարենաս) երթալ: — Եթէ
մինչեւ պարտէզ կարենայի երթալ, աւելի հեռու
ալ կրնայի երթալ: — Երէկ չկրցայ տնէն դուրս
ելլել: — Հարկ պիտի ըլլայ որ ճամբայ ելլենք՝
առանց մեր ծնողքը տեսնելու:

135.

Prendre, առնուլ.

Je prends, կ'առնում.

Tu prends, կ'առնուս.

Il prend, կ'առնու.

Nous prenons, կ'առնունք.

Vous prenez, կ'առնուք.

Ils prennent, կ'առնուն.

Je prenais, կ'առնուի.

Je pris, առի.

Je prendrai, պիտի առնում.

Je prendrais, կ'առնուի.

Prenons, առնունք.

Prenez, առէք.

Que je prenne, որ առնում.

Que tu prennes, որ առնուս.

Qu'il prenne, որ առնու.

Que n.prenions, որ առնունք.

Que v.preniez, որ առնուք.

Qu'ils prennent, որ առնուն.

Que je prisse, որ առնուի.

Prenant, առնելով.

Pris, առած.

Չեր հայրն այս լեզուն գիտէ: — Երկու գիրք
միայն առի: — Պէտք է որ անոր ձեզի ըսածը գիտ-
նամ: — Քանի՞ հատ կ'առնուք: — (Անոր) կէսը
կ'առնունք: — Քոյրերս մէկալ կէսը կ'առնուն: —

Nous en prenons la moitié. — Mes soeurs prennent l'autre moitié. — Mon frère savait plusieurs langues. — Nous apprendrons l'allemand. — Je prendrai une tasse de café. — Nous savions qu'il viendrait, s'il n'était pas malade. — Comprenez-vous cela? — Non, Mademoiselle, nous ne comprenons pas cela. — Apprenez-vous le français? — Je suis bien aise que vous sachiez cela. — Fallait-il qu'ils apprissent cette nouvelle? — Il ne saura pas ce que vous avez écrit à votre père. — Pour qui me prenez-vous? — Je pris hier cet oiseau à notre jardin. — Souhaiteriez-vous qu'il le sût. — Ne prenez pas mes livres. — Je saurai la vérité de ces choses. — Je prends ceci pour moi et tu prends cela pour toi. — Vous me prenez pour un sot. — Comprenez-vous ces paroles? — Il sait ce que vous avez dit de lui à son maître. — Il prit un livre et le donna à ce garçon. — Elle ne savait pas ce que vous aviez dit à sa soeur. — Nous prîmes l'argent et nous sortîmes. — Nous savons tous qu'il faut mourir. — Je ne prendrai pas ce papier; il n'est pas bon. — Je le saurais, si je ne l'avais oublié. — Nous prendrions de ce drap, s'il n'était pas trop cher. — Qu'il prenne ses habits et qu'il sorte. — Il fallait que je susse cela. — Prends cet enfant par la main. — Qu'ils prennent nos chapeaux.

Եղբայրս շատ լեզու(ներ) գիտեր: — Գերմաներէն(ը)
 պիտի սորվէնք: — Գաւաթ մը խահուէ պիտի խմեմ
 (Գլ. առնում): — Գիտէինք որ կու գար, եթէ
 հիւանդ չըլլար: — Ասիկայ կը հասկընայք: — Չէ,
 Օրիորդ, (մենք ասիկայ) չենք հասկընար: — Գաղ-
 ղիերէն(ը) կը սորվէք: — Շատ ուրախ եմ որ դուք
 ասիկայ գիտէք (Գլ. գիտնայք): — Պէտք էր որ աս
 լուրն իմանային: — (Անիկայ) պիտի չգիտնայ ինչ որ
 ձեր հօրը գրեցիք: — Զիս զով կը կարծէք. (Գլ.
 զիս որոն համար կամ տեղ կ'առնուք:) — Երէկ աս
 թռչունը մեր պարտեղը բռնեցի (Գլ. առի): — Կը
 բաղձայիք որ (զանիկայ) գիտնար: — Գրքերս մ'առ-
 նուք: — Այս բաներուն ճշմարտութիւնը պիտի
 գիտնամ: — Ասիկայ ես ինծի (համար) կ'առնում,
 իսկ դուն անիկայ քեզի (համար) կ'առնուս: — Զիս
 անմտի տեղ կը դնէք. (Գլ. զիս անմտի մը համար
 կամ տեղ կ'առնուք:) — Այս խօսքերը կը հաս-
 կընայիք: — Անիկայ գիտէ իւր վրայ իւր վարպե-
 տին ըսածնիդ: — Գիրք մը առաւ եւ այս տղուն
 տուաւ: — Անիկայ իւր քրոջն ըսածնիդ չէր գիտեր:
 — Ստակն առինք ու դուրս ելանք: — Ամէնքս գի-
 տենք որ պէտք է մեռնիլ: — Այս թուղթը պիտի
 չառնում. աղէկ չէ: — (Զանիկայ) կը գիտնայի,
 եթէ մոռցած չըլլայի: — Այս ասուիէն կ'առնուինք,
 եթէ չափէն աւելի սուղ չըլլար: — Իւր զգեստներն
 առնու եւ դուրս ելլէ: — Հարկ էր որ զանիկայ գիտ-
 նայի: — Սա տղուն ձեռքէն բռնէ. (Գլ. առ աս
 տղան՝ ձեռքէն:) — Մեր գլխարկներն առնուն:

Tenir, բռնել.

Je tiens, կը բռնեմ.

Tu tiens, կը բռնես.

Il tient, կը բռնէ.

Nous tenons, կը բռնենք.

Vous tenez, կը բռնէք.

Ils tiennent, կը բռնեն.

Je tenais, կը բռնէի.

Je tins, բռնեցի.

Tu tins, բռնեցիր.

Il tint, բռնեց.

Nous tîmes, բռնեցինք.

Vous tîntes, բռնեցիք.

Ils tinrent, բռնեցին.

Je tiendrai, պիտի բռնեմ. Devenir, ըլլալ.

Je tiendrais, կը բռնէի.

Tiens, բռնէ.

Tenons, բռնենք.

Tenez, բռնեցէք.

Que je tienne, որ բռնեմ.

Que tu tiennes, որ բռնես.

Qu'il tienne, որ բռնէ.

Que nous tenions, որ բռնենք.

Que vous teniez, որ բռնէք.

Qu'ils tiennent, որ բռնեն.

Que je tinsse, որ բռնէի.

Tenant, բռնելով.

Tenu, բռնած.

D'où vient-il? — Il vient de chez sa tante. — Sont-ce vos frères qui viennent? — Cela devient tout blanc en peu de temps. — Que tenez-vous dans la main? — Je tiens un oiseau. — Je vins hier trop tard. — Autrefois il était riche, mais il devint pauvre. — Tenez, voilà un franc pour le pauvre homme qui est à la porte. — Quand viendrez-vous? — Je viendrai à huit heures. — Hier vous vîntes trop tôt. — Il viendrait plus tôt, mais il n'a pas encore fini son thème. — Cette maison appartient à mon père, et ce jardin appartient à mon oncle. — D'où venez-vous? — Nous venons de l'école. — Mon domestique a tenu votre chapeau. — Je ne sais pas ce qu'il est devenu. — D'où veniez-vous ce matin? — Je venais de chez mon oncle. — Il vint à neuf heures. — Viendront-ils à notre jardin? — Que désirez-vous que nous devenions? — Viendriez-vous avec nous, si nous vous donnions ce que vous nous demandez? — Venez avec moi au jardin de ma tante. — Il souhaite que tu tiennes ta pa-

Ուստի՞ կու գայ անիկայ: — Անիկայ իր մօրա-
 քրոջը քովէն կու գայ: — Եկողները ձեր եղբայր-
 ներն են. (հշ. անոնք ձեր եղբայրներն են՝ որ կու
 գան:). — Ասիկայ քիչ ատենուան մէջ ճեփ (հշ.
 բոլոր) ճերմակ կ'ըլլայ: — Ի՞նչ կը բռնէք ձեր
 ձեռքին մէջ: — Թռչուն մը կը բռնեմ: — Երէկ
 շատ ուշ եկայ: — Յառաջագոյն հարուստ էր,
 բայց աղքատացաւ. (հշ. աղքատ եղաւ:). — Առէք,
 (հշ. բռնեցէք), ահաւանիկ ֆրանք մը խեղճ մար-
 դուն համար, որն որ դուռն է: — Ե՞րբ պիտի գաք:
 — Ժամն ութին պիտի գամ: — Երէկ շատ կանուխ
 եկաք: — Աւելի կանուխ կու գար, բայց շարադրու-
 թիւնը տակաւին չէ լմբնցուցած: — Աս տունը հօրս
 է, եւ աս պարտեղը հօրեղբօրս: — Ուստի՞ կու գաք:
 — Դպրոցէն կու գանք: — Ծառաս ձեր գլխար-
 կը բռնեց: — Չեմ գիտեր թէ ինք ինչ եղաւ: — Աս
 առտու ուստի՞ կու գայիք: — Հօրեղբօրս տնէն կու
 գայի: — Ժամն իննին եկաւ: — Անոնք մեր պարտեղը
 պիտի գան: — Ի՞նչ կը բաղձաք որ ըլլանք: — Մեզի
 հետ կու գայիք, եթէ ձեզի տայինք՝ ինչ որ մեզմէ
 (հշ. մեզի) կը խնդրէք: — Ինծի հետ մօրաքրոջս
 պարտեղն եկէք: — Ար ցանկայ որ խօսքդ բռնես:
 — Աւելի կանուխ կու գայի, բայց (անոր) ատեն

role. — Je viendrais plus tôt, mais je n'en aurai pas le temps. — Il désirait que vous tinssiez son livre. — Je souhaitais qu'il vînt me voir. — Viens me dire demain ce que tu auras fait. — Il est venu de meilleure heure que vous. — Venez, venez, j'ai quelque chose à vous dire. — Que deviendraient ces pauvres enfants, si vous les laissiez seuls?

137.

Voir, տեսնել,

Je vois, կը տեսնեմ.

Tu vois, կը տեսնես.

Il voit, կը տեսնէ.

Nous voyons, կը տեսնենք.

Vous voyez, կը տեսնէք.

Ils voient, կը տեսնեն.

Je voyais, կը տեսնէի.

Je vis, տեսայ.

Si, արդեօք.

La médecine, դեղը.

Je verrai, պիտի տեսնեմ.

Je verrais, կը տեսնէի.

Vois, տես.

Voyons, տեսնենք.

Que je voie, որ տեսնեմ.

Que n. voyions, որ տեսնենք.

Que je visse, որ տեսնէի.

Voyant, տեսնելով.

Vu, տեսած.

La mort, մահը.

Nous voulons vous donner de l'argent pour acheter du lait. — Voyons ces choses. — Si je l'avais voulu, je serais déjà parti. — Que voyez-vous? — Je ne vois rien. — Ces hommes veulent-ils vendre leur drap? — Ils ne veulent pas le vendre. — Vous verrez bientôt que j'ai raison. — Je voudrais voir ces pierres-là. — Ne me voyez-vous pas? — Je veux l'envoyer au menuisier. — Nous verrons demain ce que vous avez vu ce matin. — Mes soeurs le verront aussi. — Vos enfants veulent-ils aller à la maison? — Ils ne veulent pas y aller. — Il fallait que vous le vissiez. — Je ne voudrais pas avoir cet homme pour ami; il est faux. — Vous verrez demain votre soeur. — Vous voyez-vous dans ce petit miroir? — Voudriez-vous

պիտի չունենամ: — Ար բաղձար որ իւր գիրքը բռնէիք: — Ար ցանկայի որ գար զիս տեսնելու: — Եկուր վաղը ինծի ըսէ (հշ. ըսելու) թէ ինչ ըրած ես (հշ. պիտ'որ ըլլաս): — Չեզմէ աւելի կանուխ եկաւ: — Եկէք, եկէք, բան մ'ունիմ ձեզի ըսելու: — Ի՞նչ կ'ըլլային աս խեղճ տղաք, եթէ զիրենք առանձին թող տայիք:

137.

Vouloir, ուզել,
Je veux, կ'ուզեմ.
Tu veux, կ'ուզես.
Il veut, կ'ուզէ
Nous voulons, կ'ուզենք.
Vous voulez, կ'ուզէք.
Ils veulent, կ'ուզեն.
Je voulais, կ'ուզէի.
Je voulus, ուզեցի.
Je voudrai, պիտի ուզեմ.
Je voudrais, կ'ուզէի.

Veuillez, ուզեցէք.
Que je veuille, որ ուզեմ.
Que tu veuilles, որ ուզես.
Qu'il veuille, որ ուզէ.
Que n. voulions, որ ուզենք.
Que vous vouliez, որ ուզէք.
Qu'ils veuillent, որ ուզեն.
Que je voulusse, որ ուզէի.
Voulant, ուզելով.
Voulu, ուզած.

Չեզի կ'ուզենք ստակ տալ կաթ գնելու համար: — Տեսնենք աս բաները: — Եթէ (զանիկայ) ուզած ըլլայի, արդէն ճամբայ ելած կ'ըլլայի: — Ի՞նչ կը տեսնէք: — Ամենեւին բան մը չեմ տեսներ: — Այս մարդիկ իրենց ասուին կ'ուզեն ծախել: — Ծախել չեն ուզեր: — Շուտ մը պիտի տեսնէք որ իրաւունք ունիմ: — Այն քարերը կ'ուզէի (Ֆեախան) տեսնել: — Ձիս չէք տեսներ: — Չանիկայ ատաղձագործին կ'ուզեմ խրկել: — Այս առտու տեսածնիդ մենք վաղը պիտի տեսնենք: — Քոյրերս ալ (զանիկայ) պիտի տեսնեն: — Չեր տղաքը տուն երթալ կ'ուզեն: — Անոնք հոն երթալ չեն ուզեր: — Պէտք էր որ (զանիկայ) տեսնէիք: — Այս մարդը բարեկամ (հշ. բարեկամի համար կամ տեղ) չէի ուզեր ունենալ. նենգաւոր է: — Վաղը ձեր քոյրը պիտի տեսնէք: — Ինք զինքնիդ

me faire un plaisir? — Je voudrais vous dire la vérité. — On voudrait savoir si vous avez appris la mort du roi. — Nous le vîmes la semaine passée. — Il ne nous vit pas quand nous étions à la campagne. — Je n'ai pas vu vos cousins; mais je les verrai bientôt. — Je voudrais y aller; si j'y étais, j'aurais beaucoup de plaisir. — Ne le vîtes-vous pas? — Je demanderai à votre frère, s'il veut venir avec nous. — Nous vîmes hier la reine et le roi. — Je voudrais que vous vinssiez à huit heures. — Nous avons vu aujourd'hui ce que vous vîtes hier. — Pourquoi ne veulent-ils pas vous le dire? — L'un veut et l'autre ne veut pas. — Nous ne voulons pas aller avec elle. — Voulez-vous prendre cette médecine? — On voulait m'envoyer en Allemagne; mais je n'ai point voulu y aller. — Croyez-vous que je veuille la mort de mon frère? — Que vouliez-vous faire? — Je voulais travailler. — Lui avez-vous envoyé la médecine qu'il a demandée?

138.

Récapitulation.

Croyez-vous qu'il vous dise toutes ces choses? — Il faut que j'aille voir ce que font les enfants. — Je voudrais savoir, pourquoi votre frère n'a pas fait son devoir. — Je ne ferai pas cela, quoique je croie qu'il ait dit la vérité. — Vous disiez que vous aviez reçu cet oiseau du jardinier; mais je ne vous crois pas. — Voulez-vous que je vous lise cette lettre? — Il ne croyait pas que je pusse jeter si loin. — Que voulez-vous que je prenne? — Il faudra qu'il aille. — Qui aurait cru cela? — Je le croirais, si vous me le disiez. — Vous le pouvez,

սա պզտիկ հայելոյն մէջ կը տեսնէք: — Ինծի հա-
ճութիւն մը ընել կ'ուզէիք: — Ձեզի ճշմարտու-
թիւնն ըսել կ'ուզէի: — Ա'ուզէին գիտնալ՝ ար-
դեօք թագաւորին մահն իմացած էք: — Ձինքն
անցած շաբաթ տեսանք: — Ինք զմեզ չտեսաւ՝ երբ
որ գեղն էինք: — Ձեր հօրեղբօրորդիները չտեսայ.
բայց քիչ մը ետքը պիտի տեսնեմ: — Ա'ուզէի հոն
երթալ, եթէ հոն ըլլայի, շատ հաճութիւն կ'ու-
նենայի: — Չանիկայ չտեսա՞ք: — Ձեր եղբօրը պիտի
հարցընեմ՝ արդեօք մեզի հետ գալ կ'ուզէ: — Երէկ
թագուհին ու թագաւորը տեսանք: — Ա'ուզէի որ
ժամն ութին գայիք: — Ձեր երէկ տեսածը մենք
այսօր տեսանք: — Ինչո՞ւ համար (զանիկայ) ձեզի
ըսել չեն ուզեր: — Մէկը կ'ուզէ, մէկալը չ'ուզեր:
— Իրեն հետ երթալ չենք ուզեր: — Այս գեղն
առնուլ կ'ուզէք: — Ձիս Գերմանիա խաւրել կ'ու-
զէին, բայց (հոն) երթալ չուզեցի: — Ար կարծէք
որ եղբօրս մահն ուզեմ: — Ի՞նչ կ'ուզէիք ընել: —
Ա'ուզէի աշխատիլ: — Ուզած գեղն իրեն խաւրեցիք:

138.

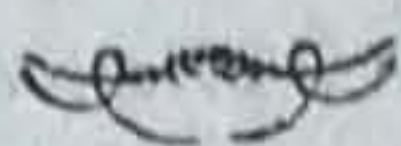
Քաղաք.

Ար կարծէք որ ձեզի աս ամէն բաները զրու-
ցէ: — Պէտք է որ երթամ տեսնելու թէ ի՞նչ կ'ը-
նեն օտաք: — Ա'ուզէի գիտնալ՝ ինչո՞ւ համար եղ-
բայրնիդ իւր պարտքը չէ ըրած: — Աս բանս չեմ
ըներ՝ թէպէտ եւ կարծեմ որ ճշմարտութիւնն
ըսած ըլլայ: — Ա'րսէիք որ աս թռչունը պարտիզ-
պանէն ընդունած էիք, բայց ես ձեզի չեմ հաւա-
տար: — Ա'ուզէք որ աս նամակը ձեզի կարդամ: —
Անիկայ չէր կարծեր որ այսչափ հեռու կարենամ
(ֆղ. կարենայի) նետել: — Ի՞նչ կ'ուզէք որ առ-
նում: — Պէտք պիտի ըլլայ որ երթայ: — Աս բանին

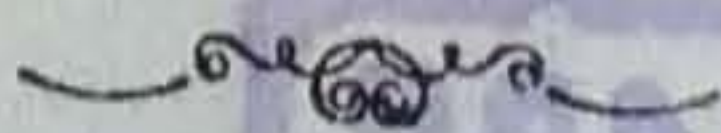
si vous le voulez. — Croyez-vous que je doive faire cela? — Je voudrais que vous pussiez venir avec nous. — Mes parents veulent que je me lève de bonne heure. — Mon père voudrait que je me levasse tous les matins à cinq heures. — Croyez-vous ce que je vous dis? — Le général voulut que tous fermassent leurs maisons. — Il ne vous croit pas, quoique vous disiez la vérité. — Ma tante ne croit pas que je veuille partir. — Qu'il dise ce qu'il voudra. — Ils disaient qu'ils ne reviendraient pas. — Où voulez-vous que je mette votre chapeau? — Mettez-le où vous voudrez. — On voudrait que je l'eusse su plus tôt. — Il faudra que vous sortiez de la chambre. — Je voudrais savoir s'il est ici. — Que croyez-vous que je tiennne? — On ne veut pas que je le voie. — Il ne croit pas que je sache cela. — On ne voulait pas que je le visse. — Est-il possible que ces demoiselles écrivent si mal? les filles de notre jardinier écrivent mieux que cela. — Faut-il que je lise tout cela? — Lisez autant que vous pourrez. — Que fit votre cousin, quand il apprit la mort de son meilleur ami? — Lève-toi et va faire ton thème. — Ne lui dites pas ce que vous avez vu. — Croyez-vous que je puisse porter ce sac? — Je ne sais pas pourquoi vous le tenez. — Voudriez-vous que j'allasse avec ces gens? — Croyez-vous que je mette tous les jours cet habit?

(Գլ. աս բանը) ո՞վ հաւատացած կ'ըլլար: — Ես կը հաւատայի, եթէ դուք ինծի (զանիկայ) ըսէիք: — Կրնաք (զանիկայ), եթէ կ'ուզէք (զանիկայ): — Կը կարծէ՞ք որ աս բանս ընելու պարտական ըլլամ: — Կ'ուզէի որ կարենայիք մեզի հետ գալ: — Ծնողքս կ'ուզեն որ կանուխ ըլլեմ: — Հայրս կ'ուզէր որ ամէն առտու (ները) ժամը հինգին ելլէի: — Կը հաւատա՞մք ձեզի ըսածիս: — Զօրապետն ուզեց որ ամէնքն իրենց տները գոցեն. (Գլ. գոցէին:) — Չեզիչի հաւատար, թէպէտ եւ ճշմարտութիւնն ըսէք: — Մօրաքոյրս չի կարծեր որ ուզեմ ճամբայ ելլել: — Թող ըսէ ինչ որ կ'ուզէ: — Կ'ըսէին թէ պիտի չդառնային: — Ո՞ր կ'ուզէք որ գլխարկնիդ դնեմ: — Դրէք ուր որ կ'ուզէք. (Գլ. պիտ'որ ուզէք:) — Կ'ուզէին որ ան բանն աւելի կանուխ իմացած (Գլ. գիտցած) ըլլայի: — Հարկ պիտի ըլլայ որ խցէն դուրս ըլլէք: — Կ'ուզէի գիտնալ՝ արդեօք հոս է: — Ի՞նչ կը կարծէք որ բռնեմ: — Չեն ուզեր որ զանիկայ տեսնեմ: — Չի կարծեր որ ասիկայ գիտնամ: — Չէին ուզեր որ զանիկայ տեսնէի: — Կարելի՞ է որ աս օրիորդներն այնպէս գէշ գրեն, մեր պարտիզպանին աղջիկներն ասկէ աւելի աղէկ կը գրեն: — Հարկ է որ աս ամէն բան կարդամ: — Այնչափ կարդացէք որչափ կրնաք (Գլ. պիտի կարենաք:) — Ի՞նչ ըրաւ հօրեղբօրորդինիդ՝ երբ որ իր ամէնէն լաւագոյն բարեկամին մահն իմացաւ: — Ել եւ գնա շարադրութիւնդ շինելու: — Տեսածնիդ իրեն մի զրուցէք: — Կը կարծէ՞ք որ աս պարկը կարենամ տանիլ: — Չեմ գիտեր ինչո՞ւ համար զանիկայ կը բռնէք: — Կ'ուզէիք որ աս մարդիկներուն հետ երթայի: — Կը կարծէ՞ք որ ամէն օր աս զգեստը կը հագնիմ:

Տ Ո Ւ Ց Ա Կ Ն Ի Ի Թ Ո Ց

Եղաիի արական յօդ, ստա- ցական ու ցուցական ա- ծական	1	Հարցական - բացասական բայեր	68
Սեռական	9	Անորոշ յօդ	72
Հարցական բայ	10	En, դերանուն	79
Իգական յօդ, ածական, ստացական ու ցուցա- կան	11	Être օժանդակ եւ դա- սական թուականք	81
Տրական	16	Չարտուղի իգական ածա- կանք	83
Յօդ՝ ձայնաւորով սկսած բառի քով	17	Avoir օժանդակ	85
Յարաբերական	20	On	91
Ստացական դերանուն	22	Y	93
Բաղդատական ածական	24	Me, te, nous, vous	95
Ցուցական դերանուն	27	Ա. լծորդութիւն	101
Յատուկ անուն	30	Moi, toi, հրամայականի հետ	104
Բացառական	31	Բ. լծորդութիւն	107
Յոքնակի	33	Դ. լծորդութիւն	110
Թուականք	35	Կէս զարտուղիք Ա. լծոր- դութեան	115
Յոքնակի ստացականք	39	Գ. լծորդութիւն	119
Յոքնակի ցուցականք	40	Կրաւորական բայ	122
Յօդին հոլովումը	44	Դերանունական բայ	123
Չարտուղի յոքնականք	47	Ընդունեւթիւն	125
C'est, ce sont	50	Ստորադասական ներկայ	126
Tout	51	Անցեալ որոշեալ	127
Հաստատական բայեր	54	Ստորադասական անկա- տար	128
Հարցական բայեր	57	Չարտուղի բայեր	130
Le, la, les դերանուն	61		
Բացասական բայեր	64		

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi

ERM1176

255.07.02.01.06.00/

